ತಿರುಮಲೆಯಾರ್ಯ ಮಹಾಕವಿ ಪ್ರಣೀತಂ

ಚಿಕದೇವರಾಯ ವಂಶಾವಳಿ

ಎಂಬ ಗದ್ಯಕಾವ್ಯಂ

ಪರಿಷ್ಕೃತ ತೃತೀಯ ಮುದ್ರಣಂ

ಕರ್ಣಾಟಕ ಕಾವ್ಯಮಂಜರಿಯ ಮತ್ತು ಕಾವ್ಯಕಲಾನಿಧಿಯ

ಪ್ರವರ್ತಕರೂ ಪ್ರೊಪ್ರೈಟರೂ ಆದ

ಮಂ॥ ಆ॥ ರಾಮಾನುಜಯ್ಯಂಗಾರ್ಯರಿಂದ

ಕವಿಚರಿತ್ರೆ, ಗ್ರಂಥವಿಷಯ, ಮುಂತಾದುವುಗಳೊಡನೆ

ಮೈಸೂರು

ಜಿ.ಟಿ.ಎ. ಪ್ರೆಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಮುದ್ರಿತನಾಗಿ ಪ್ರಕಟಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.

೧೯೩೩.

First Edition in the Kavyamanjari Series in 1895
Second Edition separately in 1919
Third Edition Revised in 1933

ಉಪೋದ್ಘಾತ

ಈ ಗದ್ಯಕಾವ್ಯವು ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ಶ್ರೀಮನ್ ಮಹಾರಾಜರವರ ಹಿರಿಯರ ಚರಿತ್ರವನ್ನು ಬಲುಮಟ್ಟಿಗೆ ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಚಿಕದೇವರಾಜ ಒಡೆಯರ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ತಿರುಮಲೈಯಂಗಾರ್ಯ ಎಂಬ ನಾಮಾಂಕಿತವುಳ್ಳ ತಿರುಮಲೆಯಾರ್ಯನು ಸುಮಾರು ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೬೭೦ರಲ್ಲಿ ಬರೆದಂತೆ ತೋರುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಕಾವ್ಯಪರಿಪಾಟಿಯ ವರ್ಣನೆಯ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ, ಉಳಿದ ಭಾಗಗಳೆಲ್ಲವೂ ನಿಜವಾದ ಚರಿತ್ರ ವೃತ್ತಾಂತಗಳೇ ಆಗಿವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ ಚರಿತ್ರಾಂಶಗಳಿಗೂ ಈಗ ಪ್ರಕಟಿತವಾಗಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿರುವ* ಹಲವು ಮೈಸೂರು ದೊರೆಗಳ ಚರಿತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ ಚರಿತ್ರಾಂಶಗಳಿಗೂ ಈ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವುವುಗಳಿಗೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿವೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ರಾಜಒಡೆಯರಿಗೆ ಶ್ರೀರಂಗಪಟ್ಟಣವು ಸೇರಿದ ವಿಚಾರ, ಮಹಾರಾಜರ ವಂಶವೃಕ್ಷ, ಪಟ್ಟದ ಕ್ರಮ, ಮೂಲಪುರುಷರ ವಿಷಯ— ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಭೇದಗಳಿವೆ. ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಚರಿತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿರುವುದನ್ನು ನಂಬಿ, ವಿರುದ್ಧವಾಗಿರುವುದನ್ನು ತಪ್ಪೆಂದು ಊಹಿಸುವುದು ಸಹಜವಾಗಿದೆ. ಶಾಸನಗಳ ಮತ್ತು ಇತರ ಆಧಾರಗಳ

---

* 1. ವಿಲ್‌ಕ್ಸ್ ಹಿಸ್ಟರಿ ಆಫ್ ಮೈಸೂರು ; 2. ಮುಮ್ಮಡಿ ಕೃಷ್ಣರಾಜ ಒಡೆಯರ್ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆಸ್ಥಾನ ವಿದ್ವಾಂಸರಿಂದ ಬರೆಯಲ್ಪಟ್ಟು ಚಾಮರಾಜೇಂದ್ರ ಒಡೆಯರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮುದ್ರಿತವಾದ ವಂಶರತ್ನಾಕರ ; 3. ಮೈಸೂರು ಗೆಸ್ಸಿಟಿಯರ್ ; 4. ಸನ್ 1893ರಲ್ಲಿ ಮುದ್ರಿತವಾದ ಎಂ. ಎ. ಶ್ಯಾಮರಾಯರ ಹಿಸ್ಟರಿ ಇತ್ಯಾದಿ.

ಬಲದಿಂದ ಚೆನ್ನಾಗಿ ವಿಮರ್ಶೆಮಾಡಿ ನೋಡಿದರೆ, ಈ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವುದೇ ನಂಬಿಕೆಗೆ ಅರ್ಹವಾದುದೆಂದೂ, ಸಮಂಜಸವೆಂದೂ ಸ್ಥಿರಪಡಿಸಬಹುದು. ಅಂಥ ವಿಮರ್ಶೆಗಳಿಗೆ ಈ ಮುದ್ರಣದಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶಕೊಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವಾದುದರಿಂದ, ಅದನ್ನು ವಿಮರ್ಶಾಕಾರರಿಗೆ ಬಿಟ್ಟಿರುತ್ತೇನೆ.

ಈ ಕಾವ್ಯದ ಮಹತ್ವವನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಸಕೃತ್ಪರಿಚಯದಿಂದಲೇ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಕವಿತಾಶಕ್ತಿಯ ಮಹತ್ವಕ್ಕೆ ನಿದರ್ಶಕವಾದ ವರ್ಣನಾವೈಖರಿಗಳನ್ನು ಗ್ರಂಥಸ್ಥವಿಷಯಾನುಕ್ರಮಣಿಕೆಯಿಂದ ತಿಳಿಯಬಹುದು. ಮತಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಗೂಢವಾದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸುಲಭವಾಗಿ ಅವಗಾಹನೆಗೆ ತರುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅವುಗಳನ್ನು ಉಚಿತಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ವರ್ಣನೆಯ ಮೂಲಕ ತಂದು ವ್ಯಕ್ತಗೊಳಿಸಿರುವುದು ಗ್ರಂಥದ ವಿಷಯಕ್ಕೂ, ಸಾಹಿತ್ಯ ಸೌಂದರ್ಯಕ್ಕೂ, ಕವಿಯ ಮಹತ್ವಕ್ಕೂ ಸಾಕಾದ ದೃಷ್ಟಾಂತವಾಗಿದೆ. ನೋಡಿದುದರಲ್ಲಿ ಈ ಕವಿಯಷ್ಟು ಸಂಸ್ಕೃತನೂ ಶಕ್ತನೂ ಬಹುಶಃ ಯಾರೂ ಇಲ್ಲವೆಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಈ ಕವಿಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿದ್ದ ಕವಿಗಳಲ್ಲೂ ಈತನೇ ಅಗ್ರಗಣ್ಯನು.

ಈ ಮುದ್ರಣದಲ್ಲಿ ನಾನು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ವಿಷಯವಿವರಣಗಳನ್ನು ಹೊಸದಾಗಿ ಬರೆದು ಸೇರಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಅವು ಮೂಲಮಾತೃಕೆಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲ.

15—6—33 **ಮಂ. ಆ. ರಾಮಾನುಜಯ್ಯಂಗಾರ್.**

ಕವಿಚರಿತ್ರೆ

ಈ ಗ್ರಂಥಕರ್ತನ ಹೆಸರು ತಿರುಮಲಾರ್ಯನು ಅಥವಾ ತಿರುಮಲೆಯಾರ್ಯನು. ಈತನಿಗೆ ತಿರುಮಲೈಯಂಗಾರ್ಯನೆಂದೂ ಹೆಸರುಂಟು. ಈತನ ತಂದೆ ಮೈಸೂರು ಮಹಾರಾಜ ದೊಡ್ಡದೇವರಾಜನಿಗೆ ಸ್ನೇಹಿತನಾಗಿಯೂ, ಪೌರಾಣಿಕನಾಗಿಯೂ ಇದ್ದ ಅಳಹಿಯ ಸಿಂಗರಾರ್ಯನು.[1] ಈತನ ತಾಯಿ ಮೈಸೂರು ಮಹಾರಾಜ ಕಂಠೀರವನರಸರಾಜನ ಪ್ರಧಾನಿಯಾದ ಗೋವಿಂದರಾಜಯ್ಯನೆಂದು ನಾಮಾಂತರವುಳ್ಳ ಅಪ್ಪಾಜಯ್ಯನ ಮಗಳು ಸಿಂಗಮ್ಮನು.[2] ಈ ಕವಿಯು ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೬೪೫ಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಪಾರ್ಥಿವಸಂವತ್ಸರದ ಆಶ್ವಯುಜದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀರಂಗಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದನು.[3] ಈತನು ಚಿಕದೇವಮಹಾರಾಜನೊಡನೆ ಬಳೆದು, ಆತನಿಗೆ ಮಿತ್ರನಾಗಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಮಾಡಿದನೆಂದು ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ.[4]

ಮೈಸೂರು ಮಹಾರಾಜನಾದ ದೊಡ್ಡದೇವರಾಜನು ಈತನಿಗೂ, ಈತನ ತಂದೆಯಾದ ಅಳಹಿಯ ಸಿಂಗರಾರ್ಯನಿಗೂ ಶಿಂಗಮಾರನಹಳ್ಳಿ, ಮೊದಲಾದ ಗ್ರಾಮಗಳನ್ನು ಸರ್ವಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಂತೆ ತಿಳಿಯಬರುತ್ತದೆ.[5] ಈ ಕವಿಯು ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದ ಮಂತ್ರಿತ್ವವನ್ನು ವಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ "ಅಶೇಷತಂತ್ರಸ್ವತಂತ್ರನೆನಿಸಿ" ಆಸ್ಥಾನಪಂಡಿತನಾಗಿದ್ದು, ಸಂಸ್ಕೃತ ಕರ್ಣಾಟಕ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕಾವ್ಯಗಳನ್ನು

---

[1] ಚಿಕದೇವರಾಜವಿಜಯ—ಆಶ್ವಾಸ ೩—೭೧, ೧೨೨; ೪—೧೯, ೧೭೦.

[2] ನರಪತಿವಿಜಯ ; ಚಿಕದೇವರಾಯ ವಂಶಾವಳಿ—ಪು. ೧೬೩.

[3] ಚಿಕದೇವರಾಯ ವಂಶಾವಳಿ—ಪು. ೧೩೧—೨.

[4] ಚಿಕದೇವರಾಜವಿಜಯಂ—ಆ. ೪—೮೭, ೯೧, ೯೩.

[5] ಶ್ರೀರಂಗಪಟ್ಟಣ—೯೪ನೆಯ ಶಾಸನ ; ಮೈಸೂರು ಶಾಸನ—೭.

ರಚಿಸಿದ್ದಾನೆ.[6] ಆ ಗ್ರಂಥಗಳ ವಿವರವು ಮುಂದೆ ತಿಳಿಸಲ್ಪಡುವುದು.

ಚಿಕ್ಕದೇವಮಹಾರಾಜನು ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೬೭೨ರಲ್ಲಿ ಪಟ್ಟಾಭಿಷಿಕ್ತನಾಗಿ ಶ್ರೀರಂಗಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಭಾರವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿರುವಲ್ಲಿ—ಅವನ ಮಂತ್ರಿಯಾದ ಎಳವಂದೂರು ವಿಶಾಲಾಕ್ಷಪಂಡಿತನನ್ನು ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೬೮೪ರಲ್ಲಿ ಲಿಂಗವಂತರು ಕೊಂದುಹಾಕಿದರು. ಆಗ ದೊರೆಯು ಪ್ರಧಾನಿಯಾದ ಅಪ್ಪಾಜಯ್ಯನನ್ನು ಕರೆಯಿಸಿ, ಸಂಸ್ಥಾನದ ಮಂತ್ರಿತ್ವವನ್ನು ವಹಿಸ ಹೇಳಿದನು. ಅದಕ್ಕೆ ಅವನು—ರಾಜನೀತಿವಿಶಾರದನಾಗಿಯೂ ಆಸ್ಥಾನ ಪಂಡಿತನಾಗಿಯೂ ಇರುವ ತನ್ನ ದೌಹಿತ್ರನಾದ ತಿರುಮಲೈಯಂಗಾರ್ಯನು ಆ ಮಂತ್ರಿತ್ವಕ್ಕೆ ಸಮರ್ಥನೆಂದು ಅರಿಕೆ ಮಾಡಲು--ಈತನಿಗೆ ಮಂತ್ರಿತ್ವವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಂತೆ ತಿಳಿಯಬರುತ್ತದೆ.[7] ಆಗ ಈತನಿಗೆ ೩೯ ವಯಸ್ಸು. ಈತನು ಕೆಲವು ಕಾಲ ಮಂತ್ರಿಪದವಿಯನ್ನಲಂಕರಿಸಿದ್ದು ಬಳಿಕ ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೬೯೫ರಲ್ಲಿ ಮಹಾರಾಜನ ಅಪ್ಪಣೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಶ್ರೀರಂಗಾದಿ ಸ್ಥಲಕ್ಕೆ ಯಾತ್ರೆಹೋದಂತೆಯೂ, ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಧುರೆಯ ನಾಯಕನ ಹೆಂಡತಿ ಮಂಗಮ್ಮನೆಂಬವಳು ಈತನಿಗೆ ಗ್ರಾಮಾದಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ತನ್ನಲ್ಲೇ ಇರುವಂತೆ ಕೇಳಿಕೊಂಡುದರಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲ ಅಲ್ಲೇ ನಿಂತಂತೆಯೂ,[8] ಈ ಸಮಾಚಾರವನ್ನು ತಿಳಿದು ಅಲ್ಲಿನ ಮಂತ್ರಿತ್ವವನ್ನು ವಹಿಸುವನೆಂಬ ಶಂಕೆಯಿಂದ ಚಿಕ್ಕದೇವಮಹಾರಾಜನು ಒಂದು ನಿರೂಪವನ್ನು ಬರೆದು ಕರೆಯಕಳುಹಿಸಲು ; ತಿರುಮಲೈಯಂಗಾರ್ಯನು ಪುನಃ

---

[6] ತಿರುಮಕೂಡ್ಲು ತಾಲ್ಲೋಕು ೨೩ನೆಯ ಶಾಸನವನ್ನು ಶಾ. ಶ. ೧೫೮೬ ರಲ್ಲಿ (ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೬೬೪) ತಿರುಮಲೈಯಂಗಾರ್ಯನು ಬರೆದಿರುತ್ತಾನೆ. ಮತ್ತು ಮಿತ್ರವಿಂದಾಗೋವಿಂದ ಪು. ೪, ೫. ಅಪ್ರತಿಮವೀರಚರಿತಂ—ಪು.೩, ಪದ್ಯ—೧೧, ೧೨ಗಳನ್ನು ನೋಡಿ.

[7] ನರಪತಿವಿಜಯಂ.

[8] ಮಧುರೆ ಮಂಗಮ್ಮನ ಭೂದಾನಶಾಸನ—ಶ. ಕ. ೧೬೧೭.

ಶ್ರೀರಂಗಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೬೭೮ ರಲ್ಲಿ ಬಂದು ಮಂತ್ರಿತ್ವವನ್ನು ವಹಿಸಿದಂತೆಯೂ[9] ತಿಳಿಯಬರುತ್ತದೆ.

ಚಿಕ್ಕದೇವಮಹಾರಾಜನು ತನ್ನ ಅವಸಾನಕಾಲದಲ್ಲಿ ಎಂದರೆ ಕ್ರಿ.ಶ. ೧೭೦೪ನೆಯ ತಾರಣಸಂವತ್ಸರದಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿ ತಿರುಮಲೈಯಂಗಾರ್ಯನನ್ನೂ, ಪ್ರಧಾನಿ ಅಪ್ಪಾಜೈಯನನ್ನೂ ಬರಿಸಿ ತನ್ನ ಮಗನನ್ನೂ ರಾಜ್ಯವನ್ನೂ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಹೇಳಿ, ಅವರಿಗೆ ರಾಜ್ಯದ ಸರ್ವಾಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಂತೆಯೂ, ಬಳಿಕ ಮಂತ್ರಿ ಪ್ರಧಾನಿಗಳು ಕಂಠೀರವ ನರಸರಾಜ ಒಡೆಯನಿಗೆ ಪಟ್ಟವನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ತಾವೇ ರಾಜ್ಯದ ಆಡಳಿತವನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಂತೆಯೂ[10] ತಿಳಿಯಬರುತ್ತದೆ.

ಕ್ರಿ. ಶ. ೧೭೦೬ ರಲ್ಲಿ ತಿರುಮಲೈಯಂಗಾರ್ಯನು ಮೃತನಾದನೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಈತನ ಮಂತ್ರಿತ್ವದ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಚಿಕ್ಕದೇವಮಹಾರಾಜನ ರಾಜ್ಯಸ್ಥಿತಿಯೇ ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ. ಈತನ ರಾಜತಂತ್ರದ ಧುರೀಣತೆಯನ್ನು ಈತನ ಕಾಲದ ಮೈಸೂರು ಚರಿತ್ರೆಯಿಂದ ತಿಳಿಯಬಹುದು. ಚಿಕದೇವರಾಯನ ಆಳ್ವಿಕೆಯ ಮಹತ್ವಕ್ಕೆ ಈತನೇ ಮೂಲಕಾರಣನೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಈ ಉಪೋದ್ಘಾತವು ಕವಿಯ ಕವಿತಾಸಾಮರ್ಥ್ಯಪ್ರದರ್ಶಕನಾದುದರಿಂದ ಮಂತ್ರಿತ್ವದ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಿ ಹೇಳಲು ಇಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ.

ಈತನು ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿಯೂ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿಯೂ ಉದ್ದಾಮಪಂಡಿತನೂ ಕವಿಯೂ ಆಗಿದ್ದನು. ಈತನು ರಚಿಸಿದ ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕೃತದಲ್ಲಿ ದೊರೆತಿರುವುವು ಯಾವುವೆಂದರೆ :—

ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ :—೧. ಯದುಗಿರಿನಾರಾಯಣಸ್ತವ, ೨. ಯದುಗಿರಿನಾಯಕೀಸ್ತವ, ೩. ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮೀನೃಸಿಂಹಸ್ತವ, ೪. ಗೋಪಾಲಸ್ತವ,

---

[9] ಬಹುಧಾನ್ಯ ಸಂ॥ ಚೈತ್ರದಲ್ಲಿ ಬರೆದು ಕಳುಹಿಸಿದ ನಿರೂಪ,

[10] ನರಪತಿವಿಜಯ,

೫. ರಾಜಗೋಪಾಲಸ್ತವ, ೬. ಪರವಾಸುದೇವಸ್ತವ, ೭. ಮಂಜುಳ ಕೇಶವಸ್ತವ, ೮. ಪಶ್ಚಿಮರಂಗರಾಜಸ್ತವ, ೯. ಏಕಾದಶೀನಿರ್ಣಯ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ೧ನೆಯ ಗ್ರಂಥಕ್ಕೆ ಈತನ ತಮ್ಮ ಮಿತ್ರವಿಂದಾಗೋವಿಂದ ವನ್ನು ರಚಿಸಿದ ಸಿಂಗರಾರ್ಯನು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನವನ್ನು ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಬರೆದಿದ್ದಾನೆ.

ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ:—೧. ಅಪ್ರತಿಮವೀರಚರಿತ, ೨. ಚಿಕದೇವರಾಯವಂಶಾ ವಳಿ, ೩. ಚಿಕದೇವರಾಜವಿಜಯ, ೪. ಚಿಕದೇವರಾಯಶತಕ, ೫. ಕರ್ಣಾಟಕ ಕೀರ್ತನೆಗಳು.

ಸಚ್ಛೂದ್ರಾಧಿಕಾರನಿರ್ಣಯ (ಸಂಸ್ಕೃತ), ಗೀತಗೋಪಾಲ, ಚಿಕ ದೇವರಾಯಬಿನ್ನಪ (ಕನ್ನಡ), ಮುಂತಾದ ಕೆಲವು ಗ್ರಂಥಗಳು ಚಿಕದೇವ ರಾಜಾಂಕಿತನಾಗಿದ್ದರೂ ಈತನೇ ಮಾಡಿದುವೆಂದು ಪ್ರವಾದವಿದೆ.

ಈ ಕವಿಯು ಉಭಯಭಾಷೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಕವಿತ್ವದಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದನೆಂದು ಈತನ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿದವರು ನಿಸ್ಸಂದೇಹವಾಗಿ ಹೇಳುವರು. ಈತನೇ ವ್ಯಂಗ್ಯಪ್ರಧಾನವಾಗಿ ಕನ್ನಡ ದಲ್ಲಿ ಕಾವ್ಯವನ್ನು ಬರೆಯಲು ಮೊದಲುಮಾಡಿದನೆಂದು ಕೆಲವರು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಡುವರು.

—ಏತತ್ಕವಿಕೃತ ಕರ್ಣಾಟಕ ಗ್ರಂಥಗಳ ವಿಮರ್ಶೆ—

೧. **ಅಪ್ರತಿಮವೀರಚರಿತ**—ಇದೊಂದು ಅಲಂಕಾರ ಗ್ರಂಥ. ಇದರಲ್ಲಿ ಕವಿಯು ಚಂದ್ರಾಲೋಕ, ವಾಮನವೃತ್ತಿ, ಕಾವ್ಯಪ್ರಕಾಶ ಮೊದಲಾದ ಸಂಸ್ಕೃತ ಗ್ರಂಥಗಳಿಂದ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, ಅವುಗಳಿಗೆ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಗದ್ಯರೂಪವಾದ ವೃತ್ತಿಗಳನ್ನು ಬರೆದು, ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ತನ್ನಿಂದ ರಚಿತವಾದ ಪದ್ಯಗಳನ್ನು ಅವಕ್ಕೆ ಉದಾ ಹರಣೆಯಾಗಿ ಕೊಟ್ಟು, ಲಕ್ಷ್ಯ ಲಕ್ಷಣ ಸಮನ್ವಯ ಮಾಡಿದ್ದಾನೆ. ಆ ಲಕ್ಷ್ಯಪದ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ವಿವೃತವಾದ ವಿಷಯಗಳು "ಅಪ್ರತಿಮವೀರ" ನೆಂಬ ಅಭಿಧಾನವುಳ್ಳ ಚಿಕದೇವರಾಯನ ಚರಿತ್ರವನ್ನು ಹೇಳುವು

ದರಿಂದ ಈ ಅಲಂಕಾರಗ್ರಂಥಕ್ಕೆ **ಅಪ್ರತಿಮವೀರಚರಿತ**ವೆಂಬ ಹೆಸರು ಸಮಂಜಸವಾಗಿದೆ. ಲಕ್ಷ್ಯ ಪದ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ನಿರೂಪಿಸಿರುವ ಚಿಕದೇವ ರಾಯನ ಜಯಕಾರ್ಯಗಳು ಆತನು ಯುವರಾಜನಾಗಿರುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಡೆದುವಾದುದರಿಂದಲೂ, ಈ ಕವಿಗೆ ಮಂತ್ರಿ ಪದವಿಯು ಬಂದ ಮೇಲೆ ಕಾವ್ಯರಚನೆಗೆ ಅವಕಾಶವು ಲಭಿಸುವುದು ಕಷ್ಟವಾದುದರಿಂದಲೂ ಈ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಕವಿಯು ಆಸ್ಥಾನಕವಿಯಾಗಿದ್ದಾಗಲೇ ರಚಿಸಿರಬೇ ಕೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. (೧ನೆಯ ಪ್ರಕರಣ ಪದ್ಯ ೧೩).

೨. **ಚಿಕದೇವರಾಯ ವಂಶಾವಳಿ**—ಇದು ಮೈಸೂರು ಮಹಾ ರಾಜರುಗಳ ಚರಿತ್ರರೂಪವಾದ ವಚನಗ್ರಂಥ. ಇದು ಬಹಳ ಪ್ರೌಢವಾ ಗಿಯೂ, ರಸಭರಿತವಾಗಿಯೂ ಇದೆ. ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಕಾದಂಬರಿಯು ಹೇಗೆ ಉತ್ತಮ ಗದ್ಯಗ್ರಂಥವೆನಿಸಿಕೊಂಡಿದೆಯೋ ಹಾಗೆಯೇ ಇದು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಗದ್ಯಗ್ರಂಥವೆನಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ.

೩. **ಚಿಕದೇವರಾಜವಿಜಯ**—ಇದು ಮೈಸೂರು ಮಹಾರಾಜರ ಚರಿತ್ರರೂಪವಾದ ಚಂಪೂಪ್ರಬಂಧ. ಇದು ಬಹು ಶ್ಲಾಘ್ಯವಾದ ಕಾವ್ಯ. ಇದರಲ್ಲಿ ೬ ಆಶ್ವಾಸಗಳಿವೆ. ಮೊದಲನೆಯ ಆಶ್ವಾಸದಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟದೇವತಾ ಭ್ಯರ್ಥನ, ಕವಿತಾವರ್ಣನ, ಜಗತ್ಸೃಷ್ಟ್ಯಾದಿ ಯದುಪರ್ಯಂತ ವಂಶ ವರ್ಣನವೂ ; ದ್ವಿತೀಯಾಶ್ವಾಸದಲ್ಲಿ ಬೆಟ್ಟದ ಚಾಮರಾಜ, ಚಾಮರಾಜ, ರಾಜರಾಜ, ಚಾಮರಾಜ, ಇಮ್ಮಡಿ ನರಸರಾಜ ಭೂಪಾಲರುಗಳ ಪ್ರಭಾವ ವರ್ಣನವೂ ; ತೃತೀಯಾಶ್ವಾಸದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡದೇವರಾಜನ ಗುಣವರ್ಣನ, ಪುತ್ರಾಭಿಲಾಷೆ, ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಲೀಲಾಶ್ರವಣ, ಯಾದವಾಚಲಗಮನ, ಶ್ರೀ ನಾರಾಯಣವರಪ್ರದಾನ, ಪ್ರಜಾಪಾಲನಾದಿ ವರ್ಣನವೂ; ತುರೀಯಾಶ್ವಾಸ ದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮದಮೃತಾಂಬಾದೌಹೃದ, ಕುಮಾರೋದಯ, ಬಾಲಲೀಲಾ, ಲಿಪಿಗ್ರಹಣ, ಶಾಸ್ತ್ರ ಪುರಾಣ ವೀಣಾ ಖುರಳೀಶ್ರಮ, ಯೌವನೋದಯಾದಿ ವರ್ಣನವೂ; ಪಂಚಮಾಶ್ವಾಸದಲ್ಲಿ ದೇವರಾಜದಿಗ್ವಿಜಯ, ಚಿಕದೇವರಾಯ

ದಿನಚರ್ಯಾದಿ ವರ್ಣನವೂ; ಷಷ್ಠಾಶ್ವಾಸದಲ್ಲಿ ರಾತ್ರಿವಿಹಾರವರ್ಣನೆಯೂ ಇವೆ.

ಈ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಕವಿಯ ಕವಿತಾಸಾಮರ್ಥ್ಯವು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕಾಣಬರುತ್ತದೆ. ಈ ಗ್ರಂಥದ ಅನೇಕ ಪದ್ಯಗಳು ಅಪ್ರತಿಮವೀರಚರಿತದಲ್ಲಿ ಉದಾಹೃತವಾಗಿವೆ.

ಈತನ ಕವಿತ್ವದ ವಿಷಯವಾಗಿ—" ಎನಿತಂದವಾಗಿ ಮೆಲ್ಪುವಡೆದ ಸಬುದಂಗಳ ಸೇರುವೆಯಿಂ ಸರಳವುಂ, ಕರವೆಸೆವ ಪುರುಳ ಪವಣಿಗೆಯಿಂ ಸರಸವುಮೆನಿಸಿ ತನಿಸೊದೆಯ ಸೋನೆಯಂತೆ ಇನಿದಂ ಕಿವಿಗಳ್ಗೆ ಕಱಿಗುಮಿಾತಿರುಮಲಾರ್ಯರ ಬಾಯ್ದೆಱೆಯ ಸರಸತಿಯ ಸೈಪುವಡೆದ ಸಾಹಿತ್ಯಸೌಂದರ್ಯಂ " ಎಂದೂ,

" ಈಪಂಡಿತಕವಿಮಂಡಲಾಖಂಡಲರ್ ಪಿರಿದಾಗಿ ಶಾಸ್ತ್ರಸ್ಮೃತಿಸ್ತೋತ್ರಗ್ರಂಥಂಗಳಂ ಇವಲ್ಲದಿನ್ನುಂ ಸಕ್ಕದದೊಳಂ ಕನ್ನಡದೊಳಂ ಬೇಱೆ ವೇಱೆ ಕಿವಿಗಿನಿದಂ ಸೂಸುವ ಪಲವಗೆಯ ಕಾವ್ಯನಾಟಕಾಲಂಕಾರಂ ಮೊದಲಾದ ವಸ್ತುಕ ವರ್ಣಕ ಪ್ರಬಂಧಂಗಳಂ ಗಡಿಯಿಲ್ಲದೆ ನಿರವಿಸಿರ್ದರ್ " ಎಂದೂ.

ವೃ॥ " ಪಿರಿದುಂ ಪ್ರೌಢತ್ವಮುಂ ಪೆರ್ಚಳಿಕೆ ಕವಿವರರ್ ಕಬ್ಬದೊಳ್ ಶಾಸ್ತ್ರದೊಳ್ ಮೇಣ್ । ಕರಮಿಾಸಾಹಿತ್ಯದೊಳ್ ಬಿತ್ತರಿಪೊಡೆ ರಸಮಂ ತಿರ್ಮಲಾರ್ಯರ್ಗೆ ಸಲ್ಗುಂ ॥ ತರಣಿದ್ಯೋತಂಗಳೇನಾಡವೆ ವಿಧುಮಣಿಯೊಳ್ ನೈದಿಲೊಳ್ ಮತ್ತಮಂ ತಾಂ । ಕರಗಿಪ್ಪಂ ಬಿರ್ಚಮಂ ಚಂದಿರನೆ ಉಱುದವರ್ಗೆಂತೊಸರ್ಗುಂ ಮಲರ್ಗುಂ ॥ " ಎಂದೂ ಮಿತ್ರವಿಂದಾಗೋವಿಂದ ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ವರ್ಣಿತವಾಗಿದೆ.

ಗ್ರಂಥಸ್ಥ ವಿಷಯಾನುಕ್ರಮಣಿಕೆ

ಪುಟ ಸಂಖ್ಯೆ

॥ ಶ್ರೀರಸ್ತು ॥

ಚಿಕದೇವರಾಯ ವಂಶಾವಳಿ

———o———

ರಾಜನೃಪಚರಿತಂ

ಸ್ವಸ್ತಿ, ಸಮಸ್ತಭೂಮಣ್ಡಲಪುಣ್ಡರೀಕಕರ್ಣಿಕಾಯಮಾನ ಕನಕಾಚಲದಿಶಾಪರ್ಯನ್ತ ಪರಿಕರ್ಮ್ಮಾಲಂಕರ್ಮ್ಮೀಣ ಭಾರತವರ್ಷಮಣ್ಡನಾಯಿತ ಭರತಖಣ್ಡೋದ್ದಣ್ಡವೈಭವೋತ್ತಮರ್ಣಾಯಿತ ಕರ್ಣಾಟದೇಶದೊಳ್ ಕಾವೇರೀದಕ್ಷಿಣತೀರದೊಳನತಿದೂರದೊಳೆಸೆವ ಮಹೀಶೂರಪುರದೊಳ್ ಸಕಲ ಸಾಮನ್ತಕೋಟೀರಕೋಟೀಮಣಿಘೃಣಿಚಿತ್ರಿತಪದರಾಜೀವನೆನಿಸಿ ರಾಜಿಪ ಚಾಮರಾಜಂಗೆ ಚತುರತೆಗೊಲ್ದು ಮೆಯ್ವೆತ್ತು ಬಟಿಸಲ್ವ ನಾಲ್ಕುಮುಪಾಯದಂತೆಯುಂ, ತಮ್ಮಿಂ ತಾಮೆಳಸಿ ಬಂದ ಚತುರ್ವರ್ಗದಂತೆಯುಂ, ಈತನ ಸತ್ಯಾದಿಗುಣಂಗಳಿಂದೆ ದಶರಥಂಗೆತ್ತು ಮತ್ತಮೊಗೆದ ನಾರಾಯಣನ ನಾಲ್ಮೆಯ್ಗಳಂತೆಯುಂ, ಈತನ ಸೇನಾಧೂಳಿಗಳ್ಗೆ ಮೆಯ್ಯಿಕ್ಕಲೆಂದೊಡಲ್ವಡೆದೇಟ್ವಂದ ನಾಲ್ಗಡಲಂತೆಯುಂ, ನೆಗಟ್ತೆವೆತ್ತ ನಾಲ್ವರ್ ಕುವರರೊಳಂ ಪಿರಿಯಂ ಎಲ್ಲಾರಾಯರ್ಗಂ ಪಿರಿಯನೆನಿಪ **ರಾಜನೃಪಂ** ನಿಜಕುಲಕ್ರಮಾಗತಕ್ಷಿತಿಯೊಳನುಜರ್ವೆರಸರಸುಗೆಯ್ಯುತ್ತಿರೆ—

ಅತ್ತಲುತ್ತರದೇಶದೊಳ್ ತುಂಗಭದ್ರಾತೀರದೊಳ್ ವಿದ್ಯಾನಗರಿಯ ನಾಳ್ದ ಹರಿಹರ ಬುಕ್ಕರ್ ಮೊದಲಾದ ಕುಱುಂಬರಾಯರನನ್ತರದೊಳರಸುಗೆಯ್ದ ತುಳವಕುಳದೀಶ್ವರ ನರಸ ವೀರನರಸಿಂಗ ಕೃಷ್ಣಾಚ್ಯುತರೆಂಬ ರಾಯರ್ಗೈವರ ತಱುನಾಯಿಂ ಮುದದೊಳೆಳೆಯಂ ಪೊಱೞದ ಸದಾಶಿವರಾಯಂಗೆ ಸೇನಾನಿಯೆನಿಸಿದ ಆಂಧ್ರಕುಲದ ರಾಮರಾಜಂ ನಿಜರಾಜಂಗೆ ದ್ರವಿಡಾನ್ಧ್ರಕರ್ಣಾಟಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಮಂ ಸಾರ್ಚಿ, ಪತಿಕಾರ್ಯದೊಳರ್ಪಿತಪ್ರಾಣ

ನೆಸಿಸಿ, ಒರ್ಮೆಯುತ್ತರದಿಗ್ವಿಜಯದೊಳುದ್ವೃತ್ತಯವನಸೇನಾಚಕ್ರಮನೊಕ್ಕಲಿಕ್ಕಿ ಯಶಶ್ರೀಯನಪ್ಪಿನಂ ; ಅವನನುಜಂ ಎರೆದಿಮ್ಮರಾಜಂ ಅಂದಿನಾಜಿಯೊಳುಳಿದುಳಿದರನೊಡಗೊಂಡು ಊರ್ಗೆ ನಡೆತಂದಾಳ್ವನ ಸಿರಿಗೆಳಸಿಯುವನಂ ಭಂಗಿಸಿ, ತಾನೆ ರಾಯನೆನಿಸಿರ್ದಳಿಗಜ್ಜದಿಂದಾಪಿದ್ಯಾಸಗರಂ ಕಿಱಿದುಂ ದಿನಕ್ಕೆ ತುರುಷ್ಕರಿಂದಳಿಯಲೊಡಂ, ಅಲ್ಲಿಂ ಪೆನಗೊಂಡೆಗೆಯ್ತಂದು ಒಂದೆರಡ್ಬರಿಸಮಿರ್ದು ಪೊಂದಿ ಪೋಪಾಗಳ್—ತನ್ನ ಮೂವರ್ಕುಮರರೊಳ್ ಮೊದಲಿಗನಾದ ಶ್ರೀರಂಗರಾಜನಂ ಪೆನಗೊಂಡೆಯೊಳಿಟ್ಟಾತಂಗೆ ತೆಲುಂಗನಾಡೊಡೆತನಮುಂ, ಎರಡನೆಯ ರಾಮರಾಯನಂ ಶ್ರೀರಂಗಪಟ್ಟಣದೊಳಿರಿಸಿಯವಂಗೆ ಕರ್ಣಾಟದೇಶಾಧಿಪತ್ಯಮುಂ, ಮೂಱನೆಯ ವೆಂಕಟಪತಿರಾಯನಂ ಚನ್ದ್ರಗಿರಿಯೊಳಿಟ್ಟು ಆತಂಗೆ ತುಂಡೀರ ಚೋಳ ಪಾಂಡ್ಯ ಮಂಡಲೇಶ್ವರತ್ವಮನಿತ್ತಂ. ಇವರೊಳ್ ಶ್ರೀರಂಗರಾಜಂ ಅಪುತ್ರನಾಗಿ ಬರ್ದಿಲಮನೈದಲೊಡಂ ; ಆ ವೆಂಕಟಪತಿರಾಯಂ ಪೆನಗೊಂಡೆಯೊಳಿರ್ದೆಳೆಯಂ ಪರಿಪಾಲಿಸುತ್ತಿರೆ—

ಇತ್ತಲೀರಾಮರಾಜಂ ಕೆಲವುಂ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಕಾಲಧರ್ಮಮನೆಯ್ದಿದ ಬಳಿಕ ತಿರುಮಲೆರಾಜಂ ಮೊದಲಾದ ಅವನ ಕುಮರರ್ ಶ್ರೀರಂಗಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ರೇಮಟಿವೆಂಕಟಯ್ಯನೆಂಬ ತಮ್ಮ ದಳವಾಯನಿರಿಸಿ ತಾಮೆಳವರಯದವರಾದುದಱಿಂದೆ ಪೆನಗೊಂಡೆಯಂ ಪೊರ್ದಿ ಕಿಱಿಯಯ್ಯನ ಬಳಿಯೊಳಿರ್ದು ಬಳೆದರ್.

ಬಳಿಕ್ಕಾವೆಂಕಟಪತಿರಾಯಂ ಮಧುರೆಯ ವೀರಪ್ಪನಾಯಕನೊಳ್ ಮುನಿದು ದಂಡೆತ್ತಿ ನಡೆದು, ಪಾಣ್ಡ್ಯಮಣ್ಡಲದ ಮಧುರಾಪುರಮಂ ಸುತ್ತಿಮುತ್ತಿರ್ಪಿನಂ ; ಆ ವೀರಪ್ಪನಾಯಕಂ ಭೇದೋಪಾಯಮನವಲಂಬಿಸಿ, ರಾಯನ ಸೇನಾನಾಯಕರ್ಗೆ ದ್ರವ್ಯಭೂಷಣಂಗಳಂ ಕಳುಪಲೊಡಂ ; ಈ ತಿರುಮಲೆರಾಜನಾಲಂಚಮಂ ಕೊಂಡದರ್ಕೆ ವಿವೇಕದೊಡನೆ ತನ್ನುಮಂ ಕೀರ್ತಿಯುಮಂ ಸುಕೃತಮುಮಂ ಮಾಱಿ ತಂದೆಯುಮಾ

ಳ್ದನುವುಪ್ಪ ಕಿಱಿಯಯ್ಯನೊಳ್ ಗೆಂಟುಗೊಂಡು ತನ್ನ ಕರಿತುರಗಪದಾತಿಗಳ್ವೆರಸತ್ತಣಿಂ ಶ್ರೀರಂಗಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಬಂದನೆಂಬ ವಾರ್ತೆ ಬರಲೊಡಂ ; ಅದಂ ಕೇಳ್ದು ರಾಜನೃಪಂ ತನ್ನನುಜಸೇನಾನಿವುಹಾವೂತ್ಯಮಿತ್ರರೊಡನಾಳೋಚಿಸಿ ನಿಶ್ಚಯಂಗೆಯ್ದು— ಈ ಪಿತೃಘಾತಿಯನೀಪಟ್ಟಣದಿಂ ಪೊಱಮಡಿಸವೇೞ್ಕುಂ, ಅದರ್ಕಿವನ ಸಪ್ತಾಂಗದಿರವನಾರೆಯ್ವೆನೆಂದು ಗೂಢಚಾರರಂ ಪ್ರಣಿಧಿಗಳುಮಂ ಕಳುಪುವಿನಂ ; ಅವರ್ ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲವುಂ ದಿನವಿರ್ದು ಮಗುೞ್ದಾಳ್ದನೆಡೆಗೆೞ್ತಂದು ಒಳಓಲಗದೊಳ್ ಕೆಯ್ಮುಗಿದು ಬಿನ್ನಪಂಗೆಯ್ದರ್. ಅದೆಂತೆನೆ :—

ದೇವ ! ಚಿತ್ತೈಸು. ಆಪೊೞಲಂ ಬಳಸಿ ಬಲ್ಪೊೞಿ ಕಲ್ಪೋದಧಿಯಂತಿರ್ತಡಿಯಂ ಕೈಗಣ್ಮಿ ಪೊಣ್ಮಿ ಬರ್ಪೂರ್ಮಿಗಳಿಂ, ಕಟ್ಟುಜದಿಂ ಪರಿವನೀರ್ಪ್ಪೊನಲೊಳವೊಯ್ಲ ಕೋಲಾಹಲಂಗಳಿಂದೆಡೆಯೆಡೆಯೊಳೊಗೆದು ಸುೞನೆ ಸುತ್ತಿ ಗರ್ತದಂತಿೞಿವ ಮಹಾವರ್ತಂಗಳಿಂ, ತಿಮಿತಿಮಿಂಗಿಲಂಗಳಂ ಕೆಳೆಗೊಳ್ವ ಪೆರ್ಮೀನ್ಗಳ ಬಾಳಚಳನದಿಂ ಕರೆಗಣ್ಮುವ ಕರ್ಮುಡುವಿನೆಡೆಯೊಳ್ದಡದಡಿಸಿ ನಾವೆಯೊಳಿಡಿಕಿಱಿದ ಜನದಾರ್ತನಿನದಕೋಲಾಹಲದಿಂ ದಿತ್ತಣಿನತ್ತಣ್ಗೆ ಪಾಱಲರಿಯದೆಱಂಕೆಯುಲುಂಕಿಯುಳವೞಿದೆಡೆಯೊಳ್ ಪಡಲ್ವಡುವ ಪಲವಕ್ಕಿಗಳ ಮೊತ್ತಮುಂ ತುತ್ತಲೆಂದು ಸಿಡಿವ ಸೀಮೀನ್ಗಳಿಂ, ನೀರ್ಗುಡಿಯಲ್ಕಿೞಿವುರ್ಕಾನೆಗಳ ಸೊರ್ಕಿನ ಸೊವಡಂ ಸವಿದು ಕನಲ್ದು ಕಾದುವ ನೀರಾನೆಗಳಿಂ, ಮಹಾಹ್ರದಂಗಳಂ ಮುನ್ನೀರ್ಗೆತ್ತು ನೀರಸೀಂಟುವ ಕಾರ್ಮುಗಿಲ್ಗಳನಾನೆಯೆಂದು ಬಗೆದು ನುಂಗಲಂಗವಿಪ ನಕ್ರಂಗಳಿಂದತಿಭೀಕರಮೆನಿಸಿಯುಲಂಘನೀಯಮಾಗಿರ್ಪುದು. ಅದಱ ಒಳವಳಯದ ಕೋಂಟೆ ಸುರಪುರದ ಸಾಲೌನ್ನತ್ಯಮುಂ ಕೀೞ್ಗೆಯ್ಯಲೆಂದು ಬಳೆದಿರ್ಪುದು. ಅಲ್ಲಿಯ ಮುಗಿಲಟ್ಟಳೆಗಳೊಳಿರ್ಪ ಕಾವಲವರ್ಗೆ ಸೂರ್ಯಮಣ್ಡಲಂ ಮಂಡೆದೆಸೆಯೊಳಿರ್ದೊಡಮಡಿಗೋಂಟೆಯಂ ಪೊಡೆದು ಪೊಡೆದು ಸಿಡಿವ ಪೊೞಿಯ ತೆರೆಯ ಸೀರ್ಪನಿಗಳಿಂ ನನೆದಾಶೀತೋಷ್ಣಂಗಳಂ

ಸರಿಗೆಯ್ದು ಸೊಗದೊಳಿರ್ಪರ್. ಆಶ್ರೀರಂಗಪಟ್ಟಣದೊಳ್ ನಾಗಭುವನದಿಂ ನಾಕಲೋಕಂಬರಂ ವಿರಾಜಿಸಿ ಬಳೆದ ಕೋಂಟೆಯ ಮನೆಗಳ್ ಏಱಿದ ಸ್ವರ್ಗಮರ್ತ್ಯಪಾತಾಳಂಗಳಳತೆಗೆಱೆಗಳಂತಿರ್ಪುವು. ಸುತ್ತಣ ಕೊತ್ತಳಂಗಳ್ ಗೋತ್ರಾರಿಯ ವಜ್ರಹತಿಗಳ್ಕಿವಂದು ರಂಗೇಶನಂ ಮಱೆವೊಕ್ಕು ಶತಘ್ನೀವ್ಯಾಜದಿಂ ಕೌಮೋದಕೀಮುದ್ರೆಯುಂ ವಹಿಸಿ ನಿರ್ಭಯಂಬೆತ್ತ ಕುಲಾಚಲಂಗಳಂತಿರ್ಪುವು. ಆಚೌವೀಥಿಯೊಳೆಸೆವ ಪೊನ್ನ ರನ್ನದ ನೆಲೆ ಮಾಡಂಗಳ್ ರಂಗೇಶನಂ ಸೇವಿಸಲಿೞಿತಂದ ವೈಮಾನಿಕರ ದಿವ್ಯವಿಮಾನಂಗಳಂತಿರ್ಪುವು. ದಿವ್ಯವಿಮಾನ ಮಣ್ಡಪ ಪ್ರಾಕಾರಗೋಪುರಂಗಳಿಂದೆಸೆವ ದೇಗುಲಂ ವೈಕುಣ್ಠದಂತಿರ್ಪುದು. ಅಲ್ಲಿ ಶೇಷತಲ್ಪದೊಳ್ ಪವಡಿಸಿದ ಶ್ರೀರಂಗನಾಥಂ ವೈಕುಣ್ಠಪತಿಯಂತಿರ್ಪಂ. ಅಂತಿರ್ಪ ಪುರವರಮಂ ಪೊಱೆವರಸನಿರವುಂ, ಅವನನುಚರರ ಪರಿಯುಂ, ಅವನ ಸೇನಾನಿಯ ನಯಮುಂ, ಅವನ ಮಿತ್ರರ ಚರಿತ್ರಮುಂ, ಅವನಮಾತ್ಯರ ಕೃತ್ಯಮುಂ ಅತ್ಯಂತ ವಿಚಿತ್ರಮಾಗಿರ್ಪುದು. ಅದಂ ದೇವರಡಿಯೆಡೆಯೊಳ್ ಬಿನ್ನವಿಪೊಡೆ ಮಗೆ ಅಳ್ಕು ತೋಱುತಿರ್ಕುಮೆಂದವರ್ ಪಿಂದೆಗೆಯಲೊಡಂ;

ಈ ರಾಜನೃಪನವರೊಳ್ ದಯಾವಲೋಕನಮಂ ಸೂಸಿ— ಅಪ್ರಿಯಮಾದೊಡಂ, ಗ್ರಾಮ್ಯಮಾದೊಡಂ, ಪಱುವಾದೊಡಂ, ಪರಿಹಾಸಮಾದೊಡಂ, ಚುನ್ನನಾದೊಡಂ, ಜುಗುಪ್ಸೆಯಾದೊಡಂ, ಇರ್ದುದನಿರ್ದಂತರಸಂಗೆ ಒಳಒಲಗದೊಳಱುಪುವುದೆ ದೂತರ್ಗೆ ನೀತಿ. ನೀಮದಱಿಂ ಬೆರ್ಚದೆ ಬಿತ್ತರಿಪುದೆಂದಾಣತಿಯಿಾವುದುಮವರ್ ಬಿನ್ನವಿಸಿದರದೆಂತೆನೆ :—

ಆರಾಯಂ ಚೆಲ್ವಂ ಪಡೆದ ಕಡುಪಿಂ ಮಡದಿಯರ ಮೆಯ್ಯೊಳ್ಗಿಟದೊಳೆಡೆವಿಡದಿರ್ದು ಕಂಟಕಶೋಧನ ಪ್ರಜಾಪಾಲನ ದಂಡಯಾತ್ರಾದಿ ಕ್ಷಾತ್ರಸ್ವಭಾವಕರ್ಮಮಂ ತತ್ತದಧಿಕಾರಿಗಳ್ಗೊಪ್ಪಿಸಿರ್ಪಂ. ಅನುಚರರುಂ ಪೆಣ್ಗೂಟದೊಳ್ ನೆರವೆಸಿಪ್ಪ ವೃಷ್ಯೌಷಧಮಂತ್ರತಂತ್ರಘುಟಿಕಾಮೂಲಿಕಾಪ್ರಕ್ಷಂ

ದನಾದಿ ವಸ್ತುಸಂಪಾದನನಿಪುಣರೆನಿಸಿ ವಿಟವಿದೂಷಕಪ್ರಾಯರಾಗಿರ್ಪರ್. ಸೇನಾನಿ ಆನೆಕುದುರೆಕಾಲಾಳ್ಗಳನೊಟ್ಟುಗೆಯ್ದು ದಂಡೆತ್ತುವ ಯತ್ನಮನುಱದು ತನ್ನಾಳ್ದನಂ ಬೇಂಟೆಯೊಳ್ ಮೆಚ್ಚಿಸಿ ಬಸಂಗೆಯ್ವಪೆನೆಂದು ದಡಿವಲೆಗಳಂ ಬಡಿಕೋಲ್ಗಳಂ ಅಂಟುಗಳೆಗಳಂ ಕಾಲ್ಗಣ್ಣಿಗಳಂ ಗಿಡುಗಸಾಳುವಜಾಯಿಲಂಗಳಂ ದೀಹದ ಮಿಗವಕ್ಕಿಗಳಂ ತರಿಸಿರಿಸಿ ಪರಿಕಿಪ ವ್ಯಾಪಾರದೊಳ್ ಬೇಡವಡೆಯೊಳೊಡವೆರೆದಿರ್ಪಂ. ಮಿತ್ರರೊಳುತ್ತಮರ್ ಈಯಿರ್ಕೆ ತಕ್ಕುದಲ್ತೆಂದು ಪಲವುಂ ತಿಳಿಪಿ ತಮ್ಮ ನುಡಿ ಬಱಡಾದುದಱಂ ಬಗೆದೆಗೆದಿರ್ಪರ್. ದುರ್ಮಿತ್ರರೀವ್ಯಸನಾಸಕ್ತಿಯಂ ಮೆಚ್ಚಿ ಮೆಚ್ಚಿ ಮನಂಗೊಂಡು ಕೊಂಡಾಡಿ ತಾಮುಮಿದಱೊಳಟ್ಟು ಮುೞುಂಗಿರ್ಪರ್. ಮಂತ್ರಿಗಳೀರಾಜಸೇನಾನಿ ಪರಿಜನಂಗಳಿರವನಾರಯ್ದು ತಾಮಂ ದಂಡುಱದಿರ್ಪುದೇ ಪರಮಲಾಭಮೆಂದು ತಮ್ಮಿಷ್ಟದೇವತೆಗಳ್ಗೆ ವಂದಿಸಿ ಅವರೞಗಜ್ಜಮನನುಮೋದನಂಗೆಯ್ಯುತೆ ಹಿತಾಹಿತಚಿನ್ತೆಯನುಱದಿರ್ಪರ್. ಕಾಯಸ್ಥಪ್ರಾಡ್ವಿನಾಕಾದಿ ವಿವಿಧಾಧಿಕಾರಿಗಳುತ್ಕೋಚವಂಚನಾದಿಗಳಿಂದೆಡೆಗೆಡೆಗಿರ್ಪುಡಿಸುವ ತೆಱಗೆ ಬೇಡಿಗೆ ಬಿರಾಡ ಬಿಟ್ಟಿಗಳಟ್ಟುಳಿಯಿಂ ಪ್ರಜೆಗಳಂ ಕಿಡಿಪರ್ —ಎಂದು ನುಡಿದು ಒರ್ವಂ ಸುಮ್ಮನಿರೆ; ಪೆಱತೊರ್ವಂ ಬೇಹಿಗನಿಂತೆಂದಂ :—

ಜೀಯ ! ಚಿತ್ತವಿಸು. ಇವರಿರವಂ ಕೇಳ್ವುದಿಂದಾದೊಡಂ ಸೈರಣೆಗೊಂಡಾಲಿಪುದು. ಪೊೞ್ತುಱಯುಣಿಸಿಂಗೆಂದು ತೆಲುಂಗರಡಿಗೆವನೆಯೊಳ್ ತುಪ್ಪುೞ್ಗತ್ತುಕತ್ತರಿಪಪಲವಕ್ಕಿಗಳುಲಿಗೇಳ್ದುಪ್ಪವಡಿಪರ್. ಬೞಕ್ಕೊಲಿಗೆಂಡದೊಳ್ ಸುಡುವ ಪೞಗಂಡದ ಪೊಲಸುಗಂಪಿಂಗೆ ಪೇಸಿದಂತೆಡೆಯೆಡೆಯೊಳ್ ಮೂಗುವಿಡಿದು ಸಂಧ್ಯಾಜಪಮನೊಡರಿಪರ್. ಉಣ್ಬಾಗಳ್ ಕೞವೆಯೋಗರಮುಮಂ ಕಾಯ್ಸುಚ್ಚಡಿ ಕಜ್ಜಾಯಂಗಳುಮಂ ಕಳೆದು, ಪಾಲ್ತೊಪ್ಪರ್ಗಳಂ ಪೞದು ಕರುಳ್ ಬಾಡು ಮಿದುಳ್ಗಳಂ ತಿಂದು ಬಸಿನೆತ್ತರಸೇಂಟಿ ಬೆಱತು ಬೀಗಿ ತೇಗಿಯುರ್ಕಿ ಸೊರ್ಕಿ ಪೆರ್ಚಳಿಸುವರ್.

ಬೞಿಕ್ಕೆ ಮಿಕ್ಕಪೊೞ್ತುಂ ಕೋೞಿತಗರ್ಗಳ ಜೂದುಗಾಳೆಗದೊಳ್ ಕಳೆದು
ಅಲ್ಲಿ ಸೋಲ್ತುದಂ ತಂತಮ್ಮಡಿಗೆವನೆಗಂ ತಮ್ಮ ನೇಹಿಗರ ಮನೆಗಂ ತಾಮೆ
ಕೊಯ್ದು ಪಚರ್ಗುಡುವರ್. ಸಂಜೆಯೊಳ್ ಮಿಗವೇಂಟೆಗಾಱರ್ ಪಂದಿ
ಮೊಲ ಪುಲ್ಲೆ ಮಱಿ ಸಾರಂಗಂಗಳ್ ಮೊದಲಾದ ಮಿಗಂಗಳಂ, ಪಕ್ಕಿ
ವೇಂಟೆಗಾಱರ್ ಸೋಗೆ ಲಾವುಗೆ ಗವುಜು ಗೀಜುಗ ಗೊರವ ಪಾಱಿವ
ಗುಬ್ಬಿ ಕರ್ಬಕ್ಕಿ ಬೆಳ್ವಕ್ಕಿಗಳ್ ಮೊದಲಾದ ಪಕ್ಕಿಗಳಂ, ನೀರ್ವೇಂಟೆಗಾ
ಱರ್ ಮೀನೇಡಿ ಯಾಮೆಗಳ್ ಮೊದಲಾದ ಜಲಚರಪ್ರಾಣಿಗಳಂ, ಕಿಱು
ವೇಂಟೆಗಾಱರ್ ಇಲಿ ಬೆಳ್ಳಿಲಿ ಮೊದಲಾದ ಬಿಲಚರಪ್ರಾಣಿಗಳಂ ತಂದು
ಮುಂದಿರಿಪುದುಂ—ಅವಂ ನಿಟ್ಟಿಸಿ ಕೈಮುಟ್ಟಿ ಪರಿಕಿಸಿಯವಱೊಳ್
ಸಾರಮನಱಿತು ಸಂತಸಂಬಟ್ಟು, ಅವಂ ತಂದವರ್ಗಿಷ್ಟಾರ್ಥಮಂ ಕೊಟ್ಟು
ಮನ್ನಿಪರ್. ಮತ್ತಮೇಂ? ಊರ್ವಂದಿಯಂ ತಂದವಂಗೂರುಂಬೞಿಯನೀ
ವರ್ ; ಕುಱಿಯಂ ತಂದವಂಗೆ ತೆಱಗೆಯಂ ಮನ್ನಿಪರ್ ; ಗೆಂಡೆಮೀನಂ
ತಂದವಂಗೆ ದಂಡಿಗೆಯನಿಕ್ಕುವರ್ ; ಉಡುವಂ ತಂದವಂಗೆ ಕೊಡಿಗೆಯಂ
ಕುಡುವರ್. ಇನಿತಱಿಂ ತಣಿಯದೊಂದೊಂದು ದಿವಸಂ ತಾಮೆ ವಿಲಾ
ಸದಿಂ ತಮ್ಮ ನೇಹಿಗರ್ವೆರಸು ಬೇಂಟೆಗೊಳವಿಗಳಂ ತಳೆದು ಪೊಱಮಟ್ಟು
ದೇಗುಲದ ಗೋಪುರಪ್ರಾಕಾರಮಂಟಪವಿಮಾನಂಗಳೊಳ್ ನೆಲಸಿರ್ಪ
ಕಿಱುವಕ್ಕಿಗಳನೂದಿ ಮೀಂಟೆಗಳಿಂದಿಟ್ಟು ಕೆಡಪಿಯವಱೊಳೊಂದೊಂ
ದು ಗರ್ಭಗೃಹಮಂ ಪೊಕ್ಕೊಡಂ ಬಿಡದೆ ಸಿಡಿದಲೆಯಿಕ್ಕಿ ತಂದು ಅವು
ಸ್ವಾರ್ಜಿತಂಗಳಾದುದಱಿಂದತಿಪ್ರೀತಿಯಿಂ ತಂತಮ್ಮ ಸತಿಸುತಹಿತರೊಡ
ವೆರಸುಣ್ಬರ್. ಇಂತಿತ್ತಾನುಮೊರ್ವ ಸವನಿಸದೆ ಪೋಪ್ಪದೆಂಬ ತಳ್ಕಂ
ಕದಿಂ ತಂತಮ್ಮ ಮನೆಯೊಳೆ ಸಾಕುವ ಕೋೞಿ ಹುಂಜ ಮಱಿ ಮೊಟ್ಟೆ
ಗಳುಮಂ, ಪಂದಿಯ ಸಲಗ ಮಱಿಯೆಡೆಮಱಿ ಕಿಱುವಱಿಗಳುಮಂ
ಲಾವಣಿಗೆಗೊಂಡು ಪದುಳದಿನಿರ್ಪರ್. ಊರೂರ್ಗಳಿಂ ತರ್ಪುಲುಪೆಗಳ
ಪಣ್ಕಾಯ್ಕರ್ಬೆಳನೀರ್ಗಳಂ ಕಸನೆಂದು ಮಾಣಿಸಿ ಮಿಗವಕ್ಕಿಗಳಂ ತರ್ಪ

ದೆಂದು ನಿರವಿಸುವರ್. ಅಂತುಮಲ್ಲದೆ ಅವರ ಅಂಗಳಂಗಳಾವಗಂ ಕೊಯ್ದೆಡೆದುಗಿದ ಪಸಿದೊವಲ್ಗಳಿಂ, ಪೞಯೆಲುಗಳಿಂ, ಗಿಳಿಯ ತುಪ್ಪುೞ್ಗಳಿಂ, ಪಂದಿಯ ಮೆಯ್ನವಿರ್ಗಳಿಂ, ಮಾಂಸಮಂ ಸಂಸ್ಕರಿಸಲ್ಕೆಡೆವಿಡದಿಡಿದೆಡೆಯೊಳುದಿರ್ದರಿಸಿನಪುಡಿಗಳಿಂದೆಸೆವ ಪಂಚವರ್ಣದ ರಂಗವಲ್ಲಿಗಳಿಂ, ಇರ್ತರದೊಳ್ಕಟ್ಟಿದ ನೇಣ್ಗಳೊಳ್ ನೇಲ್ದೊಣಗುವ ಕೆಂಗಂಡದ ಚಿಗುರ್ದೋರಣದಿಂ, ಕಿಱುನರದೊಳ್ ಕೊ ದು ಬಿಗಿದು ಜೋಲ್ವೆಳಮೀನ್ಗಳ ಸರದ ಮುತ್ತಿನ ಲಂಬಣಂಗಳಿಂ, ನಡುಗರುಳ ಪವಳದ ಸರಂಗಳಿಂ, ದೀಹವಕ್ಕಿಗಳಿಂಚರದ ಕೊಳಲ್ಮೊಗಬೀಣೆಗಳಿಂದರೆವಱುದೂರ್ವಾಂದಿಗಳ್ ಚೀಱುವ ದನಿಯ ಬುರುಗುಗಳಿಂ, ಪುಂಜಗಳುಗ್ಗಡಣೆಯ ಕಾಳೆಗಳಿಂದರೆಗೊರಲನರಿವೆಡೆಯೊಳ್ ಪೊಡವಿಯನೊದೆನಾಡುಕುಱಿಗಳ ಖುರಪುಟನಿನದದ ಮುರಜಂಗಳಿಂ, ಪುಱದಿರಿಸಿದೀಚಲ್ಪುೞುಕೆಂಜಿಗಗಳ ಲಾಜಾಕ್ಷತೆಗಳಿಂ, ಪಱಿದು ಕಿಟ್ಟಿ ಪೆರ್ಗಳಿಗಳ ನಿಡುಗಱಿಗಳ ದರ್ಭೆಗಳಿಂದಾಮೆಯೋಡ ಕಪ್ಪರೆಯೊಳ್ ತೀವಿದ ಬಸೆಯ ಹೋಮದ್ರವ್ಯದಿಂ, ಪೊಸನೆತ್ತರೋಕುೞಿಯಿಂ--ಪಾಪಕನ್ಯೆಯ ಮದುವೆಮನೆಯಂತಿರ್ಪುವು. ಮತ್ತಮವರ ಪಸುಳೆಗಳ್ ಪಕ್ಕಿಯ ಸಿಡಿದಲೆಯೊಳ್ ತಿಱಿಕಲ್ಲಾಟಮಂ, ಕೈಕಾಲ್ಗಳೆಲುಗಳನುಡಿವೆಡೆಯೊಳ್ ಕೋಲಾಟಮಂ, ಕೀಱಿ ಪಾಱಿ ಬವಣಿಗೊಂಬ ಮಱಿವಕ್ಕಿಗಳನಟ್ಟಿ ತಱುಬಿ ಪಿಡಿವಲ್ಲಿ ಪಱಿವಱಿಯಾಟಮಂ, ತುಪ್ಪುೞ್ಗೀೞಿ ಸಿಡಿವ ಪಾರಿವಂಗಳಂ ಪೊಯ್ದು ನೆಲಕ್ಕೆ ಕೆಡಪುವಲ್ಲಿ ಪೊಡೆಸೆಂಡಾಟಮಂ, ತುಡುಂಕಿ ಪಿಡಿವೆಡೆಯೊಳ್ ಕೊಡಪುವ ಕೋೞಿಯೊಱಂಕೆಯ ಪೊಯ್ಲಿಂ ನೆಗೆದ ದೂಳಿ ಕಣ್ಗೆ ಬೀೞೆ ಕಣ್ಮುಚ್ಚುವುದಱಿಂ ಕಣ್ಮುಚ್ಚಾಟಮಂ ಕಲ್ವರ್. ಅಂತುಮಲ್ಲದೆ ಅವರ್ಗೆ ಹರಣಂಬೆರಸು ಚುರ್ಚುವ ಸಲಗನರಿಚದಂತೆ ಬಾಯ್ಮುಚ್ಚಿ ಪಿಡಿವುದಱೊಳ್ ಮುಷ್ಟಿಶಕ್ತಿಯುಮಂ, ಮಂಗಳವರದೊಳಿರ್ಪ ಮಱಿಗುಬ್ಬಿಯಂ ಕೊಳವಿಮೀಂಟೆಗಳಿಂದಿಟ್ಟು ಕೆಡಪಲ್ ಗುಱಿನೋೞ್ಪಲ್ಲಿ ದೃಷ್ಟಿಶಕ್ತಿಯುಮಂ, ಹಬ್ಬ ಮದುವೆ

ಬಿದುರ್ವಟಂಗಳೊಳ್ ಪಲವಾಡುಕುಱಿಗಳಂ ತಱಿವಾಗಳ್ ತೋಳ ಬಲ್ಪಿಂ, ಪರಿದೋಡುವ ಪಂದಿಯುಂ ತವಕದಿನಟ್ಟಿ ಪಿಡಿವಲ್ಲಿ ಕಾಲ ಬೇಗಮುಂ ಕೊಯ್ವ ಕೊಱೆಪ ಕೊರ್ಚುವೆಡೆವುಗಿವ ಸೀೞ್ವ ಕಡಿವ ಕತ್ತರಿಪ ಮಿಂದಿವ ಸದೆವರಿವುರ್ದುವ ಸುಡುವಡುವ ಸುಂಟಿಗೆಗಳೆವ ನೆತ್ತರ್ಗಱೆಪ ಬಸಿದೆಗೆವ ಕರುಳನುರ್ಚುವ ಗೆಯ್ಮೆಯೊಳ್ ಕೈಮೆಯುಂ ಸಫಲಮಪ್ಪುವು. ಇವಱ ನೋಟದೊಳೆ ಕಣ್ಗಳನಿವಱ ದನಿಯೊಳೆ ಕಿವಿಗಳನಿವಱ ಸೊವಡೊಳೆ ಮೂಗನಿವಱ ಸೋಂಕಿನೊಳೆ ತೊವಲನಿವಱ ಸವಿಯೊಳೆ ರಸನೆಯುಂ ಸವಿಗಾಣಿಸಿ ಪೆಱತೊಂದಱೊಳಾಸೆಯುಂ ತೊಱೆಯಿಸಿ ಕಡುಸಂತಸಂಬಡೆದಿರ್ಪರ್. ಮತ್ತಮೇಂ ? ಕಿಱಿದುಂ ದಿವಸದೊಳೆ ಪೊಱೆಯ ವಿರಾಂಗಳುಂ ತೀರ್ವುವು : ಆಬೞಿಕ್ಕವರೆಂತಿರ್ಪರೊ ? ತಂದೆಯ ತದ್ದಿನಮೊಂದೊಂದು ದಿವಸಮುಱಿದುದರ್ಕೆ ಮೆಯ್ಗಱಗುವರ್ ; ಏಕಾದಶಿಯೊಳಿವಿಲ್ಲದುದರ್ಕೆ ಬಾಯ್ನೀರೊಱೆತು ಬಣ್ಣಂಗುಂದುವರ್; ಕಟ್ಟಿಡಱೊಳ್ ಬಿಟ್ಟಿರಲಾಱದೆ ಸುಟ್ಟ ಪಕ್ಕಿಯನೆಡಗೆಯ್ಯೊಳಿಟ್ಟು ಆಗಂಧಮನಾಘ್ರಾಣಿಸುತ್ತೆ ಪಥ್ಯಮುಂ ಕೊಂಬರ್, ಎಂದು ಬಿನ್ನವಿಸುತ್ತಿರೆ—

ಅರಸನದರ್ಕೆ ಪೇಸಿ ಪೆಱತೊಂದಂ ಕೇಳ್ವೆನೆಂದದಂ ಮಾಣಿಸಿ ಅವರ ಸಂಧಿವಿಗ್ರಹಾದಿ ಷಾಡ್ಗುಣ್ಯದೆಸಕಮುಂ ಬೆಸಗೊಳೆ ಪೇೞ್ದಂ :—

ದೇವ! ಚಿತ್ತವಿಸು. ಆಂ ಬಿನ್ನವಿಪುದಱೊಳೇನಾನುಂ ಮಱೆವೋಸದಿಂ ಪೆರ್ಚುಕುಂದುಳ್ಳೊಡದಂ ಸೈರಿಪುದು. ಆ ತೆಲುಂಗರಾಯುಗುವರಂ ಮಧುರೆಯತ್ತಣಿಂ ಪಡೆವೆರಸು ಬರ್ಪುದಂ ಕೇಳ್ದು ಈಪ್ರಾಂತದ ನಾಡುಬೀಡುಗಳನಾಳ್ವ ಪಾರ್ವದೊರೆಗಳುಮರಸುಮಕ್ಕಳುಮೊಕ್ಕಲಿಗರುಂ ಬಣಂಜಿಗರುಂ ಬೇಡರುಂ ಮೊದಲಾದ ಪಲಂಬರ್ ಪ್ರಭುಗಳ್ ತಮ್ಮುಕ್ಕ ಧನ ಕನಕ ವಸ್ತು ವಾಹನಂಗಳಂ ಕೊಂಡು ಕಾಲ್ಗೆಱಗಿ ಕಪ್ಪಕಾಣ್ಕೆಗಳನೊಪ್ಪಿಸಿಯವನ ಮುದ್ರೆಯುಂ ವಹಿಸಿಯುಂ ಪೆಸರ್ವೆತ್ತುಮಾಳ್ಗೆಯುಪ್ಪಿಂ ಅವನೊಲವಂ ಪಡೆದು ತಂತಮ್ಮ ನೆಲದೊಡೆತನಮುಂ ನೆಲೆಗೊಳಿಸಿಯುಸಿಬ

ರುಮೊಂದಾಗಿ—ಪೊಸನೇಸಱಿಱೊಳ್ ಪೊಣರ್ಕೆಗೆಳಸುವ ಮರ್ಬಿನ ಪರ್ಬು
ಗೆಯಂತೆಯುಂ, ಬಿಱುಗಾಳಿಯಂ ತಱುಬಲೆಣಿಸುವ ಮುಗಿಲ ಮೋಹರ
ದಂತೆಯುಂ, ಪೆರ್ಗಿರ್ಚಿಗಿದಿರ್ಚಿ ನಿಲಲ್ಬಯಸುವ ಪಟ್ಟಿಯು ನೊತ್ತದಂತೆ
ಯುಂ, ಕರೆಗಣ್ಮುವ ಪೊಱಿಯ ಪೆರ್ಮೆಗೆ ಮಾರ್ಮಲೆಯಲಾಸೆವಡುವ
ಮಱಲ್ಗಟ್ಟೆಯಂತೆಯುಂ, ಪಕ್ಕಿಯಾಣ್ಮನೊಳ್ಪಳಂಚಲ್ ಪೊಂಚುವೊಳ್ಳೆಗ
ಳೊಱ್ಗನಂತೆಯುಂ, ಗಂಡುಸಾಳುವನನಂಡಲೆಯಲುಜ್ಜವಣಿಪ ಗೂಗೆಗಳ
ಗುಂಪಿನಂತೆಯುಂ, ಮತ್ತಮೇಂ, ಸಿಂಗದೊಳ್ ಕಾದಲಂಗವಿಪ ಜಾಯಿ
ಲಂಗಳ ಜಂಗುಳಿಯಂತೆಯುಮವರ್ ಮುಂತಱಿಯದೆ ದೇವರಡಿಯೊಳ್
ಮಚ್ಚರಮಂ ಮನಂಗೊಳಿಸಿರ್ಪರೆಂಬುದುಂ ;

ಅರಸನಾದೂತನ ಮೊಗಮಂ ನೋಡಿ—ನಿನ್ನೀನುಡಿಗಳೆಮಗೆ ಕಿವಿ
ಗೊಳವೇೞ್ಕುಮೆಂದು ಕಂಡುದಱಿಱೊಳ್ ಕೆಲಕೆಲವಂ ಕೂಡಿ ಕಳೆದು ಕಬ್ಬಂ
ಗೆಯ್ಯುದಿರ್ದುದನಿರ್ದಂತೆ ಪೇೞ್. ಆವರೆನ್ನೆಡೆಯೊಳೆಣಿಸಬಾರದುದನೆಣಿ
ಸಿದೊಡಮಾಡ ಬಾರದುದನಾಡಿದೊಡಮೆಸಗಬಾರದುದನೆಸಗಿದೊಡಮುದ
ರ್ಕಂಜದಿರೆಂದು ನಿರವಿಪುದುಂ ; ಅವಂ ಕೈಮುಗಿದಿಂತೆಂದಂ :—

ದೇವ ! ನೀನೆನ್ನ ಬಿನ್ನಪಮಂ ದಯೆಯಿಂದಾಲಿಪುದು. ಒರ್ಮೆ ಆ
ತಿರುಮಲೆರಾಜಂ ಒಡ್ಡೋಲಗದೊಳ್ ತನ್ನೆಡಬಲದೊಳ್ ನಿಂದಿರ್ದಖಿಳ
ಪ್ರಭುಗಳೊಳ್ ಕಟಾಕ್ಷಾಮೃತಮಂ ಕವಿಸಿ,—ನಿಮ್ಮ ನಿಮ್ಮ ನಾಡುಬೀಡು
ಗಳ ಪದುಳದ ಪರಿಯೆಂತು ?, ಎನಲ್ ; ಒಡನವರನಿಬರುಮೊಂದಾಗಿ
ಪಂದನಂಗೆಯ್ದು ಒಂದೆ ಸೂೞಿಱೊಳ್ ಮೈಸೂರ **ರಾಜೊಡೆಯ**ರಟ್ಟುಳಿ
ಬೆಟ್ಟಿತೆಂದು ಗಾವಳಿಪುದುಂ ; ಆರಾಯಂ ಪಡಿಯಱರ ಮೊಗಮಂ ನಿಟ್ಟಿಸಿ
ಅವರಾ ಕಳಕಳಮಂ ಮಾಣಿಸಿ—ಪರಿವಿಡಿಯಿಂದೋರೊರ್ವರೆ ಬಿನ್ನ
ವಿಸಿಮೆಂಬುದುಂ ;

ಮೊಯ್ಕೆಕ್ಕಿ **ಕಾರುಗಹಳ್ಳಿಯ**ಮನಿಂತೆಂದಂ :—ಜೀಯ ! ಕೇಳ್.
ಎಮ್ಮ ಪೊಱಲ್ಗೆ ಕೇಡಿಗಳಾಱು. ದೊರೆಗಳುಮುಱುವರೊಡವುಟ್ಟಿದರಾಕೇ

ರಿಗಳಂ ಪಚ್ಚುಗೊಂಡು ಒರೊರ್ವರೋರೊಂದು ಕೇರಿಯೊಳರಸುಗೆಯ್ಯು ತ್ತಿರ್ದವು. ಇಂತಿರ್ದವುಗೆ ಎಲ್ಲೆಪೊಲದತ್ತಣಿನಾರಾಜನ್ಯಪನೊಳ್ ಪಗೆ ತನಂ ಬಳೆದು ಎಡೆವಿಡದೆ ಕಾದುವೆಡೆಯೊಳ್ ಅಂದಂದಿಂಗೆನ್ನೊಡವುಟ್ಟಿ ದರ್ಬೈವರ್ ಕಡಿವೆಡೆದು ಮಡಿದರ್. ಆಬಱಿಕ್ಕಾನುಮವನಿಂದಱಿವನೇ ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ ನಿರ್ಭಯದೊಳವನೆಡೆಗೆ ದೂತರನಟ್ಟಿ—ಇಂದಿನ ಕೋೞಗು ಳದೊಳೆರಡ್ಪಿಡೆಯುಂ ಪೋರದೆ ನೋಡುತಿರ್ಕೆ, ಆವಿರ್ವರೆ ಕಾದುವಂ. ಆಗಳಾನೀಕತ್ತಿಯಿಂ ನಿನ್ನ ನೆತ್ತಿಯನೊತ್ತಿ ಕತ್ತರಿಪೆಂ. ಅದು ತಪ್ಪಿದೊಡೆನ್ನ ನಾಡುಬೀಡುಗಳನೊಪ್ಪಿಸಿ ಕಪ್ಪಡಮನುಟ್ಟು ಕಪ್ಪರೆವಿಡಿದು ಜೋಗಿ ಯಾಗಿ ಪೋಪೆನೆಂದು ಬೆಸಸಿ ಕಳುಪಿದುದಂ ಕೇಳ್ದು ಮಗುೞ್ದವನುಂ- ನೀನೆಂದುದೆಮಗೆ ಸಂಮತಂ. ಆನುಮಿಂದೆನ್ನಯ ಎಡಗೆಯ್ಯ ಚಮ್ಮಟಿಗೆ ಯಿಂದಮೆ ನಿನ್ನಮೂಗಂ ಪಱಿಗಡಿವೆನೆಂದು ಬೆಸಸಿ ಕಳುಪಿ, ಆಗಳೆ ಪಡೆಯು ನೊಡಗೊಂಡು ಬರ್ಪುದುಂ ; ಆನುಮೆನ್ನ ಸರ್ವಬಲದೊಡನೆ ಇದಿರೇಱಿ ಪೋದೆಂ. ಆಗಳೆರಡ್ಪಿಳಮುಂ ಬೆಱಗುವಟ್ಟು ನಿಟ್ಟಿಸುತಿರುತಿರ್ಪಿನಂ ; ಆವಿ ರ್ವರುಂ ನಾರುವಂಗಳನೇಱಿ ರಾವುತತನದ ಬಿನ್ನಣಮುಂ ಮೆಱೆಯಲ್ ನಡೆಯಿಪುದುಂ ಕುಣಿಯಿಪುದುಂ ಪಾಯಿಪುದುಂ ಸುತ್ತಿಪ್ಪುದುಂ ತೊಲಗಿ ಪುದುಂ ದುಮ್ಮಾಳಿಪುದುಂ ತಱುಬುವುದುಮೆಂಬಿವು ಮೊದಲಾದ ಗತಿ ಭೇದಂಗಳಿಂದಿನಿಸುಂ ಪೊೞ್ತುಗಳೆಯುತ್ತಿರ್ಪಿನಂ; ಆನೊತ್ತರಿಸಿ ಕತ್ತಿಯಿಂ ನೆತ್ತಿಯುಂ ಪೊಯ್ಯಲೊಡನವಂ ತನ್ನ ಬಲಗೆಯ್ಯಲಗಿಂದಣೆದೊಡನೆಡ ಗೆಯ್ಯ ಚಮ್ಮಟಿಗೆಯಿಂದೆನ್ನ ಮೊಗಮುಂ ಪೊಡೆಯೆ, ಮೂಗು ಪಱಿದು ಪರಿಭವಂಬಡೆದೂರ್ಗೆ ವಂದಾಲೋಚಿಸಿದೆಂ :—ಆಕಟೇಘಾತುಕನತಿವೈರ ದಿಂದೆಳೆಯೊಳ್ ನೆಗೞ್ತೆವೆತ್ತ ಬತ್ತೀಸ ಕೈದುಗಳೊಳಂ ಗಣನೆಗೆ ಬಾರ ದೀಚಮ್ಮಟಿಗೆಯಿಂ ಬಡಿದಂ. ಅದಱಿಂದಾಂ ಮುನ್ನಾಡಿದ ಮಾತಿಂಗೆ ತಪ್ಪಿದ ಪಾಪಮನಾದೊಡಮೊಡಂಬಟ್ಟು ಎಂತಾನುಮೀಪಾಡುಪಂತಮುಂ ಮಗುೞ್ಚಿವೇೞ್ಕುಮೆಂದಿರ್ಪಿನಂ ; ಅನಿತಱೊಳೆ ಎನ್ನೂರಂ ಲಗ್ಗೆಯೇಱಿ

ಕಱುಚೂ್ಗಲೆವೀಟ್ಟು ಎನ್ನ ಸರ್ವಸ್ವಮಂ ಸೂಱೆಗೊಂಡು ಎನ್ನುಮಂ ಕೋಳ್ವೋದನೆಂದು ಜಱಿದು ಪೊಱಮಡಿಸಿ ಯಾಕ್ಷಣದೊಳ್ ಕೋಂಟೆಯಂ ಕೆಡಪಿಸಿ ಔಡಲಮಂ ಬಿತ್ತಿಸಿ ಆವಸ್ತುವಾಹನಂಗಳಂ ದೇಗುಲಂಗಳ್ಗಂ ಪಾರ್ವರ್ಗಮಿತ್ತುಮೆನ್ನ ನಾಡೊಳ್ ತಲೆವಳ್ಳಿಗಳನಗರಂಗೆಯ್ದಂ. ಆಬೞಿಕ್ಕಾಂ ಪುಗಲೆಡೆಯುಮಂ ಪೊರೆವರಸರುಮಂ ಕಾಣದಿರ್ದೆಂ. ಈಗಳೆನ್ನ ಭಾಗ್ಯೋದಯದಿಂ ನಿಮ್ಮಡಿಗಳಂ ಸಾರ್ದೆಂ. ಎನ್ನಂ ಕಾಯವೇಟ್ಕುಮೆಂದು ಬಿನ್ನವಿಸಿ, ಕಿವಿಯಿಂದಂ ಕಿವಿವರೆಗಂ ಮೊಗದೊಳ್ ಗೆಱೆಗೊಂಡು ಗಂಟುಗಟ್ಟ ಮೆಱೆವ ಏಱ ಬಾಸುೞಂ ತೋಱಿಸಿ ಪೆಱಸಾರಲೊಡಂ ;

ಕನ್ನಂಬಾಡಿಯುವನಿಂತೆಂದಂ :—ಜೀಯ ! ರಾಯವಜೀರರೊಳ್ **ರಾಣಾ ಜಗದೇವರಾಯ**ರಸನಗ್ಗಳನೆಂಬುದು ಚಿತ್ತಕ್ಕೆ ವೇದ್ಯಮೈಸೆ ! ಅವನಡಿಗೋಂಟೆಗಳೆಮ್ಮ ನೆರೆಯೊಳಿರ್ಪುವು. ಅವಱೊಳ್ ಪೊಸವೊೞಲಂ ಮೋಸದೊಳ್ ಕೊಳಲೆಂದು ರಾಜನೃಪನೆಮ್ಮೊಳ್ ಸ್ನೇಹಂಬೆರಸಿ ಎಮ್ಮೆಡೆಯೊಳ್ ನಡೆದು ಆಕೋಂಟೆಯಂ ಬಸಂಗೆಯ್ದಂ. ಅದರ್ಕೆನ್ನ ಕುವರರ್ ಆತನ ಪ್ರಭುಮಂತ್ರೋತ್ಸಾಹಶಕ್ತಿಗಳುಮಂ, ಆತನ ಭೃತ್ಯರೈಕಮತ್ಯಭಯಭಕ್ತಿಗಳುಮಂ, ಆತನನುಜರ ಸೌಭ್ರಾತ್ರಸೌಜನ್ಯಸೌಶೀಲ್ಯಂಗಳುಮಂ, ಅವನ ಕುವರರ ಕೂರ್ಮೆಪೆರ್ಮೆಕೂರ್ಪುಗಳುಮಂ, ಅವನ ಸೈನಿಕರ ಶಕ್ತಿಸಾಹಸಶೌರ್ಯಂಗಳುಮಂ, ಆತನೊಳ್ ನೆಲೆಗೊಂಡ ದೈವದೊಲವುಮಂ, ಪಾರ್ವರ ಪರಕೆಗಳುಮನಱಿಯದೆ ದುಱುದುಂಬಿತನದಿಂ ಕೆಣಕುಜಗಳಂ ತೆಗೆವುದುಂ ; ಅವನೆಮ್ಮ ನಾಡೊಳ್ ದಾೞಿಟ್ಟು ತುಱುಪೆಱೆಯೊಡನೆನ್ನಣುಗರಂ ಪಿಡಿದು ಬಂಡುಗೆಯ್ದು ಪಾರ್ವಗೊಲೆಗೆ ಪೇಸಿ ಬಿಟ್ಟು ಎನ್ನ ನಾಡೊಳ್ ತಲೆಯೂರೆನಿಪ ಬೂಕನಕೆರೆಯಂ ಕೊಂಡು ಅದರ್ಕೆ ಸಲ್ವ ಎಲ್ಲಾ ಪಳ್ಳಿಗಳಂ ಮೇಲ್ಗೊಂಟೆಯ ತಿರುಕುಳಿ ಪಾರ್ವರ್ಗಿತ್ತಂ. ಅವರುಮೀಗಳೆನ್ನೊಳ್ ದಾಯಿಗರುಂ ದೊರೆಯುಮಾದರ್. ಅಂತುಮಲ್ಲದೆ ಇಂದು ನಾಳೆನ್ನೊಳ್ ನಾಸಿರ್ಪುರಂ ಕೊಳ್ಳದೆ ಮಾಣಂ.

ಇದರ್ಕೆನಗೆ ನೀನೆ ಗತಿಯೆಂದು ಬಿನ್ನಪಿಸಿ ತೊಲಗಲೊಡಂ ;

ತಳಕಾಡವನಿಂತೆಂದಂ :—ದೇವ ! ಬಿನ್ನಪಂ. ಆಜಗದೇವರಾಯರಸನ ಪಡೆವಳರೊಳ್ ಮೊದಲಿಗನುಮಿಳೆಯೊಳ್ಬಲ್ಗಯ್ಯನುಮೆಂದು ನೆಗೞ್ದ **ದಟರಾಯನ** ಅಱಿಕೆರೆಯುಂ ಆತಂ ಪಗಲ್ ಕೞಿಲ್ಗಲಿಸೂಱೆಗೊಂಡಲ್ಲಿ ಸಿಲ್ಕಿದ ನಲ್ಪಚ್ಚಂಗಳನೀಪಶ್ಚಿಮರಂಗನಾಥಂಗೆ ಸಮರ್ಪಿಸಿದುದುಂ, ಪಣಂಗಳಿಂ ಪೊಱವಳಯದ ಕಲ್ಲ ಪಾಗಲಂ ಕಟ್ಟಿಸಿದುದುಮಾಳ್ದನ ಚಿತ್ತವೃತ್ತಿಗೆ ಬಂದಿರ್ಕುಮೈಸೆ ! ಬೞಿಕ್ಕಾನೆನ್ನಿರವನಱಿಯದೆ **ಅದಟರಾಯನ** ದುರ್ಬೋಧನೆಗೊಳಗಾಗಿ ಅಱಿಕೆರೆಯ ನಾಡೊಳ್ ಮಱಿಮುಯಿಲನೆಸಗುತಿರ್ಪಿನಂ ; ಆರಾಜನೃಪನೆಮ್ಮ ಬನ್ನೂರಂ ಕೊಂಡಂ. ಆರೋಷದೊಳಾಂ ಪೆರ್ವಡೆವೆರಸು ಮಾರ್ಕೊಳೆ, ಅವಂ ಕಿಱಿದು ದೞದೊಳಿರ್ದೊಡಮೆಮ್ಮ ಬಲಮುಂ ಲೆಕ್ಕಿಸದೆ ಪೆರ್ಕಳಿಸಿ ಸೊರ್ಕಾನೆಯ ಮೊಕ್ಕಳಮಂ ಪೊಕ್ಕು ಪಾಯ್ದು ಪೊಯ್ವ ಐನಾಯ ಸಿಂಗದಂತೆಯುಂ, ಪೆರ್ವೆಟ್ಟಿನ ತಟ್ಟಿನೊಳ್ ನಟ್ಟು ತಟ್ಟುರ್ಚಲೆಱಗುವ ಬಱಸಿಡಿಲಂತೆಯುಂ, ಕಟ್ಟುಱದೊಳುಱುಬಿ ತಱುಬಿ ತಾಗಿ ಕಣೆ ಕೈಯಿಟ್ಟಿ ಪಾಱುಂಬಳೆ ಭಿಂಡಿವಾಳ ಸಬಳ ಭಲ್ಲೆಯ ಕತ್ತಿ ಕಡಿದಾಬೆ ಕಡಾರ ಕೈಗತ್ತಿಗಳಿಂ ಕೊಂದು ಕೊಱೆದಱಿದು ನಾಂಟೆಱೆದೌಂಕಿ ಕಡಿದು ಕತ್ತರಿಸಿ ತಿವಿದು ಕೊಯ್ದು ಕೋಟಲೆಗೊಳಿಸಿ ಪೊಕ್ಕಲ್ಲಿ ಪೊಕ್ಕೊಕ್ಕಲಿಕ್ಕಿ ಕಣ್ಗೆಡಿಸಿ ಕೆಲರಂ ಕೈಸೆಱೆವಿಡಿದು ಕೈದುಗಳನೀೞ್ದು ಬನ್ನಂಬಡಿಸಿ ಬೞಿಸೀಗುರ್ಡಿಸಿ ಬವಣಿಗೊಳಿಸಿದಂ. ಅದಂ ನೆನೆದೊಡೆ ಈಗಳುಮೆರ್ದೆಯೊಳದವೞಲುಂ, ಮೆಯ್ಯೊಳ್ ನಡುಕಮುಂ, ನುಡಿಯೊಳ್ ತಡಬಡಮುಮಪ್ಪುದು. ಎನ್ನ ರಣಭೀತಿಯಿಂದೆಂದೆಣಿಸತಕ್ಕುದಲ್ತು, ಈನೆರೆದರಸುಮಕ್ಕಳಿನಿಬರುಮಱಿತಿರ್ಪರ್. ಎನಿತಾನೆಕುದುರೆಕಾಲಾಳ್ಗಳಿರ್ದೊಡಂ ಮಾರ್ಮಲೆವುದರಿದು. ಅವನೊಳ್ ಮಾನಸರ್ಗಳವಡದದೊಂದು ಮೈಮೆ ಮೆಯ್ಗೊಂಡಿರ್ಪುದು: ಅದೇಂ ಮಂತ್ರದಿಂದಮೋ, ಮಾಯೆಯಿಂದಮೋ, ಕೈ

ಮೆಯಿಂದಮೋ ಕಡುಪಿಂದಮೋ, ಬೀರದಿಂದಮೋ, ಬಿನ್ನಣದಿಂದಮೋ, ಸತ್ವದಿಂದಮೋ, ಸಾಸದಿಂದಮೋ ! ಮೇಣವಂ ಲಾವಣಿಗೆಯೊಳ್ ತಪ್ಪದೀವ ಕೈಜೀತದೊಳಂ ಕಿಱುಮೆಚ್ಚಿನೊಳ್ಕುಡುವುಡುಗೊಱೆ ಕೊಡಿಗೆ ವಾರಕಂಗಳೊಳಂ, ಮದುವೆಯೊಸಗೆಗಳ್ಗಿಂದು ಪಸದನಂಗೆಯ್ವ ಪೊಂಗಳೊಳಂ, ಕರೆದು ಲಾಲಿಸಿ ನಂಬಿಸಿ ತಂಬುಲಂಗುಡುವ ಮನ್ನಣೆಗಳೊಳಂ, ಮನನಾಱಿ ಮಾಱುವೋದ ಕೂರಾಳ್ಗಳ ಕೂರ್ಮೆಯಿಂದಮೋ ! ಮತ್ತಮೇನಡಿಗಡಿಗೆ ನಡೆದು ಬಗೆಗಱಗಿ ಮೆಯ್ನವಿರುಣ್ಮೆ ಕೆಯ್ಮುಗಿದರೆಗಣ್ಮುಚ್ಚಿ ಕೊಂಡಾಡಿ ಕೊನರ್ದು ಆನಂದಾಶ್ರುವಂ ಕಱೆದಾಳ್ಗೆಯ್ವ ಭಕ್ತಿಯೊಳಂ, ಎಮ್ಮೆಲ್ಲರುಮಂ ಸದೆದೀಟ್ದು ಕೈಕೊಂಡ ರತ್ನಭೂಷಣಗೆಗಳೊಳಮರ್ದ ದಿವ್ಯರತ್ನಂಗಳಿಂ ತೆತ್ತಿಸಿದ ಕಿರೀಟ ಮಕುಟ ಕುಂಡಲ ಗ್ರೈವೇಯಕ ಹಾರ ಕಟಕ ದಾಮೋದರಬಂಧನ ಕಾಂಚೀಕಲಾಪ ನೂಪುರಾದಿ ದಿವ್ಯಾಭರಣಸಮರ್ಪಣದೊಳಂ, ಎಮ್ಮ ಬಂಡಾರಂಗಳೊಳ್ ಸೂಱೆಗೊಂಡ ಪೊಂಗಳಿಂದೊಡರ್ಚಿದ ಸೋಪಾನ ಗೋಪುರ ಪ್ರಾಕಾರ ವಿಮಾನ ಮಂಟಪ ವಾಹನೋಪವನ ವಾಪೀಕೂಪತಟಾಕಾದಿ ನಿರ್ಮಾಣದೊಳಂ, ಅಂದಂದೆಸಗುವ ಸಂವತ್ಸರಮಾಸಪಕ್ಷನಿತ್ಯನೈಮಿತ್ತಿಕಾದ್ಯುತ್ಸವಂಗಳೊಳಂ ತಣ್ಣನೆ ತಣಿದೊಲ್ದ ಯಾದವಗಿರಿನಾರಾಯಣನ ಕಟಾಕ್ಷಾಮೃತಸೇಕದಿಂದಮೋ! ಮತ್ತಮತಿಭಕ್ತಿಯೊಳ್ ಕರೆಯಿಸಿ ಬಱಿಸಿ ಯರಮನೆಯ ಮಣಿಪೀಠದೊಳ್ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿ ಮಣಿದಡಿದೊಳೆದಣ್ಪಿಟ್ಟಲರಂ ಸೂಡಿ ನಲ್ಲುಡೆಯಂ ಪೊದೆಯಿಸಿ ತೊಡವಂ ತುಡಿಸಿ ಇಷ್ಟದೇವತೆಯೆಂಬ ಭಾವನೆಯೊಳುಪಚರಿಸಿ ಬೆಳೆಗೆಯ್ವೊಲಂಗಳಂ ಗರ್ದೆತೋಂಟಂಗಳಂ ಪಳ್ಳಿಗಳಂ ಬೇಪ್ಪ ವಸ್ತುವನಿತ್ತು ಪರಕೆಗೊಂಬುದಱಿಂದೆ ಎಱಕಂಬೆತ್ತ ಪಲಂಬರ್ ಪಾರ್ವರ ಆಶೀರ್ವಾದದಿಂದಮೋ ! ತಿಳಿಯದು. ಅವಂ ಇನ್ನೀನೇರೆಯೊಳಿರ್ಪನಲ್ತು. ಗಳಿಗೆಯುರಗಳಿಗೆಯು ಗಣನೆಯೊಳೆ ಪೆರ್ಚಿ ಬರ್ಪಂ. ಅವಸಂ ಪಡೆವುದರ್ಕಿದುವೆ ವೇಳೆ. ಈನೆರೆದರಸುಗಳನಿಬರುಂಬೆರಸು ದೇವರೇ

ಬಿತ್ತರವೇೞ್ಕುಂ. ಈರಾಯುಗಜ್ಜದೊಳಾಂ ಪಡೆವಳನಪ್ಪೆಂ. ಎನಗಪ್ಪಣೆಯೀಳೆಯುಮಂ ದಯೆಗೆಯ್ವುದು-ಎಂದು ಮಣಿದು ಬಿನ್ನಪಿಸಿ ಸುಮ್ಮನಿರ್ದನಂ;

ಅಮ್ಮ ಚವಾಡಿಯುವನೆೞ್ದು ಕೆಯ್ಮುಗಿದಿಂತೆಂದಂ :—ಸ್ವಾಮಿಗಾ! ಈತಳಕಾಡ **ನಂಜರಾಜಂ** ಪಾದಕ್ಕೆ ಬಿನ್ನಪಿಸಿದಿನಿತುಂ ನಿಕ್ಕುವಂ. ಆ ಮೈಸೂರವನೊಳತಿಮಾನುಷಶಕ್ತಿಯುಂಟು. ಅದರ್ಕೆ ಕುಱುಪೇೞ್ವೆಂ ದೊಡೆ—ಈಯುಗದೊಳಂ ಬೇೞ್ಪರ್ಗೆ ಬೇೞ್ಪುದನೀವ ಶ್ರೀವೇಂಕಟೇಶ್ವರ ನಿವನ ಮೈಮೆಯನಱಿಪಲೆಂದೊರ್ವರ್ೞ ತನಗೆ ಪರಕೆಗೊಂಡು ತಿರುಪತಿ ಗೇೞ್ತಂದ ವಿಪ್ರಕುಲದ ಕಣ್ಬಱಡುವೆಣ್ಗೆ ತಾನೊಂದು ಕಣ್ಣನಿತ್ತು ಪೆಱ ತೊಂದಂ ಮೈಸೂರ ರಾಜನೃಪನೀವನೆಂದು ಕಳುಪುವುದುಂ; ಈಕೌತುಕ ಮಂ ನಿಟ್ಟಿಸಲೆಂದಾತಿರುಪತಿಯೊಳ್ನೆರದಾಜಾತ್ರೆಯ ನೆರವಿಯೆಲ್ಲಮು ಮವಳ ಬೞಿವಿಡಿದೂರ ಮುಂತಣ್ಗೆ ಬರಲೊಡಮಾವಾರ್ತೆಗೇಳ್ದು ರಾಜ ನೃಪಂ ಮಿಂದು ಮಡಿಯುಟ್ಟು ತನ್ನ ಮನೆಯೊಳ್ನೆಲಸಿ ಮನೆದೇವರೆನಿಪ ಲಕ್ಷ್ಮೀಕಾಂತಂಗಂ ಯದುಗಿರಿಯೊಳ್ನೆಲಸಿ ಯಾದವರಿಂ ಪೂಜೆಗೊಂಡು ತನ್ನ ಕುಲದೇವರೆನಿಸಿದ ನಾರಾಯಣಂಗಂ ತನ್ನೊಳ್ ನೆನೆಮುಲ್ಲದೊಲ್ದು ದಯೆಗೆಯ್ದ ಶ್ರೀವೇಂಕಟೇಶಂಗಂ ಮಣಿದಾನೆರವಿಯುನಿದಿರ್ಗೊಂಡು ಬಲ ವಂದು ಕೆಯ್ಮುಗಿದು ಬಗೆಯೊಳ್ ಶ್ರೀವೇಂಕಟೇಶ್ವರನ ಭಾವನೆಯುಂ ನೆಲೆಗೊಳಿಸಿ ಆಪಾರ್ವಿತಿಯಂ ಕರೆದು,—ಎಲೆ ತಾಯೆ! ಮುಂ ನಿನಗೆ ತಿರುಪತಿಯೊಳ್ನೆಲಸಿರ್ದೊಂದು ಕಣ್ಣಿತ್ತಾ ಶ್ರೀವೇಂಕಟೇಶ್ವರನೀಗಳೆನ್ನೆರ್ದೆ ವನೆಯೊಳ್ ನಿಂದು ಪೆಱತೊಂದು ಕಣ್ಣನಿತ್ತಂ. ಎನ್ನಂ ಕಣ್ದೆಱೆದು ನೋಡು ಎಂಬುದುಂ; ಮುಸುಂಕಿದ ಮುಗಿಲನೊಡೆದು ಮೆಯ್ದೋ ಱುವ ಪೆಱೆಯಂತೆಯುಂ, ಮಂಜಂ ಕಳೆದು ತೊಳಗುವ ನೇಸಱಂತೆ ಯುಂ, ತಮಮುಮಂ ತೞ್ಗಿಸಿ ಪೊಣ್ಮುವ ಸತ್ವಗುಣದಂತೆಯುಂ, ಮಾಯೆ ಯುಂ ನೀೞ್ಕಿರಿಸಿ ನೆಗೞ್ವ ತತ್ವಜ್ಞಾನದಂತೆಯುಂ ಎವೆದೆಱೆದು ಮಿಱುಪ ಕಣ್ಣಂ ಕಂಡಾನೆರೆದ ನೆರವಿಯೆಲ್ಲಮುಮಿೀತನಪರಾವತಾರವೆ ತಪ್ಪ

ದೆಂದು ವಂದಿಸಿ ಪರೆದು ಪೋದುದು. ಇದನೆಲ್ಲರುಂ ಬಲ್ಲರ್. ಅಂದು ಮೊದಲಿವನ ಮೈಮೆಗಳ್ಕಿಯೆನ್ನೊರ್ವನನುೞಿದು ಕಬಲಿ ಬಿಳುಗುಲಿ ಬಿಳಿಕೆರೆ ಹುರ ಹುಲ್ಲನಹಳ್ಳಿ ಮೂಗೂರ್ ಮೊದಲಾದ ದೊರೆಗಳವಂಗೆ ಪೆಣ್ಣಿತ್ತು ಕಪ್ಪಮಂ ತೆತ್ತು ಕೆಳೆಗೊಂಡಿರ್ಪರವರೇಗೆಯ್ವರ್ ? ಅವರೆನಿತರವರ್ ? ಅವರ ಪಾಡೇಂ ? ಅವರ ಪವಣಾವುದು ? ಎನ್ನಂತಪ್ಪಂಗನುಪದಳಮಾಗಿರ್ಕುಂ. ಇನ್ನೆಂತಾನುಮುಪೇಕ್ಷಿಸತಕ್ಕುದಲ್ತು. ಈಗಳೆ ಪಡೆವಳೆತನಮನೀ **ನಂಜರಾಜಂ**ಗಿತ್ತೆಮ್ಮೆಲ್ಲರ್ಗಂ ನೀಮುಳ್ಳ ಬಲಸನ್ನಾಹಂಬೆರಸೊಡವರ್ಪುದೆಂದಾಣತಿಗೊಟ್ಟು, ಮತ್ತಂ ಸುತ್ತಣರಸುಗಳ್ಗೆ ರಾಯಸಮನಟ್ಟಿ ಕರೆಯಿಸವೇಳ್ಕುಂ. ಇಂತೆನ್ನ ಬಗೆಗೆ ತೋರ್ಪುದಂ ಬಿನ್ನವಿಸಿದೆಂ. ಮೇಗಣೆಸಕಂ ದೇವರ ಚಿತ್ತಮೊಪ್ಪಿದಂತು—ಎಂದು ಬಿನ್ನವಿಪುದುಂ ; ಆರಾಯನಂತೆಲ್ಲರ್ಗಮಾಣತಿಯಿತ್ತು ತಾನುಮಿತ್ತಲ್ ತೆರಳ್ದು ಬರ್ಪುದರ್ಕೆ ಸನ್ನದ್ಧಮಾಗಿರ್ದಪಂ. ಈವೇಳೆಗೇನುಚಿತಮೋ ದೇವರ ಚಿತ್ತಮೆ ಬಲ್ಲುದು—ಎಂದು ಕಂಡುದಂ ಬಿನ್ನವಿಸಿ ಕೆಯ್ಯೊಳಿರ್ದ ಬಿನ್ನವತ್ತಳೆಯುಂ ಪಡಿಯಜಂಗಿತ್ತು ಕೆಯ್ಮುಗಿದು ಬೀೞ್ಕೊಂಡು ಪೋಪುದುಂ;

ಅರಸನ ಕಣ್ಸನ್ನೆಯಿಂ ರಾಯಸಿಗನದಂ ಕೊಂಡು ಮುದ್ರೆಯನಪ್ಪಣೆವಿಡಿದು ಸಡಿಲ್ಚಿ ತೆಗೆದೋದಿದಂ :—

" ದೇವರಡಿಗೆ ಬಿನ್ನಪಂ. ಆಂ ದೇವರ ಪಾದದತ್ತಣಿಂ ಬೀೞ್ಕೊಂಡು ನಡೆತಂದು ಪಟ್ಟಣದ ಪೊಱವಳಯದುಪವನದೊಳಿರ್ದೆನಂ ; ಅವರೆನ್ನನಿದಿರ್ವಂದೊಡಗೊಂಡುಯ್ವುದರ್ಕೆ ಪೊರ್ದುಗೆಯ ಗುಱಿನಾನಸನೊರ್ವನಂ ಕಳುಪಿ ಕರೆಯಿಸಲೊಡಮಾನುಮುರಮನೆಪೊಕ್ಕು ರಾಯನಂ ಕಂಡು ಕೈಗಾಣ್ಕೆಗೊಟ್ಟು ಕುಳ್ಳಿರ್ದೆನಂ ; ಆ ರಾಯಂ ದೇವರಡಿಯ ಪದುಳಮಂ ಬೆಸಗೊಳೆ—ದೇವ ! ಕೇಳ್, ಎಮ್ಮಾಳ್ದಂ ಯಾದವಗಿರಿ ನಾರಾಯಣನ ಕರುಣಾಕಟಾಕ್ಷದತ್ತಣಿಂ ದಾನಕ್ಷಾತ್ರನಿರತನೆನಿಸಿ ಕ್ಷೇಮದೊಳಿರ್ಪಂ, ದೇವರಿಲ್ಲಿಗೆಯ್ತಂದುದರ್ಕೆ ಪೆರ್ಚಳಿಸಿ ದೇವರ ಕುಶಲ

ಮುಂ ತಿಳಿಯಲ್ಬಪ್ಪುದನುಂ ಕೊಟ್ಟಿನ್ನುಂ ಕಳುಹಿದರ್ ಎಂದು ಮುಂದಿಡುವುದುಂ ; ಅದಂ ಕೊಂಡು ಸಂತಸಂಬಟ್ಟು ತನ್ನ ಸ್ನೇಹಂ ಬಳೆವುದರ್ಕೆ ಇದು ನಾಂದಿಯೆಂದೆನಗೆ ಉಡುಗೊಱೆ ಸೀರೆಯುಂಗಳನಿತ್ತು, ಬೀಡಾರಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿ, ಉಱುಸೆಯುಚಿತಂಗಳಿಂದುಪಚರಿಸಿ, ಪೆಱತೊಂದು ದಿನಂ ಒಳಓಲಗಕ್ಕೆ ಕರೆಯಿಸಿ, ಕೆಲವುಂ ಪೊೞ್ತು ಸಲ್ಲಾಪದೊಳಿರ್ದು ಬೞಿಕೆನ್ನ ಮೊಗಮುಂ ನೋಡಿ— ನಿಮ್ಮಾಳ್ದನವತರಿಸಿದುದಱಿಂದೇೞ್ಗೆವೆತ್ತಸೆವ ವಂಶಮಾವುದು ? ಆಚಾರದ ಪರಿಯಾವುದು ? ವಯಸ್ಸೆನಿತು? ಮೆಯ್ಸಿರಿಯೇತೆಱಂ ? ಸೋದರರುಂ ಸುತರುಮೆನಿಬರ್ ? ಆಳ್ವ ನಾಡೆನಿತು ? ಆನೆಕುದುರೆಯಾಳ್ಗಳೆನಿತು ? ಆಯವ್ಯಯದ ನೆಲೆಯಾವುದು ? ಎಂದು ಬೆಸಗೊಂಬಿನಮಾಂ ಬಿನ್ನವಿಸಿದೆಂ :—ದೇವ ! ಚಂದ್ರವಂಶದೊಳವತರಿಸಿದ ಯದುಭೂಮಿಪನ ಕುಲಭೂಷಣರೆನಿಪ ಬಲಕೃಷ್ಣರಿರ್ವರುಂ ಕುಲದೇವರಂ ಬಲಂಗೊಳಲೆಂದು ಯಾದವಗಿರಿಗೇೞ್ತಂದು ಅಲ್ಲಿ ನಾರಾಯಣಂಗೆ ಮಹೋತ್ಸವಮನೊಡರ್ಚಿ ವೈರಮುಡಿಯೆನಿಪ್ಪ ದಿವ್ಯಕಿರೀಟಮುಂ ಸಮರ್ಪಿಸಿ ಮಗುೞ್ದು ತಾಂ ದ್ವಾರಕಿಗೆ ಪೋಪಾಗಳ್, ಈ ಕ್ಷೇತ್ರಮುಂ ಕಾಪಿಟ್ಟು ಸಕಲವಿಧಸೇವೆಗಳಂ ನಡೆಯಿಪುದರ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಕುವರರೊಳ್ ಒರ್ವನನಿಟ್ಟು ಪೋಪಿನಂ, ಆಯದುಭೂಷಣಂ ತನ್ನ ಕರಿತುರಗ ಪದಾತಿಗಳ್ವೆರಸು ತಾನಾವಗಮಲ್ಲಿರ್ದೊಡೆ ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣನ ನಿತ್ಯಕಿಂಕರತೆಯೊಳಿರ್ಪ ವೈಷ್ಣವಜನಕ್ಕಂ ತರುಗುಲ್ಮಲತಾದಿರೂಪದೊಳಿರ್ಪ ನಿತ್ಯಮುಕ್ತರ್ಗಮುಪರೋಧಮಪ್ಪುದೆಂಬುದಱಿಂ

ಶ್ಲೋಕ ॥ ವೈಕುಂಠವರ್ಧನಂ ನಾಮ ಕ್ಷೇತ್ರಂ ತತ್ಸತ್ಯಮುಚ್ಯತೇ ।
ಪ್ರಮಾಣಂ ತಸ್ಯ ವಿಜ್ಞೇಯಂ ಪರಿತೋ ಯೋಜನದ್ವಯಂ ॥

ಇಂತೆಂಬ ನಾರದೀಯವಚನದಿಂದೀಕ್ಷೇತ್ರಮುಂ ಬಳಸಿದೆರಡ್ಗಾವುದ ನೆಲನುಂ ವಿಷ್ಣುಕ್ಷೇತ್ರಮಾದುದಱಿಂದೀಮೈಸೂರೊಳರಸುಗೆಯ್ಯುತ್ತಿರ್ದರ್. ಅವನ ಸಂತತಿಯೊಳ್ ಪುಟ್ಟೆ ನೆಗೞ್ತೆವೆತ್ತ ಬೆಟ್ಟದ

ಚಾಮರಾಜಂಗೆ ತಿಮ್ಮರಾಜ ಕೃಷ್ಣರಾಜ ಚಾಮರಾಜರೆಂಬ ಮೂವ
ರಣುಗರಾದರ್. ಆಚಾಮರಾಜನ ತಪಃಫಲಮೆನಿಸಿ ನೆಗೞ್ದಸೆವೀರಾಜ
ಭೂಪಾಲಂ ಪುಟ್ಟಿದಂದಿಂದೆಯುಂ ಪುಸಿನಾತು ಪೆಱರೊಡವೆ ಪೆಣ್ಡಿರ
ನೆನಸಿಲ್ಲದೆಳವೆಯೊಳ್ ಶಾಸ್ತ್ರಶಸ್ತ್ರಾಭ್ಯಾಸದೊಳ್ ಜೌವನದೊಳ್ ದಿಗ್ವಿ
ಜಯವ್ಯಾಪಾರದಿಂದಿರ್ಪುದಱಿಂ ಬೆಸನಂಗಳ್ಗೆ ಪೊೞ್ತುಗುಡದೆ ನಿಚ್ಚ
ಮುಂ ಸ್ನಾನಸಂಧ್ಯಾಜಪದಾನದೇವಪೂಜಾಪುರಾಣಪುಣ್ಯಕಥಾಶ್ರವಣಾದಿ
ಪಾರಲೌಕಿಕವ್ಯಾಪಾರಮುಮಂ ಷಾಡ್ಗುಣ್ಯಚಿಂತನ ಪ್ರಜಾಪರಿಪಾಲನ
ಕಂಟಕಶೋಧನಾದಿ ರಾಜ್ಯವ್ಯಾಪಾರಮುಮನೊಂದಱಿಂದೊಂದಂ ಸಡಿ
ಲ್ಚದೆ ಸಂತಸದೊಳಿರ್ಪಂ. ಈಪರಿಯಿಂ ಬಗೆಯೊಳ್ ಮೆಯ್ಗೊಂಡ
ಸತ್ವಗುಣಂ ಪೊಱಪೊಣ್ಮಿದಂತೆಯುಂ, ಅಱುವತ್ತುಂ ಬರಿಸಮುಂ ಬೆಳ್ಗೊ
ಡೆಯ ನೆೞಲೊಳಿರ್ದುದಱಿಂದಾಬೆಳ್ಗದಿರ್ ಮೆಯ್ವೆತ್ತಿದಂತೆಯುಂ, ಮೂ
ಜಗಮುಂ ಪರ್ಬಿದೊಳ್ಚಸವಳ್ಕಿ ಪೊಸವೇರ್ವೆತ್ತಂತೆಯುಂ, ಮೊಗಸಸಿ
ಯಿಂ ಪಸರಿಪ ಜೊನ್ನದ ಜೊಂಪದಂತೆಯುಮೆಸೆವ ನರೆವೊತ್ತಿರ್ದೊಡಂ
ಪೊಸಮಿಸುನಿಯೊಳ್ ಕರುವಿಟ್ಟೆಱೆದಂತೆಯುಂ, ಕಂಡರಿಸಿದಂತೆಯುಂ,
ಬಟ್ಟಿತ್ತಾದ ತೋಳ್ನಡುತೊಡೆಗಳಿಂ ಪೇರೆರ್ದೆಯಿಂ ಬಲ್ಗಂದದಿಂ ಬೆಟ್ಟಿ
ತ್ತಾದ ಮೆಯ್ಯಿಂ ವೃಷಭದಂತೆಯುಂ ಪುಲಿಯಂತೆಯುಂ ಸಿಂಗದಂತೆ
ಯುಂ ಮೆಯ್ಸಿರಿವಡೆದಿರ್ಪಂ. ಬೆಟ್ಟದ ಚಾಮರಾಜ, ದೇವರಾಜ, ಚೆನ್ನ
ರಾಜರೆಂಬ ಮೂವರ್ ಸೋದರರ್ ವೇದತ್ರಯದಂತೆ ಧರ್ಮಸಾಧಕರುಂ,
ತ್ರಿವರ್ಗದಂತೆ ಸುಖಸಾಧಕರುಂ, ಶಕ್ತಿತ್ರಯದಂತೆ ವಿಜಯಸಾಧಕರುಂ
ಕರಣತ್ರಯದಂತೆ ಕಾರ್ಯಸಾಧಕರುಮೆನಿಸಿ ಮೂವರೊಂದಾಗಿ ಮು
ಪ್ಪುರಿಗೊಂಡಂತಾತನಾಣತಿಯೊಳಿರ್ಪುದೇ ಶೀಲಮೆಂದಾತಂಗಾಳ್ಗೆಯ್ವು
ದೇ ಒಳ್ಗಜ್ಜಮೆಂದಾತನ ಹಸಾದಂಬಡೆವುದೇ ಪರಮಲಾಭಮೆಂದಿರ್ದ
ಪರ್. ನರಸರಾಜ ಇಮ್ಮಡಿರಾಜರೆಂಬಣುಗರ್ ಪಡಿನೆೞಲಂತೆ ಆ ಗುಣಂ
ಗಳಂ ಪಡೆದಾತನ ಬೞಿಸಲ್ವರ್. ಈಸೋದರರುಂ ಸುತರುಂ ಬೆರಸು

ತನ್ನ ಕುಲಕ್ರಮಾಗತದ ಮೈಸೂರ್ಗೆ ಸಲ್ವಿರ್ಪತ್ತು ಮೂಱು ಮಱುವಳ್ಳಿಗಳೊಳಿತ್ತು ಬರ್ಪ ಮೂಸಾಸಿರ ಪೊನ್ನಂ ಮುನ್ನೂಱಾಳ್ಗೆ ಪಚ್ಚುಗೊಟ್ಟಿಡಬಲದ ಮನ್ನೆಯರಿಂ ಬರ್ಪ ಕಪ್ಪದೊಳಮವರ್ ಮಿಸುಕದಂತವರವರ ನಾಡೊಳ್ ಬಸಂಗೆಯ್ದಿರ್ಪ ತಲೆವಳ್ಳಿಗಳಿಂ ಬರ್ಪ ಕಂದಾಯದೊಳಂ ಮನವಾರ್ತೆಯುಮಂ ನಿತ್ಯದಾನಧರ್ಮಂಗಳುಮಂ ಮದುವೆಯೊಸಗೆಗಳುಮನುಡುಗೊಱೆಯುಚಿತಂಗಳುಮನೆಸಗುತ್ತಿರ್ದಪರ್. ಇದುಮಲ್ಲದೆ ಇದಿರಾದರನೊಕ್ಕಲಿಕ್ಕಿ ಸೆಳೆದು ತಂದ ವಸ್ತುವಾಹನಂಗಳಂ ದೇವ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ್ಗಿತ್ತು ಅವರೊಲವನೇ ಧನವಾಗಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿರ್ಪರ್—ಎಂಬುದುಂ ; ಅದರ್ಕೆ ಸಂತಸಂಗೊಂಡು ಕೊಂಡಾಡಿಯಂತಪ್ಪ ಪುಣ್ಯಪುರುಷನಂ ನಿಟ್ಟಿಸಿ ನುಡಿಸಿ ಕೆಳೆಗೊಂಡು ನಂಬಿ ನೇಹಂಬೆರಸಿರ್ಪರೊಂದೆನಿಸಿಯೊಡರ್ಚುವ ಕಜ್ಜಮೆನಿತಾನುಮುಂಟದಱಿಂ ತಾಮಿಲ್ಲಿಗೆ ಬರ್ಪುದರ್ಕವಾಮೆ ತೆರಳ್ದೀಟ್ಟಿರವೇಟ್ಕುಮೆಂಬುದರ್ಕಂ ಬರೆಯಿಸಿ ಕಳುಪಿ ನಿಶ್ಚಯಮಂ ತಿಳಿದು ಬೇಗದೊಳೆಮಗಱುಪುವುದೆಂದೆನಗುಡುಗೊಱೆವೀಳೆಯಂಗಳನಿತ್ತು ಕಳುಪಿದರ್. ಆಬೞಿಕ್ಕೆ ಮತ್ತೊಂದು ದಿವಸದೊಳ್ ತಮ್ಮ ಸಾಮಾಜಿಕರುಮಂ ತಮ್ಮಂ ಕಂಡೋಲಗಿಪರುಮಂ ಕರೆಯಿಸಿ—ಮೈಸೂರವನೊಳಾಮೇತೆಱದಿಂ ವರ್ತಿಸವೇಟ್ಕುಮೆಂದು ಬೆಸಗೊಳ್ವಸಂ ಅವರನಿಬರುಂ ದೇವರೆಸಗುವುಪಟಳದಿಂ ನೊಂದು ಬೆಂದಿರ್ಪುದಱಿಂದೀ ವೇಳೆಯೊಳವನಂ ಬೆಂಬಲಂಗೊಂಡನಿಬರುಮೊಟ್ಟಾಗಿನ್ನೊರ್ಮೆ ಸರ್ವಶಕ್ತಿಯೊಳ್ ಪೊಣರಲ್ಕಾತನಂ ದಟ್ಟಗಟ್ಟಸಲೆಂದು ದೇವರ್ ತಮ್ಮೊಳೆಸಗಿದ ಪರಿಭವಮುಮವನೊಳ್ ನಡೆಯಿಪೌದಾಸೀನ್ಯಮುಮಂ ಬಿನ್ನವಿಸಿ ಕಿವಿಗೊಳಿಸಿ,—ಒಡಲೊಳೆಡಱಂ, ಪಾಸಿನೊಳ್ ತೇೞಂ, ಮಗ್ಗುಲೊಳ್ ಪಾವಂ,ಮನೆಯೊಳ್ ಮಾರಿಯುಮೂರೊಳ್ ಪುಲಿಯುಂ ಪುಗಿಸಿ ಬಾೞ್ವಂತೀಮೈಸೂರವನ ನೆರೆಯ ಬಾೞ್ಕೆಯೆಂದು ಬೋಧಿಪುದುಂ ; ಅವನುಮದಂ ನನ್ನಿಯೆಂದು ಬಗೆದು,-ಎಂತಾನುಮೀಕಜ್ಜಮಂ ಸಾಧಿಪಂ. ಒಳ್ಳಾ

ತಿನಿಂದವನಿಲ್ಲಿಗೆಯ್ತಂದೊಡವನಂ ಪಿಡಿದು ಬಂಧಿಪಂ. ಅಂತಲ್ಲದಿರ್ದೊಡೆ ದಂಡೆತ್ತಿ ಪೋಗಿಯೂರಂ ಮುತ್ತಿ ಲಗ್ಗೆಯೇಱಿ ಕೈಸೆಱೆವಿಡಿದು ತರ್ಪಂ. ಇದರ್ಕೆ ಸಾಧಕವಾಗಿ ಮಾನೌಮಿಯೊಸಗೆಯ ನೆವದಿಂ ನೀಮೆಲ್ಲರುಂ ದೞಂಬೆರಸೇೞ್ತರ್ಪುದೆಂದು ಕಳುಪಿದರ್ಗಳ! ಆಬೞಿಕ್ಕೆ ಕಿಱಿದುಂ ದಿವಸದೊಳೆ ಮುಂಗಾರೊಳ್ತೆರಳ್ದೇೞ್ತರ್ಪ ಮುಗಿಲ ಮೋಹರದಂತೆಯುಂ, ಮೞೆಯೊಳ್ತುಂಬಿ ಬರ್ಪ ಪೆರ್ವೊೞೆಗಳಂತೆಯುಂ, ಪ್ರಳಯವೇಳೆಯೊಳ್ವೇಲೆಯಂ ಕೈಗಣ್ಮಿ ಕವಿದು ಸಾರ್ತರ್ಪ ಕಡಲ ಗಡಣದಂತೆಯುಂ, ದೆಸೆದೆಸೆಯಿಂ ನಡೆತಂದು ನೆರೆದ ಪೆರ್ದೞವಮೂರ ಮುಂತಣ ಮೈಯಾಳಿಯ ಬಯಲೊಳಂ ಪೊೞೆಯ ತಡಿಯ ತೋಪುಗಳೊಳಮಿೞಿದಿರ್ದ ಪುದದಂ ಲಾವಣಿಗೆಗೊಳಲೆಂದು ರಾಯನೊರ್ವಗಲೂರ್ವಗಲುಪ್ಪರಿಗೆಯನೇಱಿ ಬಲಮಂ ನೋೞ್ಪಲ್ಲಿ—ಬಳ್ಳಾಪುರ ಕೋಳಾಲ ಪುಂಗನೂರ್ ಮಾಗಡಿ ಬೆಂಗಳೂರ್ ಮೊದಲಾದ ಮೊರಸುನಾಡ ಮೋಹರದೊಳಿರ್ಪತ್ತಾನೆಯಿರ್ಛಾಸಿರ ಕುದುರೆಯಿರ್ಪತ್ತುಸಾಸಿರಾಳ್ಗಳುಂ; ತಳಕಾಡೆಳವಂದೂರಮ್ಮಚನಾಡಿ ತೆರಕಣಾಂಬಿಕೋಂಟೆ ಮೊದಲಾದೊಳನಾಡ ದೞದೊಳೀರೈದಾನೆ ಐನೂಱು ಕುದುರೆಯೀರೈದು ಸಾಸಿರಾಳ್ಗಳುಂ, ಕೞಲೆ ಬೇಲೂರ್ ಕೆಳದಿ ಮೊದಲಾದ ಮಲೆನಾಡ ಬಲದೊಳಿರ್ಪತ್ತಾನೆಯಿರ್ಛಾಸಿರ ಕುದುರೆ ಇಪ್ಪತ್ತುಸಾಸಿರಾಳ್ಗಳುಂ, ಚಿಂತನಕಲ್ ಚಿಕನಾಯಕನಹಳ್ಳಿ ಬಾಣಾವಾರ ಬಸವಪಟ್ಟಣ ಸೀರೆಯುಂ ಮೊದಲಾದ ಬೇಡವಡೆಯೊಳೈದಾನೆಯೈನೂಱು ಕುದುರೆಯೀರೈದು ಸಾಸಿರಾಳ್ಗಳುಂ, ರಾಣಾ ಜಗದೇವು ಕೆರೆಯೂರ ತಿಮ್ಮನಾಯಕಂ ಮೊದಲಾದ ರಾವುತಪಾಯಕರೊಳ್ ಪದಿನೈದಾನೆ ನಾಲ್ಸಾಸಿರ ಕುದುರೆಯಿರ್ಪತ್ತು ನಾಲ್ಸಾಸಿರಾಳ್ಗಳುಂ, ಮೂಲಬಲದೊಳ್ ಮೂವತ್ತಾನೆ ಮೂಸಾಸಿರ ಕುದುರೆ ಮೂವತ್ತು ಸಾಸಿರಾಳ್ಗಳುಂ ಅನಿತುಂ ಕೂಡಿ ನೂಱಾನೆಯೀರಾಱು ಸಾಸಿರ ಕುದುರೆ ಲಕ್ಕ (?) ಪಾಯಿದಳವಾಯ್ತೆಂದು ಲೆಕ್ಕಿಗಂ ಬಿನ್ನವಿಸೆ—

ಕೇಳ್ದೊಲ್ಲರ್ಗಂ ವೀಳೆಯಂಗಳನಿತ್ತು ಪರವರ ಪಾಳೆಯಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿ, ತಾನುಂ ಪುರಮನೆಗೆ ಬಂದು, ತನ್ನ ಪಡೆವಳನಂ ಕರೆದು, ಪಯಣಸನ್ನದಮೆಪ್ಪಿನಂ ಮನೆಸಗೆಂದು ನಿರವಿಸಿ ಕಳುಪಿದಂ. ಅಂದು ಮೊದಲ್ ಗುಡಿ ಗೂಡಾರ ಕೊಟ್ಟಗೆ ಕಟಾರ ಬಾಣ ಬತ್ತಿ ಮೊದಲಾದುದಂ ದೊರೆಕೊಳಿಪ್ಪುದುಮಾನೆ ಕುದುರೆಯಾಳ್ಗಳಂ ಲಾವಣಿಗೆಗೊಂಬುದುಮಾಗಿರ್ದಪರ್. ಇದೀಗಳ್ ನಡೆದ ನಡತೆ. ಮುಂತೆ ನಡೆವುದರ್ಕಂದಂದಿಗೆ ಬರೆದು ಬಿನ್ನವಿಸಿ ಕಳುಪ್ಪೆಂ. ಇದಂ ದೇವರ ಚಿತ್ತಕ್ಕೆ ತಂದು ಆನಿವರೊಳ್ ವ್ಯವಹರಿಪ್ಪುದರ್ಕೆನಗೆ ತಿಳಿವಂತೆ ನಿರವಿಸಿ ರಾಯಸಮಂ ದಯೆಗೆಯ್ವುದು. ಇದಱೊಳೇನಾನುಂ ಕೆಯ್ಮೀಸಬಾಯ್ಮೀಸಂಗಳುಳ್ಳೊಡನೊಲ್ಮೆಯಿಂ ಸೈರಿಪುದು—ಎಂದೋದಿ ತೀರ್ವುದುಂ ;

ಆರಾಜನೃಪನೀವಿಷಯದೊಳಾಮೆಂತು ವರ್ತಿಸವೇಳ್ಕುಮೆಂದ ನುಜರ ಮೊಗಮಂ ನೋಡಿ ನುಡಿವುದುಂ ;

ಚಿಟ್ಟದ ಚಾಮರಾಜಂ—ಎಲೆ ಜೀಯಾ ! ಕೇಳೀಗಳೆಮಗೆ ಬಂದ ಕಜ್ಜಮಾವುದು ? ಇದರ್ಕೆ ಯೋಚಿಸತಕ್ಕುದೇಂ ? ಸಂತೆಯ ಸಂದಣಿಯಂತೆಯುಂ, ಜಾತ್ರೆಯ ಜಂಗುಳಿಯಂತೆಯುಂ, ಆಗರದ ಪಾರ್ವರೊಟ್ಟಿನಂತೆಯುಂ, ಪರದರ ಪಾಳೆಯದಂತೆಯುಮೊಕ್ಕಲಿಗರ ಮೊಕ್ಕಳದಂತೆಯುಂ, ಮಿಗವಿಂಡಿನಂತೆಯುಂ, ಕಾಗೆಯ ಬಳಗದಂತೆಯುಂ, ಕಪ್ಪೆಯ ಕುಂಪೆಯಂತೆಯುಂ, ಕೈಪಱಿಗೆ ಬೆದಱಿ ಪರಿದೋಡುವ ತೆಲುಂಗವಡೆಯಂ ಕಡಿದಟ್ಟುವುದರ್ಕೆ ದೇವರಡಿವರೆಗಂ ಬರ್ಪುದೇನಿರ್ಕುಂ ? ತಕ್ಕುಮಿಕ್ಕೆಮ್ಮವಂದಿಗರ್ಗಾಣತಿಯಿತ್ತು ಕಳುಪ್ಪುವುದು,—ಎನಲೊಡಂ ;

ವಿನಯಂಬೆರಸು ಕೆಯ್ಮುಗಿದು **ದೇವರಾಜಂ**—ಜೀಯ ! ಬಿನ್ನಪಂ. ಕಿಱಿಯರಸರ್ ಬಿನ್ನವಿಸಿದುದೆ ನನ್ನಿ. ಅಂತಾತೊಡಮರಸುಗಳ್ ಗೆಲ್ಲಂಗೊಂಬೆಡೆಯೊಳ್ ಮೊತ್ತಮೊದಲನುವೇಳ್ಪುದುಂ ಕುಡು

ವುದುಂ ಪಗೆವರೊಳೋರೊರ್ಬರಂ ಬೇರ್ಪಡಿಸುವುದುಮೆಂಬೀಮೂಱು ಮುಪಾಯಂಗಳನೆಸಗಿಯುಂ ಇವಱೊಳ್ವಸಮಾಗದುದರ್ಕೆ ಕೊಳುಗುಳನುನೊಡಂಬಡುವರ್. ಅಂತಾಮುಂ ಮನದೊಳ್ ಕಡುಕೇಣಂಗೊಂಡಿರ್ಪುದಱಿಂದೊಳ್ಪಾತಿನೊಳಂ ಕಟ್ಟೈಸಿರಿಯೊಳಿರ್ಪುದಱಿಂ ಕೋಡಿನೊಳಂ ಬೆರಸಿರ್ಪುದಱಿಂ ಬೇರ್ಪಡಿಸುವುದಱೊಳಂ ಬಸಮಾಗರೆಂದು ತಿಳಿದಿರ್ದೊಡಂ ಲೋಗರಂ ಮೆಚ್ಚಿಸವೇೞ್ಪುದು. ಆನಱಿತೊಡಮಱಿಯದಿರ್ದೊಡಂ ಭಕ್ತಿಯಿಂ ಬಿನ್ನವಿಸಿದೆಂ. ಎನ್ನ ನುಡಿಯಂ ಲಾಲಿಸಿ ಚಿತ್ತಂ ಬಂದಂತೆ ನಡೆಯಿಪುದು. ಎಮ್ಮೊಳ್ ಕೇಣಮಾಪ್ರಭುಗಳ್ಗಲ್ಲದಾರಾಯಂಗಿಲ್ಲ. ಆಮವಸಂ ಗಣಿಸದಿರ್ಪುದಱಿಂದವರ್ಗೊಳಗಾಗಿರ್ದಪಂ. ಆನೊಳ್ಪುದೋಱಿದೊಡೆಮ್ಮೊಳ್ಬೆರಸುವಂ, ಎಮ್ಮ ನೇಹಮನೇ ಪರಮ ಲಾಭಮೆಂದೆಣಿಸಿಯೆಮ್ಮನಾದರಿಸಿ ಮನ್ನಿಸಿ ತೇಜಂಗೆಯ್ವಂ. ಆಗಳೀ ನೆರೆದ ನೆರವಿ ಮುಱಿದು ಪರೆದು ಪೋಪುದು. ಆಬೞಿಕ್ಕಮಂದಂದಿನೌಚಿತ್ಯಮನಾರಯ್ದು ನಡೆಯಲ್ ಬರ್ಕುಂ. ಅದಱಿಂದೀಗಳ್ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಬರೆಯಿಸಿ ಕಳುಪುವಲ್ಲಿ— "ತಮ್ಮೆಮ್ಮ ನೇಹಂ ಪಿರಿಯರ ಕಾಲದಿಂ ಬಂದುದಲ್ಲದೆ ಪೊಸತಲ್ತೈಸೆ! ತಾವಿಲ್ಲಿಗೆಯ್ತರ್ಪುದರ್ಕಮಾಮಲ್ಲಿಗೆ ಬರ್ಪುದರ್ಕಂ ಎರವಾವುದು ? ತಾಮುಂ ದೂರದೇಶದಿಂ ಬಂದು ಬೞಲ್ದಿರ್ಪುದಱಿಂದಾಮೆ ನಡೆತರ್ಪೆವು."—ಎಂದು ಬರೆಯಿಸಿ ಕಳುಪುವಂ. ಇಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರ ಕೆಸಱಿಯ ಕೋಂಟೆಯುಗಟಾಳ್ವೇರಿಗಳನಾರಯ್ದು ಪೊಱವಳಯದ ಮಱಿತೆಱಿಗಳಂ ತೆಗೆಯಿಸಿ ಸಕಲಸಂವರಣೆಗಳಂ ದೊರೆಕೊಳಿಪುದರ್ಕೆ ಕಿಱಿಯರಸರಂ ಪೊಸಆಳ್ಗಳಂ ಲಾವಣಿಗೆಗೊಂಬುದರ್ಕೆ **ಚೆನ್ನರಾಜರು**ಮನಿರಿಸಿ ದೇವರುಮೆನ್ನ ಸೇಱುವೆಯ ಕೂರಾಳ್ಗಳನೊಡಗೊಂಡು ಪೊೞಲ್ವರೆಗಂ ಪೋಗಿ ಸಿಂದಲ್ಲಿಯುವನಲ್ಲಿಗಿದಿರ್ವಂದನಾದೊಡಾಮೇರೆಗೆ ಸ್ಥೈರಿಸಲಾಱದೆ ನೆರೆದ ಕಿಱುದೊರೆಗಳೆಲ್ಲರುಮಾಗಳೆ ಕೈದೆಗೆವರ್. ಆಮುಂ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಪೋಗಿ ದೇವರ್ಕಟ್ಟಿಸಿದ ಪಶ್ಚಿಮರಂಗನಾಥನ ದಿವ್ಯ

ಮಂಟಪಪ್ರಾಕಾರಂಗಳಂ ನಿಟ್ಟಿಸಿ ರಂಗೇಶಂಗೆಱಗಿ ತೀರ್ಥಪ್ರಸಾದಂ ಗೊಂಡು ಕೃತಾರ್ಥರೆನಿಸಿ ಬರ್ಪಂ. ವೇಣವಸಿದಿಗೊಳ್ಳದಿರ್ದೊಡಪ ನೊಳ್ ತಪ್ಪಂ ಪೊಱಿಸಿ ಬರ್ಪಂ.—ಎಂದು ಬಿನ್ನವಿಪ್ಪುದುಂ;

ರಾಜನೃಪನದಂ ಮನದೆಗೊಂಡು ಕಿಱಿಯರಸನ ಮೊಗಮಂ ನೋಡಿ—ಬೆಟ್ಟದಯ್ಯ! ಕೇಳೀದೇವರಾಜಂ ನುಡಿದಂತೆ ನಡೆಯಿಸಿ ನೋಟ್ಪಂ. ಇದಱೊಳ್ ತಪ್ಪಿಲ್ಲವೆಂಬುದುಂ; ಜೀಯ! ಹಸಾ ದವೆಂದೊಡಂಬಡೆ, ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ರಾಯಸಮಂ ಕಳುಪಿದಂ.

ಇಲ್ಲಿಯಾತಿರುಮಲೆರಾಜಂ ಮಱುವಗಲ್ ಮೈಸೂರ ನಿಯೋಗಿ ತಂದೋದಿಸಿದೋಲೆಯಭಿಪ್ರಾಯಮಂ ತಿಳಿದು, ತಮ್ಮವರಂ ನೋಡಿ—ಕಡ ಲೊಳ್ ಸೊದೆಯ ಪೆಂಪುಂ, ಚಂದಿರನೊಳ್ ಕದಿರ ತಣ್ಪಂ, ಸುಗ್ಗಿಯೊ ಳಲರಲಂಪುಂ, ತೆಂಬೆಲರೊಳ್ ಬಾವನ್ನಗಂಪುಂ, ಕುಲೀನನೊಳೊಳ್ಗುಣದ ಗುಂಪುಂ ಇರ್ಪುದಚ್ಚರಿಯಲ್ತು. ಆದೊಡಮಿವನೊಳ್ ಬೀರಮುಂ ವಿನ ಯಮುಂ ತಮ್ಮೊಳ್ ತಾಂ ಕೇಣಮನುೞಿದು ಕೆಳೆಗೊಂಡಿರ್ಪುವು. ಇವನ ನೇಹದೊಳಪ್ಪ ಕಜ್ಜಮೆಮಗಿವನ ಬೇರದೊಳಾಗದು. ಈನೆರೆಯವರನಿಬರ ಮಿವನನೊಳಪುಗಲುಮಿದಿರ್ಚಲುಮಾಱದೆ ಬಱಿಬೇರದಿಂ ಕಳ್ಳರೆಟ್ಟಿಱಿಕೆ ಯುಳ್ಳರಂ, ಕಣ್ಬೇನೆಯುವರ್ಬೆಳಕಂ, ಗೂಗೆಗಳ್ಪಗಲಂ, ನಾಸ್ತಿಕರ್ ವೇದ ಶಾಸ್ತ್ರಂಗಳಂ, ಗಾಂಪರೊಳ್ಗಬ್ಬಮನೆಗ್ಗರಕ್ಕರಿಗರಂ ಪಗೆಸಾರಿ ಪಂಬಲಿಸಿ ಬಸವೞಿವಂತೆ ಪಲತೆಱದಿಂ ಬನ್ನಂಬಡುವರ್. ಇವರ್ಗಮಾರಾಜನೃ ಪಂಗಂ ತಾರತಮ್ಯಂ ಆಡುಗಳ್ಗಮಾನೆಗಮೊಳ್ಳೆಗಳ್ಗಮುರಗೇಂದ್ರಂಗಂ, ವಾಯಸಂಗಳ್ಗಂ ವೈನತೇಯಂಗಂ, ಕಿಱುಬಂಗಳ್ಗಂ ಕೇಸರಿಗಂ, ಮಿಂ ಚುಂಬುಳುಗಳ್ಗಂ ಮಿಹಿರಂಗಂ, ಗುಂಬಗುೞಿಗಳ್ಗಂ ಅಂಬುಧಿಗಂ, ಅಣು ಗಳ್ಗಂ ಅಮರಗಿರಿಗಂ, ಮಿಕ್ಕೋದುಗಳ್ಗಂ ವೇದಕ್ಕಂ, ಅಖಿಲದೇವರ್ಗ ಮಬ್ಜನಾಭಂಗಂ ಇರ್ಪಂತಿರ್ಕುಂ. ಆದಱಿಂದಾಮಿವರ ನೇಹಮಂ ನೀೞ್ಪರಿಸಿಯುಮವನನಿದಿರ್ಗೊಂಡುಪಚರಿಸಿಯೆರವಿಲ್ಲದೆ ಬೆರಸಿ ಜೇಟ್ಪು ಕಜ್ಜ

ಮಂ ಸಾಧಿಸಿಕೊಂಬುದೇ ಜಾಣ್ಮೆಯೆಂದು—ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ, ಪೊೞಲಿಂ ಪೊಱ ಮಟ್ಟು ತೆಂಕಣ ಪೊೞೆಯುಂ ದಾಂಟಿ ಪಡುವಣ್ಗೆ ಪರಿವ ಕಿಱುವೊ ೞೆಯ ತಡಿವರೆಗಮೆಯ್ದಿ, ಅಲ್ಲಿರ್ವರುಂ ದಂಡಿಗೆಗಳನಿೞಿದು ಬೞಿಕಂ ಕ್ಷೇಮಾಲಿಂಗನಂಗೆಯ್ದು, ಉಡುಗೊಱೆಗಳಂ ಕೊಟ್ಟು ಕೊಂಡು, ಸರಿ ದಂಡಿಗೆಗಳೊಳ್ ಮಂಡಿಸಿ ಮಾತಾಡುತುಂ ಬರ್ಪಲ್ಲಿ ;

ರಾಜನೃಪಂ ತಿರುಮಲೆರಾಜನಂ ನೋಡಿ— "ರಾಯ ! ನೀಂ ಪಲವುಂ ದಿವಸಮೀದೇಶಮಂ ಪೊರ್ದಿದಿರ್ದುದಱಿಂ ಪಲಂಬರ್ ಪ್ರಭು ಗಳ್ ಪಲತೆಱದೊಳ್ ಪರಿದಾಡುತೆ ಪದುಳದೊಳಿರ್ದರ್. ದೇವರೆಯ್ತಂದ ಬೞಿಕೀತಕ್ಕುಮಿಕ್ಕರ ಸೊರ್ಕು ಸುರ್ಕಿ ಪೊಡವಿ ಕಿಱಿದುಂ ದಿವಸ ದೊಳೇಕರಾಜ್ಯಮಪ್ಪುದು." ಎಂಬುದುಂ ; ಅವಂ—"ರಾಜರಸ ! ಕೇಳ್ವುದು. ಆಮೆಲ್ಲಿರ್ದೊಡಮೇಂ ? ಎಮ್ಮಿಂದಪ್ಪ ಕಜ್ಜಮಾವುದು ? ಈನಾಡುಬೀಡುಗಳನಿತುಂ ನಿಮ್ಮವು. ಆಂ ನೀಮಿತ್ತ ಪಡಿಯೊಳಿರ್ಪೆವು. ಎಮ್ಮಂ ಬೆಸಗೊಳವೇೞ್ಕುಮೆಂದುಂ ಮನದಿರವನಾರಯ್ಯವೇೞ್ಕುಮೆಂ ದುಂ ಬೞಿಸಲವೇೞ್ಕುಮೆಂದುಂ ಆಳೋಚಿಸದೀದೊರೆತನಮೆ ಸ್ವಕೀಯ ಮೆಂದು ಬಗೆದು ನಡೆಯಿಸವೇೞ್ಕುಂ" ಎನಲೊಡಂ ; ರಾಜನೃಪಂ ದೇವ ರಾಜರಸನಂ ಸನ್ನೆಗೆಯ್ದಾ ರಾಯನೊಡನೆ— "ನಿಮ್ಮೆಮ್ಮೊಳಿಂತೆಣಿಸಿದ ಪಿರಂತೆ ನಡೆವುದರ್ಕೆ ಸಂದೆಯಮಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀರಂಗೇಶನೇ ನೆರವಪ್ಪಂ." ಎಂದೀತೆಱದಿಷ್ಟಾಲಾಪಂಗಳಿಂದಮೆ ಕಳೆದ ಪೊೞ್ತಿಂ ನಡೆದ ದಾರಿಯ ನಱಿಯದೆ ಪಟ್ಟಣದೊಳ್ ಮುನ್ನಮೆ ರಾಜನೃಪಂಗೆಂದು ಸಜ್ಜುಗೆಯ್ದ ಬೀಡಾರದ ಸರಿಸಕ್ಕೆ ಸಾರ್ತರ್ಪುದುಂ ; ಪಡಿಯಱಂ— "ಜೀಯ ! ಪರಾಕು !" ಎಂದೆೞ್ಚಱಿಸಿದಂ.

ಆಗಳಲ್ಲಿ ದಂಡಿಗೆಯಂ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ತಿರುಮಲೆರಾಜಂ ತನ್ನ ದಂಡ ನಾಯಕನನೆಕ್ಕಟಿ ಕರೆದು— "ಈರಾಜನೃಪನೆಮ್ಮ ಪುಣ್ಯೋದಯ ದಿಂದೆಮ್ಮವನಾದಂ. ಈತನ ಕೆಳೆಯೆಮಗೆ ಮಂತ್ರಸಿದ್ಧಿಯಂತೆಯುಮಸ್ತ್ರ

ಶಕ್ತಿಯುಂತೆಯುಂ ಯೋಗಸಿದ್ಧಿಯುಂತೆಯುಂ ದೇವತಾಪ್ರಸಾದದಂತೆಯು ಮತ್ಯಂತಾತಿಶಯಾವಹಮಾಗಿರ್ಕುಂ, ಅದಱಿಂದೀತಂಗೆ ಸಂತಸಮಪ್ಪ ಪೊಲುಲುಪೆಯುಪಚಾರಂಗಳಿಂ ಮನಂಗೊಳಿಪ್ಪುದು'' ಎಂದಾಣತಿ ಯಿತ್ತು, ರಾಜನೃಪನ ಮೊಗಮಂ ನೋಡಿ ವಿನಯಂಗೂಡಿ—''ಬೀಡಾರ ದೊಳ್ ವಿಶ್ರಮಿಪ್ಪುದು'' ಎಂದು ಬೀೞ್ಕೊಟ್ಟು, ತಾನುಂ ತನ್ನರಮನೆಯು ಮೊಗಮಪ್ಪುದುಂ ;

ರಾಜನೃಪನ ಕೈವಾರಿಗಳ್ ಕೆಯ್ಯೆತ್ತಿ—ಸ್ವಸ್ತಿ ! ಸಮಸ್ತ ಸಾಮಂತಮಹೀಪಾಲಮೌಳಿಮಾಲಾಲಾಲಿತಪದರಾಜೀವ ! ರಾಜೀವಸಖ ಗರ್ವಸರ್ವಸ್ವನಿರ್ವಾಪಣಚಣಪ್ರತಾಪೋದಯ ! ದಯಾರಸತರಂಗಾಯಿ ತಾಪಾಂಗಾವಲೋಕನಾಪ್ಯಾಯಿತ ಕರ್ಣಾಟಮಂಡಲ ! ಮಂಡಲಾಗ್ರ ಖಂಡಿತಾರಾತಿನೃಪಕಂಠಕಾಂಡೋಚ್ಚಲದ್ರಕ್ತ ಧಾರಾಪರಿವೃಷ್ಟತದೀಯ ಬಿರುದ ! ಬಿರುದಂತೆಂಬರಗಂಡ ! ರಾಜನೃಪ ! ವಿಜಯೀಭವ ! ದಿಗ್ವಿ ಜಯೀಭವ ! ಎಂದು ಪೊಗೞ್ವುದುಂ ;

ಅದಂ ಕೇಳ್ದು ಮುಂಗಾರ ಮೊೞಗಂ ಕೇಳ್ದ ಕೇಸರಿಯುಂತೆ ಕನಲ್ದು, ಕಾಲೋಚಿತಮಲ್ತೆಂದಾಕನಲ್ಕೆಯುನೊಳಕೊಂಡು ತನ್ನ ಕೆಲ ದೊಳ್ ಬರ್ಪ ಮಂತ್ರಿಯೊರ್ವನಂ ಕರೆದು—''ನೀಂ ರಾಜನೃಪನ ಬೞಿ ಗೆಯ್ದಿ ಆತನ ಮನಂ ಕದಡದಂತನುವೇೞ್ದು ಅಂತೆಂಬರಗಂಡನೆಂಬು ದೊಂದು ಬಿರುದನೆಮ್ಮಿದಿರೊಳ್ ಪೊಗೞದಂತೆ ಗೆಯ್ವುದು'' ಎಂದು ಕಳುಪುವಿನಂ ;

ಅವನಲ್ಲಿಗೆಯ್ದಿ ಕೆಯ್ಮುಗಿದು—''ದೇವರೆಡೆಯೊಳೆಮ್ಮಾಳ್ದರ ನೇಹ ಮೆರವಿಲ್ಲದಿರ್ಕುಂ. ಇದಂ ಸೈರಿಸಲಾಱದಿದಱೊಳೂಣೆಯುಮನೂಹಿಸಿ ಯೆಳ್ಳನಿತುಮುಂಟಾಡೊಡದಂ ನೆಗೞಿಸಿ ಪೆಱರೊಳ್ ಕಱಿಗಂಡಂತೆ ಕೊಂಡು ಕೊನರಿಸಲೆಂದು ಕಾದಿರ್ಪರ್. ಅದರ್ಕೀಗಳಂತೆಂಬರಗಂಡ ನೆಂಬೀಬಿರುದು ದೇವರ ವಂಶಪರಂಪರೆಯೊಳಮೆಮ್ಮಾಳ್ದರ ಪರಂಪರೆಯೊಳ

ಮೊಳದು. ಅದನಿರ್ವರುಮಿರ್ಪೆಡೆಯೊಳುಗ್ಗಡಿಸದಂತೆ ಕೈನಾರಿಗಳ್ಗೆ ಕಟ್ಟಳೆಯಾಯ್ತು. ದೇವರ ಬಗೆಯನವರ್ಗಮಂತು ಸಿರವಿಸವೇೞ್ಕುಂ '' ಎಂದು ಬಿನ್ನವಿಪುದುಂ ;

ರಾಜನೃಪನೊಡವುಟ್ಟಿದನ ಮೊಗಮಂ ನಿಟ್ಟಿಸೆಯಾದೇವರಾಜಂ ನಸುಕೆನಿಸುವೆರಸು ಮೋಡಿಯೊಳ್ ನಿಯೋಗಿಯ ಮೊಗಮಂ ನೋಡಿ— '' ನೀಂ ಬಿನ್ನವಿಸಿದುದು ಸಾಜಂ. ಅಂತಾದೊಡಮೀಬಿರುದು ನಿಮ್ಮರಸರ್ಗೆ ಕೈನಾರಿಗಳಿಂ ಬಂದುದಾದುದಱಿಂ ಪೊಗೞವೇಡೆಂದು ಸಿರವಿಸಿದೊಡಮವರಂತೆ ಮಾಣ್ಬರ್. ಎಮಗೀಬಿರುದೆಮ್ಮ ಪಿರಿಯರ ಬೀರದಿಂ ಸಮನಿಸಿ ಸೈನಿಕರುರ್ಕಿನಿಂ ನೆಗೞ್ದುದು. ಆದುದಱಿಂ ಕೈನಾರಿಗಳಂ ತಡೆಯಲ್ಕೆ ಕಾರಣಮಿಲ್ಲ. ಮುನ್ನೆಮ್ಮ ಮುತ್ತಯ್ಯನೆನಿಸಿದ ಬೆಟ್ಟದ ಚಾಮರಾಜಭೂಪಾಲನ ಮನ್ನಣೆಯ ತುೞಿಲಾಳ್ ಕಱಿಲೆಯ ಸಂಜಸೆಟ್ಟಿ ನಂಜನಗೂಡ ಜಾತ್ರೆಯೊಳ್ ನೆರೆದ ಪಲಂಬರ್ ಪ್ರಭುಗಳ ಮುಂದುಗ್ಗಡಿಪ ಪಲವುಂ ಬಿರುದುಗಳಂ ಕೇಳ್ದು ಸೈರಿಸದೆ ಪಲವುಂ ಪಜ್ಜೆಗಳನಡಕಂಗೆಯ್ವಾನೆವಜ್ಜೆಯಂತೆಯುಂ, ಪಲವುಂ ಪೊೞೆಗಳನೊಳಕೊಳ್ವ ಮುನ್ನೀರಂತೆಯುಂ, ಪಲವುಂ ಮಹಾಭೂತಂಗಳನಾವರಿಪಾಗಸದಂತೆಯುಂ, ಪಲವುಂ ಬಿರುದುಗಳಂ ನೀೞ್ಕುರಿಸಿ ನೆಗೞ್ವ ಅಂತೆಂಬರಗಂಡನೆಂಬ ಬಿರುದಂ ತಾಂ ಬಲಗೆಯ್ಯೊಳ್ ಪಿಡಿದ ಕಟಾರದಿಂದೆಡಗೆಯ್ಯೊಳಂಗಡಿಯ ಮಾನಮಂ ಪಿಡಿದು ಬಾಜಿಸಿಯುಗ್ಗಡಿಪುದುಮಲ್ಲಿ ನೆರೆದ ಸಮಸ್ತಪ್ರಭುಗಳುಮೊಟ್ಟಗಿ ತಂತಮ್ಮ ದೞಿದೊಡನವನಂ ಪೊಯ್ಯಲೆಂದು ಸುತ್ತುಮುತ್ತುವಿನಮವಂ ಗಿಡುಗಂ ಗಿಳಿಗಳಂ, ಕಿಱುಬಂ ಕುಱಿಗಳಂ, ಪುಲಿ ಮೊಲಂಗಳಂ, ಜಕ್ಕಂದೊಳಲಿ ಪಲ್ವಲಮಂ, ಮದಕರಿ ಕದಳೀವನಮಂ ಪುಗುವಂತೆ ಪೊಕ್ಕು ಮಿಕ್ಕೊಕ್ಕಲಿಕ್ಕಿ ಗೆಲ್ದು ಬಿರುದನುಗ್ಗಡಿಸಿದಂ. ಅದಱಿಂದೀ ಬಿರುದೆಮ್ಮ ತುೞಿಲಾಳ್ಗಳ ಪಾಲ್ಗೆವಂದಿರ್ಪುದು. ಅದಱಿನೀವಿಷಯದೊಳಾರುಮಂ ಗಣಿಸರ್. ಆನೆ ಸಿರವಿಸಿದೊಡಂ ಸಲಿಗೆಯಿಂದಾಳೊಡೆ

ತನದ ಮೇರೆಯಂ ಮೀಱುವರ್. ಇದರ್ಕೀತೊಡರ್. ನಿಮ್ಮ ಒಗೆವಂ ದಂತು !” ಎಂದು ನ್ನುಡಿದು ವೀಳೆಯಂಗೊಟ್ಟು ಕಳುಪುವುದುಂ ;

ಅವಂ ತನ್ನಾಳ್ದನ ಬೞಿಯಂ ಸಾರ್ದು ತಾಂ ಕೇಳ್ದುದನೆಲ್ಲಮಂ ಬಿನ್ನವಿಸೆಯಾರಾಯಂ ಮನದೊಳ್ ಬಿರುದಿಂಗೆ ಬೀಯಮಪ್ಪೆಡೆಯೊಳ್ ಸೈರಿಪುದು ಬೀರರ್ಗೆ ಪಿರಿಯೂಣೆಯಮೆಂದು ಬಗೆದು,—ಅಕಟಾ ! ಆಮಿವರೊಳ್ಬೆರಸಿದುದು ಕೂಗಿ ಮಾರಿಯಂ ಕರೆತಂದವೊಲಾದುದು ; ಆದೊಡಮಿನ್ನಿವರೊಳ್ ಬಾಸೆನಂಬುಗೆಗಳನಿತ್ತೆವು—ಎಂದು ಬಗೆದು ಪಿಂದೆಗೆಯದೆ ಕೈಸೆಱೆಗೊಂಡು ಕಡೆಗಾಣಿಸುವುದೇ ಕಜ್ಜಮೆಂದಾಳೋಚಿಸಿ—“ಮುಱುವಗಲೊಳ್ ಪೊೞ್ತುಱಿಯಾಂ ಮೈಹಾಳಿಯ ಬಯಲೊಳಿನಿಸುಂ ಪೊೞ್ತು ಬಿನದದೊಳಿರ್ದು ಬರ್ಪೆವು. ಇಲ್ಲಿ ನೀಮುಂ ರಂಗೇಶನ ಸನ್ನಿಧಿಗೆಯ್ದಿ ಸಂದರ್ಶನಂಗೆಯ್ದು ವಂದಿಪುದು.” ಎಂದು ರಾಜನೃಪಂಗೆ ಬೆಸಸಿ ಕಳುಪಿ, ಪೊೞಲ ಪೊಱವಳಯದ ಸಾರಿಯ ಮಂಟಪದೊಳ್ ಕುಳ್ಳಿರ್ದು ಮೊದಲ ದಿವಸದೊಳ್ ಮುನಿದು ಮೋಡಿಯೊಳಿರ್ಪ ಸಕಲ ಪ್ರಭುಗಳಂ ಕರೆಯಿಸಿಯವರೆೞ್ತರ್ಪನ್ನಂ ತನ್ನ ಭಟರೆಸಗುವ ಲಗ್ಗೆ ಸೆಂಡಾಟಮಂ ನಿಟ್ಟಿಪ ನೆವದಿಂದಿರ್ದು ಆನಿಬರುಂ ಬರ್ಪುದುಮವರನೆಕ್ಕಟಿಗರೆದು—“ನಿನ್ನೆ ನಿಮ್ಮೆಲ್ಲರ್ಗಂ ಪೇೞ್ದೊಡೆ ಮನ್ತ್ರಭೇದಮಪ್ಪುದೆಂದು ಮೈಸೂರವನೊಳ್ ಪುಸಿನೇಹಮಂ ಪೊಸೆಯಿಸಿ ಪೊೞಲಂ ಪುಗಿಸಿದೆವು. ಆವನಂ ಕೈಸೆಱೆಗೊಳಲ್ಕಿದೇ ವೇಳೆ. ಗಳಿಲನೆ ತೆರಳಲ್ವೇೞ್ಕುಂ” ಎಂಬುದುಮವರವರತಿತ್ವರಿತದಿಂ ತಂತಮ್ಮ ದೞಮಂ ಮೇಳವಿಸುತಿರ್ಪಿನಂ ;

ಇತ್ತಲೀರಾಜನೃಪನರುಣೋದಯದೊಳುಪ್ಪವಡಿಸುತುಂ ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣನ ಪರ ವಿಭವ ವ್ಯೂಹಾದಿ ಮೂರ್ತಿಗಳುಮಂ ಗಜೇಂದ್ರಮೋಕ್ಷಣಾದಿದಿವ್ಯಚಾರಿತ್ರಂಗಳುಮಂ ನೆನೆದು ನಾಮಸಂಕೀರ್ತನಂಗೆಯ್ದು ಕಾವೇರಿಗೆಯ್ದಿ ಮಿಂದು ಮಡಿಯುಟ್ಟು ಲಲಾಟಾದಿತತ್ತದುಚಿತಸ್ಥಾನಂಗಳೊಳ್ ದ್ವಾದಶೋರ್ಧ್ವಪುಂಡ್ರಂಗಳನಿಟ್ಟು ತುಳಸಿ ತಾವರೆ

ಮಣಿಗಳವುಳ್ಸರಮುಂ ಧರಿಸಿಯುರಮನೆಗೆ ವಂದಲ್ಲಿ ಗೃಹಾರ್ಚಾರೂಪ ದೊಳೆಸೆವಚ್ಯುತನಂ ಷೋಡಶೋಪಚಾರಂಗಳಿಂದರ್ಚಿಸಿ ತೀರ್ಥಪ್ರಸಾದಂ ಗೊಂಡು ನಿತ್ಯದಾನಮನೆಸಗಿ ಬಱಿಕೊಳ್ವೊಡವುಗಳಿಂದೊಡಲಂ ಸಿಂಗ ರಿಸಿ ಮಿತಪರಿಜನಂಬೆರಸು ರಂಗೇಶನ ದೇಗುಲಮಂ ಸಾರ್ದು ಗೋಪುರದ ಬಾಗಿಲನೊಳವೊಕ್ಕು ಬಲವರ್ಪಾಗಳ್ ;

ಅಲ್ಲಿರ್ಪ ಶ್ರೀವೈಷ್ಣವರತಿಹರ್ಷದಿನಿದಿರ್ವಂದಾಶೀರ್ವಾದಿಸಿ—'' ಎಲೆ ಮಾರಾಯ ! ನೀವೆಮ್ಮೀಸ್ವಾಮಿಗೀದಿವ್ಯಪ್ರಕಾರಮಂ ಕಟ್ಟಿಸಿದು ದರ್ಕೆ ಸಂತಸಂಬಟ್ಟು ನಿಮಗೀಪರಿಯ ಪಲವುಂ ಕೋಂಟೆಗಳನಿತ್ತು ದಯೆಗೆಯ್ವರ್ '' ಎಂಬುದುಂ ; ಅವರ್ಗೆ ವಂದಿಸಿ,—ಅಖಿಲಜಗತ್ಕಾರ ಣನುಮಪ್ರಮೇಯನುಮನವಧಿಕಾತಿಶಯಾಸಂಖ್ಯೇಯಕಲ್ಯಾಣಗುಣಗಣ ನುಮಪ್ಪ ನಾರಾಯಣಂಗಾಳ್ಗೆಯ್ದಿಲಿಪುದರ್ಕಾನೆನಿತಜಮಂ. ನಿಮ್ಮೊ ಲವುಂ ಪರಕೆಗಳುಮೆಮಗೆ ಪರಮಪ್ರಾಪ್ಯಂ—ಎಂದು ನುಡಿಯುತ್ತವರೊ ಡನೆರಸಲ್ಲಿಂದೊಳಪೊಕ್ಕು ಬಲಿಪೀಠ ಧ್ವಜಸ್ತಂಭಂಗಳ ಬಱಿಯೊಳ್ ಸ್ವಾ ಮಿಗೆ ಸಾಷ್ಟಾಂಗವೆಱಗಿಯಾದ್ವಿತೀಯಾವರಣದೊಳ್ ಬಲವರುತ್ತೆ ದಕ್ಷಿ ಣಭಾಗದೊಳೆಸೆವ ಪರಕಾಲಾದಿದಿವ್ಯಸೂರಿಗಳಂ, ಪರಾಂಕುಶರಂ, ವಿ ಷ್ಣುಚಿತ್ತರಂ, ಶೂಡಿಕ್ಕುಡುತ್ತನಾಚ್ಚಿಯಾರಂ, ಪಾರ್ಥಸಾರಥಿಯುಂ, ನೃಸಿಂಹಸ್ವಾಮಿಯುಂ ಪರಿವಿಡಿಯಿಂ ಬಲಗೊಂಡು, ಪಶ್ಚಿಮೋತ್ತರಭಾಗ ಮಂ ಸಾರ್ದು ಅಲ್ಲಿ ಸಕಲಜಗಜ್ಜನನಿಯೆನಿಸಿದ ಶ್ರೀರಂಗನಾಚ್ಚಿಯಾ ರಮ್ಮನವರ ದಿವ್ಯಶ್ರೀಪಾದಪದ್ಮಪರಾಗಮಂ ಸಿರದೊಳಾಂತು, ಕಟಾಕ್ಷಾ ಮೃತರಸಾಸೇಕದಿಂ ತಣಿದು, ಮುಂತಣ್ಗೆ ನಡೆದು, ವೇಣುಗೋಪಾಲ ವರದರಾಜ ರಾಮಾನುಜ ಶ್ರೀವತ್ಸಾಂಕರಂ ಸೇವಿಸಿ, ಜಯವಿಜಯರ್ಗೆ ಕೆಯ್ಮುಗಿದು ಒಳಪೊಕ್ಕು ವಿಷ್ವಕ್ಸೇನರಂ ವಂದಿಸಿ, ಮುಂತಣ್ಗೆ ನಡೆದು, ಗರ್ಭಗೃಹದ ಬಾಗಿಲೊಳ್ ಕೆಯ್ಮುಗಿದು ನಿಂದು ನಿಟ್ಟಿಸುವಿನಂ—

—ಶ್ರೀರಂಗಪಟ್ಟಣದ ರಂಗನಾಥಸ್ವಾಮಿಯ ವರ್ಣನೆ—

ಇಂಗಡಲ ನಟ್ಟನಡುವೆ ನೆಗೆದು ಮೆಯ್ದೋಱುವ ಕರ್ಪೂರದೀವಿಯಂತೆಯುಂ ಐಕಿಲ್ವೆಟ್ಟಿನ ತಪ್ಪಲೊಳ್ ಬೆಳೆದ ಕರ್ದಾಳೆಯ ಬನದಂತೆಯುಂ ಬಾಂಬೊಳೆಯ ನಡುವಿನೆಡೆಯೊಳ್ ಪೂತು ಪೊದಱಿಟ್ಟ ಕನೆಯ್ದಿಲ ಗಡಣದಂತೆಯುಂ ಮೆಯ್ಸಿರಿವೆತ್ತು ಶೇಷತಲ್ಪದೊಳ್ ಪವಡಿಸಿ--ಎಳವಿಸಿಲ ಸೋಂಕಿನಿಂದೆಸೆವಾಗಸದಂತೆಯುಮಱಿದಳದ ಪಾಸಱೆಯಿಂದೊಪ್ಪುವ ಕಾಡಿಗೆವೆಟ್ಟನಂತೆಯುಂ ಮಿಂಚಿನ ಮಿಱುಗಿನಿಂ ಮೆಱೆವ ಕಾರ್ಮುಗಿಲಂತೆಯುಂ ಪಾವುಗಳ ಬೇರದಿಂ ಪಾತಾಳವಂ ಪುಗಲ್ಕಿಱಗಿದ ಗರುಡನೆಱಂಕೆಗಳ ಕಳೆಯೊಳ್ತೊಳಪ ಕಡಲಂತೆಯುಂ ಉಟ್ಟ ಪೊಂಬಟ್ಟೆಯ ಪೊಗರಿಂ ಬಗೆಗೊಳ್ವ ಸಿರಿಮೆಯ್ಯ ಕರ್ವೆಳಗು-ಎಡೆವಿಡದೆ ನಿಟ್ಟಿಪ ಪಾಲ್ಗಡಲ ಕುವರಿಯ ಕಱಿಯಾಲೆಯ ಕದಿರ್ಗಳಿಂ ಬಳೆದು, ಸುೞಿವೊಕ್ಕುೞ ತಾವರೆಯಲರುಣಿಗಳ ಬಳಗದ ನೆರವಿನಿಂ ನಿಮಿರ್ದು, ಸಿರಿದೊಳಸಿಯ ದುಂಡದಂಡೆಯಂದುಗೆಯೊಳ್ ಪೆರ್ಮೆವೆತ್ತು, ಅಡಿಯುಂಗುಟದ ಸೋಂಕಿನೊಳ್ ನೆಗೞ್ದ ಬಾಂಬೊಳೆಯೊಳ್ ಕೇಣದಿಂ ಮೆಯ್ಮೆಲ್ಲವಂ ಸುತ್ತಿಸುೞಿವ ಜಗುನೆಯ ತೆಱೆಯ ತಿಂತಿಣಿಯಂತೆ ಕವಿದುವರೆ: ಅದನಿದಿರಿಸುತ್ತೆ ಪತ್ತೆಸಾರ್ದು ಮುನ್ನಾಗಸಮನಳೆವಾಗಳಲರ್ಚಂ ತೊಳೆದಿಟ್ಟ ಕುಂಕುಮದಣ್ಪಿನಿಂದಮೋ ಮೇಣೆಡೆವಿಡದೆ ಪೊಡೆಮಡುವ ಪುರಹರ ಪುರಂದರಾದ್ಯರ ಮೌಳಿಮಾಣಿಕ್ಯಪ್ರಭಾಜಾಲದಿಂದಮೋ ಮತ್ತೊಯ್ಯನೊತ್ತುವ ಸಿರಿಪೊಡವಿರಾಣಿಯರ ಚೆಂಗೆಯ್ದಳದ ಕಳೆಯಿಂದಮೋ ಯೋಗಿಜನಮನೋನುರಾಗದಿಂದಮೋ ಎಂಬಂತೆ ಕೆಂಪು ಪೆಂಪುವೆತ್ತ ಮೆಲ್ಲಡಿಗಳಿಂ । ಸಾಜದ ಕರ್ಪು ನೇವುರದ ಪಚ್ಚೆವಣಿಯ ಪಸುರ್ಪು ಉಟ್ಟ ಪೀತಾಂಬರದ ಪೊಂಬೊಗರ್ಗಳಿಂ ಮೂವಣ್ಣಂಬಡೆದು ಗಂಡುಸೋಗೆಯ ದುಂಡುಗೊರಲಂತೆಸೆವ ಕಿಱುದೊಡೆಗಳಿಂ । ಕಾವನಾರವೆಯ ಕರ್ಬಾೞಿಗಳಂತೆಯುಂ ಬಿನದಂಗಳೊಳ್ ನೆಮ್ಮುವ ಸಿರಿಪೊಡವಿರಾಣಿಯರ ಕರ್ಬ

ಟ್ಟೆಯ ಕೌಳುಡೆಗಳಂತೆಯುಂ ತೋರ್ಕೆವೆತ್ತ ತೋರದೊಡೆಗಳಿಂ। ಪೊಡೆ
ಗಟ್ಟಿದ ಮುತ್ತಿನ ಸರದ ಬೆಳ್ವೆಳಗೆಂಬ ತಿಳಿನೀರಿಂ ತೀವಿ ತನ್ನೊಳ್ ಬೆಳೆದ
ತಾವರೆಯುರಲ್ಪುಡಿಯಿಂ ನಾಲ್ಮೊಗನಂ ಪಡೆದ ಸುೞಿವೊರ್ಕುೞಿಬೊಗ್ಗ
ೞದಿಂ। ಎಡೆವಿಡದಿಡಿದ ಬಾವನ್ನದಣ್ಪಿನ ಮೆಲ್ಪಾಸುಂ ಕೌಸ್ತುಭಮಣಿ
ದೀಪಮುಂ ತೊಳಚಿಸರದುಯ್ಯಲುಂ ಪೊದೆದ ಪೊಂಬಟ್ಟೆಯ ಮೇಲ್ಕಟ್ಟುಂ
ಕಂಠಿಕಾಮುಕ್ತಾಹಾರದ ಲಂಬಣಂಗಳುಂ ಮೆಯ್ಯೊಗ್ಗಳೆ ಸಿರಿಯರಸಿಯ
ಸಜ್ಜೆವನೆಯುಂತೆಸೆವ ಪೇರೆರ್ದೆಯಿಂ। ಪಾಸಿನ ಬೆಳ್ಪಾವಿನ ಬಿಂಕಮಂ ಬಿಡಿ
ಸಲೆಂದೆಡಬಲದೊಳ್ ತಲೆನಾಲಂಗಳೆ ಪಾಯ್ವ ಎಡೆಯ ಕರ್ಬಾವುಗಳಂತೆ
ಮಣಿದು ಮಂಡೆಯೆಡೆಗಂ ನೀಳ್ದು ಮೊೞಕಾಲೆಡೆಗಂ ನಡೆದ ಬಲದೆಡದ
ನಿಡುದೋಳ್ಗಳಿಂ। ಮಕರಕುಂಡಲಮಣಿಪ್ರಭಾಪರಿವೇಷಮಂಡಲಮಂ
ಮುಗುಳ್ನಗೆವೆಳ್ದಿಂಗಳಿಂ ಮುಸುಂಕುವ ಮೊಗಚಂದಿರನಿಂ। ನುಣ್ಬಣೆಗನ್ನ
ಡಿಯೊಳ್ ಪಡಿನೆೞಲೊಗ್ಗಂಡುದ್ದಂಡನಾಭೀಪುಂಡರೀಕ ತತ್ಕರ್ಣಿಕೆಗಳಂತೆ
ಕಣ್ಗೊಳಿಪೂರ್ಧ್ವಪುಂಡ್ರಶ್ರೀಚೂರ್ಣಂಗಳಿಂ। ಮೇಲ್ಗಡೆಯೊಳ್ ಕವಿದ ಪಾವೆ
ಱಿಯನ ಪೆಡೆವಣಿವೊಗರ ಗಡಣಮೋ ಮೇಣಿದು ತಲೆಮಲಂಗಿನೊಳಿಟ್ಟ
ಬಲಗೆಯ್ಯ ಸೆಳ್ಕುಗುರ್ಗಳ ಬೆಳಗಿನ ಬಿಂದಮೋ ಮೊಗದಾವರೆಯ ಮೋ
ಡಿಗೆ ಮೋಹಿಸಿ ಮುದ್ದಿಸಲ್ಕವಿತಂದ ಗಗನಮಣಿಬಿಂಬಮೋ ಎಂಬ
ಸಂದೆಯಮನೊದವಿಪ ದಿವ್ಯಕಿರೀಟದಿಂ। ಮನಂಗೊಳಿಪ ದಿವ್ಯಮಂಗಳ
ವಿಗ್ರಹದ ಸಮುದಾಯಶೋಭೆಯುಂ ದಿಟ್ಟಿಸೇಱಿಗಳಿಂ ಮೊಗೆಮೊಗೆ
ದೀಂಟಿ ಸವಿಸವಿದುರ್ಕಿ, ಸೊರ್ಕು ತಲೆಗೇಱಿ, ಮೆಯ್ಮಱೆದು ಮಱವ
ಟ್ಟೊಡಲೊಳೆಡೆವಿಡದಡಿಗಡಿಗುಣ್ಮುವ ನವಿರ್ಗಳುಂ ಪೊಸಲಿಟ್ಟು ಪಾಯ್ದ
ಡವಱಿಯದೆ ಪರಿವ ಸೊಗದಾಲಿನೀರ್ಗಳುಂ ಸೆಱಿಬಿಗಿಯೆ ಬೇಗದೊಳ್
ಪೊಱಪೊಣ್ಮಲಾಱದೆ ತಡಬಡುವ ಗದುಗದಮುಮಾಗಿ ಪಿರಿದುಂ ಪೊೞಾತ್ತ
ನಂದಸಾಗರದೊಳ್ ಮುೞುಂಗಿ ತೇಲುತ್ತೊಯ್ಯನಾಸುಖಂ ಮೆಯ್ಯಿಂದು
ಣ್ಮಿ ಪೊಣ್ಮಿ ಕಣ್ದೆಱೆದೆಬ್ಬಿರ್ತು ತಱುನಾಯಿಂದೊಂದವಯವದ ಸೌಂ

ದರ್ಪಣಮಂ ಬೇಱೆವೇಱೆ ಭಾವಿಸಿ ಬಗೆಯೊಳ್ ಬಂದಿಗೊಳ್ವೆಂದು ಸಂಕಿನ ಪಾಱುಂಬಳೆಯ ಬಾಮ್ಮರದ ಪೞಯಿಗೆಯ ತಾವರೆಯಂಕುಸದ ಬಜ್ಜರದ ಮೆಯ್ಸಿರಿವೆತ್ತ ನುಣ್ಗೆಱೆಗಳಿಂದೆಸೆವ ಕೆಂದಳಿರ್ದಳಮಂ । ಸಂಜೆ ಸೇಱಿದರೆಳಸುವ ಫಲಂಗಳನೊದವಿಸಲೆಂದೈಗೊಂಬುಗಳೊಳಂ ಪ್ರತಿಸಿಪ ಬಾಂಬೊೞಲ್ಮರಸಂ ದೊರೆಗೊಂಬ ಮೆಲ್ಲಡಿಗಳಂ । ಅಂದು ಪಾಂಡವರ ಪಾಳೆಯದಿಂ ಕುರುನಗರಿಗೆ ದೂದುನಡೆದ ಬೞಲ್ಕೆಗಳೆಯಲೆಂದು ಒಯ್ಯನೊತ್ತುವ ಸಿರಿಪೊಡವಿಯರ ಮೆಲ್ಗೈಸೋಂಕಿಂಗೆ ನವಿರುಣ್ಮುವ ಕಿಱುದೊಡೆಗಳಂ । ಒಂದೇ ಅಡಿಯುಂಗುಟದುದಿಯ ಸೋಂಕಿನಿಂ ಬಿಂಕಂಬಡೆದ ಗಂಗೆಯ ಗಾಡಿಯಂ ಕಡೆಗಣ್ಚಲೆಂದಿರ್ಪಯ್ವತ್ತೀರಡಿಗಳ್ಗಂ ಕವಿದು ಪಾಯ್ವ ಜಗುನೆಯ ಪೊನಲ್ಗಳಂತೊಪ್ಪುವ ದುಂಡುದೊಡೆಗಳಂ । ಪೊಡೆವೂಗಾವಿನ ನೆವದಿಂ ಕುಡಿವರಿದು ಕೊನರ್ತು ಪರ್ಬುವ ಜಗತೀಲತೆಯ ದಾಂಗುಡಿಯ ತಾಯ್ಗೞಯೆನಿಪ್ಪ ಸುೞಿವೊಕ್ಕುೞಂ । ಎಡೆವಿಡದೆಡೆಯಾಡುವ ಸಿರಿವಡದಿಯಡಿಯಲತಿಗೆಯಣ್ಪುವಡೆದು ಪೊನ್ನುಡೆಯ ಪೊದರ್ಗೆಯೊಳಮರ್ದ ಸಿರಿಮೊಯ್ಗರ ಸೇಱುವೆಯಿಂ ಸಿಂಗರಂಬಡೆದ ಪಲವಣ್ಣದ ತುಳಸಿಯ ದಂಡೆಯ ಪರಿವೇಷದ ನಟ್ಟನಡುವೆ ನೆಗೞ್ದ ಕೆಂಬರಲ ನೇಸರ್ವಟ್ಟನಿಂ ಬಗೆಗೊಳ್ವಾಗಸಮಂ ಪೋಲ್ವ ಪೇರೆರ್ದೆಯಂ । ಎಲ್ಲಾಜಗಮಂ ಪೊತ್ತು ಪೊಱೆವ ಸಿರಿಯರಸನ ಸಿರಿಮುಡಿಗೀದಿವ್ಯಕಿರೀಟಮುಂ ಮಿಕ್ಕಿನಲರಿಚಂ ಮೊದಲಾದರ ಮುಡಿಗಳ್ಗೀಕೇಸಡಿದಾವರೆಗಳು ಮಳವಟ್ಟೆಪುರ್ವೆಂದು ಮುಟ್ಟೆ ತೋರ್ಪಂತೆ ಮುಡಿಯೆಡೆಗಮಡಿಯೆಡೆಗಂ ನಡೆದ ಬಲದೆಡದ ನಿಡುದೋಳ್ಗಳಂ । ಬಗೆಯೊಳೊಗೆದ ಚಂದಿರನ ಬೆಳ್ವೆಳಗು ಪೊಱಸೂಸುವಂತೆ ಕಡೆವಾಯ್ಗಳೊಳ್ ಮಿಸುಪ ಮುಗುಳ್ನಗೆಯಂ । ತಮ್ಮೊಳ್ಳಾತ್ತುಮೆಣೆಗೊಂಡು ಕೇಣಮನುೞಿದು ಆವಗಂ ತೇಜಂಬಡೆದುಗ್ರ ಜಾಡ್ಯಂಗಳನೊದೆದು ಬಾಹ್ಯಾಭ್ಯಂತರತಮಂಗಳಂ ಪರಿಹರಿಸುತ್ತೆ ನೀಳ್ದು ಪೊಸಬಗೆವಡೆದ ಸಸಿನೇಸರ್ಗಣ್ಗಳಂ । ನುಣ್ಬಣೆವಲಗೆಯೊಳ್ತೊಳಪ ಮಿಮ

ಲೋರ್ಧ್ವಪುಂಡ್ರದ ಬೆಳ್ಗದಿರನಿದಿರ್ಪಾಯಲಾಜದೆ ಕೊಂಕಿ ಕವಿದ ನೊಸಲ ಪಟ್ಟದ ಕರ್ಪುಣಿವೆಳಗಿನ ಮೊಳೆಗಳಂತೆಸೆವ ಸುರ್ಕುಂಗುರುಳ್ಗಳಂ। ಪದಿನಾಲ್ಕುಂ ಜಗದ ರಾಯತನದ ಬೆಳ್ಗೊಡೆಯುಂ ಪೋಲ್ವ ಪಾವೆಱಿಯನ ಪೆಡೆವಟ್ಟಿನ ನೆಟಿಲೊಳ್ಕೆಗಟ್ಟಿ ರನ್ನದ ಮುಗುಡಮುಂ। ಕೂರ್ತು ನೋಡುತ್ತಿರ್ದೊಡಂ—ನವನಿಧಿಗಳನೊಂದೆ ಸೂಱಿಯೊಳ್ ಕಂಡ ಕಡುಬಡವನಂತೆಯುಂ ಸುಗ್ಗಿಯೊಳ್ ಪೂದೋಂಟಮಂ ಪೊಕ್ಕ ಪಱಮೆವಱಿಗಳಂತೆಯುಂ ಬಿರ್ದಿನೊಳಗಿಕ್ಕಿದ ಪಂಚಭಕ್ಷ್ಯಪರಮಾನ್ನಂಗಳ್ಗೆ ಪಾಯ್ವ ಪಾರ್ವರ ಬಗೆಗಳಂತೆಯುಂ ಬಿಡದೆ ಸುಱಿವ ಜಡಿವಱಿಯುಂ ಸಾರ್ದ ಚಾದಗೆಗಳಂತೆಯುಂ ಆವುದಂ ಪಿಡಿವೆನಾವುದಂ ಬಿಡುವೆನೆಂಬ ತವಕದೊಳವನ ದಿಟ್ಟಿಗಳ್ ಅಡಿಯ ಮೆಲ್ಪಂ ತೊಡೆಯ ಬಲ್ಪಂ ಉಡಿಯೊಳ್ಪಂ ಪೊಡೆಯ ತೆಳ್ಪಂ ಉರದ ಪೆಂಪಂ ಒಡಲ ಸೊಂಪಂ ಮೊಗದ ಕಳೆಯುಂ ನಗೆಯ ಮೊಳೆಯುಂ ನೋಟದಿಂಪಂ ನೊಸಲ ನುಣ್ಪಂ ಆರಯ್ಯುತಡಿದೊಡಗಿ ಮುಡಿವರೆಗಂ ನಡೆದು ಮುಗುಱಿ ತತ್ತ್ವದರ್ಥನಿಧಿಧ್ಯಾಸನದಿಂ ಮುಡಿದೊಡವಿನೊಳ್ ನೀಳ್ದು ಪಣೆವಟ್ಟದೊಳ್ ಕವಿದು ಕರುಳ್ಗಳೊಳ್ ಸುಱಿದು ನೊಸಲೊಳ್ ಮಿಸುಗಿ ಪುರ್ಬುಗಳೊಳ್ ಕೊಂಕಿ ಕಡೆಗಣ್ಗಳೊಳ್ ಕೂರ್ಪುವೆತ್ತು ದಿಟ್ಟಿಗಳೊಳ್ ತಣ್ಪಾಂತು ಮೂಗಿನೊಳರೆಮುಗುಳ್ತು ಗಲ್ಲದೊಳ್ ತೊಳಗಿ ಕಿವಿವಚ್ಚದೊಳ್ ಬೆಳಗಿ ಬಾಯ್ದೆಱೆಯೊಳ್ ಕೆಂಪಡರ್ದು ನಗೆಯೊಳ್ ಮೊಳೆತು ಕೊರಲೊಳ್ ಗೆಱೆಗೊಂಡು ಕನ್ನದೊಳ್ ಬಳೆದು ತೋಳೊಳ್ ಕುಡಿವರಿದು ಎರ್ದೆಯೊಳ್ ಪಸರಿಸಿ ಸಿರಿಯೊಳ್ ಸಿಂಗರಂಬಡೆದು ಪೊಡೆವೂವಿನೊಳರಲ್ದು ಪೊರ್ಕುಳಿಯೊಳ್ ಸುಱಿದು ಪೊಡೆಯೊಳ್ ತೆಳ್ಪುವೆತ್ತು ನಡುವಿನೊಳ್ ನವೆದು ತೊಡೆಯೊಳ್ ತೋರವಾಗಿಯುಡೆಯೊಳೊಳ್ಪುವಡೆದು ಕಿಱುದೊಡೆಯೊಳ್ ಬಟ್ಟಿತ್ತಾಗಿ ಅಡಿಯೊಳ್ ಮೆಲ್ಪಂ ತಳೆದು ತತ್ತ್ವದಾತ್ಮಕವಾಗೆ ಬಗೆಯೊಳ್ ಪತ್ತಿದ ಭಕ್ತಿರಸಪರಿಪಾಕಾತಿರೇಕದಿಂ ಸೊದೆಯುಂಡಂತೆಯುಂ ಸೊರ್ಕೇಱಿದಂತೆಯುಂ ಮುಱಿವಟ್ಟಂತೆಯುಂ ಮುಱಿ

ದೊಱಗಿದಂತೆಯುಂ ಬೆಱಗುವಡೆದಂತೆಯುಂ ಬೆಗಡುಗೊಂಡಂತೆಯುಂ ಕೆಲವುಂ ಪೊೞ್ತು ದಿವ್ಯಮಂಗಳವಿಗ್ರಹಗುಣಂಗಳಂ ಗಣನೆಗೆಯ್ದು ಮತ್ತೆ ದಿವ್ಯಾತ್ಮಕಗುಣಂಗಳಂ ಅಂತರಂಗದೊಳೆಣಿಸುತ್ತಿರ್ಪಿನಂ; ಅಪ್ರಸೊಳಗಡಂ ಗದೆ ಪೊಱಪೊಣ್ಮೆ ಕೋಡಿಯನೋಡಿಸುವಂತೆ ನುತಿಗೆಯ್ದನದೆಂತೆನೆ :—

ಶ್ರೀವರ ! ಸಕಲಜಗಜ್ಜ ।
ನ್ಮಾವನಲಯಲೀಲ ! ರಂಗಮಂಗಳನಿಲಯಾ ! ॥
ಪಾವನಗುಣನಿಧಿ ! ಭಕ್ತನ ।
ಭಾವನೆಯೊಳ್ ಬಂದು ನಿಂದು ನಲಿ ನೀಂ ಸಲವಿಂ ॥ ೧ ॥

ಓದುಗಳೊಳ್ ವೇದಂ ಪಿರಿ ।
ದಾದೊಡೆ ನೀಂ ರಂಗಧಾಮ ! ಸಕಲಜಗಜ್ಜ ॥
ನ್ಮಾದಿನಿಮಿತ್ತಾಭಿನ್ನೋ ।
ಪಾದಾನಂ ನನ್ನಿ ನಿನ್ನ ಗುಣವಿಭವಂಗಳ್ ॥ ೨ ॥

ಕಡುನೇಹದೆ ಮೂಜಗಮಂ ।
ಪೊಡೆಯೆಡೆಯೊಳ್ ಪೊತ್ತು ಪೊರೆವ ಪೊಸಬಗೆಯೆಱಿಯಾ ॥
ತಡೆದೆಮ್ಮನೇಕುಪೇಕ್ಷಿಪೆ ।
ಕುಡು ಕೂರ್ಪರ ಕೂರ್ಪ ! ನಿನ್ನ ಚೆನ್ನಡಿಯೊಲವಂ ॥೩॥

ನಿಟ್ಟಿಸದಿರೆ ನೀಂ ದಯೆಯಿಂ ।
ಪುಟ್ಟಿದು ಜಗಮೆಂತುಟೀಟಿಗ್ಗವೆತ್ತಪುದದಱಿಂ ॥
ಕಟ್ಟಿಱಕದಿಂದಮೆಮ್ಮಂ ।
ದಿಟ್ಟಿಸಿ ಕಾಪಿಟ್ಟು ಮೆಱೆವುದೊಡೆತನದದಟಂ ॥೪॥

ಪಶ್ಚಿಮ ರಂಗನಿವಾಸ ! ವಿ ।
ಪಶ್ಚಿನ್ನುತ ವಿಮಲ [ವಿಷ್ಣು] ಪರಮಾತ್ಮಾ ! ಸ ॥
ರ್ವಾಶ್ಚರ್ಯನಿಲಯ ! ನಿಗಮದ ।
ನಿಶ್ಚಯಮಂ ಬಗೆಯೆ ನಿನ್ನ ಚರಣಮೆ ಶರಣಂ ॥೫॥

ಎಂದು ನುತಿಸಿಯಾಗಳರ್ಚಕರ್ ತಂದಿತ್ತ ಗಂಧಮಾಲೆಗಳಂ ಧರಿಸಿ ಮುಡಿಯೊಳಿಟ್ಟ ಶಠಗೋಪವೆಸರ ರನ್ನವಾವುಗೆಯುಂ ಭಕ್ತಿಯೊಳಾಂತು ತೀರ್ಥಪ್ರಸಾದಂಗಳನಂಗೀಕರಿಸಿ ಕೃತಾರ್ಥತೆವಡೆದು ಪೊಡೆಮಟ್ಟು ಅಲ್ಲಿಂ ಪೊಱಮಟ್ಟು ಬರ್ಪಿನಂ ;

ಪರಿಕಾಱನೊರ್ವನೆಯ್ತಂದು ಪತ್ತಿಸಾರ್ದು ಕಿವಿಯೊಳಿಂತೆಂದು ಆತೆಲುಂಗರಾಯನ ದುರಾಲೋಚನೆಯುಂ ಸೂಚಿಪುದುಮದಂ ಕೇಳ್ದು ತಮ್ಮನಂ ಕರೆದು,—ನೀನುಮಾಳ್ಗಳನೊಬ್ಬುಗ್ಗೆಯ್ದಿಬ್ಬಱಿಕೆಯೊಳ್ ನಡೆವುದೆಂದು ಬೆಸಸಿ, ಕೊಂಬುಕಾಳೆಗಳ ಕೋಲಾಹಲಂಬೆರಸು ಪೊೞಲಂ ಬಿಟ್ಟು ಪೊಱಗಣ್ಗೆ ಪೋಪಾಗಳ್ ಪೊಱವಳಯದ ಬಯಲೊಳ್ ತಮ್ಮ ಬಲಂಬೆರಸೆಡಬಲದೊಳಿರ್ದೊಡಮವರಂ ಗಣಿಸದೆ ಪೊೞೆಯುಂ ದಾಂಟಿ ದಾಱಿವಿಡಿದು ಮೈಸೂರಂ ಸಾರ್ದಂ.

ಅತ್ತಲ್ ತಿರುಮಲೆರಾಜಂ ರಾಜನೃಪಂ ಮೀಱಿ ಪೋದುದಂ ಕೇಳ್ದು—ಕಜ್ಜಂ ಕೈಗಣ್ಮಿದುದು, ಬಲ್ಲಿದನೊಳ್ ಬೇರಂ ಬಳೆದುದು. ಇನ್ನುಪೇಕ್ಷಿಸಲ್ತಕ್ಕುದಲ್ತು. ಎಂತಾನುಂ ಸಾಸಂಗೆಯ್ದರ್ಥಪ್ರಾಣಂಗಳನಾದೊಡಂ ವೆಚ್ಚಿಸಿಯವಂಗೆ ಪರಿವಂ ಕಾಣಿಪೆನೆಂದು ನೆರೆದ ನಿಖಿಲ ಪ್ರಭುಗಳಂ ಕರೆಯಿಸಿ—ಮೈಸೂರ್ಗೆ ಮುತ್ತಿಗೆಯಿಡಲ್ಪೋಪಮೆಂಬುದುಂ; ಅವರ್ ವಿನಯಂಗೂಡಿ ಕೆಯ್ಮುಗಿದು—ದೇವರಾಣತಿಯನಾಂ ಶಿರದೊಳಾಂತೆಸಗುವರಲ್ಲದೆ ಪಡಿನುಡಿವೇೞಲ್ತಕ್ಕರಲ್ತು. ಮುನ್ನೊರ್ಮೆ ಪಿರಿಯರಸಂ **ಚಾಮರಾಜ**ನೆಮ್ಮೆಲ್ಲರೊಡಗೊಂಡಾಮೈಸೂರಂ ಮುತ್ತಿ ಮೂಱು ತಿಂಗಳಿರ್ದಂದಂದಿಂಗಾಮೈಸೂರ **ಚಾಮರಾಜ**ನೆಸಗುವ ಮೞೆಮುಯಿಲುಪಟಳದಿಂ ಪಾಳೆಯಕ್ಕೆ ಬರ್ಪ ಸಕಲವಸ್ತುಗಳುಮಿಲ್ಲದೊಂದೆರಡ್ಪಗಲುಪವಾಸಮಿರ್ದು ಪಿಂದೆಗೆದು ಪೋಪುದರ್ಕಂ ದಾಱಿಯಿಲ್ಲದೊಂದು ದಿನಂ ನಟ್ಟಿರುಳ್ ಮರ್ಬಿನೊಳೋಡಿ ಬರ್ಪಾಗಳೂರವರ್ಗೆ ಬೇಹುಸಂದು ದಾಱಿಯನಡ್ಡಗಟ್ಟಿ ಕೆಲವಾನೆಕುದುರೆಗಳನೀೞ್ದು ಕೆಲಕೆಲರ ಕೈದು

ಗಳಂ ಸೆಳೆದಿದಿರಾದರ ಮೂಗಂ ಕೊಱೆದು ಕಳುಪಿದರ್. ಅದುಮಲ್ಲದೆ ಮತ್ತವರ ಗಾವಳಿಯಿಂ ಪಟ್ಟಣದೊಳಂ ಪದುಳವಿಲ್ಲದೆ ಬಸ್ನಂಬಟ್ಟು ಮಗುೞೆ ಮೈಸೂರವರೊಳ್ ನೇಹಂಬೆರಸುವುದರ್ಕೆ ಕಾಲ್ವೆಯು ಕೊತ್ತ ಗಾಲಮನಿತ್ತರ್. ಅದಱಿಂದೀಗಳುಮಾಮೈಸೂರಂ ಮುತ್ತುವುದು ಮೋಸಂ. ಮೊದಲ್ ಕೆಸಱೆಯಂ ಮುತ್ತಿ ನೋೞ್ಪಂ—ಎಂಬುದು ಮದರ್ಕೊಡಂಬಟ್ಟು, ಆಗಳೆ ನಿಸ್ಸಾಳಂಗಳಂ ಪೊಡೆಯಿಸಿ ಸಂದಣಿಸಿ ಮುಂದೆ ಪರಿವ ತುರಗಂಗಳ ಪದಧೂಳಿ ಬಾಂಬೊಱಲ್ಗಂ, ಶಂಖಭೇರೀ ಪಣವಾನಕಗೋಮುಖಾದಿವಾದ್ಯಕಳಕಳಮೆಣ್ದೆಸೆವಳರ ಪೊೞಲ್ಗಂ ನಡೆಯೆ, ಕೆಸಱೆಗೆ ನಡೆದು ಬಳಸಿ ಪಾಳೆಯಮಿೞಿದು ತಳಿಮೋರುವೆಗಳ ನೊಡರ್ಚುತಿರ್ಪಿನಂ ;

—ಕೆಸಱೆಯ ಕಾಳೆಗ—

ಆಪೂರೊಳಿರ್ಪ **ಚಿಟ್ಟದಚಾಮರಾಜ ಚೆನ್ನರಾಜರ್** ಕೋಂಟೆ ಕಿಱಿದುಮಗೞಾಳ್ವೇರಿಗಳಸಿದುಮಾಗಿರ್ದೊಡಮಾೞಮಾದ ತಮ್ಮಳವನೆ ಪಡಿಯುಗೞುಮನುದ್ಧವರಿದ ಬೀರಮನೆ ಪಡಿಗೋಂಟೆಯುಮಂ, ಬಿತ್ತ ರಂಬಡೆದ ಬಿನ್ನಣಮನೆ ಪಡಿಯಾಳ್ವೇರಿಯುಮಂ, ಎೞ್ತರಂಬೆತ್ತ ಶಕ್ತಿ ಯನೆ ಕೊತ್ತಳಮುಮಂ, ಸಾಸಮನೆ ಶತಘ್ನಿಗಳುಮಂ, ಮೊನೆಗಾಱತನ ಮನೆ ಮುಗಿಲಟ್ಟಳೆಗಳುಮಂ ಗೆಯ್ದು ಕಾದುತ್ತಿ ಕಟ್ಟಲೆಯೊಳ್ ಪೊಱ ಮಟ್ಟು ಪಾಳೆಯಮಂ ದೞಿದುೞಿನಾಯ್ದು ಪೊಯ್ದು ಆನೆಕುದುರೆಗಳ ನುಯ್ದು ಕೋಂಟೆಯನೊಳಪುಗಲೊಡಂ ;

ಮಱುವಗಲ್ ಪೊೞ್ತಱೆಯುವರನಿಬರುಂ ಕೞಿಹ್ಗಲೆಗೊಳಲೆಂದು ಕವಿದೊತ್ತರಿಸಿ ಮೇಲ್ವಾಯ್ವ ಗುಂಡುಮೞೆಗೆ ಪಲಗೆಯಂ ಮಱೆಗೊಂಡು ಕೋಂಟೆಗೇಣಿಗಳಂ ಸಾರ್ಚಿ ಸಗ್ಗಮನೇಱುವಲ್ಪಪುಣ್ಯರಂತೇಱುತಿರ್ಪಿನಂ ;

ಊರವರ್ ಕವೆಗೋಲ್ಗಳಿಂ ನೂಂಕಿಯುಂ, ಕೆಯ್ಯಿಟ್ಟಿಗಳಿಂ ದಿಟ್ಟಿಂ, ಕಾಯ್ದೆಣ್ಣೆಗಳಂ ಸೂಸಿಯುಂ, ಪುರಿವೞಲಂ ಸುರಿದುಂ, ಮರ್ದಿ

ಸುರಿಯಿಂ ಚುರ್ಚಿಯುಂ, ಕವಣೆಗಲ್ಗಳಂ ಬೀಱಿಯುಂ, ಕಣೆಗಳಿಂದೆಚ್ಚುಂ ಮುತ್ತಂ ಮೀಱಿಯೇಱಿವರ್ಪರಂ ಕತ್ತಿಗಳಿಂ ಕಡಿಕಡಿದುಂ ಕೆಡಪುತಿರ್ದೊಡಂ ಮಾಣದೆ ಮುಱುಕೊಳಸಿ ದೀವಿಗೆಗುಡಿಗೆಱಗುವ ಪತಂಗದ ಪುೞುಗಳಂತೆ ಬೀೞ್ವರಂ ಕಂಡು ಪೆಱಸಾರದೆ ಪಡಲ್ವಟ್ಟಟ್ಟಿಗಳನೆ ಮೆಟ್ಟುಗೆಗೆಯ್ದೇಱುತ್ತೆ ಮಿತಿಮೀಱುತ್ತಿರ್ದಪರೆಂಬ ವೃತ್ತಾಂತಮಂ ದೂತಮುಖದಿಂ ಕೇಳ್ದು, ತಮ್ಮ ಮೂಲಬಲಮನೊಡಗೊಂಡು **ರಾಜನೃಪನುಂ ದೇವರಾಜನುಂ** ಕಿರ್ಚುಂ ಗಾಳಿಯುಮೊಂದಾಗಿಯೊಣಗಿದ ಪೞುವಂ ಪುಗುವಂತೆ ಅವರ ತೆಂಕಣ ಪಡುವಣ ಪಾಳೆಯಮಂ ಪೊಕ್ಕು ಬೀದಿವರಿದಿದಿರ್ಚಿದರಂ ಪೊಯ್ದು, ಕಾಲ್ಗೆಱಗಿದರುಮಂ, ಕಾಯವೇೞ್ಪುದೆಂದರುಮಂ, ಪುಲ್ಗರ್ಚಿದರುಮಂ, ಪುತ್ತನೇಱಿದರುಮಂ, ನೀರ್ವೊಕ್ಕರುಮಂ, ನಿನ್ನವರೆಂದರುಮಂ, ಮರನನಡರ್ದರುಮಂ, ಮಱೆವಿಟ್ಟರುಮಂ ತಲೆಗಾದು ಮನ್ನಿಸಿ ನಿಕ್ಕರನೊಕ್ಕಲಿಕ್ಕಿಯವರ ಸರ್ವಸ್ವಮಂ ಸೂಱೆಗೊಂಡು ಬರ್ಪಿನಂ ;

ಬೆಟ್ಟದಚಾಮರಾಜ ಚೆನ್ನರಾಜರುಂ ಲಗ್ಗೆಯೇಱಿದರನನಿಬರುಮಂ ಸಗ್ಗಕ್ಕೇಱಿಸಿ ಕಿಱಿದುಂ ದೞಮನೂರೊಳಿಟ್ಟು ಮಿಕ್ಕ ಬಲದೊಡನೆ ಪೊಱಮಟ್ಟು ತಂತಮ್ಮ ಪಾಳೆಯದೊಳ್ ದೞದುೞನಾಯ್ದುದಂ ಕೇಳ್ದು ಬಿಟ್ಟೋಡುವ ತೆಂಕಣ ಪಡುವಣವರಂ ಕಳೆದು ಮೂಡಣ್ಗೆ ನಡೆದು ತಱುಬಿ ತಱಿದಿಱಿದು ತಲ್ಲೞಂಗೊಳಿಸಿ ದಾಯುಗಿಡಿಸಿ ದಯೆಗೆಯ್ದು ಮರಲ್ದು ಬಡಗಣ್ಗೆ ಬರುತ್ತಣ್ಣನಂ ಕಂಡು ಕಾಲ್ಗೆಱಗಿ ಬೇಗದೊಳ್ ನಾಲ್ವರೊಡವುಟ್ಟಿದರುಂ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕಾಗಿ ಬಿಟ್ಟೋಡುವ **ತಿರುಮಲೆರಾಜ**ನಂ ಬೆನ್ನಟ್ಟಿ ಮುಟ್ಟುವರೆ ; ಅವನುಮುೞಿವಿಂಗಳ್ಕಿ ಬೆಳ್ಗೊಡೆಯುಂ ಬಿಟ್ಟು ಸೀಗುರಿಗಳಂ ನೀಗಿ ಚವರಮಂ ತೆವರ್ದು ಪೞಯಿಗೆಯಂ ಪೞಿದು ವಾದ್ಯಂಗಳನುದ್ಯಾಪನಂಗೆಯ್ದು ವಾರುವಮನಿೞಿದು ತೊಡವುಗಳಂ ತೊಱೆದು ಒಳ್ಪುಡೆಯನುೞಿದು ವೇಷಮಂ ಮಾಂಜಿಯಂಜಿ ಪೋಪುದುಂ ; ಅವನರಸುಗುಱುಪುಗಳೆಲ್ಲಮಂ ಕೊಂಡು ಗಂಡುಮೀಱಿ ಮೈಸೂರಂ ಸಾರ್ದರ್.

ಅತ್ತಲಾ **ತಿರುಮಲೆರಾಜ**ನೊರ್ವನೇ ಪಟ್ಟಣಮಂ ಪೊರ್ದಿ ಒಂದೆರಟ್ಟಿನದೊಳ್-ಬಂದು ಸೇಜಾಯಾಣಿದುಣಿದರಂ ಕರೆಯಿಸಿ—ಕೊಳು ಗುಳದೊಳೆನ್ಮ ದಟದೊಳಟಿದರಾರ್ ? ಏಱುವಡೆದರಾರ್ ? ಸೆಱೆ ಸಿಲ್ಕಿದರಾರ್ ?—ಎಂದು ಬೆಸಗೊಂಬುದುಮವರ್ ಬಿನ್ನವಿಸಿದರ್ :—

ಜೀಯ ! ಬಿನ್ನಪಂ. ಈವೊಳನಾಡ ಪ್ರಭುಗಳನಿಬರುಂ ಪಲವುಂ ಸೂಟಿಯೊಳ್ ಮೈಸೂರವರಿಂ ನೊಂದವರೆಸಗುವ ಪುಯಿಲ ಚಾತುರ್ಯಮು ನವರ್ ಬರ್ಪ ಬಟ್ಟೆಗಳಂ ತಿಳಿದಿರ್ಪುದಱಿಂದವರ ಮೂವಂಕದ ಕೊಂಬು ಗಾಳೆಯ ದನಿಗೇಳ್ವುದುಂ, ಸಿಂಗದ ರವಂಗೇಳ್ದಾನೆವಿಂಡಿನಂತೆಯುಂ ತಳವರರದಿರ್ಗೋಲುಲಿಗೇಳ್ದ ಮಱಿಗಳ್ಗಳಂತೆಯುಂ, ಮಾಂತ್ರಿಕರ ಮಂತ್ರಾಕ್ಷರಂಗಳಂ ಕೇಳ್ದ ಪಂದೆಮರುಳ್ಗಳಂತೆಯುಂ, ಪಾಂಚಜನ್ಯ ಝುಂಕಾರಂಗಳಂ ಕೇಳ್ದ ರಾತ್ರಿಂಚರರಂತೆಯುಂ, ನಾರಾಯಣನ ನಾಮ ಮಂ ಕೇಳ್ದ ಪಾಪಂಗಳಂತೆಯುಂ ಬೆರ್ಚಿ ಬಿಗುರ್ತು ಬಿಂಕಂಗುಂದಿ ಬೇವಸಂಗೊಂಡು ಬೆದಱ ಬೀದಿವರಿದು ಸರಿಯುತ್ತೆ ಇರ್ತರದೊಳ್ ನಿಂದು ನಿಂದಿಸಿ ನೀಟ್ಚುರಿಪರಂ ನಿಟ್ಟಿಸದೆ ನಿಟ್ಟೋಟದೊಳ್ ನಿಂದಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲದೆ ನಿಜನಿವಾಸಮಂ ಸಾರ್ದು ಜಸಮಂ ಜಾಱಿಸಿಯುಸುವನಾದರಿಸಿ ಪೊಸತೊಂದು ಬಸಿಱಿಯೊಳ್ ಬಂದಂತೆ ಸಂತಸದೊಳ್ ಜವೆಗೊಂಕ ದಿರ್ದಪರ್. ಮೊರಸುಮೋಹರಂ ಮೊನೆಗಾಱತನದ ಮೋಡಿಯೊಳ್ ಮುಂತಱಿಯದಿರ್ಪಿನಮವರ್ ಮೋಸಂಗೊಂಡು ಮುತ್ತಿ ಮೊಗಗಿಡಿಸಿ ಮೋದಿ ಮೂದಲಿಸಿ ಮೂಗಂ ಕೊಯ್ದು ಮೊಱೆಯಿಡಿಸಿಯುಱೆ ಯಟ್ಟಿ ಕೆಟ್ಟು ಮುಱಿದೋಡಿದರ್. ಮಲೆನಾಡವರ್ ಮಲೆತು ನಿಲ್ವಿನಮವರ್ ವೇಢೈಸಿ ಬಿಗಿದಿತ್ತತ್ತಲಿನಿಸುಂ ಮಿಸುಕಲೀಯದೆ ಕೆಯ್ಯ ಕೈದುಗಳನೀಟಾನೆಕುದುರೆಗಳಂ ಬಸಂಗೆಯ್ದು ಅವರೊಳ್ ಕಟ್ಟರಸು ಗಳಂ ಕೈಸೆಱೆಗೊಳಲುಟಿದ ಕಿಱುದೊರೆಗಳ್ ಕಪ್ಪಿನೊಳ್ ಬಿಟ್ಟ ಪೇರಾ ನೆಯುಂ ಬಟಿಸಂದ ಮಱಿಗಳಂತೆ ಚೀಱುತ್ತೆ ಕಟ್ಟುರದಿಂ ಮಲೆಯುಂ

ಸಾರ್ದಿತ್ತಣ್ಗೆ ಪೋಸದೊಳಾದೊಡವಿನ್ನೊರ್ವಯುಂ ಬರಲಣ್ಮೆನೆಂದು ಬಾಸೆಗೆಯ್ದೋಡಿದರ್. ಬೇಡವಡೆ ಮುನ್ನಡವಿಯೊಳ್ ಗಿಡುಮರಂಗಳ ಮಱಿಯೊಳ್ ಪೊಂಚಿ ಬಟ್ಟೆಗರಂ ಕೋವಿಯೊಳಿಟ್ಟು ಕಣೆಯಿಂದೆಚ್ಚು ಕೆಡಪಿ ಬಟ್ಟೆಗಳಂ ಸುಲಿದ ಪಾಪದಿಂ ಕೆಸಱಿಯ ಕೆಱಿಯ ಕೋಡಿವಳ್ಳ ದೊಳೋಡಿವರುತ್ತಡಪಿ ಕಾಲುಲುಂಕಿಯುಂ ಮೊಟಕಾಲ್ಮುಱಿದುಂ ತೊಡೆ ಯುಡಿದುಂ ನಡು ಸೆರ್ಗಿಯುಮೆರ್ದೆ ಬಿಱಿದುಂ ತೋಳ್ ತೊಲಗಿಯುಂ ಕೊರಲ್ ಕುರ್ಗಿಯುಂ ತಲೆಯೊಡೆದುಂ ಪಡಲಿಟ್ಟು ಪಾಸಿದಂತಾಗಿ ಪಳ್ಳ ದಿಂಟೆಗಳ್ ಸಮತಳಮಾದೊಡಂ ಪಿಂದೆ ಬರ್ಪರುಮಾನೆಕುದುರೆಗಳ್ ತುಱಿದುದಱಿಂ ಮಟ್ಟಿಱಿಯಾದರ ತಲೆಮಿದುಳ ಬಸಿರ್ಗರುಳ್ಗಸಱೊಳ್ ಸಿಲ್ಕಿ ಮೊನೆಯೆಲ್ವು ಮುಳ್ಗಳಡಿದಳದೊಳ್ ನಾಂಟೆ ತಟ್ಟುರ್ಚೆ ತಡಬಡಿಸು ತಿರೆ ಪಿಡಿಪಿಡಿದು ತುಟಿವೆರಸು ಮೂಗಂ ಕೊಱಿದು ಪಲ್ಗಿಱಿಸಿ ಕಳುಪೆ: ಮೂಗಱಿದುಸಿರುಱಿದುದರ್ಕೆ ಪೆರ್ಕಳಿಸಿ, ತಲೆಗೆ ವಂದುಧೆವೆಯೊಳ್ ಪೋದಂತೆ ಸಂತಸದಿಂ ಚಿಂತನಕಲ್ ಮುಂತಾದ ತಂತಮ್ಮ ನೆಲನಂ ಸಾರ್ದರ್. ಮತ್ತಂ ರಾವುತಪಾಯಕರ್ ಪೌಜೊಡೆಯದೆ ಪೊಱಗೆ ನಿಂದು ಪುಯಿಲೊಳ್ ಪೊಲಂಬುಗೆಟ್ಟುದಂ ನಿಟ್ಟಿಸಿಯೋಡಿಪೋದರ ಪೆಂಡಿರೋಲಿ ಯುಱಿದುದೆಂಬ ನಾಲ್ಕುಡಿಗೀಡಾಗಿ ವಾರುವಂಗಳಂ ಪರಿಸುವುದಱಿಂ ದೆಟ್ಟೆ ದೂಳಂ ಚಮ್ಮಟಗೆಯ ಪೊಯ್ಲಿಂದೊಡೆದ ಕುದುರೆಯ ತೊಡೆಯ ನೆತ್ತರ್ವೊನಲಿಂದಡಂಗಿಸುತ್ತೆ ಬೆಂಬತ್ತ ಬರ್ಪರಂ ಮುಱಿಮುಱಿದು ನೋಡುತ್ತೆ ಮತ್ತಡಿಗಡಿಗೆ ಮಡದಿಂ ಪಕ್ಕಮನೊತ್ತುತ್ತೆ ಕತ್ತಿಯ ಪರಜಿ ಸಿಂ ನೆತ್ತಿಯಂ ತಿವಿಯುತ್ತೆ ಮುಂದಿರ್ಪ ಪಳ್ಳಕೊಳ್ಳಂಗಳಂ ತೆವರ್ದಿಂಟಿ ಗಳಂ ಕಲ್ಮುಳ್ಗಳಂ ಬೇಲಿಬೆಳ್ವಾರಂಗಳುಮನಱಿಯದಱಿಯುಟ್ಟುತ್ತೆ ಪೊಲ ಗೆಟ್ಟು ಬಗೆಯೊಳ್—ನೆಲಂ ಬಾಯ್ದೆಱಿಯದೆ? ಅದೃಶ್ಯಾಂಜನಮುನು ಗೂಡದೆ? ಎಱಂಕೆಗಳ್ ಮೊಳೆಯವೆ? ಎಮ್ಮೂರ್ದಿನಾರ್ವರದೆ? ದೇವ ರುಂ ನೆರವಾಗರೆ? ಇವರ್ಗಾದೊಡಂ ದಯೆದೋಱದೆ?—ಎಂದು ಬಗೆ

ಯುತ್ತೆ ತಂದೆಯಾದೊಡಂ ಕಂದನಾದೊಡಮೊಡವುಟ್ಟಿದನಾದೊಡಮೊಡನಾಡಿಯಾದೊಡಂ ಮತ್ತಂ ತನ್ನೊಡೆಯನಾದೊಡಂ ಬಿಟ್ಟುವಸನೆತ್ತದೆ ಪಿಂತಿರುಗಿ ನೋಡದೋಡಿಸೆ ಬಸವೞಿದು ಮುೞ್ಗಿ ಮೊೞಕಾಲೂರಿ ಮುಂಗೆಡುವ ವಾರುವಂಗಳ ವಾಗೆಯುಂ ಪಿಡಿದು ಜಡಿದೆತ್ತುತ್ತೆ ಇತ್ತಣಿಂ ಬಂದಿಪತ್ತಣ್ಗೆ ಪೋಪವಿಲ್ಲಿಗಿದು ದಾಱಿಯೆಂಬಾರಯ್ಕೆದೋಱದೆ ಕುದುರೆಯುೞಿವನ್ನಮುಸಿರ್ಕೞಿವನ್ನಂ ದೆಸೆಗೆಟ್ಟೋಡಿದರ್. ಮೂಲಬಲಂ ಮುಱಿದ ತೆಱಂ ದೇವರ ಬಗೆಯೊಳ್ ತಿಳಿದಿರ್ಪುದೈಸೆ ; ಆಂ ಬಿನ್ನವಿಪ್ಪುದೇಸಿರ್ಕುಂ ?- ಎನೆ ;

ಕೇಳ್ದು ಮನದೊಳ್—ಅಕಟಕಟಾ ! ಈ ಕೂಟದ ದಳಂಗಳೆನಿತಾನುಮಿರ್ದೊಡಂ ಒೞಿಸಲ್ಲದು. ಈ ದೞವಾಯ್ ಚಿನ್ನಮನಾಯಕನುಂ ಈ ಪ್ರಧಾನಿರಾಮಾನುಜಯ್ಯನುಂ ಎನ್ನೆಡಬಲದೊಳಿರ್ದುಮೆನ್ನ ಮೇಲ್ವಿಟ್ಟು ಪುಯಿಲ್ಗೊಱಿಯುಂ ಪೋರುವರಂತೆ ಮುಂತಣ್ಗೆ ನಡೆದು ಮೊಗಮಱಿಯುಪ್ಪುದುಮೆನ್ನನೊಪ್ಪಿಸಿ ತಪ್ಪುದಾಱಿವಿಡಿದೊಪ್ಪದಿಂ ನಡೆದರ್. ಆನಿನ್ನೆವರಮಿವರಂ ಮನ್ನಣೆಯಿಂದೋವಿದುದು ಕಾಡೊಳತ್ತಂತೆಯುಂ ಕಲ್ಲಱಿಯೊಳ್ ಕಡಲೆವಿತ್ತಿದಂತೆಯುಂ ಅಂಧನೊಳಾಡಿದಂತೆಯುಂ ಬಧಿರನೊಳ್ ಪಾಡಿದಂತೆಯುಂ ಮೞಲಂ ಪಿೞಿದಂತೆಯುಂ ಉಯ್ಯನಗಿದಂತೆಯುಂ ಪೞ್ತಯಂ ತುತ್ತಿದಂತೆಯುಂ ಕೊಡನಂ ಕೌಚಿ ನೀರನೆಱಿದಂತೆಯುಂ ಆದುದು. ಇವರಂ ನಚ್ಚಿ ಮೈಸೂರವರೊಳಿದಿರ್ಚಿದೆಂ. ಅಱಿತಱಿತುಮಱಿಯದನಾದೆಂ. ಕೊಡೆಯುಂ ಮಱಿಗೊಂಡು ಸಿಡಿಲ್ಗಿದಿರೇಱಿದೆಂ. ಜಾಯಿಲ ವಾಲಮಂ ಪಿಡಿದು ಜಾಹ್ನವಿಯುಂ ದಾಂಟಲೆಳಸಿದೆಂ. ಪೞಮೊಱದೆಱಂಕೆಯಿಂ ಪಾಱಲ್ಬಯಸಿದೆಂ. ಕಳಸದ ನೀರಿಂ ಕಾೞ್ಕಿರ್ಚ ನಡಂಗಿಸಲೊಡರ್ಚಿದೆಂ. ಮುಚ್ಚುಮಱಿಯೇಂ ? ಮೋಸವೋದೆಂ. ಮುಂತೆನಗೆ ಗತಿಯಾವುದು ? ಪಸಿದ ಪಾವನೇಱುಗಂಡೆಕ್ಕಲನಂ ಸೊರ್ಕಿದಾನೆಯನೀನ್ಡ ಪುಲಿಯುಂ ಕಣ್ಮಱಿಗಳೆದ ಸಾಳ್ವನಂ ಸಿಟ್ಟಿಟ್ಟ ಸಿಂಗಮುಂ

ಕೆಣಕಿ ಕೆಟ್ಟೆಂ. ಇನ್ನೀಪಟ್ಟಣದಾಸೆಯುಂ ಬಿಟ್ಟು ಪರಿವುದೇ ಪದುಳಂ. ಆದಱಿಂ ಮಱಿವುಯಿಲನೆಸಗಿ ಮುಟ್ಟುಗಸದಮುನ್ನಮೆ ಬಟ್ಟೆಗಳಂ ಕಟ್ಟಿಬಾಧಿಸದ ಮುನ್ನಮೆ ದೞದುೞನಾಯ್ದುದಾಯಂಗೆಡಿಸಿ ಕೞಿಬ್ಗಲೆ ವಿಟ್ಟು ಕೈಸೆಱೆಗೊಳ್ಳದ ಮುನ್ನಮೆ ಮೋಸಂಗೊಂಡು ಮೂಗನರಿಯದ ಮುನ್ನಮೆ ಸಾಗುವೆಂ—ಎಂದು ಪಯಣಸನ್ನದಂಗೆಯ್ಯುತ್ತಿರ್ದಂ.

ಅತ್ತಲಾಪುಯಿಲೊಳ್ ನೊಂದು ಪೊೞಲ್ಗಳಂ ಪೊರ್ದಿದ ತಳಕಾಡೆಳವಂದೂರಪ್ಪುಚನಾಡಿ ತಗಡೂರ್ ಮೊದಲಾದ ಮೈಸೂರ ನೆರೆ ದೊರೆಗಳ್—ಎಮಗಿನ್ನುೞಿವಿಲ್ಲ, ಎಂತಾದೊಡಂ ತೆಲುಂಗುರಾಯಂಗೆ ಧೈರ್ಯಮಂ ನೆರಪಿಯುವನ ಮಱಿಯೊಳುೞಿದ ಕಾಲಮಂ ಕಳೆವೆವು, ಅವನೞಿಪಿನೊಳೞಿವೆವೆಂದನಿಬರುಮೊಂದಾಗಿ ನಿಯೋಗಿಯನೊರ್ವನಂ ಕಳುಪಲೊಡಮವಂ ರಾಯನಂ ಸಂಧಿಸಿ—ಅಂದು ಮೊರಸ ಬೇಡ ಮಲೆನಾಡವರ್ ಬಂದು ಬೆರಸಿರ್ದುದಱಿಂದವನೊಡನೆಲ್ಲರುಂ ಪಂದೆಗಳಾಗಿ ಪುಯಿಲೊಳ್ ಪೊಲಂಬುಗೆಟ್ಟುದು. ಆದರ್ಕೆ ಮನದೊಳ್ ಕಕ್ಕುಲಿತೆಗೊಳಲ್ಕೆ ಕಾರಣಮಿಲ್ಲ. ಇನ್ನುಮವರ್ ಮುನ್ನಿನಂತೆಣಿಸಿ ಮೆಯ್ಮಱಿದೆಮ್ಮಂ ಬಗೆಯದೆ ಕಟ್ಟದಟಿಂ ಪಟ್ಟಣಮಂ ಮುತ್ತುವರ್. ಆಗಳಾಮವರ ಪಾಳಿಯುಮಂ ದೞದುೞನಾಯ್ದು ಸೂಡುಪಾಡಂ ಮರಲ್ಚುವೆವು. ಇದು ನಿಶ್ಚಿತಂ. ಇನಿತಱಿಂಳವರುಪಟಳಕ್ಕೆ ಬೆಚ್ಚದೆಮ್ಮಂ ನಚ್ಚಿರ್ಪುದು—ಎಂದನಿಬರುಂ ಕಳುಪಿದ ಬಾಸೆವತ್ತಳೆಗಳನಿತ್ತು ಬಿನ್ನವಿಪುದುಂ ;

ಆ ತಿರುಮಲೆರಾಜಂ—ಅಕಟಕಟಾ ! ಇರುಳ್ಕಂಡ ಪಳ್ಳದೊಳ್ ಪಗಲ್ ಬೀೞ್ವರೆ ? ಅಟ್ಟಿಪಿಡಿದವನಮನೆಯೊಳವಿದುಕೊಳ್ವರೆ ? ಪೋಪ ಮಾರಿಯುಂ ಕೂಗಿ ಕರವರೆ ? ತಳನನಗುೞ್ದು ಮೇಲೆ ಕೆಡಪಿಕೊಂಬರೆ ? ತಲೆದಾಗಿಯುಂ ನಿಮಿರ್ದಪರೆ ? ಮುಗ್ಗಿವಿೞ್ದುಂ ಮೂಗು ಮೇಲೆಂಬರೆ?—ಎಂಬ ಮಾತೇಸಿನ್ನರಮನೆಯ ಸೀಮೆಯೊಳ್ ದಾೞಿಟ್ಟು ತುಱುಸೆಱೆಗೊಂಡುದಱಿಂದಂದಂದಿಗೆ ವರ್ಪ ಧನಧಾನ್ಯಂಗಳಡಂಗಿ,

ಸಂಚಿತಂಗಳುಂ ಪಸೆದು, ಆನೆಕುದುರೆಗಳ ಪೇರ್ಪುಗಳ್ಗಂ ಜೋದ
ರಾವುತಪಾಯದೞದ ಜೀವಿತಂಗಳ್ಗಂ ಅರಮನೆಯೊಡವೆಯೊಳಮಗರದ
ತೆಱಗೆಯೊಳಂ ದೇಗುಲದುಪಕರಣಂಗಳೊಳಂ ಪರದರ ಬಣಂಜದೊಳಂ
ಮತ್ತಮೇಂ ದಂಡದೊಳಂ ಕವರ್ತೆಯೊಳಂ ತೀಱದೆ ದಂದುಗಂಗೊಂಬುದೆ
ನಿತಾನುಮುಂಟು. ಅದುಮಲ್ಲದೆ ಪಟ್ಟಪಗಲ್ ನಡುಪಟ್ಟಣದೊಳ್ ತಳಪ
ಜನ ತಲೆಗೊಯ್ದರ್ ; ಕಾವಲಿಗರಂ ಕಡಿದೊಟ್ಟಿದರ್ ; ಅಧಿಕಾರಿಯುಮನ
ಜಱಿಯುಟ್ಟಿದರ್ ; ಅರಮನೆಗೇಱ್ತಿರ್ಪರನಡ್ಡನಾಯ್ದು ಪೊಯ್ದರ್ ; ಕತ್ತಿ
ಯೂೞಗದವನಂ ಕತ್ತರಿಸಿ ಕತ್ತಿಯನೀಟ್ದರ್ ; ಸಂಚಿಯವನಂ ಪೊಂಚಿ
ಸದೆದು ಕಂಚುಮಿಂಚಾದರ್. ಆವರ್ಕೇಣಮುಂ ತೊಟ್ಟು ಮನಂಮುಟ್ಟಿ
ನಡೆಯಿಸಿದೊಡೆ ಪೊೞಿ ಬಳಸಿದುದೆ ಪುಸಿಯೆನಿಸುವರ್ ; ಕೋಂಟೆಯುಗ
ೞ್ಗಳಂ ದಿಂಟಿನಳ್ಳಂಗಳನರೆಗಳಿಗೆಯೊಳ್ ಸಮತಳಂಗೆಯ್ವರ್ ; ಮೂಡುವ
ಪೊೞ್ತಿಂ ಮುಚ್ಚಿ ಮಾಂಜುವರ್ ; ಬೀಸುವೆಲರಂ ಪಿಡಿದು ನಿಲಿಸುವರ್ ;
ಕಗ್ಗಲ್ಲಂ ಮೆಲ್ಲಿತೆನಿಸುವರ್. ಅಂತಾದೊಡಮೆನ್ನೊಳ್ ಮುನ್ನಿನ ಕೆಳೆಯು
ನೆಂದುಂ ಮುದುಪನೆಂದುಂ ಬಲ್ಲರಣಿಗನೆಂದುಂ ಬಸಗೆಟ್ಟನೆಂದುಂ ತಱಹಱಿ
ಸಲಾಱನೆಂದುಂ ತಾನೆ ಪೋಪನೆಂದುಂ ದಯೆಗೆಯ್ದೆನ್ನುಮನೆನ್ನಂತವುರ
ಮುಮಂ ಮನ್ನಿಸಿರ್ಪರ್. ಆದೊಡಮರಮನೆಯ ಮನೆನಾೞ್ತಿಗಂ ತೆಱ
ನಿಲ್ಲದೆ ಬೊಮ್ಮಪುರದವರ್ ಒದಾಳಿ ಪಾರ್ವರೆಂದೊಲ್ದು ಮೈಸೂರವರವ
ರೂರಂ ಸೂಱೆಗೊಳ್ಳದೆ ತುಱುಸೆಱೆಗೆಯ್ಯದೆ ಕಾಪಿಟ್ಟುದಱಿಂದಾವೂರೊ
ಳ್ಬೆಳೆದ ಕೞವೆಯೊಳಿನಿಸಿನಿಸಂ ಕಳ್ದು ತರಿಸಿನ್ನೆವರಂ ಕಾಲಂಗಳೆದೆಂ. ಇನ್ನಿ
ಲ್ಲಿರ್ಪುದಿಲ್ಲ, ತಾಮಿರ್ಪಲ್ಲಿಗೆ ವರ್ಪೆಂ—ಎಂದು ಬೆಸಸಿ ಕಳುಪಿದಂ.

ಬೞಿಕ್ಕವರಾವೃತ್ತಾಂತಮುಂ ಕೇಳ್ದು ಆಳ್ದನಾಪತ್ತನೊತ್ತರಿಪೆ
ವೆಂದು ತಮ್ಮುಳ್ಳ ಧನಧಾನ್ಯಂಗಳಂ ಮರ್ದುಗುಂಡುಗಳಂ ಬಾಣಬತ್ತಿಗ
ಳ್ಮೊದಲಾದೆಲ್ಲಾವಸ್ತುಗಳಂ ಕೊಂಡು ಬಂದು ಪಟ್ಟಣಮುಂ ಪುಗಲೆಂದು
ಬಡಗಣ ಪೊೞಿಯ ಪೊಱಗಡೆಯೊಳ್ ಪಾಳೆಯಮಿೞಿದರ್.

ಇತ್ತಲಾರಾಜನೃಪನೀಯೆಸಕಮನಾರಯ್ದು ಕೆಸಜಿಯ ಪುಯಿಲೊಳ್ ಬಸಗೆಯ್ವಾನೆಕುದುರೆಗಳ ಬಳಗದಿಂ ಬಳೆದ ದಟಿಮಂ **ನರಸರಾಜ**ನೆಂದು ನೆಗಟ್ತೆವೆತ್ತ ತನ್ನ ಪಿರಿಯಣುಗನ ಬಟೀಯೊಳ್ ಕಳುಪುವುದುಂ; ಅವಂ ಕಣ್ಣವೆ ಮಿಸುಕಿದಂತವರ ಪಾಳೆಯದ ಮುಂತಣ್ಗೆ ವಂದು ನಿಂದು, ಭಟನೋರ್ವನಂ ಕರೆದು, ನೀನವರ ಬಟೀಯಂ ಸಾರಿ,—ವೈರಿರಾಜವೇಶ್ಯಾಭುಜಂಗನೆನಿಪ ರಾಜನೃಪನ ಕುವರಂ ಕೂರಾಳ್ಗಳ ಗಂಡನಾದ ನರಸರಾಜನಜಾಕೆಗಾಳೆಗಂಗೊಳಲ್ಬಂದಂ. ನೀಂ, ಇಂದು ಮೆಯ್ಮಱತಿರ್ದೆವು, ಮದವೇಱಿರ್ದೆವು, ಮಱವಟ್ಟಿರ್ದೆವು, ಮರುಳಾಗಿರ್ದೆವು, ಪಸಿದಿರ್ದೆವು ಬಟಿಲ್ದಿರ್ದೆವು, ಉಣುತಿರ್ದೆವು, ಒಱಗಿರ್ದೆವು ಎಂದು ಪಿಂದೆ ಗಟಪದೆ ಟ್ಟೆತ್ತು ಸನ್ನದವಾಗಿ, ಬಗೆವಂದಾಗಳ್ ಬರ್ಪುದು—ಎಂದು ಮೂದಲಿಸಿ ಬೆಸಸಿ ಕಳುಪೆ; ಅವಂ ಪಸಿದೆಯ್ದಿವಂದು ಅಂತೆ ಪೇಟಲೊಡಮವರ್ ಮೊಟಿಜೆದೆಟ್ಟು ಅವಂ ಮರಲ್ದು ಬರ್ಪುದರ್ಕೆ ಮುನ್ನಮೆ ಕವಿತರ್ಪುದುಂ; ನರಸರಾಜಂ ಮುಂ ರಕ್ಕಸರನೊಕ್ಕಲಿಕ್ಕಿದ ಕುವರನಂತೆ ಶಕ್ತಿಧರನೆನಿಸಿ, ಕೊಂಚನೆಟ್ಟಂ ತಟ್ಟುರ್ಚಿದಂತೆ ತಾಱುಂತಟ್ಟಾಗಿ ಕೆಡಪಿ ಮಟ್ಟಿಡುವುದುಂ; ಅವರ್ ಕೆಟ್ಟು ಮುಱಿದೋಡಿ ಬಡಗಲ್ ಗಾವುದದೊಳಿರ್ಪ ಕೋಡಾಲಮಂ ಪುಗಲೊಡನೀತನುಂ ಬೆಂಬತ್ತಿ ಸುತ್ತಿರ್ಪಿನಂ; ಒಳಗಿರ್ದ ದೊರೆಗಳನಿಬರುಂ ಕಡುವಿಸಿಲೊಳ್ ಪರಿತಂದು ಪಸಿದಿರ್ದುದಱಿಂ ನೀರಟ್ಕೆಗೊಂಡು ಬಾವಿಯನಱಸಿ ಬನ್ನಂಬಟ್ಟು ಬಾಯೊಣಗಿ ಬಸಗೆಟ್ಟು ಅಲ್ಲಿರ್ಪ ತಿಪ್ಪೆವಳ್ಳದೊಳ್ ಪಾವಸೆಗಟ್ಟಿ ಬಣ್ಣಂಗುಂದಿ ಕೊಟಿಜೆತು ಪುಟೀತು ಪೊಲಸುಗಂಪಿಡುವ ನೀರನೆ ಕುಡಿದು ಸಂಜೆವರೆಗಮುಸಿರ್ವಿಡಿದಿರ್ದು ಮರ್ಬಿನೊಳ್ ಪೊಱಮಟ್ಟು ಓರೋರ್ವರೊಂದದೆ ಪರೆದು ಪೋದರ್.

ಮಱುವಗಲ್ ತಿರುಮಲೆರಾಜಂ ನರಸರಾಜನ ವಿಜಯವಾರ್ತೆಯಂ ಕೇಳ್ದು, ಎತ್ತಾನುಮಾತನಾಪಡೆವೆರಸು ಬಂದು ಪಟ್ಟಣಮಂ

ವೇಷ್ಟೈಪನೆಂದಳ್ಕಿಯೊಡಲಂ ಬಿಡುವ ಜೀವನಂತೆ ಪಲತೆಱದೊಳ್ ಪಲುಂಬಿ ಕೊಱಗಿ ಕೋಟಲೆಗೊಂಡು ಪೆಣ್ಡಿರಂ ಬಿಟ್ಟು ಪಟ್ಟಣದಿಂ ಪೊಱಮಟ್ಟು ಗತಪುಣ್ಯರ್ ಸ್ವರ್ಗದಿಂ ದುರ್ಗತಿಗಿೞಿವಂತೆ ತಳಕಾಡ ಬೞಿಯ ಮಾಲಂಗಿಗೆಯ್ದಿ ಮೆಯ್ಮಱಸಿದಂ.

ಬೞಿಕ್ಕೆ ನರಸರಾಜಂ ರಾಜನೃಪಂಗೆ ಈ ವಾರ್ತೆಯಂ ಬಿನ್ನಪಿಸಿ ಕಳುಪುವುದುಂ ; ಸೋದರನನೊಡಗೊಂಡು ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ನಡೆತಂದು ಊರ ಮುಂದಣ ಬಯಲೊಳಿೞಿದಿರ್ದ ಕುವರನಂ ಕೂರ್ಮೆಯಿಂದಪ್ಪಿ ಸಂತಸಂ ದಳೆದು ಸನ್ಮತಿಗೆಯ್ದು ಪೊೞಲಂ ಪುಗಲೆಳಸಿಯುಂ, ಪರಿವ ಪಾವಂ ಉರಿವ ಕಿರ್ಚಂ ಮೆಯ್ಗೊಂಡ ಮರುಳಂ ಪೆಱರ ಪೆಂಡಿರಂ ಪತ್ತೆಸಾರ್ವುದು ಪಾಟಿಯಲ್ತೆಂದು ಅಲ್ಲಿಯೆ ನಿಂದು, ತಿರುಮಲೆರಾಜನ ರಾಣಿಯಾದ ರಂಗಮ್ಮನೆಡೆಗೆ ಮುತ್ತ ಮುದುಪನನೊರ್ವನಂ ಬೆಸಸಿ ಕಳುಪಲೊಡಮವಂ— ಹದಿಬದೆಯರ್ಗೆ ಗಂಡನಂ ಬೞಿಸಲ್ವುದೆ ಬಲ್ಲವಿಕೆ. ನೀಂ ನಿಮ್ಮಡಿಗೆ ತೊಡಿಗೆಗಳುಮನೂೞಿಗವೆಣ್ಗಳುಮನೊಡಗೊಂಡು ಪೋಪುದರ್ಕೆ ತಕ್ಕ ದಂಡಿಗೆಗಳುಮಂ ಭಂಡಿಕುದುರೆಗಳುಮನೊಡಗೊಂಡು ಬಂದೆಂ, ತೆರಳ್ವುದು—ಎಂಬುದುಂ ;

ಆನುಡಿಗೇಳ್ದು, ಮುಂತೆನ್ನ ಮನದೊಳ್ ಈರಾಯಂ ಬಿಟ್ಟುಪೋದ ನಿನ್ನೇನಪ್ಪುದೋ ಎಂಬ ಚಿಂತಾಸಾಗರದೊಳ್ ಮುೞುಂಗಿದ ಮೂಗುಬ್ಬಸಮಿೞಿದು,—ಎಲೆಯಣ್ಣ ! ನೀನುಂ ಮಡದಿಮಕ್ಕಳ್ವೆರಸು ಕಟ್ಟೈಸಿರಿಯೊಳ್ ನೂಱುಂ ಬರಿಸಂ ಸೊಗವಾೞ್! ಎಂದು ಪರಸಿ, ಸಂತಸಗದುಬಿನೊಳ್ ಕೆಳದಿಯರಂ ಕರೆದು, ರಾಜನೃಪಂ ನೆವಮಿಲ್ಲದೆಱಕದೊಳಿಂದೆನ್ನನೆಮ್ಮಾಳ್ದನ ಬೞಿಗೆ ಕಳುಪುವಂ, ಪೋಪಮೆಂಬುದುಂ ; ಅವರವರ್ ತಂತಮ್ಮ ಕಟ್ಟಳೆಯೂೞಿಗಂಗಳನೆಸಗುತ್ತೆ ಬೞಿವರೆ, ರಾಣಿ ಪೊಱಮಟ್ಟು ರಂಗೇಶರಂಗನಾಯಕಿಯರ್ಗೆ ವಂದನೆಯಂ ಗೆಯ್ದು ಅಂದಳವೇಱಿ ಯೂರ ಪೊಱಗಣ್ಗೆ ವಂದು, ರಾಜರಸನ ಪೌಜಂ ಕಿಱಿದುಂ ದೂರ

ದೊಳ್ ಕಂಡು ನಿಂದು, ಕೆಲವಿಗೆಳದಿಯೊರ್ವಳಂ ಕರೆದು, ನೀಂ ರಾಜನೃಪನ ಸಮ್ಮೊಗದೊಳ್ ನಿಂದು ಎನ್ನ ನುಡಿಯಿಂದೆ—ಎಲೆ ತಂದೆ, ಕೇಳಿನ್ನರಸನುಮೂರೊಳಗಿಲ್ಲದೆ ಮೆಯ್ಗಾವಲಿಗರುಂ ಪೋಗಿಯಾನೋರ್ವಳಿಂ. ಎನಗಮೆಮ್ಮೂರ್ಬೀಗವೆಣ್ಗಳ್ಗಮೆನ್ನ ಮನಮುಮಂ ಮಾತುಗಳುಮಂ ಕಾವಲಿಟ್ಟು ಕಡಲೊಳ್ ಮುಳುಂಗಿ ಕೈಗೆಟ್ಟಂತಿರ್ಪಳನೆತ್ತಿ ಸಲಪಿಯೆನ್ನಾಳ್ದನೆಡೆಗೆ ಕಳುಪಿದೆ. ಪ್ರಾಣಮಾನಂಗಳೊಡನೆಮ್ಮ ಕುಲಧರ್ಮಮಂ ಕಾಪಿಟ್ಟು ಮನ್ನಿಸಿದೆ. ಇಂದಾಂ ನಿನ್ನ ಬೆನ್ನೊಳಂ ಬಸಿಱೊಳಂ ಬಂದೆಂ. ನೀನೆನ್ನ ಪರಕೆಗಳಿಂ ನಳನಹುಷನಾಭಾಗರಂತೆ ಇಳೆಯನಾಳ್ದು ಪಗೆಗಳಂ ಗೆಲ್ದು ಪೊರ್ದಿದರಂ ಪೊರೆದು ಪಾರ್ವರ್ಗಿತ್ತು ಮಿತ್ರಕಳತ್ರಪುತ್ರಪೌತ್ರರ ಮೇಳದೊಳ್ ಸೊಗನಾಱಿಂದು ಬಿನ್ನವಿಸಿ ಬರ್ಪುದು ಎಂದು ಕಳುಪೆ; ಆವಳಂತೆಗೆಯ್ದು ಮರಳ್ದಳ್.

ಬೞಿಕ್ಕೆ ರಾಜನೃಪಂ ನಂಬುಗೆಯೊಳ್ ಪೂರ್ಣಕುಂಭಂಗಳಂ ಕೊಂಡು ಪರಸುತ್ತಿದಿರ್ವರ್ಪಗರದ ಪಾರ್ವರಂ ಬಲಗೊಂಡು, ಇರ್ತರದೊಳ್ ಕೆಯ್ಯೆತ್ತಿ ಪೊಗೞ್ವ ಕೈನಾರಿಗಳ ಕೊರಲುಲಿಗೆ ಕೊರ್ಬುತೆ, ತಂತಮ್ಮ ಕೇಱಿನಾಗಿಲ ಸರಿಸದೊಳ್ನಿಂದು ಆರತಿಯೆತ್ತಿ ಸೇಸೆಗಳಂ ಸೂಸುವ ಪಾರ್ವಿತಿಯರ ಪರಕೆಗೊಂಡು, ಅವರ್ಗೆ ಬಣ್ಣಬಂಗಾರಂಗಳನಿತ್ತು ರಂಗೇಶನ ಸನ್ನಿಧಿಗೆಯ್ದಿ ಬಲವಂದು ವಂದಿಸಿ ಹಸಾದಂಗೊಂಡು ಕಾಣ್ಕೆಯಿತ್ತು ಅರಮನೆಯಂ ಪೊಕ್ಕು, ಜೋಯಿಸಗನಿತ್ತ ನಲ್ಪೊೞ್ತನೊಳೋಲಗವಿರ್ದು, ದೇವದಾಯಂಗೊಟ್ಟು ಅಜಂಗೆಯ್ದು, ನಂಬಿ ಸೇಱಿದರ ಸುಂಬಳಿಯುಚಿತಂಗಳಿಂದೆ ಮನ್ನಿಸಿಯರಸುಗೆಯ್ಯುತ್ತಿರೆ—

ವೆಂಕಟಪತಿರಾಯಂ ತನ್ನಂ ಮಧುರೆಯ ಪುಯಿಲೊಳ್ ಪಗೆವರ್ಗೊಪ್ಪಿಸಿಯೆರಬ್ಬಿಗೆದು ಬಿಟ್ಟು ಪೋಗಿ ಪಿಂತೆಣಿಸದೆ ಬೇರಂಗೊಂಡು ಬಿಂಕದೊಳ್ ತನಗಂ ತನ್ನನೋಲಗಿಪ ದೊರೆಗಳ್ಗಂ ಬಸವಾಗದೆ ಪಡಿಬಱಿಸಿ ಬಳ್ಕೆಯೊಳಿರ್ಪ **ತಿರುಮಲೆರಾಜನ** ದೇಶಕೋಶಂಗಳಂ ಕೊಂಡು

ಅವನನೆಟ್ಟಿದುದರ್ಕೆ ಪೆರ್ಕಳಿಸಿ, ಸೊರ್ಕಾನೆಗಳನುರ್ಕೆಗುದುರೆಗಳನೊಳ್ಪುಡೆತೊಡವುಗಳಂ ಪಾವುಡಮುಂ ಕೊಟ್ಟು ಮಂತ್ರಿಗಳೊಳ್ ಕಟ್ಟಾಳೆನಿಸಿದ **ಗಂಭೀರರಾಯುವಿರುಪಣ್ಣ**ನಂ ಕಳುಪೆ, ಅವನೆಯ್ತಂದು ತಂದುಪನೊಪ್ಪಿಸೆ ಯುವಂ ಕೊಂಡವನಂ ಮನ್ನಿಸಿ ರಾಯುಂಗೆ ಪಡಿಪಾವುಡಮುಂ ಕಟ್ಟಿಸಿ ಕಳುಪಿ ಸಂತಸದೊಳಿರ್ದಂ.

ಇತ್ತಲೀ **ಪದಿನಾಡ ನಂಜರಾಜಂ** ತನ್ನಂ ಕಂಡೋಲಗಿಪಾಲಂಬಾಡಿ ಕೊಳೆಯಂ ಮೊದಲಾದ ಕೂಟದಾಳ ನೆಜವಿಯುಂ, ಎಳವಂದೂರ ಸತ್ಯಾಗಾಲದರಸರಪ್ಪ ತನ್ನೊಡವುಟ್ಟಿದರ ಪಡೆಯುಂ, ನೆರೆಯ ದೊರೆಗಳ ಪಡಿದಟಿಮುಂ, ತನ್ನ ಮೂಲಬಲಮುಂ, ತನಗೆ ಮಧುರೆಯುವರೀವ ಕಪ್ಪದ ಪಣದೊಳ್ ಕಟ್ಟಿದ ಕಾಲಾಳ್ಗಳ ಮೋಹರಮುಮುಂಟೆಂಬುರ್ಬಿನಿಂ **ರಾಜನೃಪ**ನೊಳ್ ತೋಂಟಗೊಳಲೆಂದು ಎಡದೊಱೆಯೆಂಬ ಗಡಿಗೋಂಟೆಯೊಳ್ ಕಟ್ಟಿರ್ದ ಮೇಘಪುಷ್ಪಮೆಂಬ ತೇಜಿಯಂ ಕಳವಿನಿಂದೆ ಕೊಂಡೊಯ್ವುದುಂ ;

ಅದಂ ಸೈರಿಸದೆ ರಾಜನೃಪಂ ಆತೇಜಿಗೆ ಅವನ ತಲೆಯನೆ ಬೆಲೆಗೊಂಬೆನೆಂದು ಬಲದೊಡನೆ ನಡೆದು ಅವನ ತಾಯೂರೆಂಬ ಗಡಿಗೋಂಟೆಯಂ ಮೇಳೈಸಿ ಮುತ್ತುವಿನಂ ;

ಅವಂ ಸಂವರಣೆಗೊಂಡು ಬರೆ, ದಾಱಯೊಳವನ ದಟಿಮುನಡ್ಡಗಟ್ಟೆ ಬೇಡರನಱೆಯುಟ್ಟೆ ಬೀರದೊಳಿದಿರ್ಚಿದ **ಹಱಗೆಯ ನಂಜುಂಡಂ, ಕೋರನಹಳ್ಳಿಯ ಕೊಂಡಂ** ಮೊದಲಾದ ಗಂಡುಗಲಿಗಳ ತಲೆಯಂ ಸೆಂಡಾಡಿಯಾ**ನಂಜರಾಜ**ನಂ ಕೈಸೆಱೆಗೊಂಡು ಕೈಗಾದು ಕಳುಪುವೆನೆಂದಿರ್ಪಿನಂ ; ಮೊನೆಯೊಳೋರ್ವಂ ಮುಂಚಿ ಮೋಹರದೊಳ್ ಕುಱುಪುಗಾಣದಿರಿದು ಕೊರಲಂ ಕೊಱೆದು ತರ್ಪಿನಂ ;

ಅರಸನದಂ ಕಂಡು ಮಱುಗಿಯುವನಂ ಕೊಂಡಾಡಿಯಾಪನ್ನಲಿಯಂ ಪೊನ್ನಳಿಗೆಯೊಳಿಟ್ಟು ಪೊಂಬಟ್ಟೆಯಂ ಪೊದಿಸಿಯಂದಣದೊಳಿರಿಸಿ

ಯುವನೂರ್ಗೆ ಕಳುಪಿಯುವನ ಧನಕನಕವಸ್ತುವಾಹನಾದಿಗಳಂ ಸೂಱೆ ಗೊಂಡಾನಾಡನನಿತುಮಂ ಬಸಂಗೆಯ್ದುವನ ಕಂಡೋಲಗಿಪರನಾಳ್ದೊಂ ಡು ಬೀರರೊಳ್ಬೀರನೆನಿಸಿಯೆಣ್ಬತ್ತುಂ ಬರಿಸಂ ಧರ್ಮದಿಂ ಧರೆಯುಂ ಪಾಲಿಸಿ ಬಱಲ್ದು ಯದುಗಿರಿನಾರಾಯಣನಡಿದಾವರೆಯು ನೆೞಲೊಳಾ ಬೞಲ್ಕೆಗಳೆಯಲೆಳಸಿಯನುಜರಂ ಕರೆದು—ಎಲೆ ಬೆಟ್ಟದಯ್ಯ ದೇವ ರಾಜರಿರಾ ! ನೀವಿರ್ವರುಮೆನ್ನಂ ತಂದೆಗೆತ್ತುದಱಿಂದಾನುಮೆನ್ನ ಕಂದ ಗೆತ್ತು ಕಿಱಿಯತಮ್ಮಂ ಚೆನ್ನರಾಜಂ, ನರಸರಾಜಂ ಮೊದಲಾದ ಮೂವರಣುಗರುಂ ನಾರಾಯಣನ ಚರಣಾರವಿಂದದೊಳಡಂಗಿಯೆನ್ನಂ ತೊಱೆದುದರ್ಕೆ ಮಱುಗದೆ, ಮನಂಗುಂದದಿರ್ದೆಂ. ಇನ್ನೆವರಂ ಪೊತ್ತಿ ರ್ದರಸುತನದ ಬಲ್ಪೊಱೆಯನಿೞುಪುವೆಂ. ನೀವಿದಂ ಪೊತ್ತೆನ್ನಂ ಮನ್ನಿ ಸಿ ತಪಕ್ಕೆ ಕಳುಪುವುದೆಂದಾಣತಿಗುಡುವುದುಂ ; ಅವರಿರ್ವರುಂ ಕಡು ಮಱುಕದಿಂ ಕಣ್ಬನಿಗಱೆಯುತ್ತೆ—ಜೀಯಾ ! ನೇಸಱುೞಿದು ಬಿಸುಗ ದಿರ್ಗಳಿಕರ್ಮೆ ? ಬಿಜ್ಜೆಯುಂ ವರ್ಜಿಸಿ ಬಿನ್ನಣಂಗಳ್ ಬಳೆಗುಮೆ ? ಬಿಂಬಮುಂ ಬಿಟ್ಟು ಪಡಿನೆೞಲ್ ನೆಗೞ್ಗುಮೆ ? ದೇವರಂ ಬಿಟ್ಟಾಮಿ ರ್ಪೆವೆ ? ಈ ಮಾತಂತಿರ್ಕೆ. ದೇವರ ಕಿಱಿಯಣುಗರಿ**ಮ್ಮಡಿರಾಜರಸಂ** ಗಾದೊಡಂ ನರಸರಾಜನ ಬಸಿಱೊಳ್ಬಂದ ಮೊಮ್ಮಂಗೆ **ಚಾಮರಾಜರ ಸಂ**ಗಾದೊಡಂ ಪಟ್ಟಂಗಟ್ಟಿಯಾಂ ಮೂವರುಂ ಪರಮಪುರುಷಚರಣ ಯುಗಳಧ್ಯಾನಾರ್ಚನಪ್ರಣಾಮಾದಿತತ್ಪರರಾಗಿ ಪರಮಪದವಿಯುಂ ಪಡೆ ವೆವೆಂಬುದುಂ, ಅದರ್ಕೆ ಸಮ್ಮತಿಸಿ—ಆದೊಡೀನರಸರಾಜನ ಕುವರಂಗೆ **ಚಾಮರಾಜಂ**ಗರಸುವಟ್ಟಂಗಟ್ಟಿಯೆನ್ನ ಕುವರಂಗಂ ನಿಮ್ಮ ಕುವರರ್ಗಂ ಬೇಱೆವೇಱುಂಬೞಿಗಳನಮರಿಸಿಯಾಂಬೞಿಕೆ ಪರಮಪದಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಮುಂ ಸಾರ್ವೆವು—ಎಂದು **ಚಾಮರಾಜಂ**ಗೆ ರಾಜ್ಯಾಭಿಷೇಕಂಗೆಯ್ದು, ತನ್ನ ಕುವರಂಗೆ ಪಡುವಣ ಡಣಾಯಕನ ಕೋಂಟೆಯುಂ, ಬೆಟ್ಟದ ಚಾಮರಾ ಜರಸನ ಕುವರರ್ಗೆ ರಂಗಸಮುದ್ರ ನಳ್ಳೂರ್ ವಿಜಯಾಪುರಂಗಳಂ,

ದೇವರಾಜರಸನ ಕುವರರ್ಗೆ ಅಜ್ಜಿಕೆಜ್ಜಿಯೆಂಬೆಯುರ್ ಮಂಗಲಂಗಳ ನಿತ್ತು, ಅವರನಿಬರುಮನೆನ್ನಂ ಕಂಡಂತೆ ಕಾಣ್ಬುದೆಂದು ಮೊಮ್ಮಂಗೆ ಬೆಸಸಿ, ಪುಯಿಲನೆಸಗುವಲ್ಲಿಯುಂ ಪೊಡವಿಯಂ ಪೊರೆವಲ್ಲಿಯುಂ ಪುರು ಳ್ಕೊಂಬಲ್ಲಿಯುಂ ಪುಸಿವುಗಡೆ ಧರ್ಮಮನಾರಯ್ದು ನಡೆವುದೆಂದು ಬುದ್ಧಿ ವೇಳ್ದು ಮೂವರುಂ ಅಂಬರೀಷರುಕ್ಮಾಂಗದಾದಿಪರಮಭಾಗವತರಂ ದೊರೆಗೊಂಡು ಪರಮಾನಂದದೊಳಿರ್ಪಿನಂ ;

ಒಂದು ದಿವಸಂ ರಾಜನೃಪನ ಮೆಯ್ಗೆನಿಸಾಯುಸಂದೋಜು ಕಡು ಮುಪ್ಪಾದುದಜುಂ ಕಟುಂವೂವಿನ ಕಾವುಗಳೆದಂತುಗ್ಗಡಿಪ ನಾರಾಯಣನ ನಾಮಾಕ್ಷರದೊಡನೆ ಅಸು ಪೊಜಮಟ್ಟು ಪೋಪುದುಮಾದಿವಸದೊಳಾ ಜಾವದೊಳಾಗಳಿಗೆಯೊಳಾಕ್ಷಣದೊಳ್ ಮುನ್ನೆಯ್ತರ್ಪ ಪರಿಯೊಳೀಯದು ಗಿರಿನಾರಾಯಣಚರಣಾರವಿಂದದ್ವಂದ್ವಸನ್ನಿಧಾನಮಂ ಸಾರ್ವುದುಂ ; ಅಲ್ಲಿ ದಿವ್ಯಪ್ರಬಂಧಾನುಸಂಧಾನಂಗೆಯ್ಯುತಿರ್ಪ ಶ್ರೀವೈಷ್ಣವರನಿಬರುಂ ಎಬ್ಬಾಶೀರ್ವಾದಿಸೆ ಅವರ್ಗೆಜಗಿ ಗರ್ಭಗೃಹಮಂ ಪೊಕ್ಕು ತಿರುನಾರಾ ಯಣನಡಿದಾವರೆಯೊಳ್ ಮುಡಿಯಂ ಸಾರ್ಚಿ ಮೆಯ್ಮಜಿಸಿದಂ. ಅದಂ ಕಂಡಂದು ಮೊದಲಲ್ಲಿರ್ಪರನಿಬರುಂ ಪರಾಂಕುಶ ಪರಕಾಲಾದಿ ದಿವ್ಯಯೋಗಿ ಗಳ ಗಣನೆಯೊಳೀತನಂ ಪುದುಂಗೊಳಿಸಿಯೆಣಿಸುವರ್.

ಇತ್ತಲ್ ಪಟ್ಟಣದೊಳ್ **ಬೆಟ್ಟದ ಚಾಮರಾಜ ದೇವರಾಜರಸ** ರಿರ್ವರುಂ ಮೊಮ್ಮನನುಮತದಿಂದಣ್ಣಂಗೌರ್ಧ್ವದೈಹಿಕಸಂಸ್ಕಾರಮಂ ನಿರ್ವ ರ್ತಿಸಿ ತಂತಮ್ಮಣುಗರನಾ **ಚಾಮರಾಜ**ನ ಕೆಯ್ಯೆಡೆಗೊಟ್ಟು ಯದುಗಿರಿ ವೇಂಕಟಾಚಲ ಕಾಂಚಿ ಕುಂಭಘೋಣ ಶ್ರೀರಂಗ ರಾಮಸೇತುಗಳ್ ಮೊದಲಾದ ಪುಣ್ಯಕ್ಷೇತ್ರಂಗಳ ಯಾತ್ರೆಗೆಯ್ದಿದರ್.

ಚಾಮರಾಜನ ಚರಿತಂ

ಆಚಾಮರಾಜನೆಳವರೆಯದವನಾದೊಡಂ ಮಱಿಸಿಂಗದಂತೆಯುಂ, ಪೊಸನೇಸಱಂತೆಯುಂ, ನೃಸಿಂಹನಂತೆಯುಂ, ತ್ರಿವಿಕ್ರಮನಂತೆಯುಂ ಬೀರಮುಂ ತೇಜಮುಂ ಶೌರ್ಯಮುಂ ಪರಾಕ್ರಮಮುಂ ಮೆಯ್ಗೊಂಡು, ಗಂಡುಮಿಗಾಜು ದಿಗ್ಜಯಂಗೆಯ್ಯಲುಜ್ಜುಗಿಸಿ ದಟಮಂ ದಟನಾಯೊಡನೆ ಕಳುಪಿ, ಮೂಡಲ್-ತಳಕಾಡವರ ಮುಳವಳ್ಳಿಯಂ ವೇಢೈಸಿ ಮುತ್ತಿಸುತ್ತುವೇಲಿಯುಂ ಬಲಿದು ತಳಿಯನೊತ್ತರಿಸಿ ಪಡಿದಟನಾಗಿ ಬಂದ **ಜಗದೇವರಾಯ**ನ ಪಡೆನೋಡಿಸಿಯೂರುಗರ್ಗೆ ಕವಲ್ಲಂಬುಗೆಯನಿತ್ತು ಪೊಱಮಡಿಸಿಯುದಂ ಬಸಂಗೆಯ್ದು ಒಡನೆ ತಳಕಾಡಂ ತನ್ನದೆನಿಸಿ ಅತ್ತಣಿಂದಾಗ್ನೇಯದೊಳ್ ಕಣುವೆಯ ಬೆಟ್ಟಮನಿೞಿದು **ಘಟ್ಟಮುದನಾರಿಯುಂ** ಕುಟ್ಟಿಮುಟ್ಟಿಟ್ಟಮಂ ಕಾಣ್ಗೆಗೊಟ್ಟೊಡವೆಪೊಂಗಳೊಡನೆ ಚೆಂಗೊಡೆಯುಂ ಬಾನೆಯನಂಗೀಕರಿಸಿ. ಪಡುವಲ್—ಕೆಳಲೆಯ ನಾಡ ಸಿರಿಯಪಟ್ಟಣದ ದೊರೆಯ ತಟ್ಟನಱಿಯಟ್ಟಿ ಅವಂಗೆ ನೆರನಾಗಿ ಬಂದ ಕೆಳದಿಯ ಸಿಂಗಳರಾಯನ ಮೂಗನರಿದು ಭಂಗಿಸಿ, ಬೋಳಮಲ್ಲನೆಂಬಾನೆಯೊಡನೆ ತೊಡವು ಪಾವುಡಂಗಳಂ ಕೊಂಡು, ಅವನಂ ಮನ್ನಿಸಿಯತ್ತಣಿಂ, ಬಡಗಲ್—ನರಸಿಂಹಪುರದರಸನಂ ಧುರದೊಳ್ ಪರಿಭವಿಸಿಯವಂ ತಂದಿತ್ತ ಕನಕಭೂಷಣದೊಡನೆ ಕನಕವಸಂತನೆಂಬಾನೆಯಂ ಸ್ವೀಕರಿಸಿ, ಬಟಿಕ್ಕೆ ಬೇಲೂರವನೊಳಿಲ್ಲೆವೊಲದತ್ತಣಿಂ ಬೇರಂಬಳೆದವಂ ಬಳೆಯಿಸಿದ ದಟಮೆಲ್ಲಮಂ ಚೋಳೆಯನ ಪಳ್ಳಿಯ ಬಟಿಯೊಳೊರ್ವ, ಆನೆಯ ಕೆಱೆಯ ಸನಿಯದೊಳೊರ್ಮೆ, ಎಲೆಯೂರ ಪೊಲದೊಳೊರ್ಮೆ ಕೊಳುಗುಳದೊಳೊಕ್ಕಲಿಕ್ಕಿ ಸೊರ್ಕನುಡಿದು, ಮಿಕ್ಕವರ ಮೂಗನರಿದು ಮೊಗಗೆಡಿಸಿ, ಕೊಳತೂರಂ ಮುತ್ತಿ ಲಗ್ಗೆಯೇಱು ಕಟಿಬ್ಗೂಲೆವಿಟ್ಟು ಕಡಿದೊಟ್ಟಿದ ಕಡಿವೆಟ್ಟನೊಳ್ ಪಂದಲೆಗಲ್ಗಳಂ ತಂದವಱೊಳ್ ಮೂನೆಲೆಯ ಜಗಲಿಯಂ ,ಕಡಿದು ಕೆಡಪಿ ದಾನೆಗಳ ನೀಡುಗೋಡುಗಳಿಂ ಕಂಭಂಗಳಂ[ಗಂಡುಗಲಿಗಳ]ಗುಂಡುಗೋವಿ ಸರಗೋವಿಗಳಿಂ ಬೋದಿಗೆತೊಳೆಗಳಂ, ಕೈಸೆಱೆಸಿಲ್ಕಿದ ಪದಿನಾಱು ಸಾಸಿ

ರಾಳ್ಗಳ ಕೆಯ್ಯೊಳೀೞ್ದು ಕುನ್ತಂಗಳಂ ಜಂತೆಗಳಂ, ಪ್ರಾಸಪಟ್ಟಿಸಂಗಳಂ ಪಾಸುವಲಗೆಗಳಂ, ವಂಕಿಗಳಂ ಲೋವೆಗಳಂ, ಕಣೆಗಳಂ ಪಂಜರಂಗಳಂ, ಬಿಲ್ದಿಱುವುಗಳಂ ಬಿಗಿನೇಣ್ಗಳಂ, ಪಲತೆಱದಲಗುಗಳಂ ಪೇೞ್ಪೊಡಕೆಗಳನ ಳವಡಿಸಿ, ಬೀರಕ್ಕೆ ಬೀಡಾರಮುಂ, ರೌದ್ರಕ್ಕೆ ಭದ್ರಶಾಲೆಯುಂ, ಸಾಸಕ್ಕೆ ನಾಸಗೃಹಮುಂ, ಗರುವಿಕೆಗರಮನೆಯುಂ, ಗರ್ವಕ್ಕೆ ಗರುಡಿಯುಮೊಡರ್ಚೆ ವಂತೊಂದಲಗುವನೆಯುಮನನುಗೆಯ್ದು ಅದಂ ಗೆಲ್ಲವೆಣ್ ಮದುವೆಯು ಪಸೆಜಗತಿಯನೇಱುವಂತೆ ಸಂತಸದೊಳೇಱು ಪೇರೋಲಗಮನಿತ್ತು, ಅವರೊಳ್ ಬಲಿದ ಬೇರಮುಂ ತೀರ್ಚಿ, ಬೞಿಕ್ಕೆ ಪೊಸಕೋಟೆಯುಂ ಮುತ್ತಿ ಮೂಗುಬ್ಬಸಂಗೆಯ್ವಿನಮಲ್ಲಿಯ ದೊರೆ ನೆವಂಗೊಂಡು ಬಂದ **ಜಗದೇವರಾಯ**ನ ಒಡವುಟ್ಟಿದನಾ**ದಂಕುಶರಾಯ**ನನಱಿಯಟ್ಟಿ ಅವನ ತಟ್ಟಿನೊಳ್ ಭೋಜರಾಜಚೊಕ್ಕಳಿಕವೆಸರೆರಡಾನೆಗಳುಮಂ ಪಲಬಿರುದುಗುಱುಪುಗಳುಮಂ ಕೊಂಡು ಕಳುಪಿಯಾಕೋಟೆಯುಂ ಬಸಂಗೆಯ್ದು, ಕೆಲವುಂ ದಿನದಮೇಲೆ ಮುಂ **ಜಗದೇವರಾಯಂ** ಪೊಸಕೋಟೆಯುಂ ಕೊಂಬೆಡೆಯೊಳಡನಾಯ್ದುದಂ ನೆನೆದವನ ಚೆನ್ನಪಟ್ಟಣ ನಾಗಮಂಗಲಂಗಳೆಂಬ ತಾಯ್ಗೋಟೆಗಳಂ ಕೞೞ್ಗಲೆಯೊಳ್ಕೊಂಡು ಪೊಱಮಡಿಸಿಯುದರ್ಕೆ ಸಲ್ವ ಬೆಳ್ಳೂರಂ ಮುತ್ತಿ ಮುನ್ನಂ ನೆರೆಯ ಕಿಱುದೊರೆಗಳಂ ಗೆಲ್ದುಬರ್ಗೊರ್ಬಿನಿಂ ಮೆಯ್ಮಱತು ಮೇರೆಯೞಿದು ಗಳಪುವ ಚಿಕನಾಯಕನ ಪಳ್ಳಿಯ ದೞನಾಯಯಾದ **ಹರಮರಾವುತ**ನನಿಱಿದು ಕೆಡಪಿ ಕೊರಲನರಿದು ಮೂಗಂ ಕೊಯ್ದು ಅವನ ಬಲಮುಂ ಬಱುಗೆಯ್ವಿನಮದರ್ಕೆ ಬಿಗುರ್ತವನ ದೊರೆಯಿತ್ತ ವಸ್ತ್ರಭೂಷಣಂಗಳೊಡನೆ ರಾಮಲಿಂಗವೆಂಬಾನೆಯುಂ ಕೊಂಡು, ಇಂತೆಣ್ಡೆಸೆಗಳಂ ಗೆಲ್ದು, ಜಸಮುಂ ಪಸರಿಸಿ, ಮತ್ತಂ ಮಿತ್ರಭಾವದೊಳ್ ಪತ್ತಿದಿರ್ಕೇಱು ಬಾಣವರ ಬಸವಪಟ್ಟಣಂಗಳ್ ಮೊದಲಾದ ಪೊೞಲಾಣ್ಮರ್ಗೆ ನಲ್ಮೆಗೆಯ್ದು, ನಲ್ಮೆಯಿಂ ಕನ್ನಡನಾಡೆಲ್ಲಮುಂ ಬಸಕ್ಕೆ ತಂದು, ಅಗರದೇಗುಲಂಗಳಂ ಪೊರೆಯುತ್ತುಂ, ಪೊಸತಾದುವನೆ

ಸಗುತ್ತುಂ ಸಂತಸವಿರುತ್ತಾನೆತೇಜಿಗಳನೇಱಿ, ವೈಯಾಳಿಯ ವಿಲಾಸ ದೊಳೊರ್ಮೆ, ಕೈದುವಿಡಿದು ಗರುಡಿಗೆಯ್ವ ಕೈಮೆಯೊಳೊರ್ಮೆ, ಬಿಲ್ಗಣೆ ಗೊಂಡು ಗುಱಿಯಿಸುವ ಕೌಶಲದೊಳೊರ್ಮೆ, ವೀಣೆದಳೆದು ಬಣ್ಣನಾಡು ಗಳಂ ಬಾಜಿಪೋಜೆಯೊಳೊರ್ಮೆ, ನುಣ್ಚರವೆತ್ತಿ ಪಾಡುವ ಬಿಡಯದೊ ಳೊರ್ಮೆ, ಅಂತವುರದ ಕಾಂತೆಯರ ನೃತ್ತಾವಲೋಕನದೊಳೊರ್ಮೆ, ಕಾವ್ಯನಾಟಕಾಲಂಕಾರಸಾರಸರ್ವಸ್ವರಸಾಸ್ವಾದನದೊಳೊರ್ಮೆ, ಪುರಾಣೇತಿ ಹಾಸಾದಿ ಪುಣ್ಯಕಥಾಶ್ರವಣಾನುರಾಗದೊಳೊರ್ಮೆ, ದೇವಯಾತ್ರೋತ್ಸವ ಸಂದರ್ಶನಾನಂದದೊಳೊರ್ಮೆ, ಉಳ್ಳ ಕಾಲಮೆಲ್ಲಮನಿಂತೊಳ್ಗೆಯ್ದುದೊಳ್ ಕಳೆದು ಆಱುಯದ ಬೆಳ್ಗಸಮೆಯ್ಯಂ ಇಳೆಯೊಳ್ ನೆಲೆಗೊಳಿಸಿ ಬರ್ದಿಲ ನಾಡೊಳ್ ಬಾೞ್ದಂ.

ಇಮ್ಮಡಿ ರಾಜರಸನ ಚರಿತಂ

ಬೞಕ್ಕೆ **ರಾಜರಸ**ಕುವರನಾ**ದಿಮ್ಮಡಿರಾಜರಸಂ** ಅರಸುಗೆಯ್ಯು ತ್ತುಮಳವಿನೊಳವಾರ್ಪಿನೊಳಂ ಸತ್ತಿಯೊಳಂ ಸಾಸದೊಳಂ ಬೀರ ದೊಳಂ ಬಿನಯದೊಳಂ ನನ್ನಿಯೊಳಂ ನಲ್ಮೆಯೊಳಂ ಜಸದೊಳಂ ಜಾ ಣ್ಮೆಯೊಳಂ ಬಿಜ್ಜೆಯೊಳಂ ಬಿನ್ನಣದೊಳಂ ಎಱಕದೊಳಂ ಏೞ್ಗೆಯೊಳಂ ಒಜೆಯೊಳಂ ಉಜ್ಜುಗದೊಳಂ ಧೈರ್ಯದೊಳಂ ಧರ್ಮದೊಳಂ ವಿನಯ ದೊಳಂ ವಿವೇಕದೊಳಂ ತಂದೆಯಿಂದೆಯುಂ ಇರ್ಮಡಿಸಿ, ತನ್ನ ಪೆಸರನ ನ್ವರ್ಥಂಗೆಯ್ದುಣ್ಡೆಸೆಗಳಂ ಜಯಿಸಿ, ಪಲದೊರೆಗಳಿಂ ಪಲವರ್ಮೆ ಧನಕನಕ ವಸ್ತುವಾಹನಂಗಳಂ ಕಪ್ಪಂಗೊಂಡು, ಪೊರ್ದಿದರಂ ಪೊರೆದು, ಎಱೆವ ಗಿೞ್ತು, ಪರಮಪುರುಷನ ಚರಣಾರವಿಂದದ್ವಂದ್ವಸಂದರ್ಶನಶ್ರವಣ ಕೀರ್ತನಾದಿ ಭಕ್ತಿರಸಪರಿಪಾಕಭೇದಮಂ ನಿಚ್ಚಣಿಗೆಗೆಯ್ದು ಪರಮಪದ ಮನೇಱಿದಂ.

ಕಂಠೀರವ ನರಸರಾಜ ಚರಿತಂ

ಬಱಿಕ್ಕೆ **ಬೆಟ್ಟದ ಚಾಮರಾಜರಸನ** ಕುವರಂ ವೈರಿರಾಜಗಜ ಕಂಠೀರವಂ **ಕಂಠೀರವ ನರಸರಾಜಂ** ರಾಜ್ಯಾಭಿಷೇಕಮಂ ತಾಳ್ದು ಪಟ್ಟ ವಣೆಯಂ ಪಗೆವರ ತಲೆಯೊಡನೆ ಮೆಟ್ಟಿ ಕಟ್ಟಾರ್ಪಿನೊಳಿರ್ಪಿನಂ—

ಬಸವಪಟ್ಟಣದ **ಕೆಂಗೆಹನುಮಪ್ಪನಾಯಕ**ನಿರ್ಕೆಱಿಯ **ವೀರಭದ್ರನಾಯಕನ** ಮೇಗಣ ಬೇರದಿಂ ಯವನಕುಲದ ವಿಜಯಾಪುರದ **ಸುರಿತಾಣ ಮಹಮ್ಮದ ಸಾದುಶಾಹ**ನೆಡೆಗೆ ನಡೆದವನಡಿವಿಡಿದು **ರಣದುಲಖಾನ**ನೆಂಬ ಸೇನಾಪತಿಯೊಡನೆ ನಾಲ್ವತ್ತುಂ ಸಾಸಿರ ವಾರುವಂಗಳುಮಂ ನಾಲ್ವತ್ತಾನೆಯುಮಂ ಲಕ್ಕಪಾಯಿದಱಿಮುಮನೊಡಗೊಂಡು ಬಂದೊಂದೆ ಸೂಱೂಳಿರ್ಕೆಱಿಯನೊಕ್ಕಲಿಕ್ಕಿ ದಕ್ಕುಗೊಳಲೊಡಮಾತುರುಕಪಡೆವಳಂ ಕೊರ್ಬಿಯುರ್ಬಿ ಕನ್ನಡನಾಡೊಳ್ ತನ್ನ ಪೆರ್ವಡೆಗಿದಿರಪ್ಪರೊರ್ವರುಮಿಲ್ಲೆಂದು ಮುಂತಣ್ಗೆ ನಡೆದು ಸೀರೆಯದ ದೊರೆಯಂ ಸೆಱಿಗೊಂಡು ಪಾಯ್ದು ತುಱುಗೆಱಿಯುವನಂ ತೊತ್ತಳಿಂದುೞಿದು, ಬೆಂಗಳೂರವನಂ ಭಂಗಂಬಡಿಸಿ, ಅವರವರ ದೇಶಕೋಶಂಗಳಂ ಬಸಂಗೆಯ್ದು, ಬೆಱಿತು, ತಱುವಾಯೊಳ್ **ಕೆಂಗೆಹನುಮಂ** ತಕ್ಕುದಲ್ತೆಂದು ನುಡಿದು ತಡೆದೊಡಮೊಡಂಬಡದೆ ಕಡುಪಿನೊಳ್ ಮಟ್ಟುವಿಱಿ ಪಟ್ಟಣಮಂ ಬಳಸಿ ವೇಢೈಸಿ ಕಟ್ಟಳವಿನಿಂದಿಟ್ಟಡಿಯಂ ಪಿಂದೆಗೆಯದೆ ಚಲಂದೊಟ್ಟು ನಡೆದಿಟ್ಟು ಕೆಡಪಿದ ಪೆಣದೊಟ್ಟಲೊಳಗಱಿಂ ಪೂಱ್ದು ಪಟ್ಟಪಗಲೆ ಕೞ್ಗೊಲೆಗೆ ಬಗೆಯಿಟ್ಟು ಕಟ್ಟುಱದೊಳಿಟ್ಟೞಿಸಿ ಸುರಿದ ಕೈದುವಱಿಗಳವೞಿಯದೆ ಕೋಂಟೆಯಂ ಮುಟ್ಟೆ ನಿಟ್ಟೇಣಿಗಳನೇಱಿ ತಲೆ ಪಱಿದು ಪಡಲ್ವಟ್ಟೊಡಂ ನಿಟ್ಟೋಟದಿಂದಟ್ಟಿಳೆವರೆಗಮಡರ್ದಟ್ಟೆಗಳನಿಟ್ಟಿಗಳಿಂದಿಱಿದಿಱಿದವನ ತಲೆಗೇಱಿದ ಸೊರ್ಕಿನೊಡನಿೞಿಯ ಕೆಡಪಲೊಡಂ ; ಅವಂ ಕೆಟ್ಟುಮುಱಿದು ಬಾಯ್ವಿಟ್ಟು **ಕೆಂಗೆಹನುಮನ** ಬಸಿಱಿಳೊಳ್ ತಲೆಯಿಟ್ಟು ನುಡಿದಂ :—

“ ಎಲೆ ನಾಯಕ ! ನೀನೆಂದ ನುಡಿ ನಿಜಮಾದುದು. ಆಂ ವಿಜಯಾ
ಪುರಮಂ ಪೊಱಮಟ್ಟಂದುಮೊದಲಿಂದುವರೆಗಂ, ಮತ್ತಮೇಂ, ಪುಟ್ಟಿ
ದಂದುಮೊದಲಿಂದುವರೆಗಂ ಈಪರಿಯ ಬೀರನಂ ಕಂಡುದಿಲ್ಲ. ಅಕಟ
ಕಟಾ ! ಮುನ್ನೀತೆಱದ ಬಲ್ಲಿದನೆಂದು ಬಗೆಯದೆ ಬಲನೆಲ್ಲಮಂ ಬಲಿ
ಯಿತ್ತೆಂ ; ಪೆತ್ತ ಗೆಲ್ಲಮಂ ಪೆಱಸಾರ್ಚಿದೆಂ ; ಪೊತ್ತಱಸಮಂ ಪುಯ್ಯೆ
ನಿಸಿದೆಂ ; ಪತ್ತಿದೇೞ್ಗೆಯುಂ ಬಯಲ್ಗೆಯ್ದಂ ; ನಿನ್ನ ನುಡಿಯುಂ ನೀೞ್ಕರಿ
ಸಿದೆಂ ; ಭಿನ್ನತಂತ್ರದೊಳ್ ಬೀದಿವರಿದೆಂ ; ಮುಂತಣೆರವಿನೊಳ್ಮೊಸ
ವೋದೆಂ ; ಪಿಂತಣೋಜೆಯುಂ ಬೀೞ್ಪಡಿಸಿದೆಂ ; ಈಕಡಲುಡಿಗೆಯ ಪೊಡ
ವಿಯೆಡೆಯೊಳಿಡಿದ ಕೂರ್ದೊರೆಗಳೊಳಿನ್ನೆವರೆಗಂ ಎನ್ನ ಪೆಸರ್ಗೇೞ್ದು
ಬಸವೞಿಯದರುಂ ಪೞಿಯಿಗೆಗಂಡಳವುಗಳೆಯದರುಂ ಪೌಜಂ ಕಂಡು
ತೇಜಂಗುಂದದವರುಂ ಕೈದುವೆಳಗಿಂಗೆ ಕಣ್ಗೆಡದವರುಮಿಲ್ಲ. ಅಂತಿರ್ಪ
ಕೂರ್ಪನೀಪಟ್ಟಣದೊಳ್ ಪೊಟ್ಟುಗೆಯ್ದಂ. ಎನ್ನ ಮನ್ನಣೆಯ ತುೞಿ
ಲಾಳ್ಗಳೀಲಗ್ಗೆಯೊಳೀರಾಱು ಸಾಸಿರ್ವರೞಿದರ್. ಉೞಿದರುಮೂರೂರ
ಗಿರುಳೊಳ್ ಪೊಱಮಟ್ಟು ಎಸಗುವಟ್ಟುಳಿಯಿಂ ಕಣ್ಗೆಟ್ಟು ಕಟ್ಟೞಿದು
ಇಂದು ನಾಳಿನೊಳೆನ್ನಂ ಬಿಟ್ಟುಪೋಪರ್ ; ಅವರೇಗೆಯ್ವರ್ ? ಕಳ್ವ
ಸಾರುವಂಗಳ್ಗಮೀಟ್ವ ಕೈದುಗಳ್ಗಂ ಕೊಯ್ವ ತಲೆಗಳ್ಗಂ ಕೊಱೆವ ಮೂ
ಗುಗಳ್ಗಂ ಗಣನೆಯಿಲ್ಲ. ಇಟ್ಟೆಡೆಗೆಯ್ದದಱಿಂ ಮೂಗುಬ್ಬಸಮಾ
ದುದು. ಬಿಟ್ಟು ಪೋಪೊಡಂ ಬಟ್ಟೆಯಿಲ್ಲ. ಕೆಟ್ಟಕಜ್ಜದೊಳ್ ಕೈಗೊಟ್ಟು
ಕಾಪಿಟ್ಟೆಮ್ಮಂ ಕಡೆನಾಯಿಸವೇೞ್ಕುಂ. ಅದರ್ಕೀಪಟ್ಟಣದವನ ಕಡೆಗಡಿ
ವರೆಗಮೆಮ್ಮನಾಡುಗರ್ ಕಾಣದಂತೆ ಅವನ ರಾಯಸಮಂ ತೆಗೆದಿತ್ತೊ
ಡಾಂ ಪದುಳದೊಳ್ ಪೋಪೆಂ ” ಎಂದನುವೇೞ್ವುದುಮವನುಮಂತೆಗೆ
ಯ್ದಂ. ಬೞಿಕ್ಕಾತುರುಕಪಡೆವಳಂ ಕಪ್ಪಿನಿಂದೆೞ್ದ ಕಾಡಾನೆಯಂತೆಯುಂ
ಪುಲಿವಾಯ್ದುೞಿದ ಪುಲ್ಲೆಯಂತೆಯುಂ, ತಡೆಯೊಡೆದ ಪಾವಿನಂತೆಯುಂ,
ಅಂಟುಗೞಿದ ಪಕ್ಕಿಗಳಂತೆಯುಂ, ಬಲೆಯಿಂ ತಪ್ಪಿದ ಮೊಲದಂತೆಯುಂ

ಬಾಲಂ ಪಱಿದ ಪಿಳ್ಳಿನಂತೆಯುಂ, ಕಟ್ಟುಸಡಿಲ್ದ ಕಳ್ಳನಂತೆಯುಂ, ಸಿಂದಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲದೆ ಪಿಂದಿರುಗಿ ನೋಡದೆ ಓಡಿ ತನ್ನ ಬೀಡಂ ಸಾರ್ದಂ. ಅಂದು ಮೊದಲ್ ತುರುಕರೀ **ಕಂಠೀರವನೃಪನ** ಪೆಸರ್ಗೊಳ್ಳಲುಮಾಡೆಸೆಗೆ ಮೊಗಮಾಗಲುಮಣ್ಮದೆ ಹಮ್ಮೞಿದು ಹುದುಗಿದರ್.

ಈತನುಮಾ ಯವನಪಡೆಯುಂ ಜಯಿಸಿ, ಕನ್ನಡನಾಡೊಳ್ ನೆಗೞ್ತೆವೆತ್ತು, ದೆಸೆಗಳಂ ಗೆಲಲುಜ್ಜುಗಿಸಿ ಮೂಡಲ್ ನಡೆದು, ವಿಜಯಾಪುರದ ಸೇನಾನಿಯೆನಿಸಿದ **ಖಾನಖಾನನ** ಸೇನೆಯನೆಬ್ಬಿಟ್ಟು, ರಾಯಗೋಂಟೆ ರತ್ನಗಿರಿ ರಾಮಗಿರಿ ವೀರಭದ್ರದುರ್ಗ ಕೆಂಗೇಱಿ ಪೆನ್ನಗರಂಗಳಂ ಕಟ್ಟಿ, ತೆಂಕಲ್-ಮಧುರೆಯ **ತಿರುಮಲೆನಾಯಕ**ನನೀಕಮುಂ ಧುರದೊಳ್ ನೀಟ್ಟಿರಿಸಿ, ಕೊಳೆಯ ಸಾಂಬಳ್ಳಿ ಸತ್ಯಮಂಗಲ ಡಣಾಯಕನ ಕೋಂಟೆಗಳಂ ಕೊಂಡು, ಪಡುವಲ್—ಕೆಳಲೆಯ ನಾಡ ಪಿರಿಯಪಟ್ಟಣಮಂ ಕೞ್ಗಲೆಯೊಳೀಟ್ಟು, ಸರ್ವಸ್ವದೊಡನಾ **ಮಲ್ಲರಾಜನಂ** ಕೈಸೆಱೆವಿಡಿದು, ಬಡಗಲ್—**ಮಲ್ಲುಕನ** ದೞಮುಮಂ ಮುಮ್ಮೞಿಗೊಳಿಸಿ, ತುಱುಗೆಱೆ ಕಡಬ ಕಲ್ಲೂರ್ ಹೆಬ್ಬೂರ್ ಮೊದಲಾದ ಪಲವುಂ ಪೊೞಲ್ಗಳಂ ಸೆಳೆದು ಪೆರ್ಮೆವೆತ್ತು, ಧರ್ಮದೊಳಿಳೆಯುಂ ಪಾಲಿಸುತ್ತೆ, ನಿತ್ಯಸುಖಮನೆಳಸಿ, ತತ್ತ್ವಮನಾರಯ್ದು, ಪುರುಷೋತ್ತಮನ ಭಕ್ತಿಯೊಳಲ್ಲದೆ ಮುಕ್ತಿಯನುಗೊಳ್ಳದೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ, ಅವತರಿಸುತ್ತುಮೆ ಆರ್ತರಕ್ಷೆಯುಂ ಧೂರ್ತಶಿಕ್ಷೆಯುಂ ಕ್ಷಣವಿಳಂಬಮುಂ ಸೈರಿಸದೆಸಗಿದ ನೃಸಿಂಹನ ದಿವ್ಯಮೂರ್ತಿಯುಂ ನೆನೆದು ಜಾನಿಸಿ ಕೂರ್ತು ಕೊಂಡಾಡಿ ಅಡಿಗೆಱಗಿಯಾಳ್ಗೆಯ್ದು ತಣಿದಾನಂದರಸದೊಳ್ಮಾಂದಿರ್ದೊಡಂ—ತನ್ನಂತೀಲೋಗರೆಲ್ಲರುಂ ಬರ್ದುಂಕುಗೆಂದು ತಾನಿರ್ಪರಮನೆಯ ಮುಂದೆ ಸುತ್ತಲ್ಬಳಸಿದೆತ್ತರದ ಕಲ್ಲ ಪಾಗಲುಂ, ಬಿತ್ತರದ ಕೈಸಾಲೆಯುಂ, ಬಾಂಬರೆಗಂ ಬಳೆದೇೞ್ನೆಲೆಯ ಗೋಪುರಮುಂ, ಮಂಟಪಂಗಳುಮೊಳವಳಯದೊಳಿಡಿದ ಪರಿವಾರದೇವತಾಲಯಂಗಳುಂ, ರಂಗುವಡೆದ ನವರಂಗಮುಂ, ಕೞ್ತಲೆವಳಸುಂ ಗಬ್ಬವನೆಯುಮೊ

ಳ್ಪುವಡೆದ ದೇಗುಲಮುಂ ಕಟ್ಟಿಸಿಯಲ್ಲಿ ಸನ್ನಿದಮಾದ ಲಕ್ಷ್ಮೀನೃಸಿಂಹಂಗೆ ತನ್ನ ಬೊಕ್ಕಸದೊಳ್ ಪೆಸರ್ವೆತ್ತ ಮುತ್ತಿನೆಕ್ಕಸರಂಗಳುಂ ಬಜ್ಜರದ ಮುಗುಡಂಗಳುಂ ಪಚ್ಚೆಯ ತೋಳ್ವಚ್ಚಂಗಳುಂ ಕೆಂಬರಲ ಕಡಗಂಗಳುಂ ಕರ್ಮಣಿಯುಡೆನೂಲ್ಗಳುಂ ಮೊದಲಾದ ಪಲವಣ್ಣದ ಪೊನ್ನರನ್ನದೊಳ್ತೊಡವುಗಳಂ ಮಿಸುನಿಯ ತಟ್ಟೆ ತಳಿಗೆ ಬಟ್ಟಲ್ ಗುಂಬಂಗಳ್ ಮೊದಲಾದುಪಕರಣಂಗಳಂ ಪಲತೆಱದ ವಾಹನಂಗಳಂ ಸಮೆಯಿಸಿ ಬರಿಸದ ತಿಂಗಳ ಪಕ್ಕದ ಪಗಲ ನಿಚ್ಚದ ಜಾತ್ರೆಯುಕ್ಕೆವಂಗಳನೊಡರ್ಚಿ ಮೆಚ್ಚಿಸಿ, ಕಟ್ಟೆ ಕೆಱೆ ಪರಿಕಾಲ್ಗಳಿಂದೊಪ್ಪುವ ನಾಡುಗಳಂ ತದಧೀನಂಗೆಯ್ದಾವಗಂ ತದಾಯತ್ತಚಿತ್ತದೊಳ್ ಪಲವೂಟಗಂಗಳನೆಸಗುತ್ತೆ ಪಲವುಂ ಬರಿಸಮಿರ್ದು ತಣಿದು ಪರವಾಸುದೇವನಡಿಯಂ ಪರಿಚರಿಸಲ್ಕೆಂದು ಪರಮಪದಮಂ ಸಾರ್ದಂ.

ದೊಡದೇವರಾಜ ಚರಿತಂ

ಶ್ರೀಮತ್ಸಕಲಸಾಮಂತರಾಜನ್ಯಚೂಡಾವತಂಸಿತ ಪದರಾಜೀವನೆನಿಪ **ದೇವರಾಜಂಗೆ** ನಾಲ್ವರ್ ಕುವರರ್ ಐರಾವತಕ್ಕೆ ನಾಲ್ಕುಂ ನಿಗ್ಗಮಂಗಳಂತೆಯುಂ, ಪೊಂಬಸಿಱಂಗೆ ನಾಲ್ಕುಂ ಮೊಗಂಗಳಂತೆಯುಂ, ಪೊಡೆಯಲರಂಗೆ ನಾಲ್ಕುಂ ತೋಳ್ಗಳಂತೆಯುಂ ಅತಿಶಯಾವಹರೆನಿಸಿ ನೆಗೞ್ದರ್. ಆ **ದೇವರಾಜ**ರಸನ ನಾಲ್ವರ್ ಕುವರರೊಳಂ **ದೊಡದೇವರಾಜಂ** ವರ್ಗಚತುಷ್ಟಯದೊಳ್ ಧರ್ಮದಂತೆಯುಂ, ಉಪಾಯಚತುಷ್ಟಯದೊಳ್ ಸಾಮದಂತೆಯುಂ, ವೇದಚತುಷ್ಟಯದೊಳ್ ಋಕ್ಕಿನಂತೆಯುಂ, ವ್ಯೂಹಚತುಷ್ಟಯದೊಳ್ ವಾಸುದೇವನಂತೆಯುಂ ಮೊದಲಿಗನಾಗಿ ಜಗದೊಳ್ ನೆಗೞ್ತೆವೆತ್ತಂ. ಆತನಿರವನಾರಯ್ದು ಆವಂ ಮೆಯ್ವೆತ್ತ ಚಂದ್ರಕುಲದ ಮೈಮೆಯೆಂದುಂ, ಗಂಡುವರಿಜುವಡೆದ ಯದುಕುಲದೇೞ್ಗೆ

ಯೆಂದುಂ, ಪೊಸತೊಂದು ವೇಷದೊಳೆಸೆವ ಭೂಲೋಕದ ಪುಣ್ಯಮೆಂದುಂ, ಕೆಯ್ಯಾಲ್ದಳೆದ ಕನ್ನಡನಾಡ ಕಡುಪೆಂದುಂ, ಪಡಿಯೊಡಲ್ಗೊಂಡ ಸಜ್ಜನರ ಭಾಗ್ಯೋದಯಮೆಂದುಂ ಬಗೆದು ಬಣ್ಣಿಪರ್. ಮತ್ತಮೀತನ ಮೆಯ್ಸಿರಿ ಗಳ್ಕಿಯುಲರಂಬನೊಡಲ್ಬಡೆದಾದನೆಂದುಂ, ಮೊಗದೊಳ್ಪಿಂಗೆ ನಾಣ್ಚಿ ಚಂದಿರಂ ಕಂದುದಳೆದನೆಂದುಂ, ತೇಜಕ್ಕೆ ದಿಟಂಗುಂದಿ ಬಿಸುಗದಿರಂ ಬವಣೆಗೊಂಡಪನೆಂದುಂ ಭಾವಿಸುವರ್. ಈತನುಂ ಧರ್ಮದೊಳ್ ಧರ್ಮಸುತನಂ, ಸತ್ಯದೊಳ್ ರಾಮಚಂದ್ರನಂ ದೊರೆಗೊಂಡು ತನ್ನಂ ಬಱಸಂದಾಳ್ಗೆಯ್ವನುಜರ್ವೆರಸು ಸಂತಸದೊಳ್ ತನ್ನ ಬೀರಮುಂ ಬಲ್ವಱಕೆಗಾಳೆಗದೊಳ್ ತನ್ನ ಬಿನ್ನಣಮುಂ ಪೊರ್ದಿದರಂ ಪೊರೆವುದಱೊಳ್, ತನ್ನೌದಾರ್ಯಮುಂ ಓದಾಳಿ ಪಾರ್ವರೊಳ್, ತನ್ನೆಱಕಮುಂ ತನ್ನಂ ನಂಬಿದರೊಳ್, ತನ್ನ ದಯೆಯುಂ ಆರ್ತರೊಳ್, ತನ್ನೈಸಿರಿಯುಂ ಆಳ್ಗಳೊಱ್ಗನೊಳ್, ತನ್ನ ಸೊಬಗಂ ಕೆಯ್ವಿಡಿದ ರಾಣಿಯೊಳ್, ತನ್ನ ಕಡುಪಂ ಕಳ್ಳರೊಳ್, ತನ್ನ ಪುರುಡಂ ಪುಸಿವರೊಳ್, ತನ್ನಾಸೆಯುಂ ಜಸದೊಳ್, ತನ್ನ ಭಕ್ತಿಯುಂ ಪುರುಷೋತ್ತಮನೊಳ್ ಪುದುಗಿಸಿ ಪದುಳದೊಳಗಿರ್ಪಂ. ಮತ್ತಮೊಡನಾಡಿವಗೆಗಳೆನಿಸುವೇಕಾದಶೇಂದ್ರಿಯಂಗಳುಮಂ ಗೆಲ್ದು ಬಸಂಗೆಯ್ದು ಬಲ್ಮೆಯಿಂದೊಳವಗೆಗಳಪ್ಪ ಕಾಮಾದಿಷಡ್ವರ್ಗಮುಂ ನೆರ್ಗಿ, ಆವಗಂ ಬಿಜ್ಜೆಗಲ್ವುದುಂ ಬಿನ್ನಣಂಬಡೆವುದುಂ ಬಿನಯಮುಂ ತೋರ್ಪುದುಂ ಚಾಗಮನಾಗಿಪುದುಂ ಜಸಮುಂ ಪಸರಿಪುದುಂ ಶಕ್ತಿಯುಂ ಬಿತ್ತರಿಪುದುಂ ಶೌರ್ಯಮುಂ ಬೀರ್ವರಿಪುದುಂ ಸಾಸಮುಂ ಸೂಸುವುದುಂ ಸತ್ಯಮುಂ ಸಲಪುವುದುಂ ಜಯಮುಂ ಸಂಪಾದಿಪುದುಂ ಮೊದಲಾದೊಳ್ಗೆಯ್ತದೊಳೆ ಪೊಱ್ತುಗಳೆಯುತ್ತೆ, ಪುಸಿಗಂ ಪೊಱಟೆಗಂ ಮಾಯೆಗಂ ಮಱವೆಗಂ ಕಳವಿಂಗಂ ಕಪಟಕ್ಕಂ ಹಿಂಸೆಗಂ ಹಿಸುಣ್ಗಂ ಬಿಱುನುಡಿಗಂ ಬೇಂಟೆಗಂ ಪಗಡೆಗಂ ಪಗಲ್ನಿದ್ದೆಗಂ ಜೂದಿಂಗಂ ಜೋಡತನಕ್ಕಂ ಸೊರ್ಕಿಂಗಂ ಸೋಱಹಿಂಗಂ ಇಂಬುಗೊಡದೆ, ಜಸದೊಳಂ ತೇಜದೊಳಂ ಸಸಿನೇಸರ್ಗಳೊಡವೆರೆದೊಂ

ದು ಮೆಯ್ದಳಿದರೆಂಬ ಸಂದೆಯಮನೊದವಿಸುತ್ತೆ, ಪತ್ತಿದರೊಳಂ ಪಗೆವರೊಳಂ ತಱುವಾಯಿಂ ತಣ್ಪುಬಿಸುಪುಗಳಂ ಪಸರಿಸುತ್ತೆ, ತಾಂ ನಿರ್ಮಳನಾಗಿಯುಂ ಪಗೆರಾಣಿಯರ ಮೊಗದೊಳ್ ಮಾಲಿನ್ಯಮಂ, ಪರಿಶುದ್ಧನಾಗಿಯುಂ ಪ್ರಜೆಗಳೊಳ್ ರಾಗಮನಾಗಿಸುತ್ತೆ, ಬೀರದ ಮೊಳೆ ಬಿನ್ನಣದ ಬೆಳೆ ದಯೆಯ ಸೊಂಪು ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯದ ಪೆಂಪು ನಯದ ಕೂರ್ಪು ನನ್ನಿಯಾರ್ಪು ಚದುರ ಬಲ್ಪು ಜಾಣ್ಮೆಯೊಳ್ಪು ಜಯದ ಮೋಡಿ ಜಸದ ಗಾಡಿ ದಾನದ ಪೂಣ್ಕೆ ಧರ್ಮದ ಕಾಣ್ಕೆ ತಿಳಿವಿನ ಮಚ್ಚು ಧೀರತೆಯ ಪೆಚ್ಚು ಒಸಗೆಯುರ್ಬು ಒಜೆಯ ಕೊರ್ಬು ಸಿರಿಯ ಕೂಟಂ ಸಿಂಗರದಾಟಂ ಒಲವಿನಣ್ಪು ಉತ್ಸವದ ನಣ್ಪೆಂದು ಬಲ್ಲರ್ ಬಗೆಯೆ, ಬೆಟ್ಟದಂತೆಯುಂ ಪೆರ್ಗಡಲಂತೆಯುಂ ಇನಿತಿನಿತರ್ಕೆ ಕಂಪಿಸದೆ ಕದಡದೆ ಇಂತಿರ್ಪವನ ನಿಱುಗುರುಳಂ ಪೆಱೆನೊಸಲಂ ಕುಡುವುರ್ವಂ ಕುಡಿತೆಗಣ್ಣಂ ಮೊನೆವಲ್ಲಂ ಮುಗುಳ್ನಗೆಯುಂ ಕೆಂಬಾಯ್ದೆಱೆಯುಂ ಕಂಬುಗಳಮುಂ ತೋರಗಂದಮುಂ ಪೇರೆರ್ದೆಯಂ ನಿಡುದೋಳಂ ಬಡನಡುವಂ ಮಿಸುಪ ತೊಡೆಯಂ ಮೆಲ್ಲಡಿಯುಂ ಕಂಡು ಮರುಳ್ಗೊಂಡು ಮೇರೆಮೀಱು ಮೆಯ್ಮಱೆದೆಕ್ಕಟಿಯೊಳ್ ಸೊರ್ಕಿ ಮೇಲಿಕ್ಕುವ ಸಱುಮಿಂಡಿವೆಣ್ಗಳಂ ಸದೆದು ಭಂಗಿಪ ಸತ್ಯಸದಾಚಾರಂಗಳಿಂದೆಯುಂ, ನನ್ನಿಯ ನಲ್ಲನಣ್ಮನಾಣ್ಮಂ ಪುಸಿವರ ಬೊಜಗಂ ಮುದ್ದುಗರ ಮೊದಲಿಗನಾರ್ಪರರಸನಳವಿಗರಾಣ್ಮನುರ್ಕುಳ್ಳರೋಪನೆಟ್ಟಱುವರಿಯುಮಂ ಇಱಿತಗಾಱರೆಱೆಯುಂ ಬಲ್ಲಿದರ ಬಲ್ಲಹನೆಂಬಿವು ಮೊದಲಾದ ಪಲವುಂ ಬಿರುದಂ ಕೇಳ್ದು ಕಿಡಿಗೆದಱು ಕಿನಿಸು ಕೇಣಂಗೊಂಡು ದಂಡೆತ್ತಿ ನಡೆವ ಬಲ್ಪಗೆವಡೆಯುಂ ಬಂಡುಗೆಯ್ವ ಶೌರ್ಯ ಪರಾಕ್ರಮಂಗಳಿಂದೆಯುಮೊಂದಿ ಜಸಂಬಡೆದೆಸೆವೀತನಂ ಮುಂ ನೋಂತ ಪಲನೋಂಪಿಗಳಿಂದೆ ದಮಯಂತಿ ನಳನಂ, ಸುದಕ್ಷಿಣೆ ದಿಲೀಪನಂ, ಜಾನಕಿ ರಾಮಚಂದ್ರನಂ, ರೋಹಿಣಿ ಚಂದ್ರಮನಂ, ಶಚೀದೇವಿ ದೇವೇಂದ್ರನಂ, ಗಿರಿಜೆ ಶಂಕರನಂ, ಸಿರಿಯರಸಿ ನಾರಾಯಣನಂ ಸಾರ್ದಂತೆ

ಸಾರ್ದ **ಅಮೃತಾಂಬೆ**ಯೆಂಬರಸಿ ಎಡೆಪಿಡದೆ ಕಾಂತಿ ಸೂರ್ಯನೊಳ್ ಕಳೆ ಚಂದ್ರನೊಳ್ ಕಂಪು ಬಾವನ್ನದೊಳ್ ಪುದಿವಂತೆ ಪುದುಗಿ ಪೋಗದೊಂದು ದೆ, ಮನ್ವಾದಿ ಸತ್ಕೃತಿ ವೇದಾರ್ಥಮಂ, ಜಸವೆಣ್ ಜಯವಂತನಂ, ಮತಿ ಬಿಜ್ಜೆವಳನಂ, ಧೃತಿ ದೃಢಸತ್ವನಂ, ಶುದ್ಧಿ ಸುಚರಿತ್ರನಂ, ಕ್ಷಮೆ ಜಿತಾತ್ಮನಂ, ದಯೆ ಧಾರ್ಮಿಕನಂ, ನೀತಿ ನೇಮುಗಾಜನಂ ಬಟಸಲ್ಪಂತೆ ಬಟಸಂದಿರ್ಪಳ್.

ಇಂತಿರ್ವರುಂ ಪಲವುಂ ಬರಿಸಂ ಪೊಸಪೊಸತೆನಿಸಿ ಪಸರಿಸುವ ನೇಹದಿಂ ಸಂತಸವಿರ್ಪಿನಂ;

ಅರಸಿಯೊರ್ವಗಲ್ ಚಿಂತೆಯಿಂದೆವೆಯಾಟವಂ ಮಱೆದು ಮ್ ನದೊಳಿರ್ಪಿನಂ; ಅವಳಂ ಕೆಳದಿಯರುಂ ಬಗೆಯಱಿದೊಳ್ಪಾತಿನಿಂದೊ ಯ್ಯನೊಡಂಬಡಿಪಂತವುರದ ಬರ್ದೆಯರುಂ ಬಳಸಿರೆ, ಎಡಗೆಯ್ದಳದೊಳ್ ಮೊಗದಾವರೆಯಿಟ್ಟು ನಿಟ್ಟುಸಿರ್ವಿಡುತ್ತೆ, ಎಡೆಯೆಡೆಯೊಳೆಮೆವೊಯ್ಲಿಂದು ದಿರ್ವ ಕಣ್ಬನಿಯಿಂ ದುಗುಲಮಂ ನನೆಯಿಸುತ್ತೆ ಜಾನದೊಳಿರ್ಪಿನಂ;

ಅರಸಂ ಪತ್ತೆಸಾರ್ದಿದಿರೇೞ್ವುದಂ ಮಾಣಿಸಿ, ತಾನುಮಾಮೆಲ್ವಾ ಸಿನೊಳ್ ಕುಳ್ಳಿರ್ದು—"ಎಲೆಯರಸಿ! ನೀನುಟ್ಟು ತೊಟ್ಟಣ್ಪಿಟ್ಟು ಪೂ ಮುಡಿದಾನಂದಂಬಡೆಯದೆ ಬಱದೇಕೆ ಪಗಲ್ ಕಂಡ ಪೆಱಿಯಂತೆ, ಮಂಜುಮುಸುಕಿದ ತಾವರೆಯಂತೆ, ಪೊಗೆಸುತ್ತಿದ ಪುತ್ತಳಿಯಂತೆ, ಬಿಸಿಲ್ಪೊಡೆದ ನೆಯ್ದಿಲಂತೆ, ಬಾಡಿ ಬಣ್ಣಂಗುಂದಿ ಬಸವೞಿದು ಜಾನಿಸು ತ್ತಿರ್ಪೆ? ಏಪರಿಯೆಣಿಸಿದೊಡಮೆನ್ನೊಳಮೆನ್ನಂತವುರದವರೊಳಂ ತಪ್ಪಿ ನಿತುಮಿಲ್ಲಂ. ಅದೆತ್ತಣಿಂ ಬಂದುದೆಂತು ಮೊಳೆತುದೇಪರಿಯೊಳ್ ಬಳೆದು ದೇತೆಜದಿಂ ನೆಲೆಗೊಂಡುದಿದೇನುಬ್ಬೆಗಮೋ ಮುಳಿಸೋ ಮಱುಕಮೋ ಪೇೞ್? ಎಬ್ಬಿ ಪೊರ್ಡೆನ್ನಂ ಮೊಗನೋಡು, ನುಡಿಸು, ಬಣ್ಣಿಸು." ಎಂದು ಪಲರ್ಮೆ ಬೆಸಗೊಳೆಯುಂ, ಪಡಿನುಡಿಗುಡಲಣ್ಮದೆ ಕೆಲದೊ ಳಿರ್ಪ ಕೆಳದಿಯ ಮೊಗಮಂ ನೋಡೆ, ಅವಳ್ ಮೆಲ್ಪಾತಿನಿಂದೆ—

"ಎಲೆ ದೇವ! ದೇವರ್ ದಯೆಗೆಯ್ವೆಡೆಯೊಳ್ ಕೊಱತೆಯೆತ್ತಣಿಂ ಬರ್ಪುದು ? ಎತ್ತಾನುಮುಳ್ಳೊಡಂ ದೇವರಡಿಯೊಳರಸಿಯರ್ಗೆ ಮುನಿಸೆನಿತು ಸಮನಿಪುದು! ಆಯೆಣಿಕೆ ನಿಲ್ಕೆ. ಮೇಣರಸಿಯರ್ ಪಲವುಂ ದಿವಸದಿಂ ಶಿಶುವಂ ಬಯಸಿ ಬೇವಸಂಗೊಂಬುದೆನಿತಾನುಮುಂಟು. ಇನಿಸುಂ ಪೊಱಮ್ಟಂದೆಡೆಯೊಳ್ ನಿಲ್ಲದೆ ಕುಳ್ಳಿರದೆ ಮಲಂಗದೆ ದುಗುಲಮಂ ತೊಡಮಂ ತಿಲಕಮುಂ ಮುಡಿವ ಮಾಟಮುಂ ವೀಳೆಯಮನೆಮ್ಮ ನಿರ್ಬಂಧದಿಂದೆಸಗುತ್ತೆ ದೇವರಡಿಯೊಳ್ ಭಯದಿಂದೊಂದು ವೇಳೆಯುಂ ಕಂಡು ಕಾಣಿಸದಿರ್ಪಳ್. ಈಪೊೞ್ತು ಭಾಗವತಶ್ರವಣಂಗೆಯ್ವಲ್ಲಿ—

—ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಬಾಲಲೀಲೆಯ ವರ್ಣನೆ—

ಗೊಲ್ಲವಳ್ಳಿಯೊಳೆಳಸಿಸುತನದೊಳೆಸೆವ ವಾಸುದೇವಂ ನೆವಮಿಲ್ಲದೆಡೆಯೆಡೆಯೊಳ್ ಮಸಗುವ ಮುದ್ದುನಗೆಯುಂ, ಒರ್ಕೆಯ್ಯೊಳೆಱೆದು ಚೆಂಬಾಯೊಳಿಂಬುಗೊಳಿಸಿದ ಮೆಲ್ಲಡಿಯುಂಗುಟಮುಂ, ಮುತ್ತಿನೆಕ್ಕಸರದೊಳ್ ಕಟ್ಟಿ ನೇಲ್ದ ನೀಱ್ಕಯುಂ ನೀಱ್ಕದುಯ್ಯಲಾಡುವ ಕೆಂಬರಲ ಸೆಂಡಸಂಡಲೆವ ಪೆಱಗೆಯ್ಯುಂ, ಬಗೆಗಱಿ ಪರಿತಂದು ನಿಟ್ಟೆಸಿ ಮಣಿದು ಮೊಗದೊಳ್ ಮೊಗಮಿಟ್ಟು ಮುದ್ದಿಸಿ ಮೆಯ್ಮಱೆವ ಗೋಪಿಯ ಮೊಲೆಯುಣಲೆಳಸಿ ನಿಮಿನಿಮಿರ್ದು ನೀಱ್ಕತೆಳವಳ್ಳಿದೋಳ್ಗಳಂ ನೆಗನೆಗಪಿ ನೀಡುತಡಿಯಿಡುವ ತವಕದೊಳುಲಿವ ಕಿಱುಗೆಜ್ಜೆಯುಂದುಗೆಗಳುಂ, ನಸುಜೋಲ್ದೆಳಗಿನಿಯುನಲೆವ ಪಚ್ಚೆಯ ಮಾಂಗಾಯ ತಾಕಿನೊಳ್ ಮಸುಳಿಸುವೆರಡುಂ ಮೆಲ್ಗದಂಪುಗಳೊಳಿಟ್ಟ ಕತ್ತುರಿಯ ದಿಟ್ಟಿಬೊಟ್ಟುಂ, ಕಿಱುಗುರುಳೊಳ್ ಕೋದು ಕಟ್ಟಿದ ಕೆಂಬರಲರಳೆಲೆಯ ಲಂಬಣದ ಮುತ್ತಿನ ಪೆಱೆಯಂತೆ ಮೆಱೆವ ಪೆಱೆಗೆಱೆಯ ನಾಮಮುಂ ಮನಂಗೊಳೆ ಪೊಂದೊಟ್ಟಿಲೊಳ್ ಮಲಂಗಿದ ಪಾಂಗಂ। ಮತ್ತಮೆಳಸಸಿನೊಸಲೊಳ್ ಕವಿವ ಸಿಱುಗುರುಳುಂ, ಅರೆದೆಱೆದ ಕಡೆವಾಯೊಳ್ ಸೂಸುವಿಂಚರಿಯಿಂ ನನೆದ ನಸುದೋಱುವುಸಿರುಂ, ಮುಂ ಜಗಮುಂ ಪಡೆವಾಗಳ್ ಮೊಗದೊಳ್

ಮೊಗೆದು ಮೊಳೆದೋಱಿದ ಪಾವಕನಂ ಪಡಿಗೊಳ್ವ ಶ್ರೀಚೂರ್ಣತಿಲ
ಕಮುಂ, ಕರ್ಮುರ್ಣಿಮೊಗರ್ವಡೆದೆರ್ದೆಯಾಗಸದ ಸೊಬಗಿಂಗೆ ಸೋಲ್ತು
ಮೆರ್ಯ್ದಳಿದುದಿಸಿದ ಪೊಸಮೆಱಿಯುಂ ಪೋಲ್ವ ಪುಲಿಯುಗುರುಂ, ಪೆಱ
ಸಾರ್ಚಿದಡಿಯ ಕಿಱುಗೆಜ್ಜೆಯುಲಿಗೇಳ್ದು ಮಡಮುಱಿದು ಪಸರಿಸುವೆ
ಸಟ್ಗಣ್ವೆಳಗುಂ, ಪಿಡಿಪಿಡಿದೆೞಿಯೆ ಪಱಿದುದಿರ್ದರಳೆಲೆಯ ಲಂಬಣಸರದ
ಮುತ್ತುಗಳ್ ಊಱಿದೊರ್ಕೆಯ್ದಳಮನೊರ್ಮೊಱಿಕಾಲನೊತ್ತಿಪಿನಂ
ಅಲ್ಲಿ ನಿಂದವಂ ಬೆದಕುವ ಮೊಳೆವೆರಲ್ಗಳುಂ, ತುಂಬಿದ ಪೊಂದಳಿಗೆಗಳಂ
ತುಡುಕಿ ಕೌಚಿ ಪರಿವ ತಿಳಿನೀರೊಳ್ ತನ್ನ ಪಡಿನೆೞಲಂ ಕಂಡು ಪೊಡೆಯೆ
ಸಿಡಿವ ಸೀರ್ಪನಿದಳೆದ ಸಿರಿಯೊಡಲುಮಾಗಿ, ಅಂಗಳದೊಳ್ ತಳರ್ವ ತನ್ನ
ಬೞಿವಿಡಿದು ಮನದೊಡನೆ ದಿಟ್ಟಿಯುಂ ಸುೞಿಸುೞಿಸಿ ಸೊಗಂಬಡೆದು
ಸೊರ್ಕಿ ಮೇಲಿಕ್ಕಿ ಪಿಡಿದೆತ್ತಿ ತೞ್ಕೈಸಿ ಮಗ್ಗುಲಂ ಸಾರ್ಚಿ ಮೊಗ
ನೋಡಿ ಮೊಲೆಯೂಡೆ ಪಾಲ್ಗುಡಿಯುತ್ತೆ ಮೊಳೆವಲ್ಮಿಸುಗೆ ಎಡೆಯೆಡೆ
ಯೊಳ್ನಗುವ ಗಾಡಿಯುಂ। ಬೞಿಕ್ಕಡಿಗಡಿಗೇೞ್ವ ಬೀೞ್ವಾಯಸದಿಂ ಪೊಡೆ
ಯೊಳಿಡಿದ ಪಲವುಂ ಜಗಮುಂ ಕಂಪಿಸದಂತೆ ಬಿಗಿದು ಕಿೞ್ಪೊಡೆಯೊಳ್
ಕಟ್ಟಿದ ಪವಳದಮುಳ್ನೀವಳದೊಳ್ ನೇಲ್ವ ಪೊಂಗಿಱುಗಂಟೆ ಉಲಿಯ
ದಂತೊರ್ಕೆಯ್ಯೊಳ್ ಪಿಡಿದು ಒಯ್ಯನೆಡಗೋಣೆಗೆ ನಡೆತಂದು ಅಲ್ಲಿ
ಗೋಪಿ ಕಡೆಗಂದಲೊಳ್ಬೆಣೆ ಗಳೆಯದುೞುಪಿಯೊಲೆಯೊಳುರ್ಕಿಯುಗುವ
ಪಾಲ್ಗಂದಲನಿೞುಪಿ ಬರ್ಪನಿತಱೊಳಾಕಡೆಗಂದಲಂ ಮಂತಿನೊಳ್ ಪೊ
ಯ್ದೊಡೆದು ಆಬೆಣ್ಣೆಯೊಳ್ ಬೇೞ್ಪನಿತುಮಂ ನುಣ್ಣನೆ ನುಂಗಿ ತಣ್ಣನೆ
ತಣಿದು ಉೞಿದುದಂ ಕೊಂಡಂಗಳಕೆ ನಡೆದು ಅಲ್ಲಿ ನಟ್ಟನಡುವೆ ನಟ್ಟ
ಪೊಂಗೞಿಯೊಳ್ ಕಟ್ಟಿರ್ದ ಕರ್ಗೋಡಗದ ಸರಪಳಿಯ ಕೀಲಂ ಕೞಿಲ್ಚ
ಪೆಡದಲೆವಿಡಿದದನೆೞೆದುಯ್ದುರುಮುಱಿಯದಂತೊಂದು ಮೂಲೆಮನೆಯೊ
ಳ್ ಮರಮೊರಲೇಱಿ ಮಂಡಿಸಿ ಬೆಣ್ಣೆದಿನಿಸಿಯೊಡನುಂಡುದನುಗುೞಿಂದು
ದಂಡಿಸುವಿನಮುದರ್ಕದು ಬೆದಱಿ ಪಲ್ಗಿಱಿವುದುಮದಂ ಬೆಣ್ಣೆಗೆತ್ತು:

ಬೆರಲಿಂ ತೆಗೆಯುತ್ತಮಿರೆ, ಮುಂ ಮನೆವಾೞ್ತೆಗೆಯ್ದು ಬಂದ ನಂದವಧು ಕಂದಲೊಡೆದುದಂ ಕಂಡದಂ ತನ್ನ ಕಂದನೆಸಕಂಗೆತ್ತು ಸಂತಸದೆ ನಸು ನಗುತ್ತೆಲ್ಲಿಯುಮಱಸಿ ಕಾಣದಲ್ಲಿಗೆ ನಡೆತಂದು ನಿಂದಾವಮಾೞ್ಕೆಯುಂ ಕಂಡಳ್ಕಿ ನಸುಮುನಿಸಿಂದೆ—ಎಲೆ ದುಱುದುಂಬಿ, ಸಿಲ್ಕಿದೆಯೈಸೆ! ನಿನ್ನುದ್ದುರುಟುತನಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಬುದ್ಧಿವೇೞ್ವೆನೆಂದದ್ದುರಿಪುಮಾದಸಿಗೇಳುತ್ತ ವಳ ಕೋಲ್ವಿಡಿದ ಕೆಯ್ಯುಂ ಕುಡಿಗೊಂಡ ಪುರ್ಬುಂ ಕೆಂಗಣ್ಣುಂ ಕೂರ್ನೋಟಮುಮಾದ ಕೋಪಾಟೋಪಕ್ಕಂಜಿ ತನ್ನಂ ಮಾಂಜಲೆಂ ದತ್ತಣಿನೆೞ್ದು ಬೀದಿವರಿಯುತ್ತೆ ಮನೆದೇಗುಲಮನಂಗಳದೆಳದೊಳಸಿದೋಂ ಟಮುಂ ಕಱುದುಱುಗಳ ಕೊಟ್ಟಿಗೆಗಳುಮಂ ಪೊಕ್ಕು ಬವಣಿಗೊಂಬ ತನ್ನಂ ಬೞಸಲ್ವಾಯಸದಿಂ ಬೆಮರ್ದ ಮೊಗಮುಂ ಪೆರ್ಚಿದ ಸುಯ್ಯ ಲರುಂ ಸಡಿಲ್ದ ಮುಡಿಯುಂ ಸರಿದ ಮೇಲುದುಂ ಬಳ್ಕುವ ನಡುವುಂ ಬಸವೞಿವ ನಡೆಯುಮಾದ ತಾಯ ಬೞಲ್ಕೆಗಂಡೊದವಿದ ಮಱುಕದಿಂ ನಾಲ್ಮೊಗಂ ಮಾದೇವಂ ಮೊದಲಾದ ಬಾಂಬಟ್ಟೆಗರ ದಿಟ್ಟಿಗಂ ಪರಮ ಯೋಗಿಗಳ ಬಗೆಗಂ ಮೆಯ್ಗುಡದ ಬೊಮ್ಮನವಳ ಕೆಯ್ಬಸಮಾಗುತ್ತೆ ಹದುಗಿ ಹಂಮೈಸಿ ನಡನಡುಗಿ ಪನಿಸೂಸುವ ಬಗಸೆಗಣ್ಣಂ ಮುಚ್ಚಿ ಪೊಱಗೆಯ್ಯಿಂದೊಱಸುತ್ತೆ ನಿಲ್ವುದುಂ, ಅವಳುಮುಮ್ಮೆತ್ತು ಕೊಲಲೆತ್ತಿದ ಕೋಲಂ ಕೆಲಕಿಟ್ಟು ಕಟ್ಟುಱದೊಳ್ಬೆಟ್ಟತ್ತೆನೆ ನಿಟ್ಟುರವಂ ನುಡಿದು ಕಟ್ಟೆ ನಿಲಿಸಲ್ಕೆಂದು ತೊಟ್ಟನೊಂದು ಕಡೆದಾವಂ ಪೊಡೆವಳಿಸಿ ಪಿಡಿವಿನ ಮೆರೞ್ಚಿರಲಳವುಂ ಕಡಮೆಯಾಗೆ ಬೇಗದೆ ತನ್ನ ಇರ್ನೆರೆಯ ಬೀದಿಯ ಪಳ್ಳಿಯ ಮನೆಗಳೊಳುಳ್ಳ ದಾವನಿತುಮಂ ತಂದು ಗಂಟಿಕ್ಕಿದೊಡಮುಳ ಪಡದಿರೆ ಆವಳೞಲಿ ಬೞಲ್ವಿನಂ, ಮನಂಗಱಗಿ ನೆಟ್ಟನೆ ಕಟ್ಟುವಡೆದಿರ್ಪ ಕಟ್ಟೊಳ್ಪುಮಂ। ಮತ್ತಂ—"ಕೇಳೆಲೆ ಗೋಪಮ್ಮ! ನಿಮ್ಮೂರೊ ಳಿರ್ದೆಮ್ಮವಂದಿಗರ್ ಮನೆವಾೞ್ತೆಗೆಯ್ವುದರಿದು. ನಿನ್ನ ಮಗನಟ್ಟುಳಿ ಜೆಟ್ಟಿತ್ತು. ಈ ಪೊತ್ತಿಱಿಯೆೞ್ದು ಎಡೆಗೋಣೆಯೊಳ್ ಕಡೆಯುತ್ತಿರ್ಪಿನಂ;

ಮನೆವೊಕ್ಕುವಂದು ತೊಟ್ಟಿಲೊಳ್ ಪಟ್ಟಿರ್ದ ಮಗುವಂ ತುಱುಪ್ರದ ಮಾದನಿಗೇಳ್ವಾಂ ಕಡುಗಿ ನಡುಮನೆಗೆಯ್ತರ್ಪನಿತಱೊಳತ್ತಣಿಂ ಪಱಿದಂ ಗಳಕ್ಕೆ ನಡೆದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿರ್ದೆಳಗಱುವಂ ಬಿಟ್ಟುದಱ ಪಾಲುಮಂ ಪಿಡಿದು ಬಿಡದೆ ಪಱಿದಂತೆ ಪಱಿದು ನೆಗೆದಂತೆ ನೆಗೆದು ಪತ್ತೆಸಾರ್ದನಮಾತುಱು ಮುಱುಕದಿನೆಟ್ಟು ಮೊಗಂ ಮುಱಿದು ನಟ್ಟಾಲಿಯಿಂ ನಿಟ್ಟಿಸುತ್ತೆ ಪೆಱಗಾಲ್ಗಳಿನಿನಿಸುಂ [ಕುನುಂಗಿ]ನಿಂದು ಮೊಲೆಯುಣಮಂದ ಕಱುವಿನ ಮೆಯ್ಯ್ಗಂಪಂ ಸವಿದು ತೊಱೆಯಿಬಿಪಲೊಡಮಾಕಱುವುಂ ನೆಗಪಿದ ಬಾಲಮುಂ ನಿಮಿರ್ದ ಪೆಱಗಾಲ್ಗಳುಂ ನೆಗೆದ ಮೊಗಮುಂ ನಟ್ಟ ಮುಂಗಾಲ್ಗಳುಮಾಗಿ ಮೊಲೆಗುಡಿವ ಬೆಡಂಗಂ ನಿರವಿಸಿ ತಾನುಮದಱಂತೆ ನಾಲ್ಗಾಲೊಳ್ ನಿಂದು ಮೊಗನೆಗಪಿ ಮೊಲೆಯುಣ್ಬನಿತಱೊಳಾನುಂ ಬಂದು ಕಱಿಯಲನುವಪ್ಪುದುಂ, ಬೆದಱಿಯತ್ತಣಿಂ ಬೀದಿವಱಿದು ಮೆಯ್ಮಱಸಿ ಮಗುಳ್ದುಂ ಮನೆವೊಕ್ಕು ಕಂದಲ ಬೆಣ್ಣೆಯನಿತುಮಂ ತಿಂದು ಪೋದಂ" ಎಂದು ದೂಱುವೆಡನೆರೆಮನೆಯ ಮಡದಿಯುಂ ; ಮತ್ತಂ—" ಎಮ್ಮ ಚತ್ವರದೊಳ್ ಕಱುವಾಲವಂ ಕಗ್ಗೋಡಗದ ಗಡ್ಡದೊಳ್ಗಂಟಿಕ್ಕಲೊಡಮವೆರಡುಮೊಂದಕ್ಕೊಂದು ಬಿಗುತರ್ದು ಪಡುವ ಪಲವುಂ ಚಾಪಲಮುಂ ನಿರವಿಸುತ್ತಿರ್ಪಿನಮಾನುಂ ಬಂದು,—ಎಲೆಲೆ ಕಳ್ಳಂ ಕೆಯ್ಪಟ್ಟನೆಂಬುದು ಮೊದವಿ ಮೆಯ್ಮಱಸಿ ಮನೆವೊಕ್ಕಲ್ಲಿಯೊಲೆಯೇಱಿಸಿದ ಪಾಲ್ಗಂದಲಂ ಕಡೆವೆಡೆಯೊಳಂ ಕಡೆವ ಮೊಸರ್ಗಂದಲನೊಲೆಯೊಳಂ ಪಲ್ಲಟಂಗೊಂಡಿರಿಸಿ ಸಿಸುಗೆಱಿಯಲೆಂದಿರಿಸಿದ ಬಿಸುಪಾಲ್ವೆಣ್ಣೆಯುಂ ಸವಿದಾಪೊಂದಟ್ಟೆಯೊಳ್ ಸುಣ್ಣಮನಾತಿಳಿಯುಮಂ ತುಂಬಿ ಮೋಸಂಬಡಿಸಿದಂ" ಎಂದುಲಿವ ಬಲನೆರೆಮನೆಯ ಭಾಮೆಯುಂ; ಮತ್ತಂ—" ಪೊೞ್ತಱಿಯಾಂ ಕಱಿಯುತ್ತಿರ್ಪಿನಂ ತನ್ನಂ ಬಱಿಸಲ್ಕೆ ಪಲವುಂ ಕುವರರ್ವೆರಸೊಳಪೊಕ್ಕು ಬಳಸಿಯುಂ ನೋಡಿ ಕಾಣದೆ ಕೋಣೆಯೊಳ್ ಕಟ್ಟಿ ನೇಲ್ವ ನೆಲವಿನೊಳ್ ಪೊಸರ್ಗಂದಲಂ ಕಂಡು ಕಡೆಗೋಲಂ ನೆಗಪಿ ಕುಟುಕುವಿನಂ

ನೀಳ್ಕಿದಿರೆ ಮಣೆಯಂ ಮರವೊರಲಂ ಮಕ್ಕಳಂ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿ ಪೆಗಲೇಱ ನಿಂದು ಕುಂದಲಂ ಕುಟುಕೆ, ಸುರಿವ ಮೊಸಱ ಸರಿಯಂ ಸವಿಯುತ್ತಿರ್ಪಿನಮೆನ್ನೀಪೆಣ್ಮಗಳ್ ಪೋಗಿ ಕಂಡು ಕಳ್ಳಂ ಕಳ್ಳನೆಂಬುದುಮೊದಗಿ ಬಾಯೊಳಿಡಿದ ಮೊಸಱನವಳ ಮೊಗದೊಳ್ ಮುಕ್ಕುಳಿಸೆ ಕಣ್ಮುಚ್ಚುವುದುಂ ಗಳ್ಪನೆ ತಲೆಚ್ಚಿಗೆಯ್ದು ಮೊಗದೊಳ್ ಮೊಗವಿಟ್ಟು ಮುದ್ದಿಪ ನೆವದಿಂ ಗಾಸಿಗೆಯ್ದನಿದೆ ನೋಡು '' ಎಂದು ಮಗಳ ಬಾಯ್ದೆಱೆಯಂ ತೋಱ ದೂಱುವ ಮುಮ್ಮನೆಯ ಗರತಿಯುಂ; ಮತ್ತಂ—ಎಮ್ಮಂಗಳದೊಳ್ ಪಂಜರದ ಕೀಲಂ ಕಟಲ್ಚಿ ಗಿಳಿಯಂ ತಱುಬಿದನೆಂದುಂ, ಆಡುವೆಳವಕ್ಕಳ ಕಣ್ಗೆ ಮೆಟಿಸಿಕ್ಕಿದನೆಂದುಂ, ಮಲಂಗಿದ ಪೆಣ್ಗಳ ಮೊಗಕ್ಕೆ ಮಸಿಗಱೆಯಂ ಬರೆದನೆಂದುಂ, ಮುದುಪಂ ಬಾಯ್ದೆಱೆಯದಂತೆ ಬಿಗಿದು ಗಡ್ಡಮೀಸೆಗಳಂ ಗಂಟಿಕ್ಕಿದನೆಂದುಂ, ಸಿಸುಗಳಾಡುವ ಪೊಡೆಸೆಂಡಂ ಕೊಂಡುಯ್ದನೆಂದುಂ, ಪೊಂಬೊಗರಿಯನಪಹರಿಸಿದನೆಂದುಂ, ಕವಡೆಗಳಂ ಕವರ್ದನೆಂದುಂ, ಇವು ಮುಂತಾದ ಪಲವಂ ಪೊಲ್ಲದ ನಡತೆಗಳಂ ಸೊಲ್ಲಿಪ ಬೀದಿವನಿತೆಗಳ ಪೆಂಡಿರ್ಗಳುಂ—ತನ್ಮೊಳ್ಗಾವೆ ನಾಣ್ಚಿ ತಲೆವಾಗಿ ಬೇಗದೆ ನೋಣದೆ ಪೋಪಂತೆ ತಾಯ ಮಗುಳ್ಗಲಿನೆಟ್ಟು ಸಿರಿಮೊಗಂದೋಱುವ ಮುದ್ದುವಗೆಯಂ। ಮತ್ತಂ ನೆತ್ತಿಯೊಳ್ ಸಿರಿಮೆಯ್ವೊಗರ್ ಮೇಗಣ್ಗೆ ನೆಗೆದೊಟ್ಟಗೊಂಡಂತೆ ಮೆಱೆವ ಚಂಡಿಕೆಯುಂ, ಅಲ್ಲಿ ಮೊತ್ತಂಗೊಂಡ ಕಟ್ಟಲೆಯತ್ತಲಿತ್ತಲುಂ ಬಿತ್ತರಿಸಿದಂತೆ ಸುತ್ತಮುತ್ತಿದೆಳನೇಸರ್ಗದಿರಂ ನೆರಂಗೊಂಡು ಚಂಡಿಕೆಯೊಳ್ಸಟ್ಟಿರ್ಪ ಪೊಂಗುಂಡುಸರವುಂ, ಜಗವು ನೊಗೆಯಿಸುವಾಗಳ್ ಆವಗಮೊಗೆಯಿಸಿದಭ್ಯಾಸದಿಂದೀಗಳುಂ ಬಗೆಯೊಳಂ ಕಣ್ಣೊಳಂ ಪೊಣ್ಮಿ ನಿಂದೆಳಸಸಿನೇಸರ್ಗಳ್ ಸಿರಿಗುರುಳ್ಗಟ್ಟಲೆಯೊಳ್ ಕೇಣದಿಂದಿದಿರೇಱದಂತಿರ್ಪ ಪೆಱಗೆಱೆನಾವು ಕೆಂಬರಲರಳೆಲೆಗಳುಂ, ನಿಡುಗಣ್ಬಾಬೆವಮೀನ್ಗಳುಗುಟ್ಟುವೆಂಬಂತೆಸೆವ ಮುತ್ತಿನ ಕಿವಿವಚ್ಚವುಂ, ತ್ರಿಗುಣಮಯಮಹದ ಸೃಷ್ಟಿಗೆಯ್ಯಲೆಂದೆತ್ತಿಕಟ್ಟಿದ ಬಿತ್ತು

ಗಳ ಮೊತ್ತದಂತೆಸೆವ ಮುತ್ತಿನ ಕೆಂಬರಲ ಕರ್ಪಣೆಯ ಕಂಠಸರಂಗಳುಂ, ಬಾನೊಳಂ ಬಾನ್ಗುರುಳನ ತಲೆಯೊಳಂ ನೆಲಸಲ್ಕೆಂದಿರ್ಪಯ್ಯೞಿದು ಪುಸದೊಳ್ ಪೊಣ್ಮಿದೆಳವೆಱೆ ಪೊಱಗಣ್ಗೆ ಪಡಿನೆೞಲ್ಗೊಂಡಂತೆಸೆವ ಪುಲಿಯುಗುರ್ವಚ್ಚವುಂ, ಕಲಿಯುಗದೊಳ್ ಬಳೆವ ಸಿರಿಮೆಯ್ಯ ಕರ್ಪೂರ್ಗರ್ ಪೊಱಮಡಿಸಿದೊಡಂ ಬಿಡದೆ ತೊಡರ್ವ ಪಿಂತಣ ದ್ವಾಪರದ ಪಳದಿಪಣ್ಣಿದಂತಿರ್ಪ ಪೊಂದುಗುಲವುಂ, ನಡುವಳಸಿ ಸುತ್ತಿಯುದಱೊಳ್ ಸಿಲ್ಕಿಸಿದ ಪೊಂಗೊಳಲುಂ, ಏೞುಂ ಜಗಮನೊಳಕೊಂಡೊಡಂ ತಣಿಯದ ಬಸಿಱುಂ ತುಂಬಲ್ಕೆಂದು ಕಿಱುಗಲ್ಲಿಯೊಳಿಟ್ಟು ಕಕ್ಷದೊಳ್ ನೇಲ್ವ ಕಟ್ಟೋಗರವುಂ, ಕೆಯ್ಯೊಳ್ ಪಿಡಿದ ಕಿಱುಗೋಲುಮಾಗಿ ತನ್ನಂತೆಸೆವ ಸಾಸಿರ್ವರರ್ವೆರಸು ಕಱುಗಾಯಲ್ಕೆಂದು ಕಾನನಮಂ ಪೊಕ್ಕಲ್ಲಿ ಕಱುಗಳ ಮಂದೆಯೆಲ್ಲಮನೊಂದುವೆರಸಿ ಮೇಯಲ್ಕೆ ನಿಲಿಸಿ, ತಾನುಂ ಜಗುನೆಯ ತಡಿಯೊಳ್ ಜಾನಿಸುವಳ್ಳಿಗರೊಡನೆ ಕುಳ್ಳಿರ್ದರೆಗಣ್ಮುಚ್ಚಿ ಜಾನಿಸುತ್ತುಂ, ಮೊರೆಯುತ್ತೆ ಬವಣಿಗೊಂಬ ತುಂಬಿಗಳೊಡನೆ ಸುತ್ತಿ ಮೊರೆಯುತ್ತುಂ, ಕುಕಿಲ್ವ ಕೋಗಿಲೆಗಳಂ ಬೞಿಸಂದು ಕೂಗುತ್ತುಂ, ಕಮುರ್ಗಿಲ ಕರುವಿನಂತೆ ಮೆಱೆವ ತನ್ನ ಸಿರಿಮೆಯ್ಯುಂ ಕಂಡು ಸೊರ್ಕೇಱಿ ಕುಣಿಯುವ ಸೋಗೆಯೊಡನೆ ಕುಣಿಯುತ್ತುಂ, ಆಗಸದೊಳ್ ಪಾಱುವ ಪಕ್ಕಿಗಳ ನೆೞಲಂ ತಱುಬಿ ಪರಿಯುತ್ತುಂ, ಏಡಿಸುವ ಕೋಡಗಂಗಳನೇಡಿಸುತ್ತುಂ, ಅವಱ ಕೊನೆವಾಲಂಗಳಂ ಪಿಡಿದು ಬಿಡದೆ ಕೊಂಬಿನತ್ತಣಿಂ ಕೊಂಬಿಂಗಂ ಮರದತ್ತಣಿಂ ಮರಕ್ಕಂ ನೆಗೆಯುತ್ತುಂ, ನೀರ್ತಡಿಯೊಳ್ ಕುಪ್ಪಳಿಸುವ ಕಪ್ಪೆಗಳೊಡನೆ ಕುಪ್ಪಳಿಸುತ್ತುಂ, ಪಡಿನೆೞಲಂ ಪೊಡೆಯುತ್ತುಂ, ಪಡಿನುಡಿಯುಂ ಬಯ್ಯುತ್ತುಂ, ಪಿರಿದುಂ ಪೊೞ್ತುಗಳೆದುಣಲೆಳಸಿ ಕಿಱುವೊನಲ್ವಳಸಿದ ಪುಳಿನವನಮಂ ಸಾರ್ದು ಅಲ್ಲಿಯೋರೊರ್ವರ ಕಲ್ಲಿಗಳನೋರೊರ್ವರ್ ಕಳುತ್ತುಂ ಒಲ್ಮೆಯೊಳಿತ್ತುಂ ಮೇಗಣ್ಗೆಡುತ್ತುಂ ಆನುತ್ತುಂ ತಣಿದು, ಪದುಳದೊಳ್ ಕಟ್ಟೋಗರಂಗಳಂ ಬಿಟ್ಟು, ತಾವರೆಯ ಕರ್ಣಿಕೆಯಂ ಬಳಸಿದೆ

ಸೞ್ಗಳಂತೆ ನಟ್ಟನಡುವಿರ್ಪ ತನ್ನಂ ಬಳಸಿ ಮಂಡಿಸಿದ ಕೆಳೆಯರನಿಬರ್ಗಂ ತನ್ನ ಸಿರಿಯೋಗರದ ಸವಿಯಂ ತೋಱಿ, ತಾನುಮವರೋಗರಂಗಳಂ ಸವಿಯುತ್ತುಂ ನುಡಿಸುತ್ತುಂ ನಗಿಸುತ್ತುಂ ಪಸಿವಂ ಕಳೆದು, ಇೞಿವೊೞ್ತನೊಳ್ ಮರಂಗಳ ತಳಿರ್ ನನೆಯಲರ್ ಮಿಡಿಕಾಯ್ಪಣ್ಗಳಿಂದೆಯುಂ ಮುಂ ತಾಯೊಡರಿಸಿದ ಪಲವುಂ ತೊಡವುಗಳಂ ಮಱಸಿ ಮನಂಗೊಳಿಸಿದ ಸಿಂಗರಂಗಳಂ ತಳೆದು, ಬೆಟ್ಟುಗಳ ತಪ್ಪಲೊಳಿರ್ಪ ಅರಿದಳಕಾವಿಗಲ್ಗಳಿಂ ದಣ್ಪಿಟ್ಟು, ತನ್ನಂತೆ ತನ್ನೊಡವರ್ಪ ಪಲವುಮೆಳಗೋವಳರುಂ ಮುಂದೆ ನಡೆವ ಕಱುವಂದೆಯುಂ ಬಳಸಿ ಕೈಪಱಿಗುಟ್ಟುತ್ತೆ ಕುಣಿವೆಳಗೋವಳರುಮೊಡೆವರೆ ಪುರವೀಧಿ ತುಂಬಿ ಬರ್ಪ ಬೆಡಂಗುಮಂ। ಕೇಳ್ದು ತಾಮುಮಾ ತೆಱದ ಕುವರನಂ ಪಡೆಯಲ್ಕೆ ನೋಂಪಿಗೆಯ್ವ ಪೆಂಪಂ ಚಿಂತಿಸುತ್ತಿರ್ಪರ್ ''—

ಎಂದು ನುಡಿವ ಕೆಳದಿಯ ಮೊಗದಾವರೆಯೊಳ್ ಕಡೆಗಣ್ದುಂಬಿಗಳಂ ಸುೞಿಸಿ ಅರೆವೆಱೆನೊಸಲೊಳ್ ಮಿಱುಪ ಕಱೆಗೆಱೆಯೆನೆ ನಿಱಿಗೊಳ್ವ ಪುರ್ಬುಗಳಿಂ ಜರ್ಬುವೆರಸಿಯೆನಸು ನಾಣ್ಬೆರಸಿದ ಮುನಿಸಿನೆಸಕಮನೆರ್ದೆಗೊಳಿಸಿ ಅಂತರಂಗದೊಳ್ ಪೊಂಗುವ ಸಂತಸಮಂ ಸಂತವಿಸಿ ಸಂತಾನಚಿಂತಾಸಂತಾಪಮನಭಿನಯಿಸುತ್ತೆ ಕಿಱಿದುಂ ಪೊೞ್ತು ಮೋನದೊಳಿರ್ದು ನಿಡುಸುಯ್ದು ನುಡಿದಂ :—

ಅರಸೀ ! ಕೇಳೀಜಗದೊಳೆಂತಪ್ಪರ್ಗಂ ತನಯರ್ಗಳಂ ಪಡೆವ ಚಿಂತೆ ದುರಂತಮಾಗಿರ್ಪುದು. ಅದಱೊಳಂ ಸಿರಿಯುಮರಸುತನಮುಮುಳ್ಳೊಡೆ ಪೇೞ್ವುದೇಂ ? ಅಂತಾದೊಡಮೀಯದುಕುಲಲಲಾಮರೆನಿಪ ಮಹೀಶೂರಪುರದರಸುಗಳ ಲೇಸಂ ಬಳೆಯಿಸಲೆಳಸಿ ಸಿರಿಯರಸಿವೆರಸಿ ಯದುಶಿಖರಿಶಿಖರದೊಳ್ ನೆಲಸಿಯಖಿಲಜಗತ್ಕಾರಣನಪ್ಪ ನಾರಾಯಣಂ ಪೊಣೆಯಾಗಿರ್ಪಂ. ಈ ಚಿಂತೆಯಂ ತವಿಪುದು.—ಎಂದಿವು ಮೊದಲಾದ ಪಲವುಂ ಹಿತೋಪದೇಶಂಗಳಿಂದರಸಿಯ ಕಡುದುಗುಡಮಂ ಕಳೆದು ನಡೆ

ದರಮನೆಯ ದೇಗುಲವಂ ಸಾರ್ದಲ್ಲಿ ಮುಂ ತಂಪೋಜ್ತರದರಸುಗಳೊ ಡರ್ಚನೆವರ್ಚನೆಗಳಿಂ ಪೆರ್ಚುಗೆವಡೆದ ಗೃಹಾರ್ಚಾಗೋಪಾಲನ ಶ್ರೀಪಾದ ಪದ್ಮಂಗಳ್ಗೆ ಸಾಷ್ಟಾಂಗವೆಱಗಿ ಭಕ್ತಿಭರದೊಳ್ ನುತಿಗೆಯ್ಯುತ್ತಿರ್ದನಂ;

ಅನ್ನೆಗಮುಳಿಹಿಯ ಸಿಂಗರಾರ್ಯರ್ ಇತ್ತ ಬ್ರಾಹ್ಮಮುಹೂರ್ತ ದೊಳುಪ್ಪವಡಿಸಿ ಸ್ವಾಚಾರ್ಯರಂ ಮೊದಲೆನೆ ಸಿರಿಯರಸಂಬರೆಗಮಾದ ಪರ ಮಾಚಾರ್ಯರಂ ಜಾನಿಸಿ, ಸ್ನಾನಾದಿನಿತ್ಯಕರ್ಮಾನುಷ್ಠಾನತಿರುವಾರಾ ಧನಂಗಳಂ ನೆರವಣಿಗೆಗೊಳಿಸಿ, ಶಿಷ್ಯರ್ಗೆ ಶ್ರೀಭಾಷ್ಯ ಶ್ರುತಪ್ರಕಾಶಿಕೆಗಳಂ ಪ್ರಕಾಶಮಾಗಿ ತಿಳಿವಂತು ಸೈತುಪದೇಶಿಸಿ, ಶಾಂತಿಪಾಠಾನಂತರದೊಳ್ ರಹಸ್ಯಾರ್ಥಂಗಳಂ ಬಿತ್ತರಿಸಿ, ಆಬಟಿಕ್ಕೆ ನಿತ್ಯನಿಯತಮಾದ ಗೀತಾರ್ಥ ಮಂ ನಾಮತೀರ್ಥಸಮಯದೊಳರಸಂಗಱಪಲೆಳಸಿಯರಮನೆಗೆ ತಕ್ಕ ಪಸದನಂಗೊಂಡು, ಶಿಷ್ಯಸಂಘಂ ಬಟಿವರೆ ತಿರುಮಾಳಿಗೆಯಂ ಪೊಱ ಮಟ್ಟು, ಪೊನ್ನಂದಳಮನೇಱಿ, ಅರಮನೆಯ ಬಾಗಿಲಂ ಸಾರ್ವಿನಂ—

ಅಲ್ಲಿ ಸಂದಣಿಸಿ ನಿಂದಿರ್ಪ ಮಂದಿ ಕುದುರೆ ಪೇರಾನೆ ತೇರ್ಗಳ ಭಾ ರಣೆಗಳಂ ತೇರ್ಕೈಸಿ ಪಲನಾಡುಗಳಿಂ ಪಲತೆಱದ ಕಪ್ಪಂಗಳಂ ಕೊಂಡು ಕಾ ಣ್ಕೆಗೆ ವಂದಿರ್ಪ ನೆಲದೆರೆಯರ ನೆಱವಿ ಇರ್ತರದೊಳಮಿರ್ಕವಿಸಿ ಸಾಲ್ಗೊಂ ಡು ತಂತಮ್ಮ ವಾಹನಂಗಳಿಂದಿೞಿತಂದು ಪರಿವಿಡಿಯಿಂದೆಱಗಿ ಪರಕೆಗಳಂ ಸಿರದೊಳಾಂತು ಹರಿಸಂದಳಿಯೆ, ಕಱುನಾಡದರಮನೆವಾಗಿಲಂ ಪೊಕ್ಕು ಮಿಕ್ಕು ಬರ್ಪಾಗಳ್—ಇರ್ಕೆಲದೊಳಂ ಕಕ್ಕಸದ ಸೊರ್ಕಿನುರ್ಕಾಳ್ಗಳಿಕ್ಕೆ ತಳದಿಂ ಬಂದು ಮೆಯ್ಯಿಕ್ಕಲವರನಟ್ಟಿಱಿಂ ತಕ್ಕಮೋಲಾದರಿಸುತ್ತುಂ ಸಾರಿ ಬರೆ; ಹಜಾರದ ತೊಟ್ಟಿಯೊಳಿಟ್ಟಣಿಸಿ ನಿಂದ ಭಟ್ಟನಟ್ಟುವಿಗರುಂ, ಕಟ್ಟಂದದಿಂ ಬಿಟ್ಟಕಣ್ಣ ಬಿಡಪೆಂಡಿರನಂಡಲೆವ ಸಿಂಗರದ ಬೆಲೆವೆಣ್ಗಳ ವಂ ಗಡಮುಂ, ಮುಂಗುಡಿಯೊಳ್ ಸಿಂಗಂಗಳಂತಂಗವಿಸಿಯೊತ್ತರದಿಂ ತೆತ್ತೈಸಿ ನಿಂದ ಬಾಹತ್ತ ನಿಯೋಗಿಗಳುಂ, ದಿಗ್ದೇಶದ ನಿಯೋಗಿಗಳುಂ, ಬೇಗದಿಂ ಬಂದು ಕೆಯ್ಗಳಂ ಮುಗಿಯುತ್ತುಮಿರಲಿರ್ತೆಱದೊಳಂ ಕೂರ್ತು ಮನ್ನಿ

ಸುತ್ತೆಯ್ದಿ ಮತ್ತಮಾವೊತ್ತಿನ ಚಿತ್ತರದ ಬಾಗಿಲೋವರಿಯೊಳಾವಗಂ ತೀವಿ ಕಾವಲಿರ್ಪ ಬಲ್ಲಿದರಪ್ಪ ಗೊಲ್ಲರೆಲ್ಲರುಮಲ್ಲಿ ನಿಂದು ಪೊಡೆಮಡುತ್ತುಮಿರೆ ಬಿಡಯಂಬೆರಸು ಕಡುದಯದಿಂ ನಿಟ್ಟಿಸುತ್ತೆ ಮುಂದುವರಿದಂದಳಮನಿೞಿದು ಮುಂದಣ ಮೊಗಸಾಲೆಯ ತೊಟ್ಟಿಯಂಗಳದ ಮುಂಗುಡಿಯ ಬಾಗಿಲ ಪಡಿಯಱರ್ ಪಿಡಿದ ಪೊಂದಡಿಗಳಿಂ ನೆಲಗಟ್ಟಿನ ಪಲಗೆಯನಪ್ಪಳಿಸಿದ ಸೊಪ್ಪುಳಂ ಕೇಳುತ್ತೆ ತತ್ತರದಿಂ ತಂತಮ್ಮ ತಾಣಂಗಳಿಂದಿೞಿತಂದು ಹಂತಿಗೊಂಡು ತಿಂತಿಣಿಸಿ ತುೞಿಲ್ಗೆಯ್ವ ಸಾಮಂತ ಮಂತು ಮನ್ನೆಯ ಮಂಡಳಿಕರಂ ಭಂಡಾರಿಕರಂ ಸಜ್ಜೆವಳರಂ ಬಿಜ್ಜೆವಳರಮಡಪವಳರಂ ಪಡೆವಳರಂ ಘೋೞಾಯ್ಲರಂ ಝುಳಂಬಾಯ್ತರಂ ಪಸಾಯ್ತರಂ ಪ್ರೇಮದಿಂದವರವರಂತರವಱಿತು ಮಧುರೋಕ್ತಿಗಳಿಂ ಸಂತಸವಡಿಸುತ್ತಲ್ಲಿಂ ಮುಂದೆಸೆವ ಕಱುನಾಡದೊಳನಾಗಿಲೊಳಗಣೋವರಿಯೊಳಿರ್ಪ ಮಂತ್ರಿಪ್ರಧಾನಿಗಳುಂ ರಾಯಸದಕ್ಷರಚಣರುಮಣಿಯರದಿಂ ಮಣಿಯಲವರ್ಗಳ ಮನಮಂ ನಲ್ಮಾತುಗಳಿಂ ತಣಿಯಿಸುತ್ತಂತಪುರದ ಬಾಗಿಲಂ ಸಾರ್ದಲ್ಲಿರ್ಪ ವರ್ಷವರಾದಿಗಳಾಶೀರ್ವಾದಪ್ರಕರ್ಷದಿಂ ಹರ್ಷಮನೆಸಗಿ, ಅಲ್ಲಿಂ ಮುಂದಿರ್ಪ ನಾಮತೀರ್ಥದ ಚವುಕಿಗೆಯ ಮುಂದಣ ಮೊಗಸಾಲೆಯೊಳೋಲಗಿಸುವ ಶಂಖಕಾಹಳೀವೇಣುವೀಣಾಮೃದಂಗತಾಳಢಕ್ಕಾದಿನಾದಕರುಂ ಸಂಗೀತನಿಪುಣರುಂ ಪ್ರಣಮಿಪುದಂ ನಿಟ್ಟಿಸಿ ಪದುಳಿಸುತ್ತಾ ತೊಟ್ಟಿಯೊಳಪುಗುವಿನಂ ;

—ಅಳಹಿಯ ಸಿಂಗರಾರ್ಯರ ವರ್ಣನೆ—

ತತ್ಕಾಲೋಚಿತರಾಗಲ್ಲಿರ್ಪ ಸಾಮಾಜಿಕರೀಯಳಹಿಯಸಿಂಗರಾರ್ಯರಂ ನಿರಮಿಸಿ ಯಿಮನಂ ಇಂದ್ರಂಗೆತ್ತು ಪರಿತರ್ಪ ಬೃಹಸ್ಪತಿಯೋ, ದಶರಥಂಗೆತ್ತು ಪತ್ತೆಸಾರ್ವ ವಸಿಷ್ಠನೋ, ಜನಕಂಗೆತ್ತೇೞ್ತರ್ಪ ಯಾಜ್ಞವಲ್ಕ್ಯನೋ, ಯುಧಿಷ್ಠಿರಂಗೆತ್ತು ಬೞಿಸಲ್ವ ಧೌಮ್ಯನೋ, ಜನಮೇಜಯಂಗೆತ್ತು ಬಂದ ವೈಶಂಪಾಯನನೋ ಎಂದು ಪೌರಾಣಿಕರೆಣಿಸುತ್ತಿರೆ;

ಮತ್ತಂ, ಮುಂ ತಾನನುಗೊಳಿಸಿದ ವೇದಶಾಸ್ತ್ರಂಗಳ್ ಕಲಿದೋಷದಿಂ ವ್ಯಾಕುಲವಾಗೆ ಮಗುೞ್ದುವೆಲ್ಲಮಂ ಮುನ್ನಂತನುಗೊಳಿಸುವ ವ್ಯಾಸನೋ, ಮಗುೞ್ದೊರ್ವರ್ ಪರಾವರತತ್ವಮಂ ತಿಳಿಪಲೆೞ್ತಂದ ಪರಾಶರನೋ, ಪೆಱತೊರ್ವರ್ ಭಗವದ್ಭಕ್ತಿಯಂ ಬಿತ್ತರಿಸಲುದಿಸಿದ ಶುಕಮುನಿಯೋ, ಇನ್ನುಮೊರ್ವರ್ ಹರಿಹರಬ್ರಹ್ಮರಿರವನಾರಯ್ದು ಹರಿಯೇ ಪರಬ್ರಹ್ಮಮೆಂಬುದಂ ನೆಲೆಗೊಳಿಸಲೊಗೆದ ಭೃಗುಮುನಿಯೋ! ಎಂದು ತತ್ವಜ್ಞರ್ ಬಗೆಯುತ್ತಿರೆ;

ಮತ್ತಂ, ಬೇಱೊರ್ವರ್ಯಾಱುಂ ದರ್ಶನಂಗಳನಾರಯ್ದು ವೈಷ್ಣವಮೇ ಸಾರಮೆಂದೊರೆವ **ಭಕ್ತಿಸಾರನೋ,** ತಾಂ ತಾಮೊಳಸಿದ ದೇವರಂ ಪರತತ್ವಮೆಂದು ವಾದಿಸುವೋದಾಳಿಪಾರ್ವರ ಗರ್ವಮಂ ಕತ್ತರಿಪ **ವಿಷ್ಣುಚಿತ್ತನೋ,** ಮುಂ ತಾಂ ಶ್ರೀರಂಗವೇಂಕಟಾದ್ರಿಪ್ರಮುಖ ದಿವ್ಯದೇಶಾಶ್ರಯನಪ್ಪ ಶ್ರಿಯಃಪತಿಯ ದಿವ್ಯಮಂಗಳ ಗುಣಂಗಳಂ ಕಿಱಿದುಂ ಬರಿಸಮನುಭವಿಸಿದುದಱಿಂ ತಣಿಯದೆ ಪೊಸಮೆಯ್ವೆಳೆದಿರ್ದ ಶಠಕೋಪನೋ, ಮುಂ ತನ್ನಿಂ ಬನ್ನಂಬಡೆದ ವಾದಿಗಳೀಗಳ್ ಮಱುವುಟ್ಟಿನೊಳಂ ತಿಳಿವರ್ದು ಕೆಲರ್ ವೇದಮಪ್ರಮಾಣಮೆಂದುಂ ಕೆಲರ್ ವೇದಪ್ರಾಮಾಣ್ಯಮನಂಗೀಕರಿಸಿಯುಮರ್ಥದೊಳೆ ಭ್ರಮಿಸೆ ಬೆಳಕಿಂಗೆತ್ತಿದ ಸೊಡರೊಳ್ ಸಿಡಿದು ಬೀೞ್ವ ಪತಂಗದಂತೆ ರೂಪರ್ದು ಪೋಗುತ್ತಿರೆ ಅವರ ಮರುಳಂ ಕಳೆದು ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣನೇ ಪರತತ್ವಮೆಂದುಮವನ ಭಕ್ತಿಯೇ ಮುಕ್ತ್ಯುಪಾಯಮೆಂದುಂ ಅವನಿಂ ಪುಟ್ಟಿದ ಜಗಮನಿತುಂ ಸತ್ಯಮೆಂದುಂ ಅವಂಗಾಳ್ಗಳೆನಿಸಿದ ಜೀವಾತ್ಮರ್ ಅವನ ದಿವ್ಯಾಜ್ಞಾರೂಪಮಾದ ವರ್ಣಾಶ್ರಮಾಚಾರಂಗಳನನುಸರಿಸಲ್ವೇೞ್ಪುದೆಂದುಂ—ಇವು ಮುಂತಾದ ಹಿತೋಪದೇಶಂಗಳಿಂ ಜಗಮನಿತುಮುಜ್ಜೀವಿಸಲ್ ಜನಿಸಿದ **ರಾಮಾನುಜನೋ,** ಎಂದು ಪರಮಸಾತ್ವಿಕರ್ಭಾವಿಸುತ್ತಿರೆ;

ಉದಯಗಿರಿಶಿಖರದೊಳುದಿಸುವ ರವಿಬಿಂಬದಂತೆ ಸಿರಿಮುಡಿಯೊೞ್ ಧರಿಸಿದ ರಕ್ತಪಟ್ಟೋಷ್ಣೀಷಮುಂ, ಸಿರಿಮೊಗದಾವರೆಯೊಳ್ಗಂಪನೆಳಸಿ ಬಳಸುತ್ತೆ ನಾಸಾಚಂಪಕಕ್ಕಳ್ಕಿಯೆರಡುಂ ಕಿವಿಗಡೆಯೊಳ್ಸಾಲ್ಗೊಂಡು ಸಲ್ವ ತುಂಬಿವಿಂಡುಗಳಂತಿರ್ಪ ಕಾಲಕರ್ಬಟ್ಟೆಯ ಸೆಱಂಗುಗಳುಂ, ಮುನ್ನಾಗಸಮನಳೆವಾಗಳ್ ತನ್ನುಗುರ್ಗೊನೆಸೋಂಕಿಂ ಪಱಿದಂಡಕಟಾಹಬಾಹ್ಯಜಲಮಿರ್ತರದೊಳ್ ಪರಿಯುತ್ತಿರೆ ಮೆಱೆವ ತ್ರಿವಿಕ್ರಮನ ಚರಣಾಂಗುಷ್ಠನಖಮಂಡಲಮೆನೆ ವಿಮಲೋರ್ಧ್ವಪುಂಡ್ರದಿಂದೆಸೆವ ಮುಖಮಂಡಲಮುಂ, ಆವೂರ್ಧ್ವಪುಂಡ್ರಮಂ ಪುಂಡರೀಕಪ್ರಕಾಂಡಂಗೆತ್ತಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಿದ ಸಿರಿಯರಸಿಯ ಪೊಂಜೆಳೆಮೆಯ್ಯಂ ಪೋಲ್ವ ಶ್ರೀಚೂರ್ಣತಿಲಕಮುಂ, ಮೊಗಮನಿತುಮಂ ವ್ಯಾಪಿಸಲೆಳಸುವ ಬಗಸೆಗಣ್ಗಳಂ ಮೇರೆಯೊಳ್ ನಿಲಿಸುವೆಲ್ಲೆಗಟ್ಟೆಗಳಂತಿರ್ಪ ಪುರ್ಬುಗಳುಂ, ಎಮಗಿದಿರಪ್ಪ ವಸ್ತುಗಳನಲ್ಲದೆ ತಿಳಿವುದರಿದು ನೀಮುಭಯವಿಭೂತಿಗಳೊಳಿರ್ಪುದನಿತುಮಂ ತಿಳಿದಿರ್ಪ ತೆಱನಾವುದೆಂದು ಬೆಸಗೊಳಲೆಳಸಿದಂತೆ ಕಿವಿವರೆಗೆ ಪರಿದ ಕಣ್ಮಲರ್ಗಳುಂ, ಕಡಲಂ ಕಡೆದು ಸೊದೆಗೊಂಬಂತೆ ಶಾಸ್ತ್ರದೊಳ್ ಸಾರಾಲ್ಪಸಾರಸಾರತರಗಳಂ ಕಳೆದು ಸಾರತಮಮಾದ ಮೂಲಮಂತ್ರದರ್ಥಂಗಳಂ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಸದಾಚಾರ್ಯರುಪದೇಶಂಗೆಯ್ದುದಱಿಂದಾಯೆಂಟುಮಕ್ಕರಂಗಳೊಳ್ಪುರುಳ್ಗೞ್ ಬೇಱೆ ರೂಪುವೆತ್ತು ಕಿವಿಯುಂ ಪತ್ತಿದುದೆಂಬಂತಿರ್ಪ ಚೌಕುಳಿಗಿವಿವಚ್ಚಮುಂ, ತುಂಬಿ ತುಳುಂಕುವುಭಯವೇದಾಂತಸಾರಸಾಗರದ ತೆರೆಗಳಂತೆಯುಂ ಸತ್ಯಲತೆಯ ಪೂಗೊಂಚಲಂತೆಯುಂ ಸತ್ವಗುಣದುನ್ಮೇಷದಂತೆಯುಂ ಅಂತಃಕರಣಪ್ರಸಾದದಂತೆಯುಂ ಧರ್ಮಾಂಕುರಂಗಳಂತೆಯುಂ ಬೆಳರ್ತು ಪೊಱಸೂಸುವ ನಸುನಗೆಯುಂ, ರಜಸ್ತಮೋಗುಣಂಗಳೆರಡುಮಂ ಕಳೆದು ತಾನೊಂದುಮೆ ಮುಮ್ಮಡಿವೆತ್ತ ಸತ್ವಗುಣದಂದದಿಂ ಕಂದದೊಳೆಸೆವ ಯಜ್ಞೋಪವೀತಮುಂ, ಮಾನಸಪೂಜಾಸಮಯದೊಳಂತರಾತ್ಮಂಗರ್ಪಿಸಿದ ದುಂಡುಮಲ್ಲಿಗೆಯ ನನೆಗಳ್ ನಿರ್ಮಲಹೃದಯದೊಳ್

ಪೊಱಗಣ್ಗೆ ಕಂಗೊಳಿಸಿದಂತೆ ಪೇರೆರ್ದೆಯೊಳೆಸೆವ ಮುತ್ತಿನೆಕ್ಕಸರಮುಂ, ಅದಱ ನಡುಗಂಪಿಂಗೆಱಗಿದ ಪಱಮೆವಱಿಗಳ ಸಾಲ್ಗಳಂತೆಸೆವ ತೊಳಚಿ ತಾವರೆಮಣಿಗಳ ಸರಂಗಳುಂ, ಮೇರುವಿನ ತಪ್ಪಲೊಳ್ ಕಾಯ್ಪ ಬೆಳ್ದಿಂಗಳಂತೆಯುಂ ಆಯೆಡೆಯೊಳ್ ಪರಿವ ಮಂದಾಕಿನೀಪ್ರವಾಹದಂತೆಯುಂ ಮೆಯ್ಯೊಳ್ ಪೊದೆದುಟ್ಟ ಧವಳಪಟ್ಟಾಂಶುಕಯುಗಳಮುಂ—ಮನಂಗೊಳೆ ಬಱಿವರುವ **ಅಳಹಿಯ ಸಿಂಗರಾರ್ಯ**ರನಾದರದೊಳ್ ಕಣ್ಗೊಳಿಸುತ್ತ ರಸನ ಸಂಮೊಗದ ಕೃತಮುಖರ್ ಮನದೊಳೆಣಿಸಿದರದೆಂತೆನೆ :—

ಈಮಹಾನುಭಾವನೆಳಮೆವಿಡಿದೆಮಗೊಳ್ಗೆಯುಮೊಡನಾಡಿಗನುಮಾಗಿರ್ದೊಡಂ ಶಮದಮಾದಿಗುಣೈಕಾಶ್ರಯನಾಗಿರ್ದೊಡಮಿವನೊಡಲೊಳಿಡಿದ ಕಡುಮೊಗರ ಪೆರ್ಕೞ್ದಿಂ ಗಳ್ಕನೆ ನೋಡಲುಂ ನುಡಿಸಲುಮಸದಳಮಾಗಿರ್ಪುದು ಸಾಜಮಿನಿತಾನುಂ ಬಿಜ್ಜೆಗಳ ಪೊಸಸಿರಿ ಮೊಗದೊಳ್ ಮಿಸುಗುತಿರ್ಕುಂ. ಈತೆಱದಿಂ ಪದದೊಳ್ ಪತಂಜಲಿಯುಂ, ವಾಕ್ಯದೊಳ್ ಜೈಮಿನಿಯುಂ, ಸ್ಮೃತೀತಿಹಾಸಪುರಾಣವೇದವೇದಾಂತಂಗಳೊಳ್ ವ್ಯಾಸನಂ ದೊರೆಗೊಂಡಖಿಲತತ್ವಂಗಳಂ ಕರತಲಾಮಲಕಮೆನೆ ತಿಳಿದು ತಿಳುಪಲೀಮಹಾಮಹಿಮನ ಮೈಮೆಯುಂ ಪೇೞ್ವುದೇಂ ? ಕಲಿಯೆಂಬ ಕರ್ಗಾಲದೊಳ್ ಕದಡಿದೆಲ್ಲಾಬಿಜ್ಜೆವೊೞೆಗಳುಮಿವನೆಂಬ ಶರತ್ಸಮಯಮಂ ಸಾರ್ದು ಕಲುಷಮಂ ಕಳೆದು ತಿಳಿಗುಂ. ಇವನಾಧಾರದಿಂದೀಧರೆಯಾಂಗಿರಸನ ಸಂಗತಿಯನಗ್ಗಳಿಸುವ ಸಗ್ಗದೇೞ್ಗೆಯಂ ತೞ್ಗಿಸಿರ್ಕುಂ. ಸರಸತಿಯುಮೀತನಂ ಸೇಱಿ ಸಿರಿಯರಸಿಯೊಳ್ ಬೇರಮಂ ಪರಿಹರಿಸಿ ಸಂತತಮುಂ ಸಂತಸದೊಳಿರ್ಕುಂ. ಶ್ರುತ್ಯಂತದೊಳ್ ಬಿತ್ತರಂಬಡೆದ ಮೂವತ್ತೆರಡುಂ ಬ್ರಹ್ಮವಿದ್ಯೆಗಳುಂ ಮುಂ ಪರಾಶರ ವ್ಯಾಸ ಶುಕ ಶೌನಕ ನಾಥ ಯಾಮುನ ರಾಮಾನುಜರೊಳೆರವಿಲ್ಲದೊಡವೆರದಿರ್ದಂತೆ ಇವನೊಳಂ ತಮ್ಮೊಳವಂ ತಿಳುಪಿ ನಂಬಿಸೊಗಂಬಡೆದಿರ್ಕುಂ. ಮಿಕ್ಕುದೇಂ ? ಬೆಳ್ಳಕ್ಕರಿಗರೊಳ್ ಸಿಲ್ಕಿ ಕಕ್ಕಸಂಬಡುವೆರಡುಂ ವೇದಾಂತಗಳುಮಿವನ ಸಂಗತಿಯಿಂ ಪೊಂಗಿ ಪೊಗ

ರ್ವಡೆದಿರ್ಕುಂ. ಇಂತಪ್ಪವರಂ ನೆನೆದೊಡಮೆಂತಪ್ಪೆಡರ್ಗಳುಂ ತೀರ್ಕುಂ ; ಪೆಸರ್ಗೊಂಡೊಡಮೊಡಲ್ವಿಡಿದ ಪಾಪಮನಿತುಂ ಪೋಪುದು ; ಕಂಡೊಡಂ ಕರೆಗಣ್ಮುವ ಕರಣಂಗಳ್ ಕೈಬಸಮಕ್ಕುಂ. ಆವಗಮೊಡನಾಡಿಯುಂ ನುಡಿಗೇಳಿಯುಂ ಬಿನಯಂಗೆಯ್ದುಂ ಬೇಟ್ಪುದನಿತ್ತುಂ ಮನ್ನಿಪರುನ್ನತಿಗೆ ಮಿತಿಯಾವುದು ? ಇವನೊಳ್ ಬೞಿಸಂದೊಂದೊಂದೆ ದಿನಮೋದುಗಲ್ತೊಡಂ ಓದುಗಳೊಳಗುದಿಳಿದು, ಕಾಮಕ್ರೋಧಾದಿಗಳಂ ಕಳೆದು, ಸಂದೆಯಮಂ ಕೆಲಸಾರ್ಚಿ, ಕದುಬಂ ಕಡೆಗಣಿಸಿ ಕುಲಪತಿಗಳೆನಿಸುವರ್. ಇವರಂತಿರ್ಕೆ ! ಮತ್ತಮೆಂತಪ್ಪ ದುರ್ದಾಂತರಾದೊಡಂ ದುರುಳರಾದೊಡಮವರ ಕಲ್ಲೆರ್ದೆಗಳುಂ ಸಸಿಯುಂ ಕಂಡ ಸಸಿವಣಿಯಂತೆ ತಣ್ಪೇಱು ಕಱಂಗುಗುಂ. ತಮ್ಮ ಸಂಬಂಧದಿಂದಮೆ ಪೆಱರಂ ಬಸವೞಿಸಿಯುೞುವುಗೆಡಿಪುದೇ ಸಾಜಮಾದ ದುರ್ಗುಣಂಗಳುಮಿವನತ್ತಣಿಂ ತಂತಮ್ಮ ಕಡುಪಂ ಕಳೆದು ಸದ್ಗುಣಂಗಳೆನಿಕುಂ. ಅದೆಂತೆನೆ:—ಕಾಮಮುಂ ಅಲ್ಪಂಗಳುಮಸ್ಥಿರಂಗಳುಮೆನಿಸುವೈಹಿಕಾಮುಷ್ಮಿಕಫಲಭೋಗವಿಮುಖಮಾಗಿ ಭಗದ್ಗುಣಾನುಭವವಿಷಯಮೆನಿಸಿ ಭಕ್ತಿಯೆನಿಪುದು। ಕ್ರೋಧಮುಂ ಜ್ಞಾತಿಸಾಮಂತಾದಿಗಳನುೞಿದಂತರ್ಬಾಹ್ಯಕರಣಂಗಳೊಳ್ ಪೊಂಗುವ ಪೊಲ್ಲದ ನೆನಪಂ ಸಲ್ಲದ ನುಡಿನಡತೆಗಳುಮಂ ವಿಷಯಂಗೊಂಡು ವೈರಾಗ್ಯಮೆನಿಪುದು। ಲೋಭಮುಂ ಧನಧಾನ್ಯಾದಿಗಳನಲ್ಲಗಳೆದು ಸದೋಷರಪ್ಪ ಸಂಶ್ರಿತಜನವಿಷಯಮಾಗಿ ವಾತ್ಸಲ್ಯಮೆನಿಪುದು। ಮೋಹಮುಂ ಪರಾವರತತ್ವಂಗಳ ನೆಲೆಯುಂ ಕೆಲಸಾರ್ದು ಸ್ವಕೀಯಗುಣಗಣಮಾಹಾತ್ಮ್ಯಮಂ ಪತ್ತಿರ್ಪುದಱಿಂ ಸೌಶೀಲ್ಯಮೆನಿಪುದು। ಮದಮುಂ ವಿದ್ಯಾಧನಾಭಿಜಾತ್ಯಾದಿಗಳಿಂದಲ್ಲದೆ ಭಗವದ್ಭಾಗವತ ಕೃಪಾಸಂಪನ್ನಮಾಗಿರ್ಪುದಱಿಂ ಭಗವನ್ಮಹಿಮಾನುಸಂಧಾನಮೆನಿಪುದು। ಮಾತ್ಸರ್ಯಮುಂ ಭಗವದ್ವಿಷಯದತ್ತಣಿಂ ಪೆಱತೆನಿಪ ಮಂತ್ರಸಾಧನದೇವತಾವಿಷಯಮಾಗಿರ್ಪುದಱಿಂ ಸ್ವರೂಪಜ್ಞಾನಾಂತರ್ಗತಮಾಗಿರ್ಪುದು.

ಮತ್ತಮೀವೈಷ್ಣವೋತ್ತಮಂ ವೈಮೆಯೊಳ್ ಪರಮೇಷ್ಠಿಸುತ ನೆಂಬ ಶ್ರೈಷ್ಠ್ಯದಿಂದಿದಿರ್ಚದ ವಸಿಷ್ಠನಿಂದಮೆ ಬ್ರಹ್ಮರ್ಷಿಯೆನಿಸಿ ಸಕಲ ವೇದಮಾತೆಯುಂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ್ಯಜನನಿಯುಮೆನಿಪ ಗಾಯತ್ರಿಗಧಿಕರ್ತನೆನಿಸಿ ತಾರಕಮಂತ್ರನಾಮಕ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರಂಗೆ ಮಂತ್ರರಹಸ್ಯೋಪದೇಶದೇ ಶಿಕನೆನಿಸಿ ತನ್ನ ಗೋತ್ರಪತಿಯೆನಿಪ ಕೌಶಿಕನಂ, ಸದಾಚಾರದೊಳ್ ಯಜುಶ್ಶಾಖೋದಿತಸಕಲಶ್ರೌತಸ್ಮಾರ್ತಕರ್ಮಪ್ರಯೋಗಪದ್ಧತಿಯೊಳೇನಾ ನುಮೊಂದು ಶಂಕಾಕಳಂಕಂ ತೋಱಿಯುಮದನೌದಾಸೀನ್ಯಂಗೆಯ್ಯದೆ ಆರಯ್ದು ಪರಿಹರಿಸಿ ಸುಲಭಮಾಗಿಯುಂ ಸುವ್ಯಕ್ತಮಾಗಿಯುಂ ಪವಣ್ಗೊ ಳಿಸಿ ನಿಜಸೂತ್ರಕೃತ್ತೆನಿಸಿದ ಆಪಸ್ತಂಬನಂ, ತತ್ವಹಿತಪುರುಷಾರ್ಥನಿಶ್ಚಯ ದೊಳ್ ಶ್ರೀಹಸ್ತಿಗಿರಿನಾಥನಿಂದರ್ಥಪಂಚಕಂಗಳಂ ತಿಳಿದು ತಿರುಕುರುಂಗು ಡಿನಂಬಿಗುಪದೇಶವಿತ್ತು ನಿಜದರ್ಶನಪ್ರವರ್ತಕನೆನಿಸಿದ ಶ್ರೀಭಾಷ್ಯಕಾರ ನಂ, ಸ್ವರೂಪಾನುರೂಪಪ್ರವೃತ್ತಿಯೊಳ್ ಪಿಂತಣ ಜನ್ಮದೊಳ್ ಶ್ರೀರಾಮ ಚಂದ್ರಂಗೆ ಸರ್ವದೇಶಸರ್ವಕಾಲಸರ್ವಾವಸ್ಥೋಚಿತಸರ್ವವಿಧಸೇವಾಸಾ ಮ್ರಾಜ್ಯದೀಕ್ಷಿತನೆನಿಸಿ ನೆಗಳ್ವ ರಾಮಾನುಜಾಚಾರ್ಯರ ಮುನ್ನಂಬರ್ಪಂತೆ ಸಂತತಮುಂ ಮನೋವಾಕ್ಕಾಯಂಗಳಿಂ ಬೞಿಸಂದಾಳ್ಗೆಯ್ದುವನೊಲ್ಮೆ ಯಿಂ ಸ್ವಾನುವರ್ತನದ್ಯೋತಕ **ಬಾಲಧನ್ವಿ**ನಾಮಧೇಯಮಂ ಪಡೆದ ನಿಜ ಕುಲಪತಿಯೆನಿಸುವ **ಎಳೆಯವಿಲ್ಲಿಯಾರ್ಯರುಮಂ** ನೆರಂಗೊಂಡಿರ್ಪಂ.

ಈದೇಶಿಕನ ದೇಸೆಯಂ ಭಾವಿಸೆ ಸೈಪು ರೂಪುವೆತ್ತಂತೆಯುಂ, ಧರ್ಮಂ ಬೇರ್ವೆಯ್ದಳೆದಂತೆಯುಂ, ಸತ್ಯಂ ಮೊತ್ತಮಾದಂತೆಯುಂ, ವೈರಾಗ್ಯಮೊಗ್ಗುಗೊಂಡಂತೆಯುಂ, ಭಕ್ತಿಯೊತ್ತರಂಬೆರಸಿದಂತೆಯುಂ, ಬುದ್ಧಿ ಸನ್ನದ್ಧಮೆನಿಸಿದಂತೆಯುಂ, ಸತ್ವಂ ದೃಢಸತ್ವಮೊಂದಿದಂತೆಯುಂ, ಕ್ಷಮೆ ನಿಮಿರ್ದಂತೆಯುಂ, ಶಾಂತಿ ತಿಂತಿಣಿಸಿದಂತೆಯುಂ ತೋರ್ಕುಮೆಂ ದೆಣಿಸಿಯಾನಂದಂಬಡೆದಲರ್ದ ಕಣ್ಮಲರ್ಗಳಿಂದೊಸರ್ವ ಹರ್ಷಾಶ್ರುವುಂ

ಉಣ್ಮುವ ನವಿರುಂ ಕವಿವ ದಿಟ್ಟಿಯುಂ ಕಾತರಿಪ ಮನಮುಮಾಗಿರೆ **ಆಳಿಯ ಸಿಂಗರಾರ್ಯರು**ಮರಸನಂ ಪತ್ತೆಸಾರುತ್ತವನ ದಿವ್ಯತೇಜಸ್ಸನಾರಯ್ದು ಮುಂ ತಾವಿತಿಹಾಸಪುರಾಣಂಗಳೊಳ್ ತಿಳಿದ ಪಲವುಂ ಪುರುಷರಂ ಮನದೆಗೊಂಡನದೆಂತೆನೆ :—

—ಪೂಜಾವಸರದಲ್ಲಿದ್ದ ದೊಡ್ಡದೇವರಾಜನ ವರ್ಣನೆ—

ಸತ್ಯಲೋಕದತ್ತಣಿಂದಿೞಿದು ಇಕ್ಷ್ವಾಕುಕುಲಪರಂಪರೆಯಿಂ ಪೂಜೆಗೊಂಡು ಕುಲಧನಮೆನಿಪ ಶ್ರೀರಂಗನಾಥನನಾರಾಧಿಪ ದಶರಥನೋ ! ಮತ್ತಮಾಸತ್ಯಲೋಕದಿಂದಮೆ ಸನತ್ಕುಮಾರನತ್ತಣಿಂ ಯಾದವಗಿರಿಯೊಳ್ನೆಲಸಿ ಯದುಕುಲಪರಂಪರೆಯಿಂ ಪೂಜೆಗೊಂಡ ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣನಂ ಪೂಜಿಸುವ ವಸುದೇವನೋ! ತನ್ನುತ್ತರವೇದಿಯೊಳುದಿಸಿದ ಕಾಂಚೀವರದರಾಜನಂ ಪೂಜಿಸುವ ರಾಜೀವಸಂಭವನೋ ! ರಾಜಸೂಯಸಭಾಮಧ್ಯದೊಳಚ್ಯುತಾರ್ಚನೆಯೊಡರ್ಚುವ ಧರ್ಮಪುತ್ರನೋ ! ಪ್ರಭಾಸದೊಳ್ವೈದಿಕಸುತರನೞಸುತ್ತೆ ಸಮುದ್ರಮಂ ಪೊಕ್ಕ ಚಕ್ರಾಯುಧನ ಪಾದಸಪರ್ಯೆಗೆಯ್ವ ವರುಣನೋ ! ಗೋವರ್ಧನೋದ್ಧರಣಾನಂತರಂ ಮುಂ ತಾಂ ಮುೞಿಗೞಿದ ಕೞಿಯುಂ ಕಳೆಯಲೆೞ್ತಂದು ಮುಕುಂದಂಗೆ ವಂದನಂಗೆಯ್ವ ದೇವೇಂದ್ರನೋ ! ಆರಾಧನವಿಧಾನಮನಱಿಯದ ಜಗಕ್ಕಱಿಪಲೆಂದುತ್ತರಬದರಿಕಾಶ್ರಮದೊಳಿರ್ದುಯ್ದುಳಿದು ತನ್ನಂ ತಾನೆಯಾರಾಧಿಸುವ ನಾರಾಯಣಶಿಷ್ಯನೆನಿಸುವ ನರಮುನಿಯೋ! ಎಂದಿಂತು ಪೊಣ್ಮುವ ಬಣ್ಣಿಗೆಗಳಿಂದಳವೞಿವ ಹೃದಯಮಂ ಪದುಳಂಗೊಳಿಸಿ ಮತ್ತಮವನ ಚೆಲ್ವಂ ಕಂಡೊಲ್ವ ಚಿತ್ತದೊಳ್ಚಿಂತಿಸಿದಂ:—ಈಗಳಿವಂ ಗಿರಿಶನಂ ಗೆಲಲೆಳಸಿ ನೇಮಂಬೆರಸಿದ ಮನಸಿಜನಕ್ಕುಮಲ್ಲದೊಡೀಸೌಂದರ್ಯಮೆತ್ತಣದು ? ಮೋಕ್ಷಾವಗಂ ಪರಿಪೂರ್ಣತೆವೆಱಲೆಂದು ತಪಕ್ಕೆ ಪೊಣ್ದ ಚಂದಿರನಕ್ಕುಮಲ್ಲದೊಡೀಕಳೆಯುಂ ಸೌಮ್ಯತೆಯುಮೆಲ್ಲಿಯದು ? ಬರಿಸಮುನಿತುಂ ಬೆರಸಿರ್ಪನೆಂದು ನೋಂಪಿಗೆಯ್ವ ವಸಂತನಕ್ಕುಮಲ್ಲದೊಡೀ

ಸೌಗಂಧ್ಯಸೌಕುಮಾರ್ಯಂಗಳೇವಗೆಯುವೆಂದೆಣಿಸುತ್ತೆ, ಮತ್ತಮಾಪಸ ಧೀರೋದಾರಪ್ರಸನ್ನಾಕೃತಿಯನಾರಯ್ಯುತ್ತೆ—ಸಿರದತ್ತಣಿಂದೋರಣದೊಳೊಂದು ಕಿವಿಯಂ ಪತ್ತೆಸಾರ್ದು ಬೆಳ್ವಟ್ಟೆಯಿಂ ಕಟ್ಟುವಡೆದು ಬಟ್ಟಿತ್ತೆನಿಸಿ ಅಚ್ಚಪೊಚ್ಚ ಪೊಸಸೇವಂತಿಗೆಯೆಸಟ್ಸರದ ಸುತ್ತಿಸಿಂದಿನಿಸುಂ ನಡುವಟ್ಟನುಱಿದು ತಲೆಯೆಡೆಯಂ ಬೆಳರ್ತಿಸುವೋರೆಸಿಕಿ ತನ್ನ ಕುಲದೇವಿಯ್ಯಯಂ ನಿಟ್ಟಿಸಲ್ಕಿಱಿತಂದ ಚಂದಿರನೆಂಬ ಸಂದೆಯುಮಂ ಸಮನಿಸುತ್ತಿದೆ। ಆ ಸಿಕಿಯೊಳ್ಸುಟ್ಟದೊಳ್ವಟ್ಟೆಯ ಮೂಱುಂ ಸೆಱಂಗುಗಳೊಳ್ಮೋದು ಸೇಲ್ವ ಬಟ್ಟಮುತ್ತುಗಳುಂ ಕಿವಿಯೊಳಿಟ್ಟ ಚೌಕುಳಿನಾವುಲಿಗಳುಮಿನಿಯನಂ ಬಱಿಸಂದು ವಂದ ತಾರಗೆವೆಣ್ಗಳೆಂಬ ನೆನಪಂ ನಿಗುರಿಸುತ್ತಿದೆ। ಪೊಂಬಲಗೆನೊಸಲೊಳ್ ಮಿಱುಪ ಪೆಱಿನಾಮತಿರುಚೂರ್ಣಂಗಳುಂ ಗೋವಿಂದ ನಡಿಯಿಂದಿೞಿವ ಗಂಗಾಪ್ರವಾಹವೇಗದಿಂ ಸಡಿಲ್ವ ಮುಡಿಯಿಂ ವೃಡನ ನುಣ್ಮೊಗದೊಳ್ಪರಿದು ಪಣೆಗಣ್ಣ ಕೆಳಗಣ್ಗಿೞಿದು ನಾಸಿಕಾಧಾರದೊಳ್ನಿಂದ ಚಂದ್ರಕಲೆಯ ಸೊಬಗಂ ಸೂಚಿಸುತ್ತಿದೆ। ಕಡುನೀಳ್ದ ಕಣ್ಮಲರ್ಗಳ್ ಶತ್ರುಮಿತ್ರೋದಾಸೀನರೆನಿಪ ಮೂಱುಂ ತೆಱದ ದೊರೆಗಳ ರಾಜ್ಯ ಸಪ್ತಾಂಗದಿರವಂ ತಮ್ಮೊಳೋರೊರ್ವರಱಿಯುದಂತೊಂದೊಂದೆಡೆಗೆ ಕಳುಪಿದ ಮೂಱು ಮೂಱುಂ ಬೇಹಿಗರಿಂ ಬೇಱಿವೇಱಿ ಕೇಳ್ದು ಕರತಲಾಮಲಕವಾಗಿ ತಿಳಿದಿರ್ದುಂ ತಣಿಯದಿರ್ಪರಸನಭಿಪ್ರಾಯಮಂ ತಿಳಿದು ಕಿವಿಗೊಂಡಿರ್ಪ ಭೂಮಂಡಲವೃತ್ತಾಂತಮನಿತುಮಂ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕರಿಸಲೆಳಸಿ ಕಿವಿಗಳಂ ಪುಗುವ ಸನ್ನಾಹಮಂ ಸಮನಿಸುತ್ತಿದೆ। ಆಕಣ್ಗಡೆವರೆಗಂ ನೀಳ್ದ ಕುಡುಪುರ್ವುಗಳವಂ ತಾವರೆಗೆತ್ತು ಸಾಲ್ಗೊಂಡೆಱಗಿದ ಬಂಡುಣಿ ವಿಂಡುಗಳೆಂಬ ಭಾವಮಂ ಬಗೆಗೊಳಿಸುತ್ತಿದೆ। ನಸುನೀಳ್ದ ಮಿಸುಪ ನಾಸಾವಂಶಂ ನಯನಾಮೃತಜಲಧಿಗಳೆರಡುಮೊಡವೆರೆಯದಂತೆಡೆಯೊಳಿಟ್ಟಪೊಂಗಟ್ಟೆಯ ನೆಲೆಯಂ ನೆಗೞ್ತೆಗೆಯ್ಯುತ್ತಿದೆ। ಪಿರಿದುಂ ಕಿಱಿದುಮಲ್ಲದೆಡತೆಱದೊಳ್ಮೆಱೆವ ಮೀಸೆಗಳ್ಮೊಗಸಸಿಯ ಕಱಿಗೆಱಿಯ ಸಿರಿಯಂ

ಸೆಱೆಗೊಳುತ್ತಿದೆ। ಒತ್ತಿ ಕತ್ತುರಿಸಿದ ಪವಣ್ಬವರಿ ಯೌವನದ್ವಿರದಮದ ಧಾರೆಗಳ ಪಾಂಗಿನೊಳ್ ಕಂಗೊಳಿಸುತ್ತಿದೆ। ಮಂತ್ರಾಕ್ಷರೋಚ್ಚಾರಣ ದೊಳ್ನಸುಬಿರ್ಚಿದ ಬಾಯ್ದೆಱೆಯಿಂ ಪೊಱಸೂಸುವ ಪೊಲ್ಲೆವಲ್ವೆಳಗು ಭಗೀರಥಾನುವರ್ತನದಿಂದೊಲ್ದು ಜನ್ಹುಮುನಿಯ ಮೊಗದಿಂದೊಗೆವ ಬಾಂ ಬೊಳೆಯ ಪೊಚ್ಚ ಪೊಸಪೊನಲಂದಮುಂ ಬಂದಿವಿಡಿಯುತ್ತಿದೆ। ಭಗ ವದ್ಗುಣಾನುಭವದಿಂ ಗದುಗದಂಗೊಂಬ ಗೆಱೆಗೊರಲ್ ನಿರ್ಮಲಮಾದ ಸ್ತುತಿವರ್ಣಂಗಳೆಂಬ ಪಾಲಂ ತುಂಬಿ ಮುಖಾಂಬುಜದಿಂ ಮಱಿಸಿ ಸಜ್ಜು ಗೆಯ್ದು ಭಗವನ್ಮಜ್ಜನಕ್ಕೆಂದಿರಿಸಿದ ಸಂಕೆಂಬ ಸಂಕೆಯನಂಕುರಂಗೊಳಿ ಸುತ್ತಿದೆ। ಬಾಹುಮೂಲದೊಳ್ಪೊಳೆವ ಶಂಖಚಕ್ರಲಾಂಛನಂಗಳ್ ಮುಂ ಪರಶುರಾಮಂ ಕೈವಿಡಿದ ಕೈದುವಂ ತನ್ನಪರಾವತಾರಮೆನಿಪ ರಾಮ ಚಂದ್ರನೊಳಿರಿಸಿ ಸೊಗದೊಳಿರ್ದಂತೀಗಳುಂ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನುಂ ತಾಂ ಪೊತ್ತಿ ರ್ದ ಸಂಕುಪಾಱುಂಬಳೆಗಳನಿವನ ಭುಜಂಗಳೊಳಿರಿಸಿದನೆಂಬ ಭಾವನೆಯುಂ ಭಾವಿಸುತ್ತಿದೆ! ಇಂತಿರ್ಪ ನಿಡುದೋಳ್ಗಳೆರಡುಂ ಪಲವಗಲುಂ ಪಾತಾಳ ದೊಳಿರ್ದು ಬೇಸರ್ಗಳೆಯಲೆಳಸಿ ಇಳಾತಳಮನಡರುತ್ತೆ ಗರುಡನಿಂದೇ ನಾನುಮೊಂದೆಡಱುದೋಱದಂತೆ ಶ್ರೀಕಾಂತನ ದಿವ್ಯಾಯುಧಮುದ್ರೆಯುಂ ಧರಿಸಿ ನಿರ್ಭಯದೊಳಾನಂದಂಬಡೆದಿರ್ಪ ಶೇಷವಾಸುಕಿಗಳ ಪೆರ್ಮೆಯುಂ ಪೆತ್ತಿದೆ। ಪೊತ್ತ ಪೆರ್ಮುತ್ತಿನೆಕ್ಕಾವಳಿ ತಿಸರ ಪಂಚಸರಂಗಳ ಬೆಳ್ಗದಿರ್ದೆ ರೆಗಳಂ ತೀವಿ ಯಂತರದೊಳ್ ಶ್ರೀಕಾಂತನಂ ತಾಳ್ದಿದ ಪೇರೆರ್ದೆ ಪಾಲ್ಗ ಡಲ ಬಿಡಯಮುಂ ವಿಡಂಬಿಸುತ್ತಿದೆ। ಪೊದೆದುಟ್ಟ ಬೆಳ್ವಟ್ಟೆಗಳೆರಡುಂ ಗುಣಂಗಳಂ ಸುಂಗಿ ಪೊಂಗುವ ಸತ್ವದೇೞ್ತರಮುಂ ಬಿತ್ತರಿಸುತ್ತಿದೆ। ಪದ್ಮಾಸನದೊಳಿರ್ಪುದಱಿಂ ಪೊಱಗಣ್ಗೆ ತೋರ್ಪೊಂದಡಿಯ ಪೆರ್ವೆರಲ ಪೆಱವೆರಲ್ಗಳ ಬಟ್ಟುಗುರ್ಗಳ್ ಮೊಗಸಿರಿಗೆ ನಿಂದಂತವುರಂಬೆರಸು ವಂದೆಱ ಗಿದ ಚಂದಿರನಂದದೊಳ್ ಬಗೆವರುತ್ತಿದೆ—ಎಂದೆಣಿಸುತ್ತೆ ಮತ್ತಮಿವಂ ಭಗವದಾರಾಧನವಿಧಿಗೆ ಮೊತ್ತಮೊದಲೆನಿಪ ಮಾನಸಪೂಜಾವಿಧಿಯೊಳಧಿ

ಕರಿಸಿ ಭಕ್ತಿಭರದಿಂ ನಸುಮಣಿದ ಸಿರದೊಳ್ಪೊತ್ತಂಜಲಿಹಸ್ತಮುಮುಱೆದೆ ಱಿದ ಕಣ್ಗಳುಮುಲುಂಗದಂಗಂಗಳುಮಾಗಿರೆ ಈಯುರವನರೆಗಳಿಗೆ ನಿಟ್ಟಿಸು ತಿರ್ಪಿನಮನಿತಱೊಳೆ ಮಲರ್ವ ಮೊಗಮುಂ ಸೊಗದಾಲಿನೀರೊಗುವ ಕಣ್ಮಲರುಂ ಸೆಱೆವಿಗಿವ ಕೊರಲುಮುಣ್ಮುವ ನವಿರುಮಾದಿರವಂ ನಿರೂಪಿಸಿ ಆಯಿಂಗಿತಂಗಳಿಂ ಮಾನಸಾರಾಧನದೊಳಿನ್ನೆವರಮಾದುದೀನೀತಿಗಳಾಗು ತಿರ್ಪುದೀಯಂಶವೆಂಬುದಂ ಸಂಶಯಮಿಲ್ಲದೆ ನಿರವಿಸಿದನದೆಂತೆನೆ :—

—ರಾಜನ ಮಾನಸಾರಾಧನ ಪ್ರಕಾರ—

ಮೊದಲೊಳ್ಪದಿನಾಲ್ಕುಂ ಜಗಂಗಳನವಱಿಂದಿಡಿಕಿಱಿದಜಾಂಡಮು ಮನದಱ ಪೊಱವಳಯದೊಳ್ತಱುನಾಯಿನೊಂದಱಿನೊಂದು ಪತ್ತಂ ಮಡಿಯೆನಿಪ ಜಲಾದಿಪ್ರಕೃತ್ಯಂತಮಾದೇೞುಮಾವರಣಂಗಳುಮಂ। ಅವ ಱಿಂ ಮೇಗಣ್ಗೆ ಪರಮವ್ಯೋಮಮೆಂಬ ಪೆಸರಿಂದೆಸೆದು ನಾಲ್ಮೊಗಂ ಮೊದಲಾದವರ ನುಡಿಗಂ ನೋಟಕ್ಕಂ ನೆನಪಿಂಗಂ ನೀಟ್ಕಿದ ವೈಮೆದಳೆದ ವೈಕುಂಠಲೋಕಮುಮಂ। ಅಲ್ಲಿ ಚೆಲ್ವುವೆತ್ತ ಪಲವುಂ ರನ್ನವೊನ್ಗಳಿಂ ಸಮೆದು ತಳತಳಿಪುದಱಿಂದೀಯುಗಲಮೀಯುದ್ದಮೀತೆಱನೆಂಬುದನಱಿ ಯಲರಿದಪ್ಪ ಪಲವುಂ ಪಾಗಲ್ಗಳಿಂ ಬಳಸುವಡೆದ ವೈಕುಂಠವೆಂಬ ದಿವ್ಯ ನಗರಮುಮಂ। ಅಲ್ಲಿಯಾವಗಂ ತಳಿರ್ತು ನನೆಯೇಱಿಯಲರ್ದು ಕಾಯ್ತು ಳಿದು ಪಣ್ತು, ನಲಿದುಲಿವ ಕೋಗಿಲೆ ತುಂಬಿ ಗಿಳಿ ಪುರುಳಿ ಮೊದಲಾದುವಂ ಪೊರೆವ, ಪಲವುಂ ಕುಲದ ಪೆರ್ಮರಂಗಳಿಂದೆಸೆವ ಪಲವುಂ ಸಿಂಗರದೋಂ ಟಂಗಳುಮಂ। ಆನಡುವೆ ಕೆಂಬರಲ್ಪಚ್ಚೆ ಮುತ್ತು ಕರ್ಮಣಿಬಜ್ಜರಂಗಳಿಂ ಬೇಱೆವೇಱೆ ಸಮೆದ ನೆಲಗಟ್ಟುಗಳೊಳ್ಬೆಳೆದ ಮಂದಾರಪಾರಿಜಾತಾದಿ ಕಲ್ಪದ್ರುಮಂಗಳಿಂದುದಿರ್ದ ಕಮ್ಮಲರ್ಗಳಿಂ ಪೂವೆಟ್ಟುಗಳೆನಿಪ ಪಲವುಂ ಸಿಂಗರದೋಂಟವೆಟ್ಟುಗಳುಮಂ। ಅಲ್ಲಿಯೊಂದೆಡೆಯೊಳ್ಮಲ್ಲೆ ಮಲ್ಲಿಗೆ ಮೊದ ಲಾದ ಪೂಗೊಂಚಲ್ಗಳಿಂ, ಮತ್ತೊಂದೆಡೆಯೊಳ್ಸೋಗೆ ಮಾವು ಮೊದಲಾದ ತಳಿರ್ದೊಂಬೆಗಳಿಂ, ಮತ್ತೊಂದೆಡೆಯೊಳ್ ರನ್ನವೊನ್ಗಳಿಂ ಸಮೆದ ಸಜ್ಜೆವನೆ

ಗಳುಮಂ । ಆಕ್ರೀಡಾಶೈಲಂಗಳೊತ್ತಿನೊಳ್ಬಳಸಿದ ಪಳಿಕುವಲಗೆಯ ನೆಲಗಟ್ಟುಂ, ಪವಳಮುತ್ತುಗಳಪಾವಟಿಗೆಗಳುಂ, ಅಮರ್ದನಿೞಕೆಯ್ವ ತಣ್ಪಿಂಪು ಕಂಪುಗಳ್ತೀವಿದ ತಿಳಿನೀರುಂ, ಇಂಚರಂಗೆಯ್ವಂಚೆಕೊಂಚೆ ಮೊದಲಾದ ಪಲವುಂ ನೀರ್ವಕ್ಕಿಗಳುಂ ಮನಂಗೊಳೆ ತೊಳಪ ತಾವರೆನೆಯ್ದಿಲ್ಗೊಳಂಗಳುಮಂ। ಇಂತೆಸೆವ ಪಟ್ಟಣದ ನಟ್ಟನಡುವೆಯಾವಗಂ ನೆಲಸಿರ್ಪರ್ಗಂ ಮುಪ್ಪೊಟ್ಟಂ ಪೊಸಪೊಸತೆನಿಸಿಯಚ್ಚರಿವಡಿಸುವ ಸರ್ವಾಶ್ಚರ್ಯಮಯಮಪ್ಪಾದರ ಮನೆಯುಮಂ। ಅಲ್ಲಿ ಪಲವುಂ ಬಣ್ಣದ ಪೊಂಬಟ್ಟೆಯ ಮೇಲ್ಕಟ್ಟುಂ, ಮುತ್ತಿನ ಲಂಬಣಂಗಳುಂ, ನೀಲದ ನೆಲೆಗಟ್ಟುಂ, ಪಲವುಂ ರನ್ನಗಂಬಂಗಳುಮಾಗಿ ಕಾಲತತ್ವಮುಳ್ಳನ್ನೆವರಮೆನಿಬರ್ಬಂದೊಡಮನಿಬರ್ಗವಿಂಬಾಗಿ ಪೊಕ್ಕರ ಮನಮಂ ಗಳ್ಕನೆ ಸೊರ್ಕಿಪ ಪೇರೋಲಗದ ಸಾಸಿರ್ಗಂಬದ ಮಾಮಣಿಮಂಟಪಮುಮಂ । ಅಲ್ಲಿಯೆಲ್ಲೆಯಿಲ್ಲದೞವುಮಾರ್ಪುಮೈಸಿರಿಯುಂ ಬೀರಮುಂ ತೇಜಮುಂ ಸಫಲಮಪ್ಪಂತು ಪರಮಪದನಾಥನಡಿಯೂೞಗಮೆ ತಮಗೆ ಭೋಗಮೆಂದಿರ್ಪ ಪಲವುಂ ನಿತ್ಯಮುಕ್ತರ್ಗಳುಮಂ। ಶಂಖಚಕ್ರಗದಾಸಿ ಶಾರ್ಙ್ಗಾದ್ಯಾಯುಧಂಗಳಂ ತಂತಮ್ಮ ನೆತ್ತಿಯೊಳ್ಪೊತ್ತು ಭಯಮಿಲ್ಲದ ದೇಶಮಾದೊಡಂ ಭಕ್ತಿವಿಶೇಷದಿಂದಾವಗಂ ಸನ್ನದ್ಧಮಾಗಿರ್ಪ ಸುದರ್ಶನ ಪಾಂಚಜನ್ಯಾದಿ ದಿವ್ಯಾಯುಧಪುರುಷರ್ಗಳುಮಂ। ಆಳ್ದನೂೞಗಮನಿತುಮಂ ತಾನೊರ್ವನೆ ಗೆಯ್ವ ಡಾವರದಿಂ ಪಟ್ಟವಣೆಯುಂ ಪಟವಿಗೆಯುಂ ತೇರುಂ ತೇಜಿಯುಂ ಬಿಜ್ಜಣಿಗೆಯುಂ ಮೇಲ್ಕಟ್ಟುಂ ಒಳ್ಗೆಳೆಯನುಮೂೞಗದವನುಮಾಗಿಯುಂ ತಣಿಯದೆ ಭಗವದ್ಗುಣಂಗಳನಿತುಮಂ ಕಾಣ್ಕೆಗೆಯ್ವ ಕೈಪಿಡಿಯಂತೆ ನಿರ್ಮಲಮಾಗಿ ವೇದಮಯಮಪ್ಪಾದ ಪಕ್ಕಂದಳೆದಾಳಂದದೊಂದೊಡಲ್ವಿಡಿದಿದಿರೊಳ್ ಕೆಯ್ಮುಗಿದು ಸನ್ನದ್ಧನಾಗಿರ್ಪ ಗರುತ್ಮಂತನುಮಂ । ಆಳ್ದನಾರೋಗಿಸಿಯುೞಸಿದಮೃತಾನ್ನಮಂ ಸವಿವ ಬಲ್ಪಿಂದಮಂ ಪೊಱಸಿದುಭಯವಿಭೂತಿಯರಸುತನದ ಪೊಱೆಯಂ ಪೊತ್ತು ತತ್ತದ್ವ್ಯಾಪಾರಂಗಳನಾಳ್ದನಿಂಗಿತವಱದೆಸಗುವ ಸೇನಾನಿಯೆನಿಪ ವಿಷ್ವಕ್ಸೇ

ನರುಮಂ । ಆನಟ್ಟನಡುವೆ ಧರ್ಮಾದಿಪೀಠಮೆಸರ ಪಟ್ಟವಣೆಯ ಮೇಲೆ ವಿ
ಮಲಾದಿಶಕ್ತಿಮಯಮಾದ ಪನ್ನೆರಡುಮೆಸಳ್ಗಳಿಂದೆಸೆವ ಪೊಂದಾವರೆಯ
ದಿವ್ಯರತ್ನಮಯಕರ್ಣಿಕಾಗ್ರದೊಳ್ ಪುಷ್ಪಸಂಚಯವಿಚಿತ್ರಿತಮಾದ ದಿವ್ಯ
ಯೋಗಪರ್ಯಂಕಮೆಂಬ ಪಾಸಿನೊಳ್ ಸಾಸಿರ್ವರ್ಚಂದಿರರನೊಂದುವೆರಸಿ
ಕರುವಿಟ್ಟಿಱಿದಂತೆ ತಣ್ಬೊಗರ್ವೆತ್ತು ತನ್ನೊಳ್ಗುಣಂಗಳ್ಗೆ ಕಡೆಯಿಲ್ಲದುದ
ಱಿಂದನಂತನೆಂದುಂ ಪಾಸುವುಡಿಸುವ ಪೊದಿಸುವ ಪಾವುಗೆಯಿಡುವ
ಕೊಡೆವಿಡಿವುದು ಮೊದಲಾದೂೞಿಗಂಗಳೆ ಗೆಯ್ಮೆಯಾಗಿರ್ಪುದಱಿಂ ಶೇಷ
ನೆಂದುಂ ನೆಗೞ್ತೆವೆತ್ತು ಮೆಲ್ಲೆಲರ್ವೞ್ತಿಯಿಂ ತೀವಿದ ಪಾವೆಱಿಯನೆಂಬ
ಮೆಲ್ವಾಸುಗೆಯುಮಂ ಭಾವಿಸಿದಂ. ಈಗಳಲ್ಲಿ ಮುಚ್ಚುಳ್ದೆಗೆದ ಬೆಳ್ಳಿಗರ
ಡಿಗೆಯೊಳ್ ತಳತಳಿಪ ಪೞನುಡಿವೆಂಡಿರ ಪಚ್ಚೆಯ ತೊಂಡಲ್ವೆಚ್ಚದಂತೆಯುಂ
ಸಿರಿಯರಸಿ ತನ್ನ ಕಣ್ಗೆ ಸಿಂಗರಿಸಲೆಂದೆತ್ತಿ ಮುತ್ತಿನ ಸಿಪ್ಪಿನೊಳ್ಪುದುಳಂ
ಗೆಯ್ದ ಪೊಸವಗೆಯ ಪೊಳೆಪುವಡೆದ ಕಾಡಿಗೆಯಂತೆಯುಂ, ಪೊಡವಿವಡದಿ
ತನ್ನೊಡಲ ಪಸದನಕ್ಕೆಂದು ಪಳಿಕುದಟ್ಟೆಯೊಳಿಟ್ಟ ಕತ್ತುರಿಯಣ್ಪಿನಂತೆ
ಯುಂ, ಮಂಜುವೆಟ್ಟನ ತಪ್ಪಲೊಳೊಪ್ಪುವ ಸೊರ್ಕಾನೆಯಂತೆಯುಂ, ಅಲ್ಲಿ
ಯಮರ್ದುವೞಿಗಱಿಯಲಿಟ್ಟ ಪೊಗರುಗುವ ಕಾರ್ಮುಗಿಲಂತೆಯುಂ,
ಪಳಿಕಿನ ಜಗಲಿಯೊಳ್ಬೆಳೆದ ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷದಂತೆಯುಂ ತೋರ್ಪ ಶೇಷಶೇಷಿ
ಗಳ ಸಮುದಾಯಶೋಭೆಯಂ ಭಾವಿಸಿ-ಮತ್ತಮಲ್ಲಿ ಮುಗಿಲೊಳ್ಪೊಱಂಚು
ವ ಮಿಂಚುವಳ್ಳಿಗಳಂತೆಯುಂ, ಕರ್ಮಣಿವೆಟ್ಟನೊಳ್ಪೊಳೆವ ಪೊಂದಪ್ಪಲ್ಗ
ಳಂತೆಯುಂ, ಬಾಮ್ಮರನಂ ನೆಮ್ಮಿದ ಪೊಂಜೆಳೆಗಳಂತೆಯುಂ, ಇರ್ಕೆಲ
ದೊಳಿರ್ಪ ಶ್ರೀಭೂಮಿನೀಳೆಯರಿರವಂ ನಿರವಿಸಿ ಅವಯವಶೋಭೆಗಳಂ
ಬೇಱೆವೇಱೆ ಭಾವಿಪೆನೆಂದು ಮುಂದುವರಿವಿನಂ, ಪೊನ್ನಂ ಪಸುರ್ಮಣಿ
ಯಂ ಕರ್ಮಣಿಯುಮಂ ಸಮಂಗೊಂಡು ಕರಗಿಸಿಯಾತನಿರಸದಿಂ ತುಂಬಿ
ದಂಬುಧಿಯತ್ತಣಿಂದುಱವಣಿಸಿ ಕವಿವ ತೆರೆಯ ತಿಂತಿಣಿಯಂತೆ ಮೇಲ್ವಾ
ಯ್ವ ಪೊಗರ್ವೊೞಿಗಿದಿರ್ವಾಯ್ದುವೆನಿಸುವ ದಿಟ್ಟಿಗಳೊಳಗಂ ಪೊಱ

ಗುಂ ಪಸುರ್ವುಂ ಕರ್ಪುಂ ಪಳದಿಯುಮಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿದುದಱಿಂದಾವೆಡೆ
ಯುಂ ನೋಡಿದೊಡಂ ಮೂವಣ್ಣಮಾಗಿ ಕಱ್ತಲೆಗವಿದಿನಿಸುಂ ಪೊಱ್ತು
ತಡೆದು ನಿಲ್ವಿನಂ—ಅನಿತಱೊಳೆ ತಾಮಿರ್ವರುಂ ಕಟ್ಟೈಸಿರಿಯೊಳ್ಪೊಸಗವಿ
ರ್ಪಾಗಳೆ ಮರುಳ್ಗೊಂಡು ತಮ್ಮನಗಲ್ದು ಪಲವುಂ ನಾಡೊಳ್ ಬವಣಿಗೊಂ
ಡು ರೂಪುಂ ಪೆಸರುಮುಱಿದಿರ್ದ ಕಂದನಾಮರುಳ್ಗಱಿದು ತನ್ನವರಂ
ನೆನೆದುವಂದು ಮುಂದೆ ನಿಂದಿರೆ ಕಂಡ ತಾಯ್ತ್ತಂದೆಗಳ್ಮುದದಿಂ ಕರಗಿದ
ಮನಮುಂ ಕದುಬುವಂಗಮುಂ ಕವಿದ ದಿಟ್ಟಿಯುಂ ಗದುಗದಂಗೊಂಬ
ಕೊರಲುಮಾಗಿ ನಟ್ಟಾಲಿಯುಲುಗದೆ ಕಟ್ಟಿಱಕದಿಂ ನಿಟ್ಟಿಸುವ ಶ್ರೀನಾರಾ
ಯಣರ ಕಟಾಕ್ಷಾಮೃತರಸಾಸೇಚನದಿಂದಾಪ್ಯಾಯನಂಬಡೆದು ತನ್ನ
ದಿಟ್ಟಿ ನಾಲಗೆ ಮೂಗು ತೊವಲ್ಕಿವಿಗಳೆಂಬ ಐದುಂ ಕರಣಂಗಳುಂ ಅಪ್ರಾ
ಕೃತದಿವ್ಯಾದ್ಭುತರೂಪರಸಗಂಧಸ್ಪರ್ಶಶಬ್ದಗ್ರಹಣಂಗಳೊಳವ್ಯಗ್ರಮಾಗಿರೆ
ಯಾ **ಪರಮಪದನಾಥ**ನ ಕೇಶಾದಿಪಾದಾಂತಮಾದ ದಿವ್ಯಾಂಗಸೌಂದ
ರ್ಯಮಂ ತನ್ನಂತರಂಗದೊಳ್ ಚಿಂತಿಸಿದನದೆಂತೆನೆ :—

— ಪರಮಪದನಾಥನ ವರ್ಣನೆ —

ಸಿರಿಮೊಗದೊಳ್ವೆಳಗು ಮೇಗಣ್ಗೆ ಪಾಯ್ವುದೆಂಬ ಸಂದೆಯುಮಂ
ಸಮನಿಸುತ್ತೆ ವಿಭೂತಿದ್ವಯದೊಡೆತನಮಂ ಚಾಡಿವೇೞ್ವ ರನ್ನದ ಮಗು
ಡಮುಮಂ। ನೋೞ್ಪರ ಕಣ್ಬಗೆಗಳ್ಗೆ ಮರ್ಬಂ ಕವಿಸಿ ತನ್ನಂತೆ ಸುಱಿ
ಗೊೞಿಸುವ ಸುರ್ಕುಂಗುರುಳ್ಗಳುಮಂ। ಪೊಳೆಪುಂ ಮೆಲ್ಪುಮಾಗಿರ್ದು
ದಱಿಂ ನಸುಬೆಮರ್ದಂತಿರ್ಪ ಸಿರಿನೊಸಲುಮಂ। ಅರೆವೆಱೆಯೊಳ್ತುಂಬಿ
ತುಳುಂಕುವಮರ್ದಿರ್ತರಡೊಳ್ಪೊನಲಿಟ್ಟಂತೆಸೆವ ವಿಮಲೋರ್ಧ್ವಪುಂಡ್ರ
ಮುಮಂ। ಮೊಗಗನ್ನಡಿಯೊಳ್ಪಡಿನೆೞಲ್ಗೊಂಡ ಕೆಯ್ವಿಡಿದ ಶಾರ್ಙ್ಗದಿ
ರಡುಂ ಕಡೆಗಳಂ ಕಡೆಗಣ್ಚುವ ಕುಡುವುರ್ಬುಗಳುಮಂ। ಕಡುನುಣ್ಪಂ
ಪೊಳಪಂಬಡೆದು ಕರ್ಪುಂ ಬಳ್ಪುಮೇರ್ಪಟ್ಟಗಲ್ದು ನೀಳ್ದು ಕಡೆಯೊಳ್ಕೆಂ
ಗಱಿಗೊಂಡ ಮೊಗಸಿರಿಯುಮಂ। ನೀರ್ದೊಳೊಂದಕೊರ್ಂದು ಕೇಣಂ

ಗೊಂಡು ಪಡಿಮೊಗದೊಳ್ಮರೆವೆಳಮಿಾನ್ಗಳಂತೆಸೆವ ಬಗಸೆಗಣ್ಗಳುಮಂ ಮೂವಡಿನಾಡೊಡೆತನದಿಂ ನ್ಯೆಮೆವೆತ್ತಡಬಲದ ಸಿರಿವೊಡಸಿವಡದಿಯರ ನೆಡವಿಡದೆ ನಿಟ್ಟಿಪುದಱಿಂ ನೇಹರಸದಿಂ ನನೆದು ಎಸ್ಟೆಡೆಯೊಳಮೆಲ್ಲಾ ಪೊಲ್ತುಮೆಲ್ಲಾ ತೆಱದೊಳೆಲ್ಲರ್ಗಱುಗಂಗೆಯ್ವ ಪಱಿವೊಸಱುಗಡಪ ರೊಳ್‍ಮುಱುಕದಿಂ ತಣ್ಪೇಱು ಕವಿವ ಕರುಣಾವಲೋಕನಂಗಳುಮಂ । ನಿ ಡುಗಣ್ಣಿಸಿಮುಡುಗಳ ನಡುದೀವಿಯೊಳ್ಮೊಳೆತ ಕಲ್ಪಲತೆಯ ದಾಂಗುಡಿಯು ಮೊಗರಂತೆಸೆವ ನಾಸಾವಂಶಮುಮಂ । ಅದಱ ತಳಿರ್ದೊಂಗೆಗಳಂತಿರ್ಪ ಮೆಲ್ಗದಂಪುಗಳುಮಂ । ಅದಱ ಪೊಸಮುಲರಂತೆಸೆವ ನಸುನಗೆಯುಮಂ । ತನ್ನ ಪೊಗರಿಂ ನಿಟ್ಟಿಪರ ಕಣ್ಬಗೆಗಳಂ ರಾಗಸಾಗರದೊಳ್ಮುೞುಂಗಿಸುವ ಚೆಂಬಾಯ್ದೆಱೆಯುಮಂ । ಪೊಂಬೆಟ್ಟದತ್ತಣಿಂದೆಡಬಲವೆಟ್ಟುಗಳ್ಗಿೞಿವ ಬಾಂಬೊೞೆಯ ಪೊನಲ್ಗಳಂ ದೊರೆಗೊಂಡು ದಿವ್ಯರತ್ನಕಿರೀಟದತ್ತಣಿಂ ಕಂದಂಗಳೆಡೆಗಿೞಿತಂದ ಭುಜಕೀರ್ತಿಯ ಕಾಂತಿಪ್ರವಾಹದೊಳ್ಪೊಳೆದು ಸುೞಿಗೊಂಬ ಮಕರಂಗಳಂದದ ರನ್ನಗಿವಿವಚ್ಚಂಗಳುಮಂ। ಪೊಳಪೊಳ್ಪು ತಣ್ಪಿಂಪುಗಳ್ತೀವಿರ್ಪುದಱಿಂ ತುಂಬುವೆಱೆಯಂ ಪೋಲ್ವ ಸಿರಿಮೊಗಮು ಮಂ । ಒಳ್ನಿಲದೊಳ್ಪುಟ್ಟಿ ಪೊಣ್ಮಿ ಪೊಗರ್ವಡೆದೆಳಗೌಂಗಿನ ತೊಂಡೆಯಂ ಬೆಂಡುಗಳೆವ ಗೆಱೆಗೊರಲುಮಂ । ತಮ್ಮ ತಣ್ನೆೞಲೊಳುಭಯವಿಭೂತಿಗಳ ನಿಂಬುಗೊಳಿಸಿ ಸೊಗಂಬಡಿಸಿ ದಿವ್ಯಾಯುಧಂಗಳೆಂಬ ಪೊಸೆವಗೆಯ ರಲ್ಗೊಂಚಲ್ಗಳಂ ತಾಳ್ದಿರ್ಪುದಱಿಂದಪ್ರಾಕೃತಕಲ್ಪಶಾಖೆಗಳಂ ಕೀಳ್ಗೊಂಬ ನಿಡುದೋಳ್ಗಳುಮಂ । ಪೊದೆದ ಪೊಂಬಟ್ಟೆಯ ಮೇಲ್ಕಟ್ಟಂ ಸಿರಿಗೊರಲ್ವ ಚ್ಚದೊಳ್ಜೋಲ್ವ ಮುತ್ತುರನ್ನದ ಲಂಬಣಂಗಳಿಂ, ಬಾವನ್ನದಣ್ಪಿನ ಮೆಲ್ಪಾ ಸಿನಿಂ, ಎಳದೊಳಸಿದಂಡೆಯುಯ್ಯಲಿಂ, ಕೌಸ್ತುಭಮಣಿದೀಪದಿಂದೆಸೆವ ಸಿರಿ ಯರಸಿಯ ಸಜ್ಜೆವನೆಯೆನಿಪ ಪೇರೆರ್ದೆಯುಮಂ । ಲಾವಣ್ಯಾಮೃತರಸಪ್ರ ವಾಹದೊಳ್ಕಟ್ಟಿದ ಕಟ್ಟೆಯೆನಿಪ ರನ್ನದ ಪೊಡೆಗಟ್ಟುಮಂ । ಆಕಟ್ಟೆಯತ್ತಣಿಂ ಪೊಣ್ಮಿ ಪೊನಲಿಡುವ ಪರಿಕಾಲ್ಗಳೆನಿಪ ಯಜ್ಞೋಪವೀತಮುಮಂ । ಆಲಾವ

ಣ್ಯಾಮೃತರಸಪ್ರವಾಹಮಿಟ್ಟಣಿಸಿ ಸುೞಿಗೊಂಡಂತಿರ್ಪ ಸಿರಿವೊರ್ಕುೞು ಮಂ। ಶಂಖಚಕ್ರಂಗಳಂ ಚಂದ್ರಾದಿತ್ಯರ್ಗೆತ್ತಲರಲುಂ ಮುಗಿಯಲುಮಣ್ಮದರೆವಿರಿದ ಬಿದಿಯ ತಾಯ್ವನೆಯೆನಿಪ ಪೊಡೆದಾವರೆಯುಮಂ। ಕಂಡರಿಸಿದ ಪಸುರ್ವಣಿಗಂಬಂಗಳಂ ಪೋಲ್ವ ತೊಡೆಗಳಂ ಬಳಸಿ ಮುಸುಂಕುವುಡೆನೂಲ ಕೆಂಬರಲ್ಗಳ ಪೊಗರ್ದೆರೆಗಳಂ ನಗುವ ಚೆಂಬೊನ್ನುಡೆಯುಮಂ। ಸಂಕು ಬಳೆಗೈದು ಬಾಮ್ಮರ ಪೞವಿಗೆಯಂಕುಸ ಬಜ್ಜರಂಗಳಂ ತಾಳ್ದಲರ್ದ ಕೆಂದಾವರೆಗಳಂ ಪೋಲ್ವ ಚೆನ್ನಡಿಗಳುಮಂ-ಭಾವಿಸಿಯಾನಂದಭರಿತನಾಗಿ ರಾಯಂ ಕಂಡು, ಎಳಸಿಸು ತನ್ನ ಬಾೞ್ತೆಗೆಂದೇ ಪರ್ಚುಗೊಟ್ಟಿರ್ಪ ಮೊಲೆಯೊಳ್ಬಾಯಿಟ್ಟು ಪಾಲುಂಡು ತಣಿದು ಸೊರ್ಕುವಂತೆ, ಭಕ್ತಜನದ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಬಂದ ಅಮೃತಸ್ಯಂದಿ ಪಾದಾರವಿದಂಗಳ್ಗೆಱಗಿ ; ಮುಂ ಕಡುವೇಸಗೆಯ ನಡುವಗಲೊಳ್ ನೀರೞ್ಕೆಯಿಂ ಗಳ್ಕನಡವಿವೊಕ್ಕಲ್ಲಿ ಸಿಂಗದುಲಿಗೇಳ್ದು ಬೆರ್ಚಿ ಬೀದಿವರಿದುರ್ಕಡಗಿ ಸೊರ್ಕೞಿದೆಲ್ಲಿಯುಂ ದಳ್ಳುರಿಗೊಂಡು ಚುರ್ಚುವ ಕಾೞ್ಕಿರ್ಚಿಂ ಬೆಂದು ನೊಂದು ಬಾಯ್ಮೊಗೊಣಗಿ ಬಸಿಱನೀರಂ ಬಯಲ್ಗೆ ಚೆಲ್ಲಿ ಬಱತು ಬಣ್ಣಂಗುಂದಿ ಬಸವೞಿದಿರ್ಪಾನೆ ಇನಿರಸಂ ತೀವಿ ತಣ್ಪುವಡೆದು ಕಂಪೇಱಿದ ತಾವರೆವಡುವಂ ಕಂಡೊಡನದಂ ಪೊಕ್ಕು ಮುೞುಂಗಿ ತೇಲ್ದು ತುೞುಂಕಿ ನೀರನೀಂಟಿ ಮೊಗದೊಳುಂ ಮೆಯ್ಯೊಳುಂ ಚೆಲ್ಲಿ ಚಲ್ಲಾಡುವಂತಿವನುಮಾಸಿರಿಯಡಿದಾವರೆಗಳಂ ಮುಡಿಯೊಳಮೆರಡುಂ ಕಣ್ಗಳೊಳಮೆರ್ದೆಯೊಳಂ ತಾಳ್ದಿತಾಳ್ದಿ ಸಕಲಸಾಂಸಾರಿಕ ದುಃಖಂಗಳಂ ಕಳೆದು; ಮತ್ತಂ ತಣಿಯದೆ ಮುಂ ಬತ್ತಿದ ಪೞಗೊಳದೊಳ್ಬವಣಿವರಿದು ಬಾಯೊಣಗಿಯೆಱಂಕೆಯಲುಂಕಿ ಬಳಸಿ ಬೆಳೆದ ಕೊಳವಳಿಕೆಗಾಡೊಳ್ಪಡಲ್ವಟ್ಟು ಮುಳ್ಮೊನೆಯೋಱನೊಳ್ಮೊಗಗೆಟ್ಟೊಱಲ್ವ ಪಱಮೆವಱ ತಿಳಿನೀರ್ಗೊಳದೊಳಲರ್ದ ತಾವರೆಯುಂ ಕಂಡದಱಿಖೊಳ್ಬಂಡುಣಲೆಱಗಿ ನಸುವೊಗರ್ವೆರಸಿ ಪೆಂಪುವಡೆದ ತಣ್ಗಂಪಿನಿಂಪಂ ಸವಿದಾ ಸೊರ್ಕು ತಲೆಯೇಱಿ ಮೆಯ್ಮಱೆದು ಕಟ್ಟುವಡದಂತೆಯುಂ, ಕಾಸಿ ಬೆಚ್ಚಂ

ತೆಯುಂ, ಕೊರೆದು ಕೋದಂತೆಯುಂ, ಕೂಡುಗೊಂಡಂತೆಯುಂ, ಅಗೆದು ನಟ್ಟಂತೆಯುಂ, ಅಂಟುಗೊಳಿಸಿದಂತೆಯುಂ, ಬಿತ್ತಿದಂತೆಯುಂ, ಜೇರ್ವಿಡಿದಂತೆಯುಂ ಮಗ್ನಮಾಗಿರ್ಪಂತುಟಾಮೆಪ್ಲಡಿಯೊಳ್ಗಂಪಂ ಸಪಿಪಿನಂ; ಬಗೆನಾಯ್ಕೆಯ್ಗಳ್ ತಂತಮ್ಮ ಗೆಯ್ಮೆಗಳಂ ತಮ್ಮುಮಂ ಮುಱಿಯೆ ಮಱು ಳ್ಗೊಂಡಂತೆಯುಂ, ಮಱವಟ್ಟಂತೆಯುಂ, ನಿದ್ರಿಸಿದಂತೆಯುಂ, ಸೇಮಂಜೆರಸಿದಂತೆಯುಮೆಮೆಯಾಡದೆಯುಸಿರ್ಚುಸಗದಂಗಮುಲುಗದೆ ಕಡಲೊಳ್ನಡೆವಂಗೆ ನಡುಮಡುವಿನೊಳ್ನಾವೆಯೊಡೆದಂತೆ ಸಂತಸಗಡಲೊಳ್ ನಡೆವುದರ್ಕೆ ಸಾಧನಮಾದ ತಿಳಿವುಂ ಕೈದೆಗೆದುದಱಿಂದಾನಂದಸಾಗರದೊಳ್ಮುಳುಂಗಿ ಜೀವಾತ್ಮಪರಮಾತ್ಮ ಸಾಯುಜ್ಯಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಮನನುಭವಿಸುತ್ತಿರ್ಪನೆಂದು ನಿರವಿಸುತ್ತಿರ್ಪಿನಂ ;

ಅರಸನಿನಿತುಂ ಪೊೞ್ತು ಮಱಿದೊಱಗಿದ ಮನಮೆೞ್ಚತ್ತು ಮುಂ ಮಱವಟ್ಟ ಕೈಕಾಲ್ಗಳದೊಳ್ ನಸುಬೆಮರ್ತುರ್ಚಿ ಕಿಱುನಡುಕಂಗೊಂಡು ನವಿರ್ಗಳಿದ ಮೆಯ್ಯುಮಾಬಿಗುಪಂ ಸಡಿಲ್ಚಿ ಸೊಗದಾಲಿನೀರ್ಗಱಿದು ಮುಗುೞ್ದ ಕಣ್ಮಲರಲರ್ದುಂ ಇದಿರನೆಡಬಲಂಗಳಂ ತನ್ನುಮುಂ ನಿಟ್ಟಿಸಿಯಚ್ಚರಿವಟ್ಟು ಈಗಳ್ತಾಂ ನಿತ್ಯವಿಭೂತಿಯತ್ತಣಿಂ ಲೀಲಾವಿಭೂತಿಗಿೞಿದಂತೆಣಿಸುತ್ತಿರ್ಪಿನಂ—**ಈಯುಳಹಿಯ ಸಿಂಗರಾರ್ಯ**ನುಂ ಪ್ರಸನ್ನ ಮಧುರ ಗಂಭೀರಸ್ವರದಿಂದೆ—

ಶ್ಲೋಕಂ॥ ಆಯುರಾರೋಗ್ಯಪುತ್ರಾರ್ಥರಾಜ್ಯಬಂಧುಸಮೃದ್ಧಯಃ ।
ಭವಂತು ತೇ ಸದಾ ವಿಷ್ಣೋಃ ಪ್ರಸಾದಾದ್ರಂಗಶಾಯಿನಃ ॥

ಎಂದಾಶೀರ್ವಾದಿಪುದುಮಾದನಿಯುಂ ಕೇಳ್ದು ಮುಂಗಾರ ಮೊೞಗಂ ಕೇಳ್ದ ಸೋಗೆಯಂತೆ ಕಣ್ಮನಂಗಳಂ ಕವಿಸಿ ನೇಹಂಬೆರಸಿದ ಬಹುಮಾನದಿಂ ಸನಿಯದೊಳ್ಕುಳ್ಳಿರಿಸೆ ಕಣ್ಮನಂಗಳ್ಗೆ ಸೊಗಂಬೆರೆದಚ್ಚರಿಯುಂ ಸೂಱೆಗುಡುತ್ತೆ ಸಿರಿಯರಸನಡಿದಾವರೆಗಳಂ ಪೂಜಿಸುವೆಡೆಯೊಳ್ ರಾಜನ ಭಾವಶುದ್ಧಿಯಂ ಭಾವಿಸಿ ತನ್ನೊಳಾಲೋಚಿಸಿದಂ :—

ಲೋಕದೊಳ್ ದುಷ್ಕೃತಿಗಳೊಳ್ ಕೆಲರ್ ಪರಲೋಕವಿಲ್ಲೆಂದುಂ, ಕೆಲರ್ ವೇದವಿರುದ್ಧಾಗಮೋದಿತಾಚಾರಮುದರ್ಕೆ ಸಾಧನಮೆಂದುಂ; ಕೆಲರ್ ವೈದಿಕಕರ್ಮಫಲಪ್ರದರ್ ದೇವತಾಂತರಂಗಳೆಂದುಂ, ಕೆಲರ್ ದೇವತಾನಿರಪೇಕ್ಷಮಾದ ಕರ್ಮದಿಂದಮೇ ಫಲಮೆಂದುಂ ನಿರವಿಸಿ ಕೆಡುವರ್। ಸುಕೃತಿಗಳೊಳಂ ಕೆಲರ್ ಭಗವದಾರಾಧನಮೆ ಇಷ್ಟಸಾಧನಮೆಂದು ತಿಳಿದದನಾಚರಿಸಿಯುಂ, ತಮ್ಮಂ ಪಡೆದು ಬಳೆಯಿಸಿ ಪೊರೆದು ಬಿಜ್ಜೆಗಲಿಸಿ ಬುದ್ಧಿವೇೞ್ವ ತಂದೆಗೇನಾನುಮೊಂದೂೞಿಗಂಗೆಯ್ದುಲಿಸಿಯುದರ್ಕೆ ಕೂಲಿಗೊಂಬೆಡೆಯೊಳಂ ತಮ್ಮ ಹಿತಮನವನ ಪ್ರಿಯಮುಮನಱಿಯದೆ ಕಳವಿನೊಳಂ ಜೂದಿನೊಳಂ ಸೊರ್ಕಿನೊಳಂ ಬಾೞ್ವೆಂದು ಕೇಳ್ವ ಕಳ್ಗವರರಂತೈಹಿಕಾಮುಷ್ಮಿಕ ಫಲಮಂ ಬಯಸುವರ್। ಕೆಲರ್ ತಮ್ಮಂ ಕೈವಿಡಿದು ತನ್ನೊಳ್ಕೊಡಮೆಯೆಂದು ಮರೆಮೊಯ್ಯೆಂದುಂ ಬಗೆದು ಕಾಪಿಟ್ಟು ಸಲಪಿ ಸರ್ವಸ್ವಮನಿತ್ತು ಸಂತತಮುಂ ಸಂತಸಂಗೊಳಿಪ ನಿಜಪತಿಗೆ ತಾಂ ಗೆಯ್ವ ಮನೆವಾೞ್ತೆ ಸಜ್ಜೆಯೂೞಿಗಂ ಮೊದಲಾದುದಂ ಗಣನೆಗೊಂಡು ಪೊೞ್ತೆಱೆ ಪಣಮಂ ಕೇಳ್ವ ಕಾೞ್ವಂಡಿರಂತೆ ತಮ್ಮ ಕರ್ಮಜ್ಞಾನಭಕ್ತಿಗಳ್ಗೆ ಫಲಮಾಗಿ ಮುಕ್ತಿಯುಂ ಬಯಸುವರ್। ಈರಾಯುನವರಂತಲ್ಲದೆ ತನ್ನಾಳ್ದರ ನೆಲೆಯುಂ ತನ್ನದುಮಂ ತಿಳಿದಿರ್ಪುದಱಿಂ ನಾರಾಯಣಂ ತನ್ನಾಳ್ಗಳಪ್ಪೆಮ್ಮೊಳ್ನಿಮವಿಲ್ಲದ ನೇಹಂಬೆರಸಿ ಎಳಸಿಸುವಿನೆಡಱಿಂ ತೀರ್ಚಲ್ಕೆಂದೌಷಧಿಗುಡಿವ ತಾಯಂತೆ ತಾನಿತ್ತ ಕರಣಕಳೇಬರಂಗಳಿಂ ತಾನಿತ್ತ ಪೂಜೋಪಕರಣಂಗಳಿಂ ತನ್ನಂ ತಾನೆ ಪೂಜೆಗೆಯ್ವನೆಂದು ತನ್ನ ಸ್ವರೂಪಪಾರತಂತ್ರ್ಯಮಂ ತಿಳಿದು ನಿರ್ಭಯನಾಗಿರ್ಪಂ। ಈನೆಲೆ ಸತ್ಸಹವಾಸದಿಂದೆಯುಂ ಸದಾಚಾರ್ಯಸಮಾಶ್ರಯಣದಿಂದೆಯುಂ ಗುರುಕುಲವಾಸದಿಂದೆಯುಂ ಭಗವತ್ಕಟಾಕ್ಷದಿಂದೆಯುಂ ದೊರೆಕೊಳ್ವುದಲ್ಲದೆ ಬಱಿಯೋದುಗಲ್ವ ಬಲ್ಮೆಯಿಂ ಸಮನಿಸದು। ಈಶೇಷತ್ವ ಪಾರತಂತ್ರ್ಯಂಗಳಂ ತಿಳಿವುದೆ ಸಕಲವೇದಾಂತಜ್ಞಾನಮುಂ ಮೂಲಮಂತ್ರಾರ್ಥತತ್ವಮುಂ ಮಂತ್ರರತ್ನ ತಾತ್ಪರ್ಯ

ಮುಂ ಚರಮಶ್ಲೋಕಾರ್ಥನಿಷ್ಕರ್ಷಮುಮಂ ಪೇಸಿಸಿರ್ಕುಂ। ಇದನೆ ದಿವ್ಯಸೂರಿಗಳ್ ತಮ್ಮ ದಿವ್ಯಪ್ರಬಂಧಂಗಳಿಂ ಪಲವಗೆಯಿಂ ನಿರಪಿಸುವರ್। ನಾಥಯಾಮುನ ಯತಿವರಾದಿಗಳಿದನೆ ತಂತಮ್ಮಡಿಗಳಂ ಪೊರ್ದಿದ ಶಿಷ್ಯರ್ಗುಪದೇಶಂಗುಡುವರ್। ಇವನಿರವಂ ನಿರವಿಸೆ ಮುಂ ಕೊಲ್ಲಿನಗರದೊಳುದಿಸಿದ ಕುಲಶೇಖರನಂ ನೆನೆಯಿಸುವನೆಂದು ಮನದೊಳಾನಂದಂಬಡೆಯುತ್ತಿರ್ಪಿನಂ—

ರಾಯನುಂ ಮಂತ್ರಸ್ನಾನಾಲಂಕಾರಭೋಜ್ಯಾಸನಂಗಳೊಳ್ ತತ್ತದುಚಿತ ಭಗವದುಪಚಾರಂಗಳಿಂದಾರಾಧನಮಂ ನೆಗೞ್ಚಿ ತೀರ್ಥಪ್ರಸಾದಂಗೊಂಡು ಕೃತಾರ್ಥನೆನಿಸಿ ಮತ್ತಂ ಭಗವದ್ಗುಣಾನುಭವಕ್ಕೆಳಸಿ ಅಳಹಿಯಸಿಂಗರಾರ್ಯರಂ ನೋಡಿ ಸ್ಮೃತೀತಿಹಾಸಪುರಾಣಂಗಳೊಳ್ಭಗವದ್ವೈಭವಮಂ ಸಂಶಯವಿಪರ್ಯಯಮಿಲ್ಲದಂತೆ ಸೊಲ್ಲಿಸುವೊಂದಂಶಮಂ ಪೇೞವೇೞ್ಕುಮೆಂಬುದುಮದರ್ಕವರ್ ಪೆರ್ಚಳಂಗೊಂಡು ಗುರುಪರಂಪರೆಯಂ ನೆನೆದುಪಕ್ರಮಿಸಿ ತಿಳುಪಿದರದೆಂತೆನೆ :—

— ಭಗವದ್ವೈಭವ ವಿವರಣಂ —

ಶ್ರಿಯಃಪತಿಯುಮವಾಪ್ತ ಸಮಸ್ತಕಾಮನುಮಖಿಲಹೇಯಪ್ರತ್ಯನೀಕನುಂ ಸಮಸ್ತಕಲ್ಯಾಣಗುಣಾಶ್ರಯನುಮಪ್ಪ ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣಂ ಬ್ರಹ್ಮಾದಿದೇವತೆಗಳಂ ಮನುಷ್ಯರುಮಂ ಸೃಜಿಸಿಯವರ್ಗೆ ಹಿತಾಹಿತಂ ತಿಳಿವುದರ್ಕೆ ನಾಲ್ಕುಂ ವೇದಂಗಳನುಪದೇಶಂಗೆಯ್ದು ಆವೇದಾರ್ಥಮಂ ವ್ಯಕ್ತಮಾಗಿ ತಿಳಿವುದರ್ಕೆ ಸ್ಮೃತೀತಿಹಾಸಪುರಾಣಂಗಳಂ ನಿರವಿಸಿದಂ. ಅವಱೊಳ್ ಸ್ಮೃತಿಗಳ್ ಭಗವದಾರಾಧನರೂಪಮಾದ ವರ್ಣಾಶ್ರಮೋಚಿತಕರ್ಮಂಗಳಂ ವಿಧಿಸುವ ವೇದಂಗಳ ಪೂರ್ವಭಾಗದರ್ಥಮಂ ತಿಳಿಸುವುವು. ಇತಿಹಾಸಪುರಾಣಂಗಳೆರಡುಂ ಭಗವತ್ಸ್ವರೂಪ ರೂಪ ಗುಣ ವಿಭವೈಶ್ವರ್ಯಂಗಳಂ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುವ ವೇದಾಂತಂಗಳ ತತ್ತ್ವಾರ್ಥಮಂ ವ್ಯಕ್ತಮಾಗಿ ತಿಳಿಸುವುವು. ಈಯೆರಡಱೊಳಂ—

ಶ್ಲೋ॥ ಇತಿಹಾಸಪುರಾಣಾಭ್ಯಾಂ ವೇದಂ ಸಮುಪಬೃಂಹಯೇತ್॥

ಎಂಬ ವಚನದೊಳಿತಿಹಾಸಮಂ ಮೊದಲ್ಪೇಟ್ಟುದಱಿಂದಿದೆ ಮುಖ್ಯಮಾಗಿರ್ಕುಂ. ಇತಿಹಾಸಂಗಳೊಳಂ ದ್ವಾಪರಾಂತದೊಳ್ ವೇದೋದ್ಧರಣಾರ್ಥಮಾಗಿ ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣಾಂಶದಿಂದುದಿಸಿದ ವೇದವ್ಯಾಸರ್ ಸಕಲ ವೇದಶಾಸ್ತ್ರಾರ್ಥಂಗಳನಾರಯ್ದು ತಾಂ ತಿಳಿದ ಪಲವುಂ ತತ್ವಾರ್ಥಮಂ ಲೋಕಹಿತಾರ್ಥಮಾಗಿ ಪವಣ್ಗೊಳಿಸಿದುದಱಿಂದೀ ಮಹಾಭಾರತಮೆ ಪ್ರಬಲಮಾಗಿರ್ಕುಂ. ಇದಱೊಳುಂ ಭಗವದ್ವಿಷಯಮನೇ ಪ್ರತಿಪಾದಿಪುದಱಿಂ ಶ್ರೀವಿಷ್ಣುಸಹಸ್ರನಾಮಮುಂ ಮೋಕ್ಷಧರ್ಮಮುಂ ಭಗವದ್ಗೀತೆಯುಮುತ್ತಮಂಗಳಾಗಿರ್ಪುವು. ಇವಱೊಳ್ ವಿಷ್ಣುಸಹಸ್ರನಾಮಂ ಭಗವದಾರಾಧನಜಪಾದ್ಯುಪಯೋಗಮಾಗಿರ್ದೊಡಮದಱಿಂ ತತ್ವಹಿತಪುರುಷಾರ್ಥಂಗಳಂ ತಿಳಿವುದರಿದಾಗಿರ್ಕುಂ. ಮೋಕ್ಷಧರ್ಮಂ ಸಕಲಾರ್ಥಪ್ರತಿಪಾದಕಮಾಗಿರ್ಕುಮಾದೊಡಮೀಭಗವದ್ಗೀತೆ—

— ಭಗವದ್ಗೀತೆಯ ಮಾಹಾತ್ಮ್ಯಂ —

ಶ್ಲೋ॥ ಗೀತಾಸು ಗೀತಾಃ ಕರ್ತವ್ಯಾಃ ಕಿಮನ್ಯೈಶ್ಶಾಸ್ತ್ರಸಂಗ್ರಹೈಃ।
ಯಾಸ್ಸ್ವಯಂ ಪದ್ಮನಾಭಸ್ಯ ಮುಖಪದ್ಮಾದ್ವಿನಿಸ್ಸೃತಾಃ॥

ಎಂಬ ಮರ್ಯಾದೆಯಿಂ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ದಿವ್ಯಮುಖಾರವಿಂದೋದ್ಭವಮಾಗಿರ್ಪುದಱಿಂ ಸರ್ವೋತ್ಕೃಷ್ಟಮೆನಿಪುದು. ಅದಱಿಂದಿದಂ ಸಕಲ ವೈದಿಕರುಂ ಉಪನಿಷತ್ತೆಂದು ಪೇಳ್ವರ್. ತದ್ವ್ಯಾಖ್ಯಾತೃಗಳುಂ ಮೂವತ್ತೆರಡುಮುಪನಿಷತ್ತುಗಳೊಡನಿದನುಂ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಂಗೆಯ್ದರ್—ಎಂದದಱ ಮಾಹಾತ್ಮ್ಯಮನುಪಪಾದಿಸಿ ಪದಿನೆಂಟುಮಧ್ಯಾಯಂಗಳನೋದಿಯುದಱೊಳ್ ಶ್ಲೋಕಂಗಳೇೞುಂ ನೂಱಕ್ಕಂ ಪ್ರತಿಶ್ಲೋಕದರ್ಥಮಂ ಪೇಳ್ವುದುಂ—

ಆದರದೊಳ್ ಕೇಳ್ದರಸನುಂ ಅಖಿಲತತ್ವಾರ್ಥಂಗಳಂ ಕರತಲಾಮಲಕಮಾಗಿ ತಿಳಿದು ತಿಳಿದರ್ಥಂಗಳಿಂದುಂ ಮಱೆಯದಂತಿವೆಲ್ಲಮಂ

ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಪೇೞಲ್ವೇೞ್ಕುಮೆಂದು ಬೆಸಗೊಳ್ವುದುಮಿಂತೆಂದರಃ—

ಶ್ಲೋ॥ ಯುಕ್ತಂ ಹಿ ವಿದುಷಾಂ ಲೋಕೇ ಸಮಾಸವ್ಯಾಸಧಾರಣಂ ॥

ಎಂಬ ತೆಱದಿಂ ವಿಸ್ತರಮಾಗಿ ಕೇಳ್ದರ್ಥಮುಂ ಸಂಕ್ಷೇಪಮಾಗಿಯುಂ ಕೇಳ್ದೊಡೆ ಮಱವುದೋಱದೆ ನೆನೆಪಾಗಿರ್ಕುಮೆಂದು ಮನಮೊಲ್ದು ಪದಿನೆಂಟಧ್ಯಾಯಕ್ಕಮೊಂದು ಸಮುದಾಯಾರ್ಥಮುಮಂ ಆಱುಮಾಱುಮಧ್ಯಾಯಂಗಳ್ಗೊಂದೊಂದರ್ಥಮಾಗಿ ಮೂಱುಂ ಷಟ್ಕಾರ್ಥಂಗಳುಮಂ ಒಂದೊಂದಧ್ಯಾಯಕ್ಕೊಂದೊಂದರ್ಥಮಾಗಿ ಪದಿನೆಂಟುಮಧ್ಯಾಯಾರ್ಥಂಗಳುಮಂ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಸುಲಭಮಾಗಿಯುಂ ಸುವ್ಯಕ್ತಮಾಗಿಯುಂ ತಿಳುಪಿದರದೆಂತೆನೆ :—

— ಭಗವದ್ಗೀತೆಯ ಸಮುದಾಯಾರ್ಥಂ —

ತಂತಮ್ಮ ವರ್ಣಾಶ್ರಮೋಚಿತಮಾಗಿ ವೈರಾಗ್ಯಂಬೆರಸಿದ ಕರ್ಮಜ್ಞಾನಂಗಳಿಂ ಬಳೆದ ಭಕ್ತಿಗಂ ವಿಷಯಮಾದ ಪರಬ್ರಹ್ಮಂ ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣನೆಂಬುದು ಸಮುದಾಯಾರ್ಥಂ ।

— ಷಟ್ಕಾರ್ಥಂಗಳ್ —

ಜ್ಞಾನಕರ್ಮಂಗಳೆರಡುಂ ಯೋಗಾಭ್ಯಾಸದೊಡಗೂಡಿ ಆತ್ಮಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರಸಾಧನಮಾಗಿರ್ಪುದೆಂಬುದಂ ಮೊದಲ ಆಱುಮಧ್ಯಾಯದೊಳ್ಪೇೞ್ವುದು । ಜ್ಞಾನಕರ್ಮಂಗಳಿಂದುದಿಸಿದ ಭಕ್ತಿಯೋಗದಿಂ ಪರಮಾತ್ಮತತ್ವಜ್ಞಾನಂ ಪುಟ್ಟುವುದೆಂಬುದನೆರಡನೆಯ ಆಱುಮಧ್ಯಾಯದೊಳ್ಪೇೞ್ವುದು । ಪ್ರಕೃತಿಜೀವಾತ್ಮಪರಮಾತ್ಮಸ್ವರೂಪಮುಂ ಕರ್ಮಜ್ಞಾನಭಕ್ತಿಗಳ ಸ್ವರೂಪಮುಮಂ ಕಡೆಯಾಱುಮಧ್ಯಾಯದೊಳ್ಪೇೞ್ವುದು ।

— ಪ್ರತ್ಯಧ್ಯಾಯದ ಸಂಗ್ರಹಾರ್ಥಂ —

ಎರಡು ದಟಕ್ಕಂ ಪುಯಲಡಸಿರುವ ಸಮಯದೊಳ್ ಬಂಧುಸ್ನೇಹಮುಂ ಕಾರುಣ್ಯಮುಂ ಸ್ವಜಾತಿಧರ್ಮಮಾದ ಯುದ್ಧದೊಳಧರ್ಮಬುದ್ಧಿಯುಂ ಪುಟ್ಟಿಯರ್ಜುನಂ ವ್ಯಾಕುಲಚಿತ್ತನಾದನೆಂಬುದಂ ಮೊ

ದಲಧ್ಯಾಯದೊಳಂ। ಇಂತು ಶೋಕಾವಿಷ್ಟನಾಗಿ ತನ್ನಡಿಗೆಱಗಿದರ್ಜುನಂ
ಗನಿತ್ಯವಾದ ಶರೀರಾದಿಗಳತ್ತಣಿಂ ಬೇಱಾಗಿ ನಿತ್ಯವಾದ ಜೀವಾತ್ಮನಂ
ತಿಳಿವ ಸಾಂಖ್ಯವೆಂಬ ಬುದ್ಧಿಯುಂ ಫಲಸಂಗಕರ್ತೃತ್ವರಹಿತವಾದ ಕ
ರ್ಮಸ್ವರೂಪವಂ ತಿಳಿವ ಯೋಗವೆಂಬ ಬುದ್ಧಿಯುಮಾತ್ಮಾವಲೋಕನ
ಸಾಧನವಾದ ಸ್ಥಿರಬುದ್ಧಿಯುಂ ಪುಟ್ಟಿಪುವೆಂಬುದನೆರಡನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯ
ದೊಳಂ। ಈಕರ್ಮದಿಂದೀಫಲವಂ ಸಾಧಿಪೆನೆಂಬ ಫಲಾಪೇಕ್ಷೆಯುಂ ಈ
ಕರ್ಮವೆನಗೆ ಫಲವಂ ಸಾಧಿಪುದಱಿಂದೆನ್ನದೆಂಬ ಸಂಗಮುಮನೀಕರ್ಮ
ಮನಾನೆಸಗುವೆನೆಂಬ ಕರ್ತೃತ್ವಮುಮಂ ಕಳೆದು ಸತ್ವರಜಸ್ತಮೋಗುಣಂ
ಗಳ್ ತಂತಮ್ಮ ಸ್ವರೂಪಕ್ಕನುಗುಣವಾದ ಕರ್ಮಂಗಳಂ ಗೆಯ್ಸುವು
ವೆಂದಾದೊಡಂ ಕರಣಕಳೇಬರಂಗಳನಿತ್ತ ಪರಮಾತ್ಮನೆ ಗೆಯ್ಸುವನೆಂದಾ
ದೊಡಂ ತಿಳಿದು ಕರ್ಮಮನಾಚರಿಸಲ್ವೇಟ್ಕುದೆಂಬುದಂ ಮೂಱನೆಯ
ಅಧ್ಯಾಯದೊಳಂ। ಈಕರ್ಮಯೋಗದೊಳ್ ಜ್ಞಾನಮುಂ ಬೆರಸಿರ್ಪುದೆಂ
ಬುದಂ ಈಕರ್ಮಭೇದಂಗಳುಮಂ ಅದಱೊಳ್ ಜ್ಞಾನಾಂಶಮೆ ಪ್ರಧಾ
ನವೆಂಬುದಂ ಈಕರ್ಮಾರಾಧ್ಯನಪ್ಪ ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣನ ಅವತಾರ
ರಹಸ್ಯಂಗಳುಮಂ ನಾಲ್ಕನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯದೊಳಂ। ಈಕರ್ಮಯೋಗಮ
ನಾಚರಿಪುದು ಸುಲಭವೆಂದುಮಿದಱಿಂ ಶೀಘ್ರಂ ಫಲಂ ಸಿದ್ಧಿಯುಪ್ಪು
ದೆಂದುಂ ಇದಱ ಭೇದಂಗಳುಮನೈದನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯದೊಳಂ। ಯೋ
ಗಾಭ್ಯಾಸಪ್ರಕಾರಮಂ ನಾಲ್ಕುಂ ತೆಱನಾದ ಯೋಗಿಗಳ ಭೇದಮುಮಂ
ಯೋಗಸಾಧನಂಗಳುಮಂ ಯೋಗಸಿದ್ಧಿಯುಮಂ ಪಲವುಂ ತೆಱದ ಯೋ
ಗಿಗಳತ್ತಣಿಂ ಪರಮಾತ್ಮೋಪಾಸಕನಾದ ಯೋಗಿಯೆ ಮುಖ್ಯನೆಂಬುದು
ಮನಾಱನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯದೊಳಂ। ಪರಮಪುರುಷನ ಮಹಿಮೆಯುಂ ಜೀ
ವಾತ್ಮಂಗೆ ಪ್ರಕೃತಿಬಂಧದಿಂದಾಮಹಿಮೆ ತಿಳಿಯದಿರ್ಪ ತೆಱನಂ ಆ ಪ್ರಕೃ
ತಿಬಂಧಮಂ ಪಱಿವುದರ್ಕೆ ಆ ಪರಮಪುರುಷನಡಿವಿಡಿವುದೆ ಉಪಾಯ
ವೆಂಬುದುಮಂ ನಾಲ್ಕು ತೆಱನಾದ ಭಕ್ತರುಮಂ ಅವರೊಳಂ ಪರ

ಮಾತ್ಮಪ್ರಾಪ್ತಿರೂಪಮಾದ ಮುಕ್ತಿಯುಂ ಬಯಸುವ ಜ್ಞಾನಿಯೇ ಉತ್ತಮನೆಂಬುದನೇೞನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯದೊಳಂ। ಐಹಿಕಾಮುಷ್ಮಿಕಮಾದೈಶ್ವರ್ಯಮುಂ ಜೀವಾತ್ಮಪ್ರಾಪ್ತಿರೂಪಮಾದ ಕೈವಲ್ಯಮುಂ ಪರಮಾತ್ಮಪ್ರಾಪ್ತಿರೂಪಮಾದ ಮುಕ್ತಿಯುಂ ಬಯಸುವ ಮೂಱುಂ ತೆಱದ ಭಕ್ತರ್ಗೆ ಬೇಱಿವೇಱಿ ತಿಳಿಯವೇೞ್ಪುದಿದೆಂಬುದನೆಂಟನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯದೊಳಂ। ಪರಮಪುರುಷನ ನಿರತಿಶಯಮಾಹಾತ್ಮ್ಯಮುಂ, ಅವಂ ಮನುಷ್ಯರೊಳವತರಿಸಿದೊಡಂ ಮಹಿಮೆಯೊಂದೆ ತೆಱನಾಗಿರ್ಪುದೆಂಬುದುಮುಂ, ಭಗವದ್ಭಕ್ತನ ಬಗೆಗಳುಮಂ, ಭಕ್ತಿಯೋಗದ ನೆಲೆಯುಮನೊಂಬತ್ತನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯದೊಳಂ। ಪರಮಪುರುಷನೊಳ್ ಭಕ್ತಿ ಪುಟ್ಟುವುದರ್ಕಾಗಿಯುಂ ಪುಟ್ಟಿದ ಭಕ್ತಿ ಪೆರ್ಚುವುದರ್ಕಾಗಿಯುಂ ಅವನ ಕಲ್ಯಾಣಗುಣಂಗಳುಮಂ ಈ ಜಗಮೆಲ್ಲಮುಮವನೊಡವೆಯುಮೊಡಲುಮಾಗಿಯವನಧೀನಮಾಗಿರ್ಪುದೆಂಬುದುಮುಂ ಪತ್ತನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯದೊಳಂ। ಪರಮಪುರುಷನ ದಿವ್ಯಮಹಿಮೆಯನರ್ಜುನಂ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರಮಾಗಿ ಕಂಡ ಬಗೆಯನಾಪರಮಪುರುಷನಂ ತಿಳಿವುದರ್ಕಮವನಡಿದಾವರೆಗಳಂ ಸೇಱುವುದರ್ಕಂ ಭಕ್ತಿಯೇ ಉಪಾಯಮೆಂಬುದುಮುಂ ಪನ್ನೊಂದನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯದೊಳಂ। ಭಗವದುಪಾಸನಾರೂಪಮಾದ ಭಕ್ತಿಯೋಗಮೇ ಸರ್ವೋತ್ತಮಮೆಂಬುದಂ, ಇದಱೊಳ್ ಶಕ್ತಿಯಿಲ್ಲದವರ್ಗೆ ಈ ಭಕ್ತಿಯುಂ ಸಾಧಿಸುವುದರ್ಕೆ ತಂತಮ್ಮ ಶಕ್ತ್ಯನುಗುಣಮಾದ ನಡತೆಗಳುಮಂ ಜೀವೋಪಾಸಕನ ನಡತೆಗಳುಮಂ ಪನ್ನೆರಡನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯದೊಳಂ। ಶರೀರದ ನೆಲೆಯನಾತ್ಮಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಸಾಧನಂಗಳುಮಂ, ಆತ್ಮಸ್ವರೂಪಮುಮನಾತ್ಮಂಗೆ ಸಂಸಾರಸಂಬಂಧಕಾರಣಮುಮಂ, ಪ್ರಕೃತಿಜೀವಾತ್ಮರ ಭೇದಮುಮಂ ಪದಿಮೂಱನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯದೊಳಂ। ಸತ್ವರಜಸ್ತಮೋಗುಣಂಗಳ್ಜೀವಾತ್ಮಂಗೆ ಬಂಧಕಂಗಳಾಗದ ತೆಱನಂ, ಆಆ ಗುಣಂಗಳ್ಪೆರ್ಚಿರ್ಪುದೆಂಬುದರ್ಕೆ ಕುಱುಪುಗಳಾದ ಕಾರ್ಯಂಗಳುಮಂ, ಆಆ ಗುಣಂಗಳಿಂ ಬರ್ಪ ಉತ್ತಮ ಮಧ್ಯ

ಮಾಧವಂಗಳಾದ ಜನ್ಮಂಗಳುಮಂ, ಆಱ ಗುಣಂಗಳಂ ಜಯಿಸಿರ್ಪನ ನಡತೆಗಳಂ, ಜಯಿಸುವ ಪ್ರಕಾರಮುಮಂ ಪದಿನಾಲ್ಕನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯದೊಳಂ। ಪ್ರಕೃತಿಯೊಡಗೂಡಿ ಸಂಸರಿಸುವ ಜೀವಾತ್ಮವರ್ಗಮುಂ ಪ್ರಕೃತಿಬಂಧಮಂ ಕಳೆದು ಮುಕ್ತಿವಡೆದಿರ್ಪ ಜೀವಾತ್ಮವರ್ಗಮುಂ, ಪುರುಷರೆನಿಪುವು—ಈ ಯೆರಡರ್ಕಮೊಡೆಯನಾಗಿ ಇವಱಳ್ ವ್ಯಾಪಿಸಿ ಯಿವಂ ಪೊರೆವುದಱಂ ಪರಮಾತ್ಮಂ ಪುರುಷೋತ್ತಮನೆನಿಸಿ, ಈ ಜೀವಾತ್ಮರತ್ತಣಿಂ ಬೇಱಾಗಿರ್ಪನೆಂಬುದಂ ಪದಿನೈದನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯದೊಳಂ। ವೇದಶಾಸ್ತ್ರಂಗಳೊಳ್ ವಿಶ್ವಾಸಮುಂಟಾಗಿ ನಡೆವರ್ ದೇವಪ್ರಕೃತಿಯುವರೆಂದುಂ ಈವಿಶ್ವಾಸಮಿಲ್ಲದೆ ತಮ್ಮಿಚ್ಛೆವಂದಂತೆ ನಡೆವವರಾಸುರ ಪ್ರಕೃತಿಯುವರೆಂದುಂ ತಿಳುಪಿ, ಶಾಸ್ತ್ರದೊಳ್ಪೇಳ್ದಂತೆ ನಡೆವರ್ಗಲ್ಲದೆ ತತ್ವಜ್ಞಾನಮುಂ ಸದಾಚಾರಮುಂ ದೊರಕೊಳ್ಳದು ಎಂಬುದಂ ಪದಿನಾಱನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯದೊಳಂ। ಶಾಸ್ತ್ರವಿಧಿಯಿಲ್ಲದೆ ನಡೆವ ನಡತೆಯೆಲ್ಲಮುಂ ಆಸುರಮಾದುದಱಂ ನಿಷ್ಫಲಮೆಂದುಂ, ಶಾಸ್ತ್ರವಿಹಿತಮಾದ ಕರ್ಮಮುಂ ಸಾತ್ವಿಕರಾಜಸತಾಮಸಭೇದದಿಂ ಮೂಱುಂ ತೆಱನಾಗಿರ್ಪುದೆಂದದಱ ಕುಱುಪುಗಳಂ ಪದಿನೇೞನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯದೊಳಂ। ತಾಮಸರಾಜಸಸಾತ್ವಿಕಂಗಳಾದ ನಡತೆಗಳಂ ಬೇಱೆವೇಱೆ ತಿಳುಪಿ ಇವಱೊಳ್ಮೋಕ್ಷಾರ್ಥಿಗೆ ಸಾತ್ವಿಕಂಗಳೆ ನಡೆಯತಕ್ಕವೆಂಬುದಂ, ಈ ಸಾತ್ವಿಕಕರ್ಮಾಚರಣದಿಂ ಪೆರ್ಚಿದ ಭಗವದ್ಭಕ್ತಿಯೆ ಮೋಕ್ಷಸಾಧನಮೆಂಬುದಂ ಪದಿನೆಂಟನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯದೊಳಂ ಪ್ರತಿಪಾದಿಪುದು.

— ಕರ್ಮ ಜ್ಞಾನ ಭಕ್ತಿಯೋಗಂಗಳ ನಿಷ್ಕೃಷ್ಟಾರ್ಥ —

ಇವೆಲ್ಲಮಂ ಭಾವಿಸೆ ತಪಂಗೆಯ್ವುದುಂ ತೀರ್ಥಯಾತ್ರೆಗಳಂ ಮಾಳ್ಪುದುಂ ದಾನಯಜ್ಞಾದಿಗಳನಾಚರಿಪುದುಂ ಮೊದಲಾದುದು ಕರ್ಮಯೋಗಮೆನಿಪುದು। ಪರಿಶುದ್ಧಾಂತಃಕರಣದಿಂದಾತ್ಮಜ್ಞಾನಂಗೆಯ್ವುದು ಜ್ಞಾನಯೋಗಮೆನಿಪುದು। ಅತ್ಯಂತಪ್ರೀತಿಯಿಂ ಪರಮಾತ್ಮಧ್ಯಾನಮಂ

ಮಾಳ್ಪುದು ಭಕ್ತಿಯೋಗವೆನಿಸಿಪುದು । ಇವು ಮೂಱುಂ ಒಂದಱೊಳೊಂದು ಬೆರೆದಿರ್ಪುವು । ಅದಱೊಳ್ ಕರ್ಮಯೋಗಿಗೆ ಕರ್ಮಂ ಪ್ರಧಾನವಾಗಿ ಜ್ಞಾನಭಕ್ತಿಗಳೆರಡುಂ ಅದರ್ಕಂಗಂಗಳಾಗಿರ್ಪುವು । ಭಕ್ತಿಯೋಗಿಗೆ ಭಕ್ತಿಯೇ ಪ್ರಧಾನವಾಗಿ ಕರ್ಮಜ್ಞಾನಂಗಳೆರಡುಂ ಅದರ್ಕಂಗಂಗಳಾಗಿರ್ಪುವು । ಈಮೂಱುಂ ಯೋಗಂಗಳ್ಗಂ ತಂತಮ್ಮ ವರ್ಣಾಶ್ರಮೋಚಿತಸದಾಚಾರಮಂಗಮಾಗಿರ್ಪುದು । ಮಿಕ್ಕೆರಡುಂ ಯೋಗಂಗಳತ್ತಣಿಂ ಭಕ್ತಿಯೋಗಮೆ ಉತ್ತಮಂ । ಇದೈಶ್ವರ್ಯಕೈವಲ್ಯಂಗಳ್ಗೆ ಸಾಧನಮಾಗಿರ್ದೊಡಮಿದಱಿಂ ಮುಕ್ತಿಯಂ ಸಾಧಿಪುದೇ ಚಾತುರ್ಯಂ । ಇಂತು ಮೋಕ್ಷಾರ್ಥಿಯಾದ ಭಕ್ತಂ ತನ್ನ ಶರೀರಸ್ಥಿತಿ ಮುಂತಾದ ಯೋಗಕ್ಷೇಮದೊಳಂ ತನಗಾಸಕ್ತಿಯಿಲ್ಲದೆ ಸ್ವಾಮಿ ಕಟ್ಟುಮಾಡಿದಂತಿರ್ಪುದೆಂದು ಪರಮಾತ್ಮಾಧೀನಂಗೆಯ್ದು ತನಗೆ ಪರಮಾತ್ಮನ ಸೇವೆ ದೊರಕಿದುದೇ ಸುಖಮುಂ ಅದಿಲ್ಲದುದೇ ದುಃಖಮುಮಾಗಿರ್ಪುದಱಿಂದಾವಗಂ ಸ್ವಾಮಿಯ ಧ್ಯಾನಮುಂ ವಂದನಮುಂ ಕೀರ್ತನಮುಮೇ ಯಾತ್ರೆಯಾಗಿರ್ಪಂ । ಇರ್ಪ ಕಾಲಮೆಲ್ಲಮುಂ ತನ್ನ ವರ್ಣಾಶ್ರಮೋಚಿತಮಾದ ಸದಾಚಾರಮನಾಚರಿಸುವೆಡೆಯೊಳ್ ಸಾಧನಬುದ್ಧಿಯಂ ಬಿಟ್ಟು ಸ್ವಾಮಿಯ ಸೇವೆಯೆಂದು ನಡಿಸುತ್ತೆ ನಿರ್ಭರನಾಗಿರ್ದು ಮೋಕ್ಷಮಂ ಪಡೆವಂ—ಎಂದು ಗೀತಾತಾತ್ಪರ್ಯಂ.

ಎಂದಿಂತಳಹಿಯ ಸಿಂಗರಾರ್ಯರೊರೆದ ಸಮುದಾಯಾರ್ಥಮಂ ಷಟ್ಕಾರ್ಥಂಗಳನಧ್ಯಾಯಾರ್ಥಂಗಳಂ ತಾತ್ಪರ್ಯಾರ್ಥಮುಮಂ ಬಗೆಯೊಳ್ ಕುಱುಪುಗೊಂಡು ಸಂತಸಂಗೊಂಡು ರಾಯಂ ತನ್ನುಳ್ಳ ದೇಶಕೋಶಮನಿತುಂ ಎರವಿಲ್ಲದೆ ತನಗಮಿವರ್ಗಂ ಪುದುವಾಗಿರ್ದೊಡಂ ಕುಡುವುದುಂ ಕೊಳ್ವುದುಮೆಂಬ ತಮ್ಮೀರ್ವರ ಕುಲಧರ್ಮಮಂ ಪೆರ್ಮೆಗೊಳಿಸಲ್ಕೆಂದು ಉಡೆತೊಡವುಗಳಂ ಪೊನ್ನಗಳುಮನಗರಂಗಳುಮನಿತ್ತುಮನ್ನಿಸಿ ಬೞಿಕ್ಕಿರ್ತರದೊಳ್ ನೆಱೆದಿರ್ಪ ಋತ್ವಿಕ್ಪುರೋಹಿತ ನಾಕ್ಷತ್ರಿಕ

ಪ್ರಭೃತಿ ನಿಜಾಶ್ರಿತವರ್ಗಕ್ಕಂ ಸ್ವಪರದೇಶದಿಂದೇೞ್ತಂದ ಪಲವುಂ ಶ್ರೋತ್ರಿಯ ವರ್ಗಕ್ಕಂ ನಿತ್ಯನೈಮಿತ್ತಿಕಾದಿದಾನಂಗಳಂ ಮತ್ತಮವರ್ಬೇೞ್ಪ ವಸ್ತುಗಳನಿತ್ತು ಬೀೞ್ಕೊಟ್ಟು ರಹಸ್ಯದೊಳ್ಕುಳ್ಳಿರ್ದು ಇಷ್ಟಾಲಾಪಂಗೆಯ್ವೆಡೆಯೊಳ್-ನಮಗೆ ಯಾದವಗಿರಿನಾರಾಯಣನ ಕರುಣಾಕಟಾಕ್ಷದಿಂ ಸರ್ವಾಭೀಷ್ಟಮುಂ ಕೈಸಾರ್ದಿರ್ಕುಂ. ಎನ್ನ ತಮ್ಮಂದಿರಪ್ಪ **ದೇವರಾಜರಸ ಮಱ'ದೇವರಾಜರಸ**ರನಾಂ ಕುವರರ್ಗ್ಗೆತ್ತಿರ್ಪುದಱಿಂ ಪುತ್ರವಂತನುಮಾಗಿರ್ಪೆಂ. ಆದೊಡಂ ಸಿಸುವಂ ಬಯಸುವ ರಾಣಿಯುಂ ನೋಂಪಿಗೆಯಿಸುವ ನೆವದಿಂ ಭೂಲೋಕವೈಕುಂಠಮುಂ ಜ್ಞಾನಮಂಟಪಮುಮೆನಿಪ **ಮೇಲ್ಕೋಂಟೆ**ಗೆ ಪೋಪೆನೆಂದು ಎಣಿಸಿರ್ಪೆಂ—ಎಂಬುದುಂ ;

ಈ ಮಾರಾಯನ ನುಡಿಗೇಳ್ದಿವರುಮತ್ಯಂತಸಂತೋಷದಿಂದೆ—ಈಗಳಾಯಾದವಗಿರಿಯೊಳ್ ಚೈತ್ರಮಾಸದಾರ್ದ್ರಾನಕ್ಷತ್ರದೊಳ್ ತಿರುನಕ್ಷತ್ರಮೆಂಬ ಪಿರಿಯುಕ್ಕೆವಂ ನೆಗೞ್ಗುಂ. ಅದರ್ಕೆ ಪಲವುಂ ದಿವ್ಯದೇಶಂಗಳಿಂದೆಯ್ತರ್ಪ ದೇಶಿಕಸಾರ್ಥದರ್ಶನದಿಂ ಕೃತಾರ್ಥರಪ್ಪೆವೆಂದೊರೆವುದುಂ ;

ರಾಯನುಮತಿಹರ್ಷದಿಂ ಮೌಹೂರ್ತಿಕರ್ ಕೂರ್ತ ಸುಮುಹೂರ್ತದೊಳಾನೆಕುದುರೆಕಾಲಾಳ್ಗಳೊಗ್ಗಿನಗ್ಗಳದ ಕಳಕಳಮನೊಳಕೊಂಡು ಮೊೞಗುವ ಪಟಹಕಾಹಳಾದಿವಾದ್ಯಘೋಷತೋಷಿತನಾಗಿ ಪಯಣಗತಿಯೊಳಂತಪುರಂಬೆರಸು **ಯಾದವಾಚಲ**ದ ತಪ್ಪಲಂ ಸಾರ್ದಲ್ಲಿ ಬಲ್ಪಡೆಯನಿೞಿಪಿ ಮಿತಪರಿಜನಂಬೆರಸು ಮುಂತಣ್ಗೆ ನಡೆಯುತ್ತೆ—

— ಯಾದವಾಚಲದ ದಾರಿಯ ವರ್ಣನೆ —

ಅಲ್ಲಿ ನೆಟ್ಟನೆ ಬೆಳೆದು ಬಾಂಬಟ್ಟೆಯುಂ ಕಟ್ಟೆ ಮುಡಿಯೊಳ್ನೀಸರ್ವಟ್ಟುದಳೆದಿರ್ಪುದಱಿಂ ಸಿರಿಯರಸನಡಿದೊಳೆಯಲ್ಕೆ ಕಂದದೊಳ್ಮಜ್ಜನದ ಪೊಂದಂಬಿಗೆಯಾಂತೆಸೆವ ದಂತಾವಳದಂತಿರ್ಪ ಕರ್ವಾಳೆಗಳುಂ। ಇತ್ತಲುಮತ್ತಲುಂ ಬೆಳೆದ ಪಲವುಂ ಕೊಂಬುಗಳೊಳ್ಪೂತಿರ್ಪುದಱಿಂ ತತ್ತದುಚಿತಸ್ಥಾನದೊಳ್ ಪನ್ನಿರಾೞ್ವಾರುಮನಾಂತ ದೇಶಿಕರಂತಿರ್ಪ ಕೇದಗೆಗಳುಂ।

ಫಲಭರವಮಂ ಪೊಱಲಾಱದೆ ಪೊಡವಿವರೆಗಂ ಬಾಗಿರ್ಪುದಱಿಂ ಪರಮಪುರು ಷನಡಿದಾವರೆಗೆಱಗುವ ಪರಮಭಾಗವತರಂ ದೊರೆಗೊಳ್ವ ಬಾೞೆಗಳುಂ। ಎತ್ತರದೊಳ್ಬೆಳೆದ ನೆತ್ತಿಗೊಂಬಿನೊಳರೆವಿರಿದ ತಳಿರ್ಗೊಂಚಲಂ ತಾಳ್ದಿಸೆವುದ ಱಿಂ ಪುರುಷೋತ್ತಮಂಗೆ ಮಸ್ತಕದೊಳ್ ಕೆಯ್ಯೆತ್ತಿ ಮುಗಿವ ಭಕ್ತರಂತಿರ್ಪ ಮಾವುಗಳುಂ। ಎಡೆವಿಡದೊಂದೆ ಸೂೞೊಳ್ ಕಿಱುನನೆಯಾಂತಿರ್ಪುದಱಿಂ ಮಾಧವನ ಮಾನಸಾರಾಧನವಿಧಿಯೊಳ್ ನವಿರ್ವಡೆದ ಯೋಗಿಗಳಂ ಪಡಿ ಗೊಂಬ ಕಡವುಗಳುಂ। ಮೆಲ್ಲೆಲರ ಫಲ್ಲಣೆಗೆ ತಲ್ಲಣಂಗೊಂಡೊಳ್ಳಲರಂ ಚೆಲ್ಲುವ ಬಳ್ಳಿಗೊಂಬುಗೊಂಡಿರ್ಪುದಱಿಂದಚ್ಯುತನಡಿದಾವರೆಯನರ್ಚಿಸು ವರ್ಚಕರಂತೆಸೆವ ಸೋಗೆಗಳುಂ। ನಿಡುದೋಳ್ಗೊನೆಯಿಂದುಕ್ಕಿ ಪರಿವ ತಿಳಿ ನೀರ್ವೊನಲನನುಗೆಯ್ವುದಱಿಂ ಶಾಙ್ಗರ್ಯ ಪೂಜೆಗೆ ಭೃಂಗಾರೋ ದಕವುಂ ಕೆಯ್ನೆಗಪಿ ಸೂಸುವ ಸೂರಿಗಳಂತೆ ಸೊಗಯಿಪ ಕಿಱುವೆಟ್ಟು ಗಳುಂ। ಮೀಱಿ ಮುಂತಣ್ಗೆ ನಡೆವ ನಿಡುಗೊಂಬಿನೊಳಿರುಳೆಳವೆಱೆಯುಂ ತಳೆದಿರ್ಪುದಱಿಂ ಪುಂಡರೀಕಾಕ್ಷನ ಗಂಡೂಷೋದಕಮನಾನಲ್ಕೆ ಪಳಿಕು ಗಾಳಾಂಜಿದಳೆದ ಪಟಿಱುಗಿದವರಂ ಬೞಿಸಲ್ವ ಪೊನ್ನೆಗಳುಂ। ಕೊಂ ಬುಗಳೆಡೆಯೊಳ್ ಪ್ರಲಂಬಮಾದ ಪಲವುಂ ಪೆರ್ಗಾಯ್ಗಳಂ ತಳೆದಿರ್ಪುದ ಱಿಂ ವನಮಾಲಿಗೆ ಧರಿಸಲ್ಕೆಂದು ಸಮೆದ ಮಾಲೆಗಳನೊಳಕೊಂಡಲ ಗರ್ಡೆಗಳನಾಂತು ಸನ್ನದಮಾದ ಮಾಲೆಗಾಱರಂತಿರ್ಪ ಪಲಸುಗಳುಂ। ತಾಳಿಂ ತುದಿವರೆಗಂ ಪೂತು ಪೊದೞ್ದೊಂದು ಕೊಂಬನಡರ್ದು ಪಡ ಲ್ವಟ್ಟ ಜೋಲ್ವ ಕಾಟ್ಮಲ್ಲಿಗೆಯುಂ ಪೊತ್ತಿರ್ಪುದಱಿಂ ದೈತ್ಯಾರಿಗೆ ಧರಿ ಸಲ್ಕೆ ಕಮ್ಮಲರ್ದೊಳಚಿವೆರಸು ಸಮೆದ ದುಂಡದಂಡೆಯುಂ ನೆಗಪಿ ನೀಡುವ ಪರಿಚಾರಕರಂ ನೆರಂಗೊಂಬ ಸುರಗಿಗಳುಂ। ಬಿರಿದ ಪೆರ್ಗಾಯಿಮಡೆದಿ ರ್ಪುದಱಿಂ ಶೌರಿಗಲಂಕರಿಸಲ್ಕೆ ಬಣ್ಣಗರಡಿಗೆಯುಂ ಮುಚ್ಚುಳ್ದೆಗೆದು ರನ್ನಸರಮುಂ ನೆಗೞ್ಚುವ ಭಂಡಾರಿಗರಂತೆ ಬಗೆವಡೆದ ದಾಡಿಮಂಗಳುಂ। ಪೊಣ್ಮಿ ಪೊಗರೇಱಿದ ಪೊಂಬಾಳೆಗಳಂ ಪೊತ್ತಿರ್ಪುದಱಿಂ ಹರಿಗೆ ಬೆಳ್ಳ

ವರಂಬೀಸುವ ಹರಿದಾಸರ ಪಾಂಗಿನೊಳಿರ್ಪ ತೆಂಗುಗಳುಂ। ಕುಕಿಲುತ್ತ
ಗಳಪಿ ಪಾಡಿ ಕೇಗುವಿಡಿವುದಱಿಂ ತಱುವಾಯಿಂ ಋಗ್ಯಜುಸ್ಸಾಮಂ
ಗಳುಮಂ ದ್ರಾವಿಡಪ್ರಬಂಧಂಗಳುಮನನುಸಂಧಿಪಧ್ಯಾಪಕರನನುಕರಿಸುವ
ಕೋಗಿಲೆ ಗಿಳಿ ತುಂಬಿ ಸೋಗೆಗಳುಂ ಮನಂಗೊಳೆ—ಮೆಱೆವ ನೆಲಗಾಡಂ
ನಿರವಿಸುತ್ತೆ

— ನೆಲಗಾಡ ವರ್ಣನೆ —

ಮುಂತಣ್ಗೆ ನಡೆದಾಯೆಡೆಯೊಳ್ ಮುಂ ದತ್ತಾತ್ರೇಯನುತ್ತ
ಮಾಶ್ರಮಂಗೊಳಲ್ಕೆ ಮುಕ್ಕೋಲ್ಗೊಂಡ ಸುತ್ತುವೇಲಿಯ ಬಿದಿರ್ವಿಂಡು
ಗಳಂ। ಆನಡುವೆ ರಘುಪುಂಗವಂ ಮಲಂಗಲೆಂದು ಸೌಮಿತ್ರಿ ಸಮೆದ
ನುಣ್ಬಾಸರೆಗಳಂ। ಸತ್ಯಭಾಮೆಯಂತಃಪುರದಂಗಳದೊಳ್ ಪಣ್ತುದಿರ್ದ
ಬಿತ್ತುಗಳಿಂ ಮೊಳೆತೆಳಸಸಿಗಳಂ ತಂದು ಮುಕುಂದನುಂ ತಾನುಂ ದೇವಿ
ಯರುಂ ತಮ್ಮ ಸಿರಿಗೆಯ್ಗಳಿಂದಗೆದು ನಟ್ಟು ನೀರೆಱೆದು ಬೆಳೆಯಿಸಿದ
ಪಲವುಮಭಿಜಾತಪಾರಿಜಾತಂಗಳಂ। ಮತ್ತಮಾವಗಂ ತಳಿರ್ತು ನನೆಯೇ
ಱಿ ಪೂತು ಕಾಯ್ತು ಪಣ್ತಿರ್ಪ ಪಲವುಂ ಪೂವಳ್ಳಿಗಿಡುಮರಂಗಳಿಂ
ಸಿಂಗರಂಬಡೆದ ಪೂದೋಟಂಗಳ ಪಾಂಗಂ ನಿಟ್ಟಿಸಿ ಕಟ್ಟೆಚ್ಚರಿವಟ್ಟು ನಿಂದು
ಅಲ್ಲಿ ಕೊನೆಗೇಱಿ ತಿಱಿವ ಪೂವಡಿಗರ ಕೆಯ್ಗೆ ನಿಲ್ಕದಲರ್ದೊಂಬೆಗಳ್
ಕೈಪಡುವಂತೆ ನಿಡುಗೊಂಬುಗಳಂ ಬಾಗಿಸಿ ಕುಡುವ ಕೋಡಗಂಗಳಂ।
ಆಂತಿರ್ಪ ಪಣ್ಗಳಂ ಕರ್ದುಂಕದೆ ಕಾಲಿಂ ಸೋಂಕದೆ ಮೀಸಲೞಿಯ
ದಂತೆ ತೊಟ್ಟಂ ಕೞಲ್ಚಿ ಕೆಡಪಿ ಕೈಗೊಳಿಸುವ ಪುರುಳಿಗಳಂ। ಎಳದೊ
ಳಚಿಸಸಿಗಳಂ ಬಳಸಿಯುಗೆದಾಲವಾಲಂಗೆಯ್ದು ಬೞಲ್ದ ತೋಂಟಿಗರ್ಗೆ
ನೆರವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಬಾಗಿದ ಕೂರ್ಗೋಱೆಗುದ್ದಲಿಗಳಿಂದಗೆವ ಕಾಳ್ಪಂ
ದಿಯ ಮಂದೆಗಳಂ। ಅವಂ ಕಡೆಗಣ್ಚಿ ತಮ್ಮ ಕವಡುಗೋಡುಗಳಿಂ
ದಿರ್ಪಡಿಸಿ ತೋಡುವ ಕಡವೆಸಾರಂಗಂಗಳಂ। ಆಪೆಗುೞಿಗಳೊತ್ತೆಂಟ
ಗಿರ್ಪ್ಪೊಳೆಱೆವ ಕಿಱುಗುಂಬದ ನೀರಿಂ ತುಂಬದಿರೆ ತಮ್ಮ ಪೊಡೆ

ಗೊಂಡ ನೀರಂ ಸೊಂಡಿಲೊಳ್ಕೊಗೆವೊಗೆದು ಸುಱಿವ ಸೊರ್ಕಾನೆಗಳಂ। ಎತ್ತಾನುಮಿಮಿವನಿಂತು ಸಸಿಗಳಂ ಮೇದಪುವೆಂಬ ಬಱುಸಂದೆಯದಿಂ ಕಾಪುಗೊಂಡಿರ್ಪ ಪೆರ್ಬುಲಿಗಳಂ। ಅವರ ಮಱಗಳ್ತಾಯುನಗಲ್ದಿರ್ಪುದಱಂ ಪಸಿದು ಬಸವಳಿಯೆ ಕಂಡು ಮಱುಕದಿಂ ತೊಱೆಯಿಂಬುಪಿ ಮೊಲೆಯೂಡುವ ಪೆಣ್ಬುಲ್ಲೆಗಳುಮಂ ಕಣ್ಗೊಳಿಸಿ ಮನಂಗರಗುತ್ತೆ,

ಮತ್ತಂ ಕಿಱಿದುಂ ದೂರಂ ನಡೆದಾಯೆಡೆಯೊಳ್ ಸವಿುತ್ಪುಶಕುಸುಮಂಗಳಂ ಸಂಗ್ರಹಿಸುವೆಡೆಯೊಳಮುಬಿಯುದಂತುಪಾಧ್ಯಾಯರೊಡನೋದುತ್ತೆ ಬರ್ಪ ಪಟುವಟುಗಳ ವೇದಘೋಷಮೆಂಬ ಮಂಗಳತೂರ್ಯರವಂಬೆರಸು ಗಿರಿಯೇಱ ಶ್ರೀ**ನಾರಾಯಣಪುರ**ದ್ವಾರಮಂ ಸಾರ್ದು

— ಮೇಲ್ಕೋಟೆಯ ಪ್ರವೇಶ —

ಅಲ್ಲಿ ಮಹಾರಾಜಂ ಬಂದನೆಂದು ಕೇಳ್ದಿಬ್ದರ್ತರದೊಳ್ಬೆತ್ತರದಿಂ ಪಜತ್ತಗೊಂಡು ನಿಂದು ವಂದನಂಗೆಯ್ವ ಪೆರ್ಬಾಗಿಲ ಕಾಪಿನ ಕೂರಾಳ್ಗಳೊಗ್ಗುಗಳ ಗುಱಿನಾನಿಸರ್ಪೆಸಗೊಂಡು ಉಗ್ಗಡಿಪ ಕೈವಾರಿಗಳ ಕೈವಾರಮನಾಲಿಸುತ್ತೆ ಆ ಆ ಪಡೆವಳರೊಳ್ಕಡೆಗಣ್ಬೆಳಗಂ ಕವಿಸಿ ಮನ್ನಿಸಿ ಒಳಪೊಕ್ಕು ನಡೆಯುತ್ತೆ

ಅಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಸಿರಿಗಣ್ಗಳ ತಣ್ಗದಿರ್ಗಳಿಂದಲರ್ವಬಿಗಱವಂತೆಯುಂ, ಪರಕೆವೆರಸಿದೊಳ್ವಾತುಗಳಿಂದಿನಿರಸದ ಸರಿಯುಂ ಸುರಿವಂತೆಯುಂ, ಅಟ್ಕಿರ್ವೆರಸು ಯೋಗಕ್ಷೇಮಂಗಳಂ ಬೆಸಗೊಳ್ವ ಸೈಪಿಂ ಸಂತಸಗಡಲ್ದೆರೆಗಳಂ ತಿಂತಿಣಿಗೊಳಿಸುವಂತೆಯುಂ ಪತ್ತೆಸಾರ್ವ ಸಾತ್ವಿಕರ ಮೊತ್ತಮನಡಿಗಡಿಗೆ ಪೊಡೆಮಡುತ್ತುಂ, ತಡೆದು ತಡೆದೊಂದೊಂದಡಿಯಿಡುತ್ತುಂ, ಸಿರಿಯುರಸನುಕ್ಕೆವದೊಳ್ಬಲವರ್ಪ ಸಿರಿವೀದಿಯಂ ಸಾರ್ದು,

— ಸಿರಿವೀದಿಯಲ್ಲಿ ವಾಸವಾಡುವ ಶ್ರೀವೈಷ್ಣವರ ವರ್ಣನೆ —

ಅಲ್ಲಿ ಶ್ರೀನಾರಾಯಣನ ಸಿರಿಯಡಿಯೂಳಿಗಕ್ಕೆ ತಕ್ಕರನೀರೇೞುಂ ಜಗದೊಳಗಱಿಸಿ ತಂದೊಂದುಗೊಳಿಸಿದಂತೆಯುಂ, ಪರಮಪದದೊಳರಿದಪ್ಪ ಸೌಲಭ್ಯಗುಣಮನರ್ಚಾವತಾರದೊಳನುಭವಿಸಲ್ಕೆಂದು ಬಂದು ನಿತ್ಯಸೂರಿಗಳ್ನೆರೆದಂತೆಯುಂ, ರಾಜಸನೆನಿಸುವಲರಿಚನನೆಡೆಯೊಳ್ನಿಲಿಸದೆ ವಾಸುದೇವಂ ತಾನೆ ಸಮೆದ ಸತ್ವಮಯಮಾದ ಸೃಷ್ಟಿ ಬೆಟ್ಟಿತ್ತಾದಂತೆಯುಂ, ಕಲಿಯುಗಂ ಪುಗದ ನೆಲನೆಂಬ ನಂಬುಗೆಯಿಂ ಪಲವುಂ ನಾಡ ಪಿರಿಯರ್ಬೈತಂದು ಸಂದಣಿಸಿದಂತೆಯುಂ, ಐವತ್ತಾಱುಂ ನಾಡೊಳಿಡಿದ ಪರವಾದಿಗಳಂ ಗೆಲಲ್ಕೆ ಪೂಣ್ದ ಯತಿರಾಜಂಗೆ ಬೆಂಬಲವಾಗಿ ವಿಷ್ವಕ್ಸೇನರ ಸೇನೆ ಸನ್ನಿದವಾದಂತೆಯುಂ, ಬೆಳ್ದೀವಿಯ ಸಿರಿ ಪೆಂಪುವಡೆದಂತೆಯುಂ, ಪರಮಪದದೈಸಿರಿ ಪಸರಿಸಿದಂತೆಯುಂ ತಿಂತಿಣಿಸಿ, ತಮ್ಮ ಬಗೆಗೊಂಡ ಬಿನ್ನಣದ ಬೆಳಗು ಪೊಱಪೊಣ್ಮಿದಂತೆ ಮಿಸುಪ ಮೊಗಸಿರಿಯಿಂ ದೆಸೆಗಳಂ ತೊಳಗಿಸುತ್ತುಂ, ಮರ್ಬನೆಬ್ಬಿಟ್ಟುತ್ತುಂ, ಸತ್ವದಿಂ ಸಮೆದಂತೆಯುಂ, ನೇಮದಿಂ ನೆಗೞ್ಚಿದಂತೆಯುಂ, ಬಿನಯದಿಂ ಬಿತ್ತರಿಸಿದಂತೆಯುಂ, ಬಿನ್ನಣದಿಂ ಬಣ್ಣವಿಟ್ಟಂತೆಯುಂ, ಒಳ್ನಡತೆಯಿಂದೊಪ್ಪಂಬಡಿಸಿದಂತೆಯುಂ, ತಾಳ್ಮೆಯಿಂ ನಿಮಿರ್ಚಿದಂತೆಯುಂ, ಓಜೆಯಿಂದೊಡರಿಸಿದಂತೆಯುಂ, ಪುಣ್ಯದಿಂ ಪೊಣ್ಮಿಸಿದಂತೆಯುಂ, ಜಸದಿಂ ಜನಿಯಿಸಿದಂತೆಯುಂ, ಧರ್ಮಮಯಮೆನಿಸಿ, ದಯಾಮಯಮೆನಿಸಿ, ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯಮಯಮೆನಿಸಿ, ಸತ್ವಮಯಮೆನಿಸಿ, ಶಾಂತಿಮಯಮೆನಿಸಿ ಪರಭಕ್ತಿನಿಷ್ಣಾತರಪ್ಪ ಶ್ರೀವೈಷ್ಣವರಂ ನಿರವಿಸಿದಂ.

ಮತ್ತಮವರ್ಗೆಲ್ಲಿಯುಂ ರಾಗದ್ವೇಷಮಿಲ್ಲದುದಱಿಂದಾವಗಂ ಪೊಗರೇಱು ತಣ್ಪುವಡೆದಿರ್ಪ ಸಿರಿಮೊಗಂಗಳಿಂದೆ ಒರ್ಮೆಯುಂ ಬೆಂಕಿಯುಂ ನೇಸಱುಂ ಸೋಂಕದ ಪೊಸವಗೆಯ ಪಲಸಾಸಿರ್ಪಂಕೆಯ ಸಸಿವಟ್ಟುಗಳಂ, ನುಣ್ಬಣೆಯೊಳೆಸೆವ ಸಿರಿವಣ್ಬೆಳಗುಗಳಿಂದೆ ಪೂತು ಪೊದಟ್ದಿ ಜೆಳ್ದಾವರೆಗಳಂ, ಎಡೆವಿಡದೆ ದಿವ್ಯಪ್ರಬಂಧಂಗಳನನುಸಂಧಿಪನ್ನಂ ಪೊಱಸೂ

ಸುವ ದಂತಕಾಂತಿಗಳಿಂ ಚಿತ್ತದೊಳ್ಪೆತ್ತಿ ಬಿತ್ತರಂಜೆತ್ತ ಸತ್ವಗುಣಮುಂ, ಸಿರಿಗೊರಲ್ಗೆ ಧರಿಸಿದ ತೊಳಚಿತಾವರೆಮಣಿಸರಂಗಳಿಂ ದಿವ್ಯಾಂಗದೊಳ ಗಜಾಂಡಮಂಡಳಕೋಟಿಯುಂ ಪೊತ್ತ ಪುರುಷೋತ್ತಮನ ಸಾರೂಪ್ಯಮುಂ, ಪೊದೆದ ದುಗುಲದ ತೆರೆಗಳಿಂದೆರ್ದೆಗೊಂಡ ಪುಂಡರೀಕಾಕ್ಷನಂ ತೊಡರ್ದ ಪಾಲ್ಗಡಲ ಪಡಿನೆಟಿಲಂ ಬಗೆಗೊಳಿಸಿದರ್.

ಮತ್ತಮವರ್ಗೆ ವರ್ಣಾಶ್ರಮಧರ್ಮಾಚರಣದೊಳ್ಕಾಮಮುಂ, ಅದಱಿಂದಾನುಷಂಗಿಕಮಾಗಿ ಬರ್ಪ ತ್ರೈವರ್ಗಿಕಫಲದೊಳ್ಕ್ರೋಧಮುಂ, ಅದಱಿಂದೊಗೆವ ಭಗವನ್ಮುಖೋಲ್ಲಾಸದೊಳ್ ಲೋಭಮುಂ, ತದನುಭವಜನಿತ ಪ್ರೀತಿಯೊಳ್ಮೋಹಮುಂ, ಪ್ರೀತಿಕಾರಿತ ಕೈಂಕರ್ಯಲಾಭದೊಳ್ಮದಮುಂ, ಮದಜನಿತಕೈಂಕರ್ಯವಿಘ್ನದೊಳ್ಮಾತ್ಸರ್ಯಮುಂ, ಪೂರ್ವಪಕ್ಷೋಪನ್ಯಾಸದೊಳ್ ಮಿಥ್ಯಾವಾದಮುಂ, ಸ್ತೋಭದೊಳನರ್ಥಕವಚನಮುಂ, ಇಂದ್ರಿಯನಿಗ್ರಹದೊಳಾಗ್ರಹಮುಂ, ಬುದ್ಧಿಯೊಳ್ತೈಕ್ಷ್ಣ್ಯಮುಂ ಸಮನಿಸಿರ್ಕುಂ। ಮತ್ತಂ ಬಿಜ್ಜೆಯೆ ರಾಜ್ಯಮುಂ, ಬಿನಯಮೆ ಧನಮುಂ, ವೈರಾಗ್ಯಮೆ ಭಾಗ್ಯಮುಂ, ಸೈರಣೆಯೆ ಬೀರಮುಂ, ಸತ್ಯಮೆ ನೆರವುಂ, ಬಿನ್ನಣಮೆ ಬೆಂಬಲಮುಂ, ವಿವೇಕಮೆ ಕಾಪುಂ, ನೇಮಮೆ ಸೇಮಮುಂ, ಒಳ್ಪೆ ಬಲ್ಪುಂ, ಸಂತಸಮೆ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಮಾಗಿರ್ಕುಂ। ನಿಚ್ಚಲುಂ ಭಗವನ್ನಿವೇದನದ್ರವ್ಯೋಪಾದಾನಕಾಲದೊಳ್ ಬೆಳೆ ಕಟಿದ ಬೆಳೆಗೆಯ್ಯೊಳುದಿರ್ದ ಧಾನ್ಯಕಣಂಗಳನಂದಂದಿಂಗೆ ತಕ್ಕುದನಲ್ಲದೆ ಮಿಕ್ಕೊಂದು ಕಾಳನಾದೊಡಮಾಯ್ದುಕೊಳ್ವುದು ಕಟ್ಬಾಸೆಯೆನಿಪುದು। ಇಜ್ಯಾಕಾಲದೊಳ್ ಪ್ರಸಾದಪ್ರತಿಪತ್ತಿಗೆಯ್ಯುತ್ತೆ ಸವಿಭಾವಿಪುದು ವಿಷಯಾಭಿಲಾಷೆಯೆನಿಪುದು। ಉಭಯವೇದಾಂತಂಗಳನೋದುವೆಡೆಯೊಳ್ ಪೆಱತೊರ್ವರ್ ಕೇಳ್ದು ಅರ್ಥನಿಶ್ಚಯಂಗೆಯ್ವುದು ಬುದ್ಧಿಮಾಂದ್ಯಮೆನಿಪುದು। ಸ್ವಯಂಪ್ರಯೋಜನಮಾಗಿ ತಾಮೆಸಗುವ ಕರ್ಮಜ್ಞಾನಭಕ್ತ್ಯಾದಿಗಳೊಳ್ ಸಾಧನಬುದ್ಧಿಗೆಯ್ವುದು ವೈಶಿಕಮಪ್ಪುದು। ನಿಷೇಧಿಸುವುದ

ರ್ಕ್ವಮಾವೆನ್ನದೆಂದನುವದಿಪುದನಾಚ್ಯವಾದವೆನಿಪುದು । ಭಗವದ್ಗುಣ ಗಣನೆಯೊಳಂ ಗೃಹಕ್ಷೇತ್ರಪುತ್ರಪಶ್ವಾದಿಕ್ಷುದ್ರಫಲಂಗಳನೀವನೆಂದು ಪೊಗಟ್ಟಿದು ಲಜ್ಜಾವಹಮಪ್ಪುದು। ಅನ್ಯೋನ್ಯವಂದನದೊಳೊಂದಿನಿಸು ಪಿಂಚುವುದುಂ ಗರ್ವಮೆನಿಸಿ ನಿರ್ವೇದಕಾರಣಮಪ್ಪುದು। ಅರ್ಥಿಸಿ ಬಂದ ಶಿಷ್ಯಸಾರ್ಥಮನೊಂದೆರಟ್ಬೊಸಟಿಬೞ್ ಕಡೆಗಣಿಸದೆ ದಯೆದಿಂದಂಗೀಕರಿಪುದು ಖ್ಯಾತಿಲಾಭಪೂಜಾರ್ಥಮೆನಿಪುದು। ಸಚ್ಛಿಷ್ಯನಂ ಪರಮಭಾಗವತನೆಂದುಂ ಶ್ರೀವೈಷ್ಣವನೆಂದುಂ ಸಿರಿವೆಸಗೊಳ್ಳದೆ ತನ್ನ ಶಿಷ್ಯನೆಂದುಸಿರ್ವುದು ವಾಕ್ಪಾರುಷ್ಯಮಪ್ಪುದು। ಮತ್ತಮವರ್ ತಮ್ಮ ಮನೆಯನವನ ದೇಗುಲಮೆಂದುಂ, ಮಡದಿಮಕ್ಕಳನವನೂೞಿಗದವರೆಂದುಂ, ಪುರುಳನವನೊಡಮೆಯೆಂದುಂ, ಗೃಹೋಪಕರಣಮನವನ ಪೂಜೋಪಕರಣಮೆಂದುಂ, ತಮ್ಮನವನ ಪೂಜಕರೆಂದುಂ, ತಮ್ಮ ಮನೋವೃತ್ತಿಯನಿತುಮವನ ನೆನಪೆಂದುಂ, ತಮ್ಮ ನುಡಿಯನಿತುಮವನ ಪೊಗೞ್ತೆಯೆಂದುಂ, ತಮ್ಮಗೆಯ್ಮೆಯನಿತುಮವನೂೞಿಗಮೆಂದುಂ, ಅವನೊಲ್ಮೆ ತಮಗೆ ಧಾರಕಮೆಂದುಂ, ಅವನ ಗುಣಾನುಭವಮೆ ತಮಗೆ ಪೋಷಕಮೆಂದುಂ, ಅವನ ಸೇವೆಯೆ ತಮಗೆ ಭೋಗ್ಯಮೆಂದುಮೆಣಿಸಿರ್ಪರ್.

ಇಂತಿರ್ಪ ದೇಶಿಕರ ನೆಜವಿವೆರಸು ಶ್ರೀಗೋಪುರದ್ವಾರಮಂ ಸಾರ್ದು ಸಾಷ್ಟಾಂಗಪ್ರಣಾಮಂಗೆಯ್ದೊಳಪೊಕ್ಕು ನಡೆದು ಅಲ್ಲಿ ಸಿರಿಬಲ್ಲಹನೂೞಿಗದೊಳ್ ತವಕಿಗರ್ ತಮ್ಮೊಳ್ಮಾತ್ತಂ ನುಡಿವ ಸಿರಿನಾತುಗಳಂ ಕೇಳ್ದನದಂತೆನೆ :—

— ದೇವಸ್ಥಾನದ ಗೋಪುರದ್ವಾರದಲ್ಲಿ ಸೇನಾತವಕಿಗಳ ಸಿರಿನಾತುಗಳು ಮತ್ತು ಅಷ್ಟತೀರ್ಥಗಳ ವರ್ಣನೆ —

ಶ್ರೀಮಜ್ಜನಮುಂ ತರಲ್ಕೆಂದು ತನ್ನಿಂ ತಾನೆ ಮಿಂದು ಬಂದ ಕಾಡಾನೆಯ ಮೊಗದೊಳ್ಸಿರಿವಣ್ಣಂ ಸಮನಿಸೆಂದುಂ, ಶ್ರೀಕಲ್ಯಾಣೀತೀರ್ಥದೊಳ್ಬಂ ಸುಚರಿತ್ರಂ ಸುರಸರಿತ್ಪೂರದಿಂದೆಟ್ಟು ಪೊಜವುಟ್ಟ ನೀರ್ವಟ್ಟೆಯ

ಬಾಯ್ವರೆಗಂ ಮುಟಿಂಗಿ ನೆಗಪಿ ನೀಡುವ ನೀರಾನೆಯ ಬಱಿಕೆಯೊ ಳೆಸೆವ ಪೊಂದಂಬಿಗೆಯ ತೀರ್ಥಮನೆ ತರ್ಪುದೆಂದುಂ, ದರ್ಭತೀರ್ಥದ ತೀರದೊಳುದ್ಭವಿಸಿದ ದರ್ಭೆಗಳಿಂ ಸಮೆದ ಸಿರಿವಜಲ್ಗಳಿಂ ಸಿರಿಯಂಗಳದ ಮೇಲ್ಕಟ್ಟಿನ ಲಂಬಣಸರಂಗಗಳಿಂದುದಿರ್ದು ಪರಮಭಾಗವತರಡಿದೂಳ್ಗಳಿಂ ಬಳಿದಲರ್ವುಡಿಯುಂ ಗುಡಿಸಿ ಬೈತಿಡುವುದೆಂದುಂ, ಅಂದು ಸನಕಾದಿಗಳ್ ಮಂದಾಕಿನಿಯೊಳ್ಕಜಿಶಗಟಿಿದು ತಂದ ಪೊಂದುಗುಲಂಗಳಂ ಜಡೆಗಾಡಂ ಪೊಡೆಯೆಡೆಯುಂ ಬೂದಿವೆಟ್ಟಂ ಮುಟ್ಟೆ ಮೀಸಲಟಿಯದ ವೈಕುಂಠಗಂಗೆ ಯೊಳ್ಮಡಿಮಾಟ್ಪುದೆಂದುಂ, ಸಿರಿವಣ್ಗಣಿಯೊಳ್ಮಂ ತಾರ್ಕ್ಷ್ಯಂ ತಂದು ನಿಕ್ಷೇಪಿಸಿದ ತಾಯ್ವಣ್ಣನೆ ತಂದನುಗೆಯ್ವುದೆಂದುಂ, ನಯನ ವಾರಾಹ ಸೀತಾರಣ್ಯಾದಿ ಪುಣ್ಯಕ್ಷೇತ್ರಂಗಳೊಳ್ಬೆಳೆದೆಳದೆನೆದಳೆದ ತುಳಸಿಯ ಪೊಸ ಗೊನೆಗಳನೆ ಸಾಸಿರ್ವೆಸರ ಪೂಜೆಗೆ ಮೀಸಲಿಡಿಸುವುದೆಂದುಂ, ನೇಮಂ ಬೆರಸು ತಿಱುವ ಭಾಗವತರನುಸಂಧಿಪ ದಿವ್ಯಪ್ರಬಂಧಗಂಧಬಂಧುರ ಮಪ್ಪ ಮಲರ್ಗಳನೆ ತರವೇಟ್ಪುದೆಂದುಂ, ಮುಂ ಪ್ರಹ್ಲಾದಂ ಬಿತ್ತಿದ ನೃಸಿಂಹಶೃಂಗದೊತ್ತಿನ ಬಾವನ್ನಗಾಡ ಪಟಮರದೊಣಗೊಂಬಿನ ಚೀಗಿ ನೊಳಣ್ಪಂ ಸಂಪಾದಿಪುದೆಂದುಂ, ಅಂದು ವನವಾಸದಶೆಯ ಬೇಸಗೆಯೊ ಳ್ನೀರೆಳಸಿದ ತನ್ನಿರವನಾರಯ್ದು ರಘುವೀರಂ ಬಿಲ್ಗೊಂಬಿನಿಂದಿಱಿದಜಿ ಯೊಳ್ಪೊಣ್ಮಿದ ತಿಳಿನೀರ್ಸರಿಯೊಳ್ಮಿಂದ ಸೀತಾದೇವಿಯ ಸಿರಿಯೊಡಲ ಕುಂ ಕುಮದಿಂ ಪೊಂಬಣ್ಣಮಾದ ಧನುಷ್ಕೋಟಿತೀರ್ಥೋದಕದಿಂ ಸಿರಿರಾಣಿ ಗರಿಸಿನದಣ್ಪಂ ಬಣ್ಣಂಬಡಿಪುದೆಂದುಂ, ಅತ್ರಿಕುಮಾರಂ ದತ್ತಮುನಿ ಯುತ್ತಮಾಶ್ರಮದೊಳ್ಪೊತ್ತ ಪೊಸಗಾವಿಯುಡೆಯನಟ್ಟಿದುದಱಿಂ ಕಿಱುಗೆಂಪಾದ ವೇದಪುಷ್ಕರಣಿಯುದಕದಿಂ ರಾಮಾನುಜಾಚಾರ್ಯರ ದುಗುಲಮಂ ತಳಿರ್ಗಾವಿಗೆಯ್ವುದೆಂದುಂ, ಪದ್ಮತೀರ್ಥದ ಮಧ್ಯದೊ ಳ್ಪೊದಟ್ಟಿ ಪೊಂದಾವರೆಯ ಪೊಸದಂಟುಗಳ ಎಸಟ್ಗಳಿಂದಾಲತಿವತ್ತಿಯುಂ ಬಿತ್ತರಿಪುದೆಂದುಂ, ಮುನ್ನಂಬರೀಷಾದಿಗಳ್ಪೈವಭಾಗವತರ್ ಅಡಿದೊಳೆದ

ತೀರ್ಥದೊಳೇೞ್ಗವಡೆದ ಬಿನ್ನಣದ ಅರಳಿವರದೊಳೆ ನಿತ್ಯಹೋಮ ಸಮಿತ್ಸಂಗ್ರಹಣಂಗೆಯ್ವುದೆಂದುಂ, ಯದುಶೇಖರ ಶೂರ ವಸುದೇವ ರಾಮ ಕೃಷ್ಣಾದಿಗಳ್ಪಲರ್ವೆ ಬಂದು ಮಿಂದಿರ್ತಡಿಯೊಳ್ಪಲವುಂ ಜನ್ಮಂಗಳುಂ ಪದಿನಾಱುಂ ದಾನಂಗಳನೆಸಗಿದುದಱಿಂದದೆ ನಿರೂಪಕಮಾದ ಯಾದವತೀರ್ಥದ ಪರಿಕಾಲ್ಗಳಿಂ ಬೆಳೆದ ಕೞವೆಯುಂ ಪತ್ತುಂ ಸೂೞೊಳ್ಮಿತ್ತು ಅಡಿಗೆವನೆಯೊಳಾಯತ್ತಂಗೆಯ್ವುದೆಂದುಂ, ಮೈತ್ರೆಯೊತ್ತಿನ ತೀರ್ಥಸಂಗ್ರಹಣ ಮೃತ್ತಿನೊಳೊಡರ್ಚಿದ ಕೋಶಂಗಳೊಳ್ ನಾರಾಯಣತೀರ್ಥೋದಕಮನೆಸರೆತ್ತುವುದೆಂದುಂ, ಹೀರೆ ಸೋರೆ ಮುಂತಾದುವಂ ಬಿತ್ತಿದ ಕಾಯ್ದೋಂಟದೊಳ್ಬೆಳೆದ ಪಡಲ ಹಾಗಲಂ ಮೊದಲಾದೊಳ್ಗಾಯ್ಗಳುಮಂ ಕಳಿವುದೆಂದುಂ, ಸಂಕುಪಾಱುಂಬಳೆಗಳಿಂದಂಕಿತಮಾಗದ ಬಱುದುಱುಗಳಂ ಕಱಿಯದುೞ್ಪುದೆಂದುಂ, ಕಱುವುಂಡ ಮೊಲೆಯುಂ ಪಲರ್ವೆ ತೊಳಿದು ಕಪಿಲೆಯುಂ ಕಱಿವುದೆಂದುಂ, ಎಳಸಿಸುತನದೊಳೆಸೆವ ಮುಂಗಾರ ಮುಗಿಲ ವಣ್ಣನ ಬಣ್ಣನಾಡಂ ಪಾಡದ ಕಾೞ್ಪಂಡಿರ್ ಕಡೆದ ಬೆಣ್ಣೆಯುಂ ಕಡೆಗಣಿಪುದೆಂದುಂ, ಎನಿತಾನುಮೊಳ್ಪವಡೆದುಪಕರಣಂಗಳುಮಂ ವೇಳೆವೇಳೆಗಂ ಮೂಲಮಂತ್ರಸಂಹಾರನ್ಯಾಸತಂತ್ರದಿಂ ಪ್ರಾಕೃತರೂಪಮಂ ಕಳೆದು ಸೃಷ್ಟಿನ್ಯಾಸದೊಳ್ಪೊಸವುಟ್ಟುಗೊಳಿಪುದೆಂದುಂ, ಪಲನುಡಿಗಳಿಂ ಫಲಮೇನವನ ಭಕ್ತಿಯೊಂದಱೊಳೆ ಪಲವುಂ ವಸ್ತುಗಳುಮವಂಗಿನಿದೆನಿಪುದೆಂದುಂ—ಇಂತು ನುಡಿವ ಪಲವುಮೊಳ್ನುಡಿಗಳಂ ಕೇಳುತ್ತೊಳಪಾಗಲಂ ಬಲವರುತ್ತೆ—

— ದೇವಸ್ಥಾನದ ವರ್ಣನೆ —

—ದೇವಸ್ಥಾನದ ಒಳಪಾಗಲಂ ಬಲವರುತ್ತ ದರ್ಶನಮಾಡಿದ

೧—ಶ್ರೀವತ್ಸಾಂಕರ ವರ್ಣನೆ—

ಅಲ್ಲಿ ತೇಜೋವಿಶೇಷದಿಂ ನೆಲದೊಳುದಿಸಿದ ನೇಸಱಂತೆಯುಂ, ಮೆಯ್ವೆತ್ತ ಸಪ್ತಾರ್ಚಿಯಂತೆಯುಂ, ಕಾಂತಿಯಿಂ ತುಂಬುವೆಱೆಯಂತೆ

ಯುಂ ಮೆಱೆವ ನಾದಾಹವನಿಶ್ಯಂಕರಪ್ಪ **ಶ್ರೀವತ್ಸಾಂಕರಂ** ಪೊಡೆಮಟ್ಟು ನಿಟ್ಟಿಸಿ ಮನದೊಳೆಣಿಸಿದಂ:—ಈದೇಶಿಕರಾಣ್ಮರ್ಂ ತಾಳ್ಮೆಯೊಳ್ಪೊಡವಿಯು ಮಾಱದೊಳ್ಮುನ್ನೀರಂ ನಿಸ್ಸಂಗದೊಳೆಲರಂ ನಿರ್ಲೇಪತೆಯೊಳಾಗಸಮಂ ಸಮಂಗೊಂಡಿರ್ಪರ್. ಮತ್ತಮಿವನ ಗರ್ವದೇೞ್ಗೆ ದುರ್ಜ್ಞೇಯಮ ಪ್ಪುದು. ಮುಂ ಬಾಸೆವತ್ತಳೆಯುಂ ಬರೆಯಿಸಲೆಳಸಿದ ಚೋೞನ ಗರ್ವ ದೊಡನೆ ಶರ್ವನೊಳ್ಪೆತ್ತಿಸುವ ಪರತ್ವಮನಿೞಿಕೆಗೆಯ್ದಂ. ಮತ್ತಮಿಗಾಕೂರ ಕುಲವಲ್ಲಭನೆಲ್ಲಾಪುರುಳ್ಗಳನಂಗೆಯ್ಯ ನೆಲ್ಲಿಯಮೋಲಿತ್ತಳಿದಿರ್ಕುಂ. ಅಲ್ಲಿ **ದೊಡಾಭಾಷ್ಯಕಾರಂ** ಶ್ರೀಭಾಷ್ಯರಚನೆಯೊಳ್ ಇವನನೇತರ್ಕೆ ನೆರಂ ಗೊಂಡಂ!--ಎಂದೆಣಿಸಿ ದಂಡಪ್ರಣಾಮಂಗೆಯ್ದು ಮುಂತಣ್ಗೆ ನಡೆಯುತ್ತೆ,

— ಪನ್ನಿರಾೞ್ವಾರ ವರ್ಣನೆ —

ಅಲ್ಲಿ ಮುಂ ಸಿರಿಗೋವಲೂರೊಳ್ ಭಾಗವತನೊರ್ವನ ಕಿಱು ವನೆಯೊಳಿಟ್ಟಣಿಸಿ ನಿಂದುಂ ತಂತಮ್ಮ ನಿರ್ಬನ್ಧಮಂ ಬಗೆಗೊಳಿಸದೆ ಸಂತಸ ಮಿರ್ಪ ಸೌಜನ್ಯಮಂ ತಾನುಮನುಭವಿಸಲ್ಕೆಳಸಿ ಕೞ್ತಲೆಯೊಳ್ ಬಂದು ಪೊಕ್ಕ ಮುಕುಂದಂಗೆ ನೇಸಱಂ ಜ್ಞಾನಮಂ ಸೊಡರ್ಗೆಯ್ದು ಸಿರಿಮೆ ಯ್ಯಂ ಕಣ್ಗೊಳಿಸಿ ಜಸಂಬೆತ್ತ ಮೊತ್ತಮೊದಲ ಮೂಱುಂ **ಸೂರಿ**ಗಳುಂ। ಸೂಜಿಯುಂ ಬೞಿವಿಡಿದು ದಾರಂ ಬರ್ಪಂತೆ ಕರುಣಿಪುದೆಂದು ವರಮಂ ಬೇಡಿ ಮೃಡನಂ ವಿಡಂಬಿಸಿ ಕಡೆಗಣಿಸಿದ ವೈರಾಗ್ಯಸಾರಂಬೆತ್ತ **ಭಕ್ತಿ ಸಾರ**ನುಂ। ಪುಟ್ಟಿದಂದುಮೊದಲ್ ತಾಯ ಮೊಲೆನಾಲಂ ಮುಟ್ಟದೆ ಭಗ ದ್ಗುಣಾನುಭವಮೆ ತನಗೆ ಧಾರಕಪೋಷಕಭೋಗ್ಯಮಾಗಿ ಬಳೆದೇೞ್ಗೆವಡೆದ **ಶಠಕೋಪ**ನುಂ। ಶ್ರೀವೈಷ್ಣವರ್ ಕಳವುಗೊಂಬರಲ್ತೆಂಬ ನಂಬುಗೆಯಿಂ ಪಾವುಗೊಡದೊಳ್ ಕೆಯ್ಯಿಟ್ಟು ಗೆಲ್ದು ಭಾಗವತಕುಲಶೇಖರನೆನಿಸಿದ **ಕುಲಶೇಖರ**ನುಂ। ಪಾಂಡ್ಯಸಭೆಯೊಳ್ ಪರವಾದಿಗಳಂ ಜಯಿಸಿ ಹರಿಯೇ ಪರತತ್ತ್ವಮೆಂದು ನೆಲೆಗೊಳಿಸಿ ಮೈಮೆವೆತ್ತ **ವಿಷ್ಣುಚಿತ್ತ**ನುಂ। ಪಸಿದು ಬಸವೞಿದಿರ್ಪ ಧೆಸೆಯೊಳ್ ಶ್ರೀರಂಗನಾಥಂ ವಟುರೂಪದೊಳ್ಪೊತ್ತ

ತಂದಿತ್ತ ನೈವೇದ್ಯದ ಪೊಂದಟ್ಟೆಯಮೃತಾನ್ನಮುಂ ಸವಿದು ಸತ್ವಶುದ್ಧಿ
ವೆತ್ತ **ಭಕ್ತಾಂಘ್ರಿರೇಣು**ವುಂ। ಸಿರಿಯುರಸನಡಿವಿಡಿದು ಮುಡಿವರೆಗಂ ನಿರ
ವಿಸಿ ನಿಟ್ಟಿಸಿದ ಕಣ್ಗಳಿಂ ಪೆಱತೊಂದುಮಂ ನಿಟ್ಟಿಸೆನೆಂದು ನುಡಿದಂತೆ
ನಿರ್ವಹಿಸಿದ **ಮುನಿವಾಹನ**ನುಂ । ತನ್ನ ವಲ್ಲಭೆಯಪ್ಪ **ಕುಮುದವಲ್ಲಿ**
ಯಾಣತಿಯಿಂ ಗೆಯ್ವ ತದೀಯಾರಾಧನಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಪೊನ್ನೊಡಖಂಡಯುದ
ಬಲ್ಪಿಂದವೆ ಮೂಲಮಂತ್ರಮಂ ಕೊಂಡೆಸೆವ **ಪರಕಾಲ**ನುಂ। ಎಳವೆ
ಯ್ಯೊಳೆ ಬಿನ್ನಣಂ ಪಣ್ತದಱಿಂದರ್ಚಾವತಾರದೊಳಾಸಕ್ತಿ ಪುಟ್ಟಿ ಮುಂ
ವಿಭವಾನುರಕ್ತಿಯರಪ್ಪ ಗೋಪಿಯರಂ ಕೀೞ್ಪಡಿಸಿ ನೆಗೞ್ದ **ಗೋದಾದೇವಿ**
ಯುಂ। ತೆಂಕಲ್ಪೊಣ್ಮಿದ ನೇಸಱಂತೆ ತೋಱಿ ತನ್ನಂ ಬಸಂಗೆಯ್ದಾಳ್ದ **ಶಠ
ಕೋಪರ** ಸಿರಿಯಡಿಗಳನುೞಿದು ಪೆಱತೊಂದನಱಿಯೆನೆಂದು ಆಚಾರ್ಯ
ನಿಷ್ಠೆಯೊಳ್ ನೆಲಸಿ ನಿಂದ **ಮಧುರಕವಿಯು**ಮೆಂಬೀಪನ್ನಿರ್ವರುಂ ದಿವ್ಯ
ಸೂರಿಗಳಾವಗಮನಿತೂೞಿಗಂಗಳಂ ಗೆಯ್ವುದಱಿಂ ನಿರ್ಭರರಾಗಿ ತಾವು
ವನ ಗುಣಾನುಭವಂಗಳೊಳ್ಮಗ್ನರೆನಿಸಿ ಮೆಯ್ಮಱೆದಿರ್ಪ **ಪಾವು ಪಕ್ಕಿ ಪಡೆ**
ಯೆ**ಱೆಯ**ರುಂ। ಮತ್ತಮೆಡಬಲದೊತ್ತಿನೊಳ್ಸುಳಿದಿರ್ದು ಉಳ್ಳ ಪೊೞ್ತೆಲ್ಲ
ಮುಂ ತನ್ನ ಸ್ವರೂಪರೂಪಗುಣಂಗಳನನುಭವಿಸುತ್ತುಂ ತಣಿಯದೆ ಪೊಸ
ಪೊಸತೆನಿಸಿ ಸವಿವ **ಸಿರಿ ಪೊಡವಿ ನೀಳೆ**ವಡದಿಯರುಂ ಬೆರಸು ಪಿರಿಯೋಲ
ಗಂಗೊಂಬ **ಪರವಾಸುದೇವ**ರ ಠೀವಿಯುಂ ನಿರವಿಸಿ ಕವಿನಾಸೆಯುಚ್ಚರಿ
ಮಱವೆಯೆೞ್ಚಿಱ್ಬಿಱಾನಂದಂಗಳ ತೆರೆಗಳೊಳ್ ತೇಲ್ವ ಬಗೆಯುಂ ಪದುಳಂ
ಗೊಳಿಸಿ ಸಾಷ್ಟಾಂಗವೆಱಗಿ ಕಿಱಿದುಂ ದೂರಂ ನಡೆದು —

೩— ಸುದರ್ಶನ, ಕಾಂಚೀಪೂರ್ಣರ ವರ್ಣನೆ —

ಅಲ್ಲಿ ಚಂಚಲತೆಯನುೞಿದು ಮಿಂಚುವಳ್ಳಿಗಳ್ ಪುಂಜವಾದಂತೆ
ಯುಂ, ನಟ್ಟನಡುವಗಲ್ಗೆ ಬಂದ ಬೇಸಗೆಯ ನೇಸರ್ವಟ್ಟೆನಂತೆಯುಂ
ನಿಟ್ಟಿಸಲರಿದೆನಿಸಿದ ಅಪ್ರಾಕೃತತೇಜೋಮಯಮಾದ **ಸುದರ್ಶನ**ರಂ

ದರ್ಶನಂಗೆಯ್ದು ವಣಿದು ಆವೊತ್ತಿನೊಳ್ಸಕಲಕಲ್ಯಾಣಗುಣರಪ್ಪ **ಕಾಂಚೀಪೂರ್ಣ**ರಂ ನಮಿಸಿ, ಮುಂತಣ್ಗೆ ನಡೆದು —

೪— ಯದುಗಿರಿ ನಾಯಕಿಯ ವರ್ಣನೆ —

ಅಲ್ಲಿ ಮುಂ ಪಾಲ್ಗಡಲಿಂ ಪೊಱಮಡುವೆಡೆಯೊಳಡಿದೊಡರ್ದ ಪವಳಗುಡಿಗಳ ಪಾಂಗನಂಗೀಕರಿಸಿದ ಕೆಂಬರಲ್ಗಳುಂ, ಅವಱ ಕವಡು ಗೊನೆಯೊಳ್ಸಲ್ಕಿದ ಮುತ್ತುಗಳ ಬಿಡಯುಮಂ ಬಿತ್ತರಿಪ ಬಟ್ಟುಗುರ್ಗಳುಂ, ಕೆಂದಾವರೆವನೆಯೊಳ್ ಬಂಡುಗೆಸಱಿಪೊಳ್ಪತ್ತಿದ ಪೊಸಎಸಱಿಂಬ ಸಂದೆ ಯುಮಂ ಸಮನಿಸಿರ್ಪ ಕೆಂದಳಮುಂ, ಸಿರಿಯಡಿಯಲರ್ದಾವರೆಯಂ ಸುತ್ತಿಮುತ್ತಿದ ಬಂಡುಣಿವಿಂಡನಂಡಲೆವ ನೀಲದ ಪೆಂಡೆಯುಮುಂ, ಬೆನ್ನೊಳ್ಬಂದ ಚಂದಿರನ ಬೆಳ್ಗದಿರ್ಮೆಯ್ಯೊಳ್ಪುದುಗಿದ ಸೊಗಸಂ ಬಗೆ ಗೊಳಿಪ ದುಗುಲಮುಂ, ಪೊಂಜೆಳೆಮೆಯ್ಯ ಕಿಱುಗುಡಿಗಳಲರ್ವಿಡಿ ದಳೆದು ಪರ್ಬಿ ಪಡಲ್ವಟ್ಟಂತಿರ್ಪ ಕಿಱುಗಂಟೆಗೆಜ್ಜೆಗಳಂ ತಳೆದ ಪೊಂಬಲೆ ಯುಡೆನೂಲುಂ, ಅಡಿಯುಮಂತಮುಮಿಲ್ಲೆಂಬ ವೇದದಂತೆ ಮಧ್ಯಮು ಮಿಲ್ಲೆಂಬೆಮ್ಮವಂದಿಗರ ನುಡಿಯಂ ನನ್ನಿಗೆಯ್ವ ಪುಯ್ಯುಡುವುಂ, ಸರ್ವ ಲೋಕಮಾತೆಯಪ್ಪ ತನ್ನ ಮಕ್ಕಳಂ ಪೊರೆಯಲ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಪೆರ್ಮೊಲೆಯುಂ, ಪೊರ್ದುಗೆಗೊಳಿಸಲ್ಕೆ ಚೇತನೇಶ್ವರರಿರ್ವರಂ ತಿರ್ದುವ ಪುರುಷಕಾರ ಕೃತ್ಯವೆರಡಱಿಪೊಳಲ್ಕಂ ತೀರ್ಚಿ ಬೇಟ್ಪ ಬಿನ್ನಣಂ ಮೊದಲಾದುವನಿತುಂ ಭಕ್ತರನನುಗೊಳಿಪುದರ್ಕಭಯವರದಂಗಳೆರಡುಂ, ಕೋಪಮಂ ತಣ್ಪು ಗೊಳಿಸಿ ಕೃಪೆಯನೆಟ್ಟೆಱಿಸಿ ಈಶ್ವರನನನುಗೊಳಿಪುದರ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಲೀಲಾ ಕಮಲವಹಂಗಳೆರಡುಮಾಗಿ ಪಚ್ಚುಗೊಂಡು ನಿರ್ವಹಿಪ ನಾಲ್ಕುಂ ಶ್ರೀಹಸ್ತಂಗಳುಂ, ತನ್ನ ಮಾಯಾಲೇಶದಿಂ ಮೂಱುಂ ಜಗಮುಂ ಮೋ ಸಂಗೊಳಿಪ ಮುಕುಂದಂಗೆ ಮೋಹರಸಮಂ ಮುಳುಕುನೀರೆನಿಪ ಮುಗು ಳ್ನಗೆಯುಂ, ಸೊರ್ಕಿ ಪಕ್ಕದೊಳಿರ್ಪಿನಿಯನೊಳಂ ಬೆದಱುಗೊಂಡಿದಿರೊ ಳಿರ್ಪ ತನಯರೊಳಂ ತಱುನಾಯಿಂ ಪ್ರಣಯಕರುಣಾರಸಂಗಳ್ ಕರೆ

ಗಣ್ಮೆ ಕೊಂಕಿ ಕೂರ್ತು ಕುಡಿವರಿದುಂ ಕವಿದು ಕರಗಿ ಕದುಬುಗೊಂಡುಂ ತಣಿಯದ ನೋಟಂಗಳುಂ, ಪೆಣ್ತನದ ಸಾಜದಿಂದಮೆ ಆದೊಡಂ ಪುರುಷೋತ್ತಮನ ಚಿತ್ತಮನುನ್ಮತ್ತಂಗೆಯ್ದು ತನ್ನ ಮೈಸಿರಿಯಂ ನಿಟ್ಟಿಸಲ್ಕೆಂಬಂತೆ ನಸುಮಣಿದ ಸಿರಿಮೊಗಮುಮಾದ **ಯದುಗಿರಿನಾಯಕಿಯ** ಸನ್ನಿಧಿಯಂ ಸಾರ್ದು ಸಾಷ್ಟಾಂಗಪ್ರಣಾಮಂಗೆಯ್ದಿಣಿಸಿದಂ :—

ಇವಳ್ಗಡ ! ಪಾಲ್ಗಡಲನೇಱು ನೋಂಪಿಯ ಸಂಪದಮುಂ, ಕಮಲವನದೊಳ್ಗಂಪಿನ ಗುಂಪುಂ, ವನಮಾಲಿಯೆರ್ದೆವನೆಯೆಳೊತ್ಳಪ ಮಂಗಳರತ್ನದೀಪಮುಂ, ಪಟಿನುಡಿವೆಂಡಿರ ಬೈತಲೆಮಣಿಯುಂ, ಎಲ್ಲಾ ಲೋಗರುಕ್ಕೆವದ ಪಕ್ಕೆಯುಂ, ಎಮ್ಮ ಭಾಗ್ಯದೇೞ್ಗೆಯುಂ, ಮತ್ತಂ ಶೀಲದ ನೆಲೆವೀಡುಂ, ದಯೆಯ ತಾಯ್ಮನೆಯುಂ, ಚಾಗದಾಗರಮುಂ, ಬಿನ್ನಣದ ಬೆಳೆಗೆಯ್ಯುಂ, ಸೌಲಭ್ಯದ ಶಾಲೆಯುಂ, ಒಳ್ಪಿನೋದುವೞಿಯುಂ, ಒಳ್ನುಡಿಯ ಗುಡಿಯುಂ, ಮಱುಕದ ಕರುನಾಡಮುಂ, ಪಸದನದ ಪಸರಮುಂ, ಗೆಲ್ಲದ ಗರುಡಿಯುಂ, ಚದುರ ಚೌಕಿಯುಂ, ಐಸಿರಿಯರಮನೆಯುಂ, ಸಂತಸದಂತವುರಮುಂ, ಸಕಲ ಸದ್ಗುಣಂಗಳ ಕಣಿಯುಮಾಗಿರ್ಪುದಱಿಂ ಎಱೆಯನ ಸಿರಿಯೆರ್ದೆಯಂ ಸೆಱೆಗೊಂಡುದಲ್ಲದೆ ಬಗೆಯುಮಂ ಬಂದಿವಿಡಿದಿರ್ಕುಂ. ಆ ಮಾಧವನುಮಿವಳ ತವರ್ಮನೆಯಂ ಮನಂಬುಗೆ ಪಾಲ್ಗಡಲನೊಳ್ಪುವಡಿಸಿರ್ಕುಂ. ಎಡೆವಿಡದಿವಳಂ ನಿಟ್ಟಿಸಿ ದಿಟ್ಟಿಯೊಳ್ಕೊಂಡಿರ್ಪುದಱಿಂ ಪದ್ಮಾಕ್ಷನೆನಿಸುಗುಂ. ಇವಳೊಡವುಟ್ಟೆಂದು ಚಂದಿರನಂ ಬಗೆದಂದಿರ್ಕುಂ. ಮಿಕ್ಕುದೇಂ ? ಆವಗಂ ಜಗಮನೊಗಯಿಪ ಬಿಟ್ಟಗೆಯ್ಮೆ ಇವಳೊಲ್ದು ನಿಟ್ಟಿಪ ದಿಟ್ಟಿಯಿಂ ಸಫಲಮೆಂದೆನಿಸಿರ್ಕುಂ. ಅಱಿಯದಂ ಅಱಿವಂ ಆಱಂ ಆರ್ಪಂ ನಲ್ಲಂ ಪೊಲ್ಲಂ, ಬಡವಂ ಬಲ್ಲಿದನಾಳರಸನೆಂದು ಕಿಱಿದು ಪಿರಿದೆನಿಸಿ ಸೃಜಿಸುವಾಗಳಿವಳ ಕಟಾಕ್ಷತಾರತಮ್ಯಮನೀಕ್ಷಿಸುತ್ತೆ ಸೃಜಿಸುವಂ. ದೇವರೊಳ್ ಪಿರಿಯರನಱಿಯದಱಿಸುವ ಪೊಸಯೋಗಿಗಳ್ಗೆ ತನ್ನೆರ್ದೆಯೊಳಿವಳಡಿಯಲತಿ

ಗೆಗುಱುಪಂ ತೋಱಿ ಪರತ್ವಮಂ ಪ್ರಕಟಿಸುಪಂ. ಪಡಿಲ್ಪ ಮುಡಿಯುಂ ಸಱಿವ ಉಡೆತೊಡಿಗೆಗಳುಂ ಬೆಮರ್ವಂಗಮುಂ ಪೆರ್ಚುವ ಸುಯ್ಯೆಲರು ಮಾಗಿ ಕಡಲಂ ಕಡೆನಾಗಳ್ತಾಂ ಪಟ್ಟ ಪಾಡನಿತುಮಂ ಇವಳಂ ಪಡೆದ ಸಂತಸಗಡಲ ಸೀರ್ಪನಿಯೊಳೆ ಕಳೆದಂ. ಪಾಲ್ಗಡಲ ನಡುಮಡುವಿನತ್ತಣಿಂ ಗಮ್ಮನೆ ಪೊಣ್ಮಿವಾಗಳಿವಳ ಮೊಗಸಿರಿಯುಂ ತೋಳ್ಬಾಂಬಳ್ಳಿಗಳಂ ಮೊಲೆಸೊದೆಗೊಡಂಗಳಂ ಕಣ್ಗೊಳಿಸಿ ಮುನ್ನೊಗೆದ ಸಸಿ ಬಾಂಬಳ್ಳಿ ಸೊದೆಗೊಡಂಗಳನಿವರ್ಕೆ ದಿಟ್ಟಿದೋಸಂ ತಟ್ಟದಂತೆ ನಿವಾಳಿಸಿ ಕಳೆದು ವೆಂದು ಕಡೆಗಣಿಸಿರ್ಪಂ. ಈ ಜಗಮನಿತುಮನಿವಳ್ ಪೊಱಗೆ ಗಳೆವ ಬಿನದ ದಾಟದ ಪುರುಳೆನಿಸಿಯುಂ, ಪರಮಪದಮನಿವಳ ನೆಲೆವಾೞ್ತೆಯರಮನೆ ಯೆನಿಸಿಯುಂ, ನಿತ್ಯಮುಕ್ತರನಿಬರನಿವಳೊೞಗದವರೆನಿಸಿಯುಂ, ತನ್ನು ಳ್ಳೊಡಮೆಯನಿವಳೊಡಮೆಯೆನಿಸಿಯುಂ, ತಣಿಯದೆ ತಾನುಮಿವಳ ಬೞಸಂದಿರ್ಕುಂ. ಸಾಸಿರ್ಮೊಗಕ್ಕೈಕಾಲ್ವೆತ್ತ ವಿಶ್ವರೂಪಮಂ ಪೊತ್ತುಂ ಇವಳ ಲೀಲೆಗಳಂ ಕಡೆಗಾಣಲಾಱದೆ ಪೊಸಪೊಸತನನುಭವಿಸುತ್ತಾ ನಂದಮಯನೆನಿಸಿರ್ಕುಂ. ಮುಂ ಸೀತಾವತಾರದೊಳ್ ಸಿರಿಗೈಕಾಲ್ಮೊಗ ದಾವರೆಗಳುಂ ಕಣ್ನೆಯ್ದಿಲೆಗಳುಂ ನಾಸಾಚಂಪಕಮುಂ ಬಾಯ್ದೊಱೆ ಬಂದುಗೆಯುಂ ಪಲ್ಮೊಲ್ಲೆಗಳುಮೆಂಬ ಪಲವುಂ ತೆಱದ ಕಮ್ಮಲರ್ಗಳಂ ತಳೆದೆಸೆವ ಪೊಸವಗೆಯ ಪೊಂಜಳೆಯಂತೆ ರಂಜಿಪ ಮೆಯ್ಯ ಸಿರಿಯೊಳಂ ಒಳ್ಗುಣಂಗಳೊಳ್ಗಿನೊಳಂ ಮಗ್ನನೆನಿಸಿ ಅವಳ್ಬೆಸಸಿದೊಡನೊಡಂಬಟ್ಟು ಸರ್ವಜ್ಞತೆಯನುೞಿದು ಮೇಗಣ್ಗೆ ಬರ್ಪುದನಱಿಯದೆ ಕದುಬು ಗೊಂಡು ಬಿಲ್ಲಂಬುಗೊಂಡು ಪೊಮ್ಮಿಗಮಂ ಬೞಸಂದಂ. ಇಂತು ಕಾಂತ ನಂ ತನ್ನ ಗುಣಂಗಳಿಂ ಬಸಂಗೆಯ್ದಿರ್ಪ ಇವಳಡಿದಾವರೆಯ ಪೊರ್ದುಗೆ ಯೊಂದುಂಟೆಂಬ ಬಲ್ಪಿಂದೈಸೆ ಆಮೆಮ್ಮ ಪಿಂತಣ ಕರ್ಮಕ್ಕಂಜದೆ ದಿಟ ವಿಡಿದಿರ್ಪುದು !—ಎಂದು ಪಲವುಂ ಮೆಯ್ಮೆಗಳಂ ಭಾವಿಸುತ್ತೆ ಮತ್ತಮರೆ ಮುಗಿದ ಕಣ್ಮಲರ್ಗಳುಂ, ಸುರಿವ ಸೊಗದಾಲಿಸೀರುಂ, ಸೆರೆಬಿಗಿದ

ಕೊರಲೊಳ್ಸಿಲ್ಕಿದ ತಡವಡುವ ಅಸಿದನಿಯುಂ, ಕಡಬಂ ಪೂತಂತೆ ಮೆಯ್ಯೊಳ್ಪೊಣ್ಮಿದ ನವಿರುವಾಗಿ ನುತಿಗೆಯ್ದನದೆಂತೆನೆ :—

—ಸ್ತುತಿ—

ಜಗನ್ಮಾತೆ ! ನೀಂ ಪಾಲ್ಗಡಲೊಳ್ಪುಟ್ಟಿ ತಾವರೆಯೊಳ್ದಟ್ಟಡಿಯಿಟ್ಟು ಬಿಡುಗಣ್ಣರ ಮುಡಿದಂಡೆಗಳೊಳ್ನಡೆಗಲ್ತು ನಾರಾಯಣನೆರ್ದೆಯ ಎಳದೊಳಚಿಸರಂಗಳೊಳುಯ್ಯಲಾಡುತ್ತಿರ್ಪ ನಿನ್ನ ಮೆಲ್ಪನಾರ್ಬಣ್ಣಿಸುವರ್ ? ನೀಂ ಪುಟ್ಟಿದುದಱಿಂ ಪಾಲ್ಗಡಲೊಳ್ಪಿಂಪುಂ, ನೆಲಸಿದುದಱಿಂ ತಾವರೆಯೊಳ್ಕಂಪುಂ, ಸೋದರಮಾದುದಱಿಂದಮರ್ದಿನೊಳಿಂಪುಂ, ಚಂದಿರನೊಳ್ತಣ್ಪುಂ ಸಮನಿಸಿರ್ಕುಂ. ಜಗನ್ಮಂಗಲಮೆನಿಪ ಶಾರ್ಙ್ಗಿಯಂಗಮುಂ ನಿನ್ನ ಸಂಗತಿಯಿಂ ಮಂಗಲಮೆನಿಪುದು. ಅಲರ್ಗಂಪುಗಳುಂ ರನ್ನಗದಿರ್ಗಳುಂ ಪುದುಗಿದಂತೆ ಪುದುಗಿರ್ಪುದಱಿಂ ನೀನುಮಿನಿಯನುಮೊಂದೆ ಪುರುಳೆಂಬರ್. ಮಱುಕಮುಳ್ಳೊಡಂ ಮುಂತಣ ಹಿತಮನೆಳಸಿ ಮಕ್ಕಳಂ ಶಿಕ್ಷಿಪುದು ತಂದೆಗೆ ಸಾಜಮಾದುದಱಿಂದೆತ್ತಾನುಮೊರ್ಮೆ ಕನಲ್ಪಿನಿಯನ ಕನಲ್ಕೆಬಿಸುಪಂ ತಣ್ಪಿಸಿ ಎಮ್ಮಂ ಕಾಪಿಡವೇೞ್ಪುದು. ಮುಂ ಲಂಕೆಯೊಳ್ಸಿಂಗರದೋಂಟದೊಳ್ನಿಮ್ಮಡಿಗಳಂ ಜರೆದು ನುಡಿದದ್ದರಿಸಿ ಬೆದಱಿಸಿ ಕಾಡಿ ಕೈದುವಂ ನೆಗಪಿ ಕಕ್ಕಸಂಗೊಂಡ ರಕ್ಕಸನ ಪೆಂಡಿರಂ ಕಡಿಕಂಡಂಗೆಯ್ವೆನೆಂಬ ರಾಮದೂತನ ಬಿಗಿದ ಮುಷ್ಟಿಯುಂ ಬಿರ್ಚಿಸಿದ ನಿನಗೆ ನೀಂ ಬೆಸಸಿದುದಂ ಹಸಾದಮೆಂದೆಸಗುವ ಮುಕುಂದನಂ ತಣ್ಪುಗೊಳಿಪುದರಿದಲ್ತೈಸೆ ! ಕಡುನೇಹದಿಂ ತೊರೆದ ಬಗೆಮೊಲೆಯ ಮಱುಕವಾಲಂ ಕೊರಲ್ವರೆಗಂ ತುಂಬುವನ್ನಮೀಂಟೆ ಸವಿಯೆ ಸೊರ್ಕೇಱಿ ಸೊದೆಯನುಪ್ಪೆಸರ್ಗೆತ್ತು ಸೊದೆಯುಣಿಗಳಂ ಗಣಿಸದಿರ್ಪೆಂ. ಪಱಿವ ಪಾವು ಉರಿವ ಕಿರ್ಚು ಮೊದಲಾದುವನಱಿಯದೆಳಸುವೆಳಸಿಸುಮಂ ತಡೆದು ಕಾಪಿಡುವಂತೆ ದುರ್ವಿಷಯಕ್ಕೆಱಗದಂತೆವೊಲೆಮ್ಮಂ ಪದುಳಂಗೊಳಿಪುದೆ ಲೇಸು. ಅಂತಲ್ಲದೊಡೆ ಮುಂತಣ್ಗೆ ಜಗದೀಶಂ

ಎನ್ನಾಣತಿಯಂ ಮೀಱಿದನೆಂದು ಕಡುಗನಲಿ ಕೈದುಪಿಡಿದು ಖತಿಗೊಳ್ಳಿನಮಾನುಮೆನ್ನ ಕೀೞ್ಗೆಯ್ಮೆಗಳಂ ನೆನೆದು ನಡನಡುಗಿ ಕಾತರಿಸಿ ಕಣ್ಗೆಡುವಿನಮೆಮ್ಮಿರ್ವರುಮಂ ನಿಟ್ಟಿಸಿ ದೆಸೆಗೆಟ್ಟು ಅವನನೊಡಂಬಡಿಸುದರ್ಕೆ ನೀನಾವ ಬಗೆಯ ಸೊಗಸುನೋಟಂಗಳನಾವ ತೆಱದ ಮೆಲ್ನುಡಿಗಳನಾವ ಪಾಂಗಿನ ಶೃಂಗಾರಲೀಲೆಗಳನೆಸಗುವೆಯೋ ಏಂ ಕೋಟಲೆಗೊಳ್ವೆಯೋ ! ಅಱಿತಱಿತಡಿಗಡಿಗಾನೆಸಗಿದ ದುಷ್ಕೃತಂಗಳನೆಣಿಸಿ ಕಾದೆಣ್ಣೆಸೋಂಕಿನೊಳ್ತಣ್ಣೀರ್ ಪರಿವಂತೆ ತಣ್ಣಗೆ ಬಿಸುಪೇಱಿ ಮುಪ್ಪುರಿಗೊಂಡ ಪುರ್ಬುಮುಗಿವ ಬಾಯ್ದೆಱೆಯುಂ ಕಡಿವ ಪಲ್ಗಳುಂ ಕೆಂಪಡರ್ದ ಕಡೆಗಣ್ಣುಂ ಕಿಡಿಸೂಸುವ ನಟ್ಟಾಲಿಯುಂ ಕೆತ್ತುವ ಮೀಸೆಯುಮುಬ್ಬ ಸಂಗೊಳ್ವ ಸುಯ್ಯೆಲರುಂ ನಸುನಡುಗುವ ಕೈಕಾಲ್ಗಳುಮಾಗಿ ನೆಗಪಿದ ಪೊಂಬೆತ್ತದಿಂ ಪೂಣ್ದು ನಡೆವೆಡೆಯೊಳ್ ಬಿಱುಗಾಳಿಯೊಳ್ತೆರೆಮಸಗೆ ಮೀತಿಮೀಱಿಯುರ್ಕಿಯುರ್ಕಿ ಕವಿದು ಬರ್ಪ ಕಡಲ ಕಡುಪಂ ತಡೆವ ವೇಲೆಯಂತೆ ನೀನುಮವನೊಳ್ಪಡಿಬರಿಸಿ ಅಸ್ತ್ರಪ್ರತ್ಯಸ್ತ್ರನ್ಯಾಯದಿಂ ಭಯಪ್ರಣಯಂಗಳೊಂದುವೆರಸಿ ನಸುಮಣಿದ ಮೊಗಮುಂ ಬೆರ್ಚುವ ಮನಮುಂ ಬೆದಱುನೋಟಮುಮಾಗಿ ನಿಂದವನ ಕೋಪಮಿನಿಸಿನಿಸುಂ ತಣ್ಪುಗೊಂಡಿೞಿತರ್ಪುದಂ ಕಂಡು " ಏನಿದೀಯಱಿಯದ ಮಕ್ಕಳೊಳೀ ಪರಿಯ ಕೋಪಾಟೋಪಮುಚಿತಮಲ್ತು ಸಾಲ್ಗುಂ, ಇಂದು ಮೊದಲೆಂದೆಂದುಮೀವರ್ತಪ್ಪುಗಳನೆಸಗರ್, ಪಿಂತಣ ತಪ್ಪಂ ಮಱೆತು ಸಲಪುವುದೆಂದು " ನಲ್ಮಾತುಗಳಂ ನುಡಿಯುತ್ತೆ ಮೆಲ್ಲಮೆಲ್ಲನೆ ಪತ್ತೆಸಾರ್ದವನ ನೆಗಪಿದ ಕೆಯ್ಯನೊರ್ಕೆಯ್ಯೊಳಾರಯ್ಯುತ್ತೆ ಪೆಱತೊರ್ಕೆಯ್ಯಿಂದೆನ್ನಂ ಪಿಡಿದೆೞೆದವನಡಿದಾವರೆಯೊಳ್ ಕೆಡಪಿ ಪುರ್ಬುಗಂಟಂ ಬಿರ್ಚಿಸಿ ದಿಟ್ಟಿಯಂ ತಣ್ಪುಗೊಳಿಸಿ ನಗೆಯಂ ಮೊಳೆಯಿಸಿ ಬಗೆವನೆಯೊಳಗೋಣೆಯೊಳ್ ಮಲಗಿದ ದಯೆಯನೆೞ್ಚಱಿಸಿ ಕೃತಾರ್ಥೆಯಪ್ಪೆ. ನೀನೊಡತಿಯುಂ ತಾಯುಂ ದಯಾಳುವುಮಾದುದಱಿಂದೆಮ್ಮವರೆನ್ನಂ ನಿನ್ನ ಕೆಯ್ಯೆಡೆಗೆ

ಯ್ದರ್. ಎನ್ನ ಗುಣದೋಷಂಗಳನೆಣಿಸದೆ ಸಲಪುವೇಟ್ಟುದೆಂದು ಸಾಷ್ಟಾಂಗವೆಱಗಿ ತೀರ್ಥಪ್ರಸಾದಂಗೊಂಡು ಮುಂತಣ್ಗೆ ನಡೆದು—

೫—ಗಜೇಂದ್ರವರದರು—

ಅಲ್ಲಿ ಪೊಂಬೆಟ್ಟುಗೊಂಡೇಱಿ ಅಮರ್ದುಂಡ ಕಾರ್ಮುಗಿಲಂ ಪೋಲ್ವ ಗರುಡಾರೂಢನಪ್ಪ **ಗಜೇಂದ್ರವರದ**ನಂ ವಂದಿಸಿ ಕಿಱಿದುಂ ನೆಲನಂ ಕಟಿದು—

೬—ಶ್ರೀರಾಮಾನುಜಾಚಾರ್ಯರ ವರ್ಣನೆ—

ಅಲ್ಲಿ ಮನುಜಾವತಾರಕ್ಕಮನುಗುಣಮಾಗಿ ಸಾಸಿರ್ವೆಡೆಯಂ ಮಱಸುವೆಡೆಯೊಳ್ ಮಱಿದುಟಿಸಿದ ಮಾಶೇಷನ ಕೆಲವುಂ ಬೆಳ್ಪೆಡೆಗಳಂತೆಯುಂ, ಒಳಗಿಟ್ಟಣಿಸಿದ ಸತ್ವಶುದ್ಧಿ ಪೊಱಸೂಸಿದಂತೆಯುಮೆಸೆವ ವಿಮಲೋರ್ಧ್ವಪುಂಡ್ರಂಗಳುಂ। ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣಂಗೆ ಭಕ್ತರೊಳ್ಪುಟ್ಟಿದನುರಾಗಮೀಭಕ್ತೋತ್ತಮರೊಳ್ ಸಾಕಾರಮಾಗಿ ಮೆಯ್ಯಂ ಪತ್ತಿದಂತಿರ್ಪ ಸಿರಿಗಾವಿಯುಡೆಯುಂ। ಸತ್ವಗುಣಂ ಮುಪ್ಪುರಿಗೊಂಡಂತೆ ತೋರ್ಪ ಯಜ್ಞೋಪವೀತಮುಂ। ಭಗವದ್ವಿಷಯಮನುಟಿದು ಕೆಲಕ್ಕೆ ತೊಲಗದಂತೆ ತನ್ನ ಶಿಷ್ಯರ ಕರಣತ್ರಯಮುಂ ನಿಗ್ರಹಿಪುದರ್ಕಂ, ಮತ್ತಮೊಂದಱೊಳೊಂದುವರೆದಿರ್ಪ ಮೂಱುಂ ಗುಣಂಗಳಂ ದಂಡಿಪುದರ್ಕಂ, ಮೋಕ್ಷವಿರೋಧಿಯಪ್ಪ ತ್ರಿವರ್ಗಮಂ ತಱುಬುವುದರ್ಕಂ ಕೊಂಡಂತೆಸೆವ ತ್ರಿದಂಡಮುಮಾಗಿ—ವೈಯ್ವೆತ್ತ ವಿಷ್ಣುಶಕ್ತಿಯಂತೆಯುಂ, ಪ್ರಾಣಂಬೆತ್ತ ಸೇನೇಶನಾಣತಿಯಂತೆಯುಂ, ವ್ಯಕ್ತಿವಡೆದ ಶಠಾರಿಯ ಭಕ್ತಿಯಂತೆಯುಂ, ಸನ್ನದಮಾದ ನಾಥಮುನಿಯ ಬಿನ್ನಣದಂತೆಯುಂ, ಸಾಕಾರಮಾದ ಯಾಮುನಾರ್ಯರೆಣಿಕೆಯಂತೆಯುಂ, ಮತ್ತಂ ಶಮೆಯ ಸೀಮೆಯಂತೆಯುಂ, ದಮೆಯ ಭೂಮಿಯಂತೆಯುಂ, ದಯದ ಕಣದಂತೆಯುಂ, ವೈರಾಗ್ಯ ದೇಟಿಗ್ಗೆಯಂತೆಯುಂ, ಶ್ರೀವೈಷ್ಣವರ ಭಾಗ್ಯದಂತೆಯುಂ ತೋರ್ಪ **ಶ್ರೀರಾಮಾನುಜರ**ಡಿಗೆಱಗಿ ನೇಸಱ ತೇಜದೊಳ್ಪಸಿಯದ ತಣ್ಪಂ ಬೆರಸಿದಂತಿ

ಮೆಯ್ಯೊಗರುಂ, ಪಲವುಂ ಬಿಜ್ಜೆಗಳ ಪಡಿನೆಳಲಂ ತನ್ನೊಳ್ಕೊಂಡ ರನ್ನಗನ್ನಡಿಯಂತಿರ್ಪ ಮೊಗಸಿರಿಯುಂ, ತೆರೆನೊರೆಯನುೞಿದಿರ್ಪ ಮುದ್ರ ಗಡಲ ಮಡುವಂ ಪಡಿಗೊಳ್ವ ಗಾಂಭೀರ್ಯಮುಂ, ಕಱೆಗಣ್ಮಿ ಕವಿವ ಕರುಣಾಮೃತಾಬ್ಧಿಕಲ್ಲೋಲಂಗಳಂ ಪೋಲ್ವ ಕುಳಿರ್ನೋಟಮುಂ, ಬೆಳ್ವೆಳ್ವೆಳಗಿನ ಬಿತ್ತರದಂತೆಸೆವ ನಸುನಗೆಯುಂ, ಶ್ರೀನಾರಾಯಣನ ಸೇನಾಸಮಯದೊಳ್ ಕೊರಲ್ಗೆ ಧರಿಸಿದ ಸಂಪಗೆಯ ದಂಡಿಗೆಯಂ ಪೋಲ್ವ ಸಿರಿದೋಳ್ಗಳಂ, ಅವಱ ಕೊನೆಯೊಳ್ಬಿಗಿದ ಎರಡುಂ ತಾವರೆಗಳನೆಣೆಗೂಡಿಸಿದಂತೆ ಮುಗಿದ ಕೆಯ್ಗಳುಂ, ಪಟನುಡಿವೆಂಡಿರ ಕುರುಳ ಸಿಕ್ಕುವಿಡಿಸಲ್ಕೊಂಡ ಸಿಕ್ಕಟಗೆಯಂ ಪೋಲ್ವ ಮುಕ್ಕೋಲುಂ, ಎಳವಿಸಿಲ ಸೋಂಕಿನೊಳೆಸೆವ ಕೆಂದಾವರೆಗಳಂತೆಳಗಾವಿಯುಡೆವಡೆದ ಸಿರಿಯಡಿಯುಮಾಗಿ ಪದ್ಮಾಸನದೊಳಿರ್ಪಂದಮುಂ ತನ್ನ ಮನದೊಳ್ ಬಂದಿವಿಡಿದೆಣಿಸಿದಂ :—

ಮುಂ ಮಹಾಶೇಷಂ ಪರಮಪದದೊಳ್ ವೈಕುಂಠನಾಥನ ಸೇನಾಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದೊಳ್ತಣಿದಿರ್ದುಂ ಭಗವತ್ಸಂಕಲ್ಪಾನುಗುಣಮಾಗಿ ಕಲಿದೋಷದೂಷಿತರಪ್ಪ ಜನರ ಕಾಲುಷ್ಯಮಂ ಕಳೆದು ಭಗವಚ್ಛೇಷತ್ವಮನೆಚ್ಚಱಿಸಿ ಸಲಪುವದರ್ಕವತರಿಸಿದಂ । ಶ್ರೀರಂಗನಾಥಂಗೆ ನಿತ್ಯ ಪಕ್ಷ ಮಾಸ ಸಂವತ್ಸರೋತ್ಸವಂಗಳಂ ಸಾಂಗಮಾಗಿ ನಡೆಸಿದಂ। ಶ್ರೀಕಾಂಚೀಪೂರ್ಣರ ಮುಖದೊಳ್ಕಾಂಚೀನಾಥನತ್ತಣಿಂ ತತ್ವಹಿತಪುರುಷಾರ್ಥಂಗಳ ನೆಲೆಯಂ ತಿಳಿದಂ। ಶ್ರೀವೆಂಕಟೇಶಂಗೆ ಶಂಖಚಕ್ರಲಾಂಛನಂಗಳಂ ಸಮರ್ಪಿಸಿದಂ। ಸಿದ್ಧಾಶ್ರಮದೊಳ್ ಪೂರ್ಣನಡಿಗೆ ಮೂಲಮಂತ್ರಾರ್ಥಮಂ ಬಿನ್ನವಿಸಿದಂ। ಶ್ರೀಧನ್ವಿನೂತನಪುರದೊಳ್ ಶ್ರೀ**ಗೋದಾದೇ**ವಿಯರ್ಗೊಡವುಟ್ಟಿದನೆನಿಸಿದಂ । ಅಂತಲ್ಲದೆ ಎಮ್ಮಾಯಾದವಾಚಲದೊಳ್ಕುಲದೇವತೆಯೆನಿಪ ನಾರಾಯಣಂಗೆ ಪಡಿನೆಳಲೆನಿಸಿ ಉಕ್ಕೆವದೊಳ್ ಸಲ್ವ **ಚೆಲ್ವರಾಯಂ** ಡಿಳ್ಳೀಶ್ವರತನುಜೆ **ವರನಂದಿ**ಗೊಲ್ದು ಮೆಯ್ಮಱೆದಿರೆ ಹಿತೋಪದೇಶಂಗೆಯ್ದು ಕರೆದು ತಂದು ತಂದೆಯೆನಿಸಿದಂ। ಅದಱಿಂದೀಯತೀಂದ್ರ

ರೆಮ್ಮ ಯಾದವರ್ಗೆ ಕುಲಗುರುವೆನಿಸಿದರೆಂದು ಸಂಬಂಧಮನನುವದಿಸಿ ಮತ್ತಂ ನುತಿಗೆಯ್ವನದೆಂತೆನೆ :—

ಪರತತ್ವಮಂ ನಿರ್ಣಯಂಗೆಯ್ವುದರ್ಕೆ ಕೆಲವುಮನುವಾಕಂಗಳೊಳನಾದೊಡಂ ಪುರುಷಸೂಕ್ತವೊಂದೆ ಪ್ರಧಾನಂ ಮಿಕ್ಕೆಲ್ಲಮುಮಿದರ್ಕನುಗುಣಮಾಗಿರ್ಕುಮೆಂಬ ನೆಲೆಯಂ, ಒರ್ವಳುಟಿಯದೆ ಮೂವತ್ತೆರಡುಮುಪನಿಷದ್ವಧುಗಳೊರ್ಕೊರಲಾಗಿ ಪುರುಷೋತ್ತಮನ ಪಾಣಿಗ್ರಹಣಂಗೆಯ್ದು ಪತಿವ್ರತೆಯರಾಗಿರ್ಪನಂ ದೇವತಾಂತರ ಸಂಬಂಧದಿಂದಿವರನಟಿಸಲ್ಕೆ ಪೂಣ್ದು ಬಲಾತ್ಕರಿಸುವ ಶೈವ ಪಾಶುಪತಾದಿ ದುರ್ವಾದಿಗಳಂ ನ್ಯಾಯಮಾರ್ಗದೊಳೆ ಖಂಡಿಸಿ ತಱುಬಿ ಆ ಹದಿಬದೆಯರನಾವಗಂ ಕಾಪಿಡಲ್ಕೆ ಶ್ರೀಭಾಷ್ಯ ವೇದಾಂತದೀಪ ವೇದಾಂತಸಾರ ಗೀತಾಭಾಷ್ಯಾದಿ ಗ್ರಂಥಂಗಳಂ ನಿಯಮಿಸಿ ಪದುಳಂಗೊಳಿಸಿದೈ ಗಡ! ನಿನ್ನ ಭಗವದ್ವಿಷಯಾಭಿಯೋಗಮೆಂತುಟೋ! ಮತ್ತಮಾಜಗದೀಶ್ವರನ ವಿಭೂತಿಯೆನಿಪ ಪದಿನಾಲ್ಕುಂ ಲೋಕಂಗಳನವನ ರಾಜಧಾನಿಯಪ್ಪ ವೈಕುಂಠಮನವನರಮನೆಯಂ ಛತ್ರಚಾಮರಾದಿಚಿಹ್ನಂಗಳುಮಂ ಮಿಕ್ಕುದೇನವನ ದಿವ್ಯಾಂಗಮುಮನಪಹರಿಸಿ ಪುಸಿಯೆಂಬ ಚಾರ್ವಾಕ ಬೌದ್ಧ ಜೈನ ಮಾಯಾವಾದಿಗಳ್ ಮುಂತಾದ ಸಾಸಿಗರಂ ಸದೆದುಳ್ಳೊಡಮೆಗಳೊಳೆಳ್ಳನಿತುಂ ಪೋಗದಂತೆ ಪರಿಪಾಲನಂಗೆಯ್ದೆ ಗಡ! ನಿನ್ನ ಭಗವದ್ರನ್ಯಾಭಿಮಾನಮೆಂತುಟೋ! ನಿಚ್ಚಲುಮೆಮ್ಮ **ಚೆಲ್ವರಾಯಂ** ತನ್ನುಳ್ಳ ಸಾಸಿರ್ವೆಸರ್ಗಳಂ ಕಿವಿಗೊಳಿಸದೆ ಯತಿರಾಜಕುಮಾರನೆಂದು ಪೊಸವೆಸರನಾಲಿಸಿ ಮೆಯ್ಯನಿಮಿರೇಱು ಮೊಗಸಿರಿವಡೆಗುಂ: ಈಮಹಿಮೆಯನಾರ್ಬಣ್ಣಿಪರ್ ?—

ಎಂದೆಱಗಿ ಹೃದ್ಯಮೆನೆ ಪಾದ್ಯಮನಾಸ್ವಾದಿಸಿ ಮುಂತಣ್ಗೆ ನಡೆದು ಪೊನ್ಬಟಿಯಿಂಗೆಗಂಬಮಂ ಬಲವಂದಲ್ಲಿ ಒಳವಾಗಿಲೊಳ್ ರನ್ನದ ಚಟ್ಟಂಗಳಂ ಪೊನ್ನುಡೆಗಳಂ ಪಣಂಗಳಂ ಪಣ್ಕಾಯ್ಗಳಂ ಕಾಣ್ಕೆಗೊಂಡು ಭಕ್ತಿಭರದಿಂ ಪುಗುವ ನಾಡುಬೀಡುಗರುಂ, ಮತ್ತಂ ಸವಿಸವಿಯೆ ತಣಿವು

ದೋಱುವಮರ್ದಂ ಪೇೞ್ವ **ಚೆಲ್ವನಾರಾಯಣ**ರ ಪೆಂಪಿನ್ಸಿರಿಯಂ ನಿಟ್ಟಿಸಿ
ಮನಂಗೊಳಿಸಿ ಮೊಗದೊಳ್ಪೊಸಪೊಗರುಂ, ಕಣ್ಗಳೊಳ್ನಗಡಾಲಿಸೇರುಂ
ಕೊರಲೊಳ್ಗದ್ಗದಮುಂ ಕಂಠದೊಳ್ಪ್ರಸಾದಪ್ರಸರಮುಂ ಕೆಯ್ಯೊಳ್ಪಾಸಿ
ರ್ದಸರ ಪೂಜೆಯ ತೊಳಚಿಯುಂ ಮೆಯ್ಯೊಳ್ನವಿರುಮಾಗಿ ಪೊಱಮಡು
ವವರುಮೋರೊರ್ವರಿದಿರ್ಚುವ ನೂಕುತಾಕಂ ನಿರವಿಸಿ ಕಿಱಿದುಂ ಪೊೞ್ತು
ನಿಂದು ಅಲ್ಲಿಯ ಸಂದಣಿ ನಸುಪರೆವುದುಂ ;

— ರಂಗಮಂಟಪದ ವರ್ಣನೆ —

ಇದಿರೊಳ್ಕವಿದು ಪಾಯ್ವ ಜಗದೀಶ್ವರನ ಕಟಾಕ್ಷಾಮೃತ
ಪ್ರವಾಹಮನಿದಿರೀಸುತ್ತೆ ಪೊಂಬಾಗಿಲನೊಳಪೊಕ್ಕು ಅಲ್ಲಿ ಪಱ್ತುಗೊಂ
ಡಿರ್ಕೆಲದೊಳ್ದಿವ್ಯಪ್ರಬಂಧಾನುಸಂಧಾನಂಗೆಯ್ವ ಶ್ರೀವೈಷ್ಣವರ ಸಿರಿಗೊ
ರಲುಲಿಯಿಂ ಶಬ್ದಮಯಮುಂ। ಮೇಲ್ಕಟ್ಟಿನ ಲಂಬಣದ ಪೂಸರಂಗಳಿಂ
ಸುರಿವ ಜೇನ ಸರಿಯಿಂ ರಸಮಯಮುಂ। ಬಳಸಿದ ರನ್ನ ಗೋಡೆಗಳ್ಗೆ ಲೇಪಿ
ಸಿದ ಪಚ್ಚೆಗಪ್ಪುರದ ತಣ್ಪಿನಿಂ ಗಂಧಮಯಮುಂ। ಪರಮಭಾಗವತರ
ಸಿರಿಮೆಯ್ಯೊಳ್ತೊಳಪ ವಿಮಲೋರ್ಧ್ವಪುಂಡ್ರಚ್ಛಾಯೆಯಿಂ ಸತ್ವಮಯ
ಮುಂ। ಮಣಿವ ಮನಗರಗುವ ಏೞ್ವ ನಿಲ್ವ ನೆಲೆಗೊಳ್ವ ಕೆಯ್ಮುಗಿವ
ಕವಿವ ನಿಟ್ಟಿಸುವ ನಿರವಿಸುವ ಭಾವಿಸುವ ಬಗೆಗೊಳಿಸುವ ನಲಿವ ನವಿ
ರೇಱುವ ಅಚ್ಚರಿವಡುವ ಆಲಿನೀರ್ಗಱೆವ ಸೊರ್ಕುವ ಸೊಗಂಬಡುವ
ಭಕ್ತರನುಗೆಯ್ತಂಗಳಿಂ ಭಕ್ತಿಮಯಮುಂ। ಒರೊರ್ವರ್ಗೆಱಗುವ ಇನಿ
ವಾತುನುಡಿವ ಒತ್ತಿಗೆಬರಿಸುವ ಒಳ್ಪುದೋಱುವ ಒಡೆಯನೂೞಿಗಂಗೆ
ಯಿಸುವ ಉಚಿತೋಪಚಾರದಿಂ ಸೌಜನ್ಯಮಯಮುಂ। ಪಿಡಿದ ಸೀಗುರಿ
ಬೀಸಣಿಗೆಗಳನಿತ್ತು ತಾಂ ಪೊತ್ತಿರ್ಪ ಭೃಂಗಾರಪತದ್ಗ್ರಹಂಗಳಂ ಪಲ್ಲ
ಟಂಗೆಯ್ವಮಾನವರ ಸೇವಾರಸಕ್ಕೊಲ್ಮೆಗೆಯ್ವ ನಾಲ್ಮೊಗಂ ಮೊದಲಾದ
ದೇವನಿವಹದ ವಿನಯದಿಂ ಸೌಶೀಲ್ಯಮಯಮುಂ। ಇಟ್ಟಣಿಸಿ ಸಾಷ್ಟಾಂಗ
ವೆಱಗಿ ನೆಟ್ಟನೇೞ್ವಿನಂ ಬಜ್ಜರಮುಗುಡದ ಸೂಸಕದ ಮೊಳೆಗಳೊಳ್

ಲ್ಕಿದ ವಿರಕ್ತರ ಸ್ವಚ್ಛತರಪಟಚ್ಛುರೋತ್ತರೀಯಶಕಲವುಂ ಪೂಸರಂಗೆತ್ತು ಸುತ್ತವಿಂದ್ರಾದಿ ದೇವತೆಗಳೆಸಕದಿಂ ವೈರಾಗ್ಯಮಯಮುಂ। ಭಗವತ್ಸೌಂದರ್ಯಾತಿಶಯದಿಂದೆಮೆಯೂಟಮುಟೀದಿರ್ಪುದೊಂದೆ ತೆಜನಾದೊಡಂ ದೇವಲೋಕದೊಳೆಂದೆಂದುಂ ಕಾಣದರ್ಚಾವತಾರಸೌಲಭ್ಯದೊಳಚ್ಚರಿವಡುವರ್ ದೇವರೆಂದು ತಿಳಿವುದಱಿಂ ವಿವೇಕಮಯಮುಂ। ತತ್ತದವಸರದೊಳ್ತುಱಿದೆಗೆದು ತೊಳಗುವಾಲತಿಯ ಪಲವುಂ ದೀವಿಗೆಗುಡಿಗಳ್ ಪಲವುಂ ರನ್ನಗಂಬಂಗಳೊಳ್ಪಡಿನೆಟಲ್ಗೊಂಬುದಱಿಂ ತೇಜೋಮಯಮುಂ। ಮುಂ ಭರದ್ವಾಜಾಶ್ರಮದೊಳಂ ಶಬರಿಯೆಲೆವನೆಯೊಳಂ ನಂದಮಂದಿರದೊಳಂ ಗೊಲ್ಲವಳ್ಳಿಯ ಗುಡಿಲ್ಗಳೊಳಂ ಗೋವರ್ಧನಾಗ್ರದೊಳಂ ಯತಿಪತ್ನಿಯರೊತ್ತಿನೊಳಂ ಸವಿದ ಶಾಕಶಾಲ್ಯೋದನ ಸೂಪಾಪೂಪ ಪಾಯಸ ಪರಮಾನ್ನ ಫಲ ಮೂಲ ದಧಿ ದುಗ್ಧ ನವನೀತಂ ಮೊದಲಾದುವನಿತುಮನೊಂದೊಂದವಸರದೊಳ್ ತನ್ನ ಮಹಿಶೂರನಗರದರಸರ್ ನಿವೇದನಂಗೆಯ್ದುದನಾರೋಗಿಸಿ ಆ ಅಮೃತಾನ್ನಮಂ ತನ್ನ ಭಕ್ತರ್ಗೆ ಸವಿದೋರ್ಪುದಱಿಂದಮೃತಾಸ್ವಾದಮಯಮುಮಾಗಿರ್ಪ **ರಂಗಮಂಟಪ**ದೊಳ್ ಸಾಷ್ಟಾಂಗ ಪ್ರಣಾಮಂಗೆಯ್ದೆಟ್ಟು ಮುಗಿದ ಕೆಯ್ಯುಂ ಮಣಿದೊಡಲುಮಾಗಿ ಭಕ್ತಿಭರದೊಳ್ ಗಬ್ಬಗರವಾಗಿಲೊಳ್ನಿಂದು,

— ತಿರುನಾರಾಯಣರ ದಿವ್ಯಾಂಗ ಸಮುದಾಯ ಶೋಭೆಯ ವರ್ಣನೆ—

ಒಂದೆ ಸಮಯದೊಳುದಿಸಿದ ಸಾಸಿರ್ನೇಸರ್ಗಳ ಕಾಂತಿಯಂ ಕರ್ಗಟ್ಟಲೆಯೆನಿಸಿ ಮೆಱೆವ ದಿವ್ಯಾದ್ಭುತಕಾಂತಿ-ಅಮರ್ದುಗಡಲೊಳ್ತೊಳೆದು ಜೊನ್ನದೊಳ್ತಣ್ಪುಗೊಳಿಸಿ ಚೆಂಬೊನ್ನ ಕರ್ಮಣಿಯ ಪೊಗರ್ಗಳಿಂ ಬಣ್ಣಿಗೆಗೊಳಿಸಿ ಸಿರಿವಚ್ಚದ ಪಚ್ಚವಣಿಗಳ ಬೆಳಗಿನೊಳ್ಬೆರಸಿ ಮತ್ತೆಮತ್ತೆ ಬಿತ್ತರಂಬಡೆಯುತ್ತೆ ಸುತ್ತಲುಂ ಪಚ್ಚೆಯ ಗೋಡೆಯಂತೆಯುಂ ಕೆಳಗಣ್ಗೆ ನೀಲದ ನೆಲಗಟ್ಟಿನಂತೆಯುಂ ಮೇಗಣ್ಗೆ ರಾಜಾವರ್ತದ ಮುಚ್ಚುಳ್ಪಲಗೆಯಂತೆಯುಂ ಇದಿಱಿಬೊಳ್ನಿಂದು ನಿಟ್ಟಿಪರ ದಿಟ್ಟಿಗಳ್ಗೆ ತಣ್ಗಾಡಿಗೆಯುಂ

ತೆಯುಂ ಮೆಯ್ಗೆ ಕತ್ತುರಿಯಣ್ಪಿನಂತೆಯುಂ ಕರ್ಬಟ್ಟೆಯುಡೆಯಂತೆಯುಂ ಕಾರಗಿಲ್ಪೊಗೆಯಂತೆಯುಂ ಕವಿಯುತ್ತಿರ್ದೆ । ಮತ್ತಂ ಜಾಪನ್ನದ ಕಪ್ಪುರದ ಕುಂಕುಮದ ಕತ್ತುರಿಯ ಪಲವುಂ ಕಮ್ಮೆಲರ್ಗಳೊಳ್ ಪಾಲಸಂ ಕಳೆದು ಒಳ್ಗಂಪನೊಂದುಗೊಳಿಸಿದಂತೆಸೆವ ಸಿರಿಮೆಯ್ಯ ತನಿಗಂಪು—ಜಿಟ್ಟತ್ತಾರ್ದುದಱಿಂ ಲೇಪಿಸುವಂತೆಯುಂ ತುಂಬುವಂತೆಯುಂ ಘ್ರಾಣಮಂ ತಣಿಯಿಸುತ್ತಿರ್ದೆ । ಎಂದಿಂತು ಕಾಂತಿಸೌಗಂಧ್ಯಂಗಳೊಳ್ಮುಱುಂಗಿ ತೇಲ್ದು ದಿವ್ಯಾಂಗ ಸಮುದಾಯಶೋಭೆಯಂ ನಿಟ್ಟಿಸುತ್ತೆ ನಿರವಿಸಿದಂ :—

ಇಂದೀವಸ್ತುವೀತೆಱನೆಂದು ತಿಳಿವುದರ್ಕೆ ಯೋಗಿಗಳ ಬಗೆಗಂ ಪಱಿನುಡಿಗಮಡಕವಾಗದಿರ್ಪುದಱಿಂದಪ್ರಮೇಯಮೆಂದುಂ, ಕಿಱಿದರ್ಕಂ ಕಿಱಿದೆಂದುಂ ಪಿರಿದರ್ಕಂ ಪಿರಿದೆಂದುಂ, ಎಲ್ಲಾಪುರುಳ್ಗಳೊಳಿರ್ಕುಮೆಂದುಂ, ಎಲ್ಲಾ ಪುರುಳ್ಗಳನೊಳಕೊಂಡಿರ್ಕುಮೆಂದುಂ, ಜಗಮಂ ಪಡೆವ ಪೊರೆವ ಅಱಿಪುವ ಬಿನದಗೆಯ್ಮೆಯೊಳ್ ಪೊಱುತ್ತುಗಳೆಗುಮೆಂದುಂ ಪೇೞ್ವರ್ । ಮತ್ತಂ ಸಿರಿರಾಣಿಯಲತಗೆಗುಱುಪುಗೊಂಡಿರ್ಪುದಱಿಂ ಪರತತ್ವಮೆಂದುಂ, ಪರಂಜ್ಯೋತಿಯೆಂದುಂ, ಪರಮಾತ್ಮನೆಂದುಂ, ಪರಬ್ರಹ್ಮಮೆಂದುಂ, ಪರಮಪದವಾಸನೆಂದುಂ, ಪರವಾಸುದೇವನೆಂದುಂ, ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣನೆಂದುಂ ಪೊಗೞುತ್ತವಡೆದಿರ್ಕುಂ । ಅಕಟಕಟ ! ನಿಟ್ಟಿಸಲುಂ ಮುಟ್ಟಲುಮಾಘ್ರಾಣಿಸಲುಂ ಸವಿಯಲುಂ ಕೇಳಲುಂ ಪೇೞಲುಂ ತಿಳಿಯಲುಂ ಜಾನಿಸಲುಂ ಕುಱುಪುಗೊಳಲುಂ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕರಿಸಲುಮಾಳ್ಗೆಯ್ಯಲುಂ ಅತ್ಯಂತದುರ್ಲಭಮಾದ ವಸ್ತು—ಎಮ್ಮ ಭಾಗ್ಯೋದಯದಿಂ ಮುಂ ಬ್ರಹ್ಮಲೋಕದೊಳ್ಪಲವುಂ ಕಾಲಮಿರ್ದು ಸನತ್ಕುಮಾರಂಗೊಲ್ದು ಅವನೊಡನುತ್ತರಬದರಿಕಾಶ್ರಮಮುಮಂ ಸಾರ್ದು ಅಲ್ಲಿ ನರಸಖನಪ್ಪ ನಾರಾಯಣಮುನಿಯಿಂ ಪೂಜೆಗೊಂಡು ತಣಿದು ಅತ್ತಣಿಂ ಕಲಿದೋಷಂ ಸೋಂಕದ ತಾಣಮಂ ಕೂರ್ತೈತರ್ಪ ಮುನಿಗಳ್ಗೆ ಮೊದಲಿಗರಪ್ಪ ಸನತ್ಕುಮಾರರೊಡನೆ ಯಾದವಾಚಲಕ್ಕೆ ಬಂದು ಪರಬ್ರಹ್ಮಗರ್ಭಮಾಗಿ ವೇದಾಂತ

ದಂತೆ ದುರ್ವಿಭಾವ್ಯಮಾದೊಡಮಲ್ಲಿ ರಾಮಾನುಜಾರ್ಯರಿಂ ಪರಿಚರ್ಯೆ ವಡೆದು ಸರ್ವಾತ್ಮಸೇವ್ಯಮೆನಿಸಿದ **ಆನಂದಮಯ** ವಿಮಾನದೊಳ್ ಸುಲಭ ಮಾಗಿಯುಂ ಸುವ್ಯಕ್ತಮಾಗಿಯುಂ ತೋಱುತಿದೆ। ಮತ್ತಮೀವಸ್ತುವಂ ಭಾವಿಸೆ ಎರ್ದೆಯೊಳಿರ್ಪ ಸಿರಿರಾಣಿಯ ಮೆಯ್ವೊಗರ್ಪೊಣ್ಮಿದಂತೆಸೆವ ಪಳದಿಯುಡೆಯ ಪೊನ್ನೊಳ್ಪುದುಗಿಸಿ ಪಚ್ಚೆವಣಿಯೊಳ್ಸವೆದ ಪಟಿಮುಡಿ ವೆಂಡಿರ ತೊಂಡಿಲ್ವಚ್ಚಿದಂತೆಯುಂ, ಪೊಡವಿನೀಳೆಯರ ಸಿರಿಮೆಯ್ಯ ಕತ್ತುರಿಯಣ್ಪಿನಿಂ ಪೊಗರ್ವಡೆದ ಯಾದವಾದ್ರಿಯ ಮುಡಿಯ ಕನ್ನೈದಿಲ ಬಾಸಿಗದಂತೆಯುಂ, ಕೆಂಬರಲ್ಪಳಿರ್ಗಳಿಂ ದಿವ್ಯಾಯುಧಂಗಳೆಂಬ ಪೂದೊಂಬೆಗಳಂ ತಳೆದು ಕೆಳಗಣ್ಗಂ ಮೇಗಣ್ಗಮಿದಿರ್ಗಂ ಪಾಯ್ದೆಸೆವ ನಿಡುದೋಳ್ಗೊಂಬುಗಳಿಂ ಪೊದಟ್ಟಿ ಪಾರಿಜಾತದಂತೆಯುಂ, ಸಿರಿಯಡಿಕೈಕಣ್ಮೊಗದಾವರೆಗಳಿಂದೆಯುಂ ಸಿರಿಪೊಡವಿಯಂಚೆಗಳಿಂದೆಯುಂ ಚೆಲ್ವುವಡೆದಮೃತ ತಟಾಕದಂತೆಯುಂ, ರಸವಜ್ರಂಗಳ ಬಣ್ಣಿಗೆವೆಳಿಗಿನಿಂದೆ ಇಂದ್ರಧನುವಂ ಸಿರಿರಾಣಿಯ ಪೊಂಜೆಳೆಮೆಯ್ಯಿಂ ಮಿಂಚುವಳ್ಳಿಯನೊಳಕೊಂಡೆಸೆವಮುರ್ದಂಡ ಕಮುರ್ಗಿಲಂತೆಯುಂ ತೋರ್ಕುಂ। ಮತ್ತಮೀವಸ್ತುವಂ ನಿಟ್ಟಿಸಿ ನಂ ಎನ್ನಂ ಎನ್ನ ಪೊನ್ನಂ ಎನ್ನೊಡಮೆಯುಂ ಎನ್ನೈಸಿರಿಯುಂ ಎನ್ನರಮನೆ ಯುಂ ಎನ್ನಾಳ್ದನಂ ಎನ್ನ ತಾಯುಂ ಎನ್ನ ತಂದೆಯುಂ ಎನ್ನ ಪುಣ್ಯೋದ ಯಮುಂ ಎನ್ನ ಭಾಗ್ಯದ ಫಲಮುಂ ಎನ್ನಿಷ್ಟಾರ್ಥಮುಂ ಎನ್ನೊಡಲಂ ಎನ್ನ ಹರಣಮುಂ ಎನ್ನಾತ್ಮಮುಂ ಎನ್ನ ದೇಶಿಕನಂ ಎನ್ನ ಕುಲದೇವತೆಯುಂ ಕಂಡಂತೆ ಎನ್ನ ಮನದೊಳಾನಂದದ ಪೊನಲ್ ಪೊಣ್ಮಿಯಿರ್ತಡಿಯುಂ ಮೀಱಿ ಪಾಯ್ದನ್ನಂ ತೇಲಿಸುತ್ತುಂ ತೆರೆಗಳಿಂದುಯ್ಯಲಾಡಿಸುತ್ತುಂ ಪರ ವಶಂಗೊಳಿಸುತ್ತಿದೆ। ಮತ್ತಂ ಮತ್ತಂ ಭಾವಿಸೆ ಪುರುಳ್ಗೆ ಪುರುಳುಂ, ಆಭರ ಣಕ್ಕೆ ಆಭರಣಮುಂ, ಹರಣಕ್ಕೆ ಹರಣಮುಂ ಚೈತನ್ಯಕ್ಕೆ ಚೈತನ್ಯಮುಂ, ಆತ್ಮಂಗಾತ್ಮನುಮಾಗಿರ್ಕುಂ। ಮತ್ತಮೊಂದೊಂದವಯವದ ಸೌಂದರ್ಯ ಮಂ ನಿರವಿಸುವಿನಂ ಸಾಸುವೆಯುಂ ಕೊರೆದು ಕಡಲಂ ತುಂಬಲಡಂಗದೆ

ಪೊಱಮಡುವಂತೆ ಬಗೆಗಳವಡದೆ ಪೊಱಸೂಸುವ ಆನಂದರಸಪ್ರವಾಹ
ಮೆನೆ ನುತಿಗೆಯ್ವನದೆಂತೆನೆ :—

— ಸ್ತುತಿ —

ಈ ಸಿರಿಯಡಿಯೈಸೆ ಮುಂ ಜಗಮನಳೆನಾಗಳ್ ಬೊಮ್ಮಂ ಪೊ
ದಲಾಗಿ ಪುೞುಗಳ್ವರೆಗಂ ಪಿರಿದು ಕಿಱಿದೆಂದೆಣಿಸದೆ ಅನಿಬರ ಸಿರದೊಳ
ಮಲರ್ದಾವರೆಯಂತೆಸೆದುದು ! ಇದಱುಂಗುಟದುಗುರ್ಗೊನೆಯಿಂ ಪಱಿದ
ಅಜಾಂಡದ ಪೊಱವಳಯದ ಪೊಸನೀರೊಳ್ಪೆರಸಿ ನಾಲ್ಮೊಗಂ ತನ್ನ ಕೈಗಿಂಡಿ
ಯ ನೀರೊಳ್ಕೂಡಿಯಲಾತೀರ್ಥದಿಂದೈಸೆ ಶಿವಂ ಶಿವನೆನಿಸಿದಂ ; ಮೂಜ
ಗಮುಂ ಪಾವನಮೆನಿಸಿದುದು ! ಇದನೈಸೆ ಸುರರ್ ಮುಡಿಯೊಳಂ
ಯೋಗಿಗಳ್ಬಗೆದಾವರೆಯೊಳಮಾಂತು ಸಂತಸಂಗೊಂಬರ್ ! ಇದಱ ಸೋಂ
ಕಿನಿಂದೈಸೆ ಕಲ್ಲುಱಿ ಕಣ್ದೆಱೆದುದು ; ಸೀದ ಕಂಡಂ ಸಿಸುವಾದುದು !
ಇದೈಸೆ ಕರ್ಮಜ್ಞಾನಕಭಕ್ತಿಗಳಂ ಕಡೆಗಣಿಸಿ ತನ್ನಂ ನೆರೆ ನಂಬಿದರ್ಗೆ
ಸಾಕ್ಷಾನ್ಮೋಕ್ಷೋಪಾಯಮಾದುದು ! ಇದೈಸೆ ಸನಕಾದಿಗಳೆರ್ದೆಯೊ
ಳ್ಚಂಚಲಮಾಗಿಯುಮೆನ್ನಿದಿರೊಳೀಪದ್ಮಪೀಠದೊಳ್ ಪದುಳಂಗೊಂಡಿರ್ಪು
ದಱಿಂ ತನ್ನ ಸೌಲಭ್ಯಮನುದ್ಘಾಪಿಸಿದುದು ! ಈ ಜಂಘಗಳೈಸೆ ಶ್ರೀಭೂ
ಮಿಕರಕಮಲಲಾಲಿತಂಗಳಾಗಿಯುಂ ಕುರುಪುರಿಗೆ ದೂದುನಡೆದು ತನ್ನ
ಭಕ್ತವಶ್ಯತೆಯಂ ಮೆಱೆದುವು ! ಈ ದುಂಡುದೊಡೆಗಳೈಸೆ ನೀಳೆಗೆ ಲೀಲೋ
ಪಧಾನಮಾಗಿಯುಂ ಮಧುಕೈಟಭರೆಂಬ ಕೀಟಂಗಳಂ ತೊತ್ತೞಿಂದುೞಿದು
ತನ್ನ ದುಷ್ಟನಿಗ್ರಹಮಂ ಪ್ರಕಟಿಸಿದುವು ! ಈಬಲಮುರಿವೊಕ್ಕುೞಿಯ್ಗಳ
ನೈಸೆ ತನ್ನೊಳ್ಬೆಳೆದ ತಾವರೆಯಿಂ ನಾಲ್ಮೊಗನಂ ನಿರ್ಮಿಸಿ ಜಗತ್ಕಾರ
ಣತ್ವಮಂ ನೆಲೆಗೆಯ್ದುದು ! ಈತೆಳ್ವಸಿಱೈಸೆ ಪದಿನಾಲ್ಕುಂ ಲೋಕಂಗಳ
ನೊಳಕೊಂಡುಂ ತುಂಬದೆ ಗೊಲ್ಲವಳ್ಳಿಯ ಗುಡಿಲ್ಗಳೊಳ್ ಕಳವುಗೊಂಡ
ಪಾಲ್ಮೊಸರ್ಬೆಣ್ಣೆಗಳಿಂದೆಯುಂ ಸುಚರಿತಸುತನ ಭಿಕ್ಷಾನ್ನದಿಂದೆಯುಂ
ತಣಿದು ಭಕ್ತಸಂಸ್ಪೃಷ್ಟವಸ್ತುಪ್ರೀತಿಯಂ ಪ್ರಕಟಿಸಿದುದು ! ಈ ಪೇರೆರ್ದೆ

ಯ್ಯೈಸೆ ಲಕ್ಷ್ಮೀಕೌಸ್ತುಭವನಮಾಲೆಗಳನಿನಿಸಿನಿಸುಂ ಕೆಲಕ್ಕೆ ತೊಲಗಿಸಿಯಿಂಬುಗೊಳಿಸಿ ಭೃಗುಮುನಿಯಡಿಗುಱುಪನಂಗೀಕರಿಸಿ ತನ್ನ ಸತ್ವಗುಣಮಂ ಬಿತ್ತರಿಸಿದುದು ! ಈ ನಿಡುದೋಳ್ಗಳ್ಯೈಸೆ ದಿವ್ಯಮಹಿಷೀಸಂಶ್ಲೇಷದೊಳ್ಸಾಜನಾಗಿರ್ದುಂ ನರೆತೆರೆಸೆರೆಗಳಿಂ ನಿಚಿತನಾದ ಕುಚೇಲನೊಡಲಂ ತಕ್ಕವಿಸಿ ಪೆರ್ಕಳಂಗೊಂಡು ತನ್ನ ವಾತ್ಸಲ್ಯಮಂ ಪೊಗಟ್ಟುದು ! ಈ ಸಿರಿಮೊಗಮ್ಮೆಸೆ ಯೋಗಿಗಳ ಬಗೆಗೆ ಸುಱುವುದೋಱದಿರ್ದುಂ ಎನ್ನಿದಿರೊಳ್ಮೊಳೆನಗೆಯುಂ ಕುಳಿರ್ನೋಟಮುಮಾಗಿ ನೆಲಸಿ ತನ್ನ ಸೌಶೀಲ್ಯಮಂ ಸೊಲ್ಲಿಸಿದುದು ! ಈ ಸಿರಿಮುಡಿಯ್ಯೆಸೆ ಉಭಯ ವಿಭೂತಿಯೊಡೆತನಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ರನ್ನಮುಗುಡಮಂ ಧರಿಸಿಯುಂ ತಿರುಕುಳಿಪಾರ್ವರಡಿಗೆಱಗಿ ತನ್ನ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಮಂ ತೋಱುದುದು !

ಎಂದಿಂತು ದಿವ್ಯಾವಯವಂಗಳ ಚರಿತ್ರಮಂ ನಿರವಿಸಿ ಸೌಂದರ್ಯಮನೆರ್ದೆಯೊಳ್ಬಂದಿಗೊಳಿಸಿ ಬಣ್ಣಿಸಿದನದೆಂತೆನೆ :—

— ಚೆಲ್ವರಾಯುನ ಸೌಂದರ್ಯ —

ಸಿರಿಮೊಗದಾವರೆಯೊಳ್ಗಳೆಯಿಂದಮೋ ಕುರುಳ್ಗಟ್ಟಲೆಯೊಳ್ ಕೇಣದಿಂದಮೋ ತನ್ನ ತಾಯ್ಮನೆಯೆನಿಪ ಸಿರಿಗಣ್ಗೊಳ್ ಪ್ರಣಯದಿಂದಮೋ ಏತಱಿಂದಾದೊಡಂ ಸೂರ್ಯನೆಯ್ತಂದಿರ್ಪುದೆ ದಿಟಂ ; ಆದೊಡಂ ಕಿರೀಟರತ್ನಂಗಳ್ ಕೀರ್ತಿವಡೆದುವು। ಪಣೆವಟ್ಟದ ರನ್ನವೆಳಗಿಂಗಳ್ಕಿ ಕೆಳಗಣ್ಗೆ ನಡೆದಲ್ಲಿ ಎಳನಗೆಯ ಜೊನ್ನಮೊಟ್ಟಿಟ್ಟುವಿನಂ ಮೇಗಣ್ಗೆ ಪಾಯ್ದು ಸುಱುಗೊಂಡು ನಟ್ಟನಡುವೆ ನೆಗೆವ ಸಿರಿವಣ್ಪೆಳಗಿನಬ್ಬರಕ್ಕಿರ್ಬಗಿಯಾಗಿರ್ಕೆಲಕ್ಕೆ ಸರಿಯುತ್ತಲ್ಲಿಯುಂ ಸಿರಿಗೆಯ್ಗಳಿಂ ನೆಗಪಿದ ಸಂಕು ಪಾಜುಂಬಳೆಗಳೆಂಬ ಸಸಿನೇಸರ್ಗಳಂ ಕಂಡು ಕಾತರಿಸಿ ಕುರುಳ್ಗಟ್ಟಲೆ ನುಣ್ಬಾಣೆಯುಂ ಪತ್ತಿ ಪದುಳದೊಳಿರ್ಕುಂ ; ಆದೊಡಂ ಸಿರಿಮೊಗಸಸಿ ಜಸಂಬಡೆದುದು। ಸಿರಿಮೆಯ್ಯ ತನಿಪೊಗರೆಂಬ ಪನ್ನೀರ್ಪೊನಲುಂ ಸಿರಿದೋಳ್ಗಳೆಂಬ ಪೆರ್ದೆರೆಗಳುಂ ಕೊರಲೊಳ್ಧರಿಸಿದ ಮುತ್ತಿನ ಕಂಠಸರದ ನೆವದಿಂ ಪರಿದು

ವರ್ಪ ಬಾಂಬೊೞೆಯುಂ ಕೆಂಪುವಚ್ಚದ ಕದಿರ್ಗಳೆಂಬ ಪವಳಗುಡಿಗಳುಂ
ಕೊರಲ್ಸಂಕುವಾಗಿ ತೋರ್ಪ ಪೇರೆರ್ದೆಯುಂ ಕಡಲ್ಗೆತ್ತ ಕೌಸ್ತುಭಮುಂ
ಸಿರಿಯುರಸಿಯುಂ ನೆಲಸಿರ್ಕುಂ; ಆದೊಡಂ ಬಗೆಯೊಳೊಗೆದ ಸಸಿಯ
ಸೋದರಸ್ನೇಹಂ ನೆಗೞ್ತೆವಡೆದುದು। ಒಳಗಿಡಿದ ಮೂಱುಂಜಗದ ಭಾರ
ದಿಂ ಸರಿಯದಂತೆ ರನ್ನದ ಪೊಡೆಗಟ್ಟುಗಟ್ಟಿರ್ಪುದು ; ಆದೊಡಂ ಬೆಣ್ಣೆಗಳ
ವಿನೊಳ್ಗೋಪಿ ಕಟ್ಟಿದ ಕಡೆದಾವು ಪೊಗೞ್ತೆವಡೆದುದು। ಎರ್ದೆಯೊಳಿರ್ಪ
ರಾಣಿಯ ಮೆಯ್ಯೊಗರಿಂದಮೆ ಪೊದೆದ ದುಗುಲಂ ಪೊಂಬಣ್ಣಮಾದುದು;
ಆದೊಡಂ ಪೀತಾಂಬರಂ ಪೆರ್ಮೆವೆತ್ತುದು। ಉಡೆನೂಲ ಕೆಂಬರಲ್ಗಳ
ಪೊಗರ್ಗಳಿಂದಮೆ ತೊಡೆಗಳ್ಕೆಂಪಡರ್ದುವು ; ಆದೊಡಂ ಮುಂ ಪತ್ತಿದ
ಮಧುಕೈಟಭರ ನೆತ್ತರ್ ನೆವಮಾದುದು। ಅಶರಣ್ಯಶರಣ್ಯಮೆನಿಪ ದಿವ್ಯ
ಪಾದಾಂಬುಜಂಗಳ ಸೋಂಕಿನಿಂದಮೆ ಕಿಱುದೊಡೆಗಳ್ ನವಿರ್ಗಳೆದುವು ;
ಆದೊಡಂ ಪಾದಪೀಠದೊಳಿರ್ಪ ಪೊಡವಿವಡದಿಯ ಮೆಯ್ಸೋಂಕು ನೈಮೆ
ವೆತ್ತುದು। ಮತ್ತಂ ಪಾದಂಗಳೆಂಬ ಕಲ್ಪಪಾದಪಂಗಳ ಬೆರಲ್ಗೊಂಬುಗಳ
ಪೂದೊಂಬೆಗಳೆಂಬ ನೆನಪಂ ನೆಗೞ್ಚುತ್ತೆ ಸಕಲಜಗಮನೇಕವೇಳೆಯೊಳ್
ಪಾವನಂಗೆಯ್ವ ತವಕದೊಳ್ಪತ್ತುಂ ಮೆಯ್ವೆತ್ತು ಪಾಯ್ವ ನಖರುಚಿಗಂ
ಗಾಪ್ರವಾಹದೊಳ್ಮಿಂದೆನ್ನ ಕಂದುಗಳಂ ಕಳೆವೆಂ। ಪರಿಮಳಕ್ಕೆಳಸಿ ಕಾಲಿ
ನೆಡೆಯೊಳ್ಸುತ್ತುಂ ಮುತ್ತಿದ ತುಂಬಿಗಳಿಂದೆಸೆವ ಸಾಸಿರ್ಪೆಸರ ಪೂಜೆಯ
ತಾವರೆಯೊಳ್ಸರಸಿ ನೀಲದ ಪೆಂಡೆಯಂಗಳಂ ಧರಿಸಿದ ಸಿರಿಯಡಿಗಳನೞಸಿ
ಕುಱುಪುಗಂಡೆಱಗಿ ಕೃತಾರ್ಥನಪ್ಪೆಂ। ಪೊಡವಿವಡದಿಯ ಕೆಯ್ಸೋಂಕಿ
ನೊಳ್ ಕಂಟಕಿತಮಾಗಿರ್ಪುದಱಿಂದಡಿದಾವರೆಯ ಪೇರ್ದಂಟೆನಿಪ ಜಂಘೆ
ಗಳಂ ಕಂಡೆನ್ನ ಭವಪಥಜಾಂಘಿಕತ್ವಮುಂ ಕಳೆವೆಂ। ಓರಡಿಯ ಪೊರ್ದು
ಗೆಯಿಂ ನೆಗೞ್ತೆವೆತ್ತ ಗಂಗೆಯುಂ ಕೀೞ್ಪಡಿಸಲೆಂದಿರ್ಪೆಯ್ದುಳಿದ ಎರಡುಂ
ಸಿರಿಯಡಿಗಳ್ಗೆ ಪಾಯ್ವ ಜಗುನೆಯಂತಿರ್ಪ ತೋಱದೊಡೆಗಳಂ ಸೇಱಿ
ಯೆನ್ನ ಬಗೆಯ ಬಡತನಮುಂ ಪರಿಹರಿಸುವೆಂ। ವಲಿಗಳೆಂಬ ತೆರೆಗಳುಂ

ನಾಭಿಯೆಂಬ ಸುೞಿಯುಮಾಗಿ ಪಾಯ್ವ ಶರೀರಕಾಂತಿಪ್ರವಾಹದೊಳ್ ಮುೞುಂಗಿ ಎನ್ನ ತಾಪತ್ರಯಮಂ ತೞುಬುವೆಂ। ಪೊದೆದ ದುಗುಲದ ತೆರೆಗಳುಂ ಮುತ್ತಿನ ಸರಂಗಳೆಂಬ ನೊರೆಗಳುಂ ಪೊಣ್ಮಿದ ಕೌಸ್ತುಭಮುಂ ಸಿರಿಯುಮಾಗಿರ್ಪುದಱಿಂ ಕಡಲ ತಡಿಯಂ ಪೋಲ್ವ ಪೇರೆರ್ದೆಯೊಳ್ ನೆಲಸಿ ಅನಿಮಿಷತ್ವಮಂ ಪಡೆದೆನ್ನ ಕಣ್ಗಳಿಂದಮುರ್ದುಂಡು ತಣಿವೆಂ। ಶ್ವೇತೋರ್ಧ್ವಪುಂಡ್ರದ ನೆವದೊಳ್ ನೆಗೆದ ಕೇದಗೆಯ ಕೊನೆಯೆಸಟ್ಗಳುಂ ನಿಡುಗಣ್ದಾವರೆಗಳುಂ ನಾಸಿಗೆಯೆಂಬ ಸಂಪಗೆಯುಂ ಬಾಯ್ದೆಱೆಯೆಂಬ ಬಂದುಗೆಯುಂ ಪಲ್ಮೊಲ್ಲೆಗಳುಮಮರ್ದಿರೆ ಸಿರಿರಾಣಿಯ ಕೆಯ್ಯೊಳ್ ಪಿಡಿದಾಡಲ್ಕೆಂದು ಕೊರಲ್ದಾವಿನೊಳ್ ಕಟ್ಟಿದ ಪೊಸವಗೆಯ ಪೂಸೆಂಡಂ ಪೋಲ್ವ ಮೊಗದ ಸೌಗಂಧ್ಯಮನಾಘ್ರಾಣಿಸಿ ಮನದ ಜಾಡ್ಯಮಂ ಜಾಱಿಸುವೆಂ। ಮತ್ತಂ ಪೊಸಪೊಸವೊಗರ್ಗಳಿಂ ಪೊಂಗುವ ಮಗುಡಮುಂ ಪೊಳೆವ ಪಣೆಯುಂ ಪೆಱೆಗೆಱೆನಾಮಮುಂ ನಿಮಿರ್ದ ಪುರ್ಬುಂ ನೀಳ್ದ ಕಣ್ಣುಂ ಪೆಂಪುವಡೆದ ನಾಸಾಚಂಪಕಮುಂ ತೊಳಪ ಕದಂಪುಂ ತೊಂಡೆ ವಾಯ್ದೆಱೆಯುಂ ಮುದ್ದುನಗೆಯುಂ ಮೊನೆವಲ್ಲುಂ ಒಳ್ಗಿವಿಯುಂ ಒಲೆವ ಕುಂಡಲಮುಂ ದುಂಡುಗೊರಲುಂ ತೋಳ್ಗಂದಮುಂ ತೞ್ತ ತೋಳುಂ ತಾವರೆಗೆಯ್ಯುಂ ಬಲಮುರಿಸಂಕುಂ ಪಾಱುಂಬಳೆಕೈದುಂ ಪೇರೆರ್ದೆಯುಂ ಕಣ್ಮಸರಂಗಳುಂ ಕೌಸ್ತುಭಮಣಿಯುಂ ಸಿರಿವಚ್ಚ ಗುಱುಪುಂ ಸಿರಿರಾಣಿಯುಂ ಪೊಸದೊಳಚಿಸರಮುಂ ಪೊನ್ನುಡೆಯುಂ ಬೆಳ್ಜನ್ನನೂಲುಂ ರನ್ನವಚ್ಚಂಗಳುಂ ರಂಜಿಪ ಪೊಡೆಗಟ್ಟುಂ ತೆಳ್ವಸಿಱುಂ ತಿವಳಿಯುಂ ಬಡನಡುವುಂ ಬಣ್ಣವುಡೆಯುಂ ಪೊನ್ನುಡೆನೂಲುಂ ಪೊಡಟ್ಟಿ ಕಾಂಚಿಯುಂ ಬಲ್ತೊಡೆಯುಂ ಬಟ್ಟ ಮೊೞಕಾಲುಂ ಸ್ನಿಗ್ಧಜಂಘೆಯುಂ ಸಿರಿಯಡಿಗಳುಮಾದ ದಿವ್ಯಮಂಗಳವಿಗ್ರಹಮಂ ನಿಟ್ಟಿಸಿ ತಣಿಯದೆ ಕಟ್ಟಾ ಸೆಯಿಂ ದಕ್ಕುಗೊಳಲ್ಕೆಳಸಿ ದಿಟ್ಟಿನಾಗಿಲಿಂದೊಳಪುಗಿಸಿ ಬಗೆವನೆಯೊಳಿ ರಿಸಿ ಭಾವಿಸುವಿನಂ—ಕನಸಿನಂತೆಯುಂ ಯೋಗಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರದಂತೆಯು

ಮಲ್ಲದೆ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಮಾಗಿ ಮುದ್ದುಮೊಗಮುಂ ಮೊಳೆನಗೆಯುಂ ಒಲ್ಮೆ ನೋಟಮುಂ ಒಳ್ಪಾತುಮಾಗಿ ನೆಲೆನಿಂದು—“ ಎಲೆಯರಸ ! ನಿನ್ನ ಭಕ್ತಿಗೆ ಮೆಚ್ಚಿ ದಶರಥನಂತೆಯುಂ ವಸುದೇವನಂತೆಯುಂ ನಿನ್ನಂ ತಂದೆ ಗೆತ್ತು ನಿನ್ನೆರ್ದೆಯೊಳ್ ನೆಲಸಿದೆಂ. ನಿನಗೌರಸಪುತ್ರನಾಗಿ ಜನಿಸುವೆಂ. ನೀನುಮಂಜದೆ ಅಚ್ಚರಿವಡೆಯದೆ ಎನ್ನಂ ಎನ್ನ ವಾತ್ಸಲ್ಯಮುಮಂ ನೆನೆದು ಪದುಳಂಗೊಂಡು ನಿನ್ನೊಳ್ಗೆಳೆಯಂ ಅಳಹಿಯ ಸಿಂಗರಾರ್ಯರ್ಗಂ ನಿನ್ನ ಮನದನ್ನಳ್ ಅಮೃತಾಂಬೆಗಮಲ್ಲದೆ ಪೆಜರೊರ್ವರ್ಗಮಱಪದೆ ಮೌನದೊಳಿರ್ಪುದು. ಆನುಂ ನಿನ್ನರಮನೆಯ ಕೃಷ್ಣಾವತಾರದ ಚಾತು ರ್ಯಮನೊಂದುವೆರಸಿ ಒಳ್ಪುಗೊಳಿಸಿ ಪಲವುಂ ದಿವ್ಯಾದ್ಭುತಚರಿತಂಗಳ ನೆಸಗಿ ದುಷ್ಟರನಿಬರಂ ಮೆಟ್ಟಿ ಶಿಷ್ಟರಂ ನಟ್ಟುನೆಲೆಗೊಳಿಸಿ ಸಾತ್ವಿಕ ಧರ್ಮಂಗಳಂ ಸ್ಥಾಪಿಸುವೆಂ. ಕಲಿದೋಷಮಂ ಕಳೆದು ಕೃತಯುಗದೊ ಳೆಂತಂತು ಸಕಲವರ್ಣಾಶ್ರಮಧರ್ಮಂಗಳಂ ಸಂಗತಿಗೊಳಿಸುವೆಂ” ಎಂದು ನಿರ್ಪುದುಂ ; ಅರಸಂ ಹಸಾದವೆಂದಾಣತಿಯಂ ಸಿರದೊಳಾಂತು ಕಣ್ದೆಱೆ ವುದುಂ ; ಅರ್ಚಕರ್ಕೊರಲ್ಗೆ ದುಂಡಮಲ್ಲಿಗೆದಂಡೆಯಂ ತಲೆಯೆರ್ದೆಭುಜಂ ಗಳ್ಗೆ ಶಠಕೋಪಮಂ ಕೆಯ್ಗೆ ತೀರ್ಥಮಂ ಬೞಿಕ್ಕಭಯಹಸ್ತಮಂ ಕುಡೆ, ಅಂಗೀಕರಿಸಿ ಕೃತಾರ್ಥತೆವೆತ್ತು ಅತ್ತಣಿಂ ಪೊಱಮಟ್ಟು **ಚೆಲ್ವರ** ಸನ್ನಿಧಿ ಯೊಳ್ ನಿಂದು ಕೆಯ್ಮುಗಿದೆಣಿಸಿದಂ :—

— ಚೆಲ್ವರಾಯನನ್ನು ದರ್ಶನಮಾಡಿ ಎಣಿಸಿದ ಪ್ರಕಾರ —

ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣಂ ತನ್ನ ಸನ್ನಿಧಿವರೆಗಮೆಯ್ತಂದು ವಂದನಂ ಗೆಯ್ವುದರ್ಕಾಱದ ಮುದುಪರುಂ ಮಕ್ಕಳುಂ ಪೆಱವರುಂ ಬೇನೆಯುಡ ಸಿದರುಂ ದರ್ಶನಂಗೆಯ್ದು ಬದುರ್ಂಕಲೆಂದು ಉಕ್ಕೆವದೊಳ್ಬೀದಿಯಂ ಬಲ ವರ್ಪುದರ್ಕೆ ಪೊತ್ತು ಪೊಸವರಿಜಿಡೈಸೆ ! ನೀಳ್ದ ಮಗುಡಮುಂ ನಸುಗವಿದ ನೊಸಲ್ಪಟ್ಟಮುಂ ಸಿರಿಗುರುಳುಂ ನುಣ್ಬಣೆಯುಂ ಪೊಳೆವ ಕತ್ತುರಿಯ ತಿಲಕಮುಂ ಕುಡುವುರ್ಪುಂ ಬಗಸೆಗಣ್ಣುಂ ಅರೆವಿರಿದ ಸಂಪಗೆನನೆಯುಂ

ಪಱಿವ ಮೂಗುಂ ಎಳನಗೆಯುಂ ಚೆಂಬಾಯ್ದೆಱೆಯುಂ ಗೆಱೆಗೊರಲುಂ ನೀಳ್ದ ತೋಳುಂ ನೆಗಪಿದ ಶಂಕಚಕ್ರಂಗಳುಂ ಒಯ್ಯರದೊಳೂಱಿದ ಗದೆಯುಂ ನಸುಮುಂಬರಿಸಿದ ಅಭಯಹಸ್ತಮುಂ ಬಡನಡುವಿನೊಳ್ ಬಿಗಿದು ಕಟ್ಟಿದ ಪೊಂಬಟ್ಟಿದಟ್ಟಿಯುಂ ಪದ್ಮಪೀಠದೊಳ್ನೆಲಸಿದ ಪಾದ ಪದ್ಮಮುಮಾದ ನೆಲೆಯಂ ನಿಟ್ಟಿಸೆ—ಇರ್ಕೆಲದೊಳ್ ಭುಜಮಂ ಭುಜಂ ಸೋಂಕೆ ನಿಂದಿರ್ಪ ರಾಣಿಯರೊಡವೆರಸಿ ಕುಣಿಯುತೆಳಸಿದಂತೆಯುಂ ನಗುತ್ತೆ ನುಡಿಸುತ್ತೆ ವಂದು ಎನ್ನೊಡವೆರೆದಂತೆಯುಂ ಒಳಪುಗುವಂತೆ ಯುಂ ತೋಱುತಿದೆ। ಮತ್ತಂ ಕಿರೀಟದೊಳೊಡೆತನಮುಂ ದಿಟ್ಟಿಯೊಳ್ಕಾ ರುಣ್ಯಮುಂ ನಸುನಗೆಯೊಳ್ ವಾತ್ಸಲ್ಯಮುಂ ಕೆಯ್ಗಳೊಳಭಯಪ್ರದಾನ ಮುಂ ಎರ್ದೆಯೊಳ್ಸಿರಿಯುಂ ಪೊಡೆಗಟ್ಟಿನೊಳ್ ಸೌಲಭ್ಯಮುಂ ಪೊರ್ಕು ೞಿೞೊಳ್ ಜಗತ್ಕಾರಣತ್ವಮುಂ ಸಿರಿಯಡಿಯೊಳುಪಾಯಮುಂ ಇರ್ಕೆಲದ ರಾಣಿಯರೊಳ್ ಪುರುಷಕಾರತ್ವಮುಂ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಮಾಗಿ ತೋಱುತಿದೆ। ಮತ್ತಮೀವಸ್ತು ನಿಟ್ಟಿಸಿದೊಡನೆ ಕಣ್ಮನಂಗಳಂ ಕವರ್ದುಕೊಳುತಿದೆ। ಬಿಡು ಗಣ್ಣಿರ್ ಕುಡಿವಮರ್ದಿನಂತೆ ಬೆಡಗುದೋಱದೆ ಏಪೊೞ್ತುಮೆಡವಿಡದೆ ಸವಿದೊಡಂ ತಣಿವುಗುಡದೆ ಸವಿಯೇಱುತಿದೆ। ಈವಸ್ತುವಂ ನಿಟ್ಟಿಪೆನ್ನ ಕಣ್ಗಳ್ ಪಲವಕ್ಕೆ, ಜಾನಿಪ ಮನಮುಂ ವಿಭುವಕ್ಕೆ, ಆಳ್ಗೆಯ್ವ ಮೆಯ್ಯು ಮಿರ್ಮೆಯ್ಯುಂ ನೂರ್ಮೆಯ್ಯುಂ ಸಾಸಿರ್ಮೆಯ್ಯುಮಕ್ಕೆ ; ಆದೊಡಂ ತಣಿ ವುದೋರ್ಪುದರಿದು। ಒಂದೊಂದವಯವದ ಸೌಂದರ್ಯಮೆ ಮೂಜಗಮಂ ಬೆಲೆಗೆಯ್ದುಕೊಳಲೆಳಸುತ್ತಿದೆ। ಸರ್ವಾವಯಸೌಂದರ್ಯಮಂ ಭಾವಿಸಲಾ ನೆನಿತರವಂ ? ಆದೊಡಂ ಕಡಲಂ ಕಱುಗೊೞಗುವಳ್ಳದೊಳಡಕಂಗೆಯ್ವ ಅಘಟಿತಘಟನಾಸಮರ್ಥನಪ್ಪ ಜಗತ್ಪತಿಯೆ ಸರ್ವಮಂ ನಿರ್ವಹಿಸುಗೆ। ತನ್ನಂ ನಂಬಿದರ ತಮಮಂ ತೞ್ಗಿಸಿ ಸತ್ವಮನೇಱ್ತಿರಂಗೊಳಿಸಿ ಬುದ್ಧಿಯಂ ಪ್ರಬುದ್ಧಮೆನಿಸಿ ಪಿರಿಯರೊಳ್ ಬೆರಕೆಗೊಳಿಸಿ ಸದಾಚಾರ್ಯಸಮಾಶ್ರಯಣಂ ಗೆಯಿಸಿ ಮುಕ್ತಿವರೆಗಮೆಸಗಲ್ತಕ್ಕುಪಕಾರಂಗಳನೆಸಗಿ ಸಲಪುಗುಂ। ತಾ

ನೊಡೆಯನುಮಾನೊಡವೆಯುಮೆಂಬುದನಜೞಯದಿರ್ದೊಡಮನಾದಿಕಾಲ ದಿಂದೀವರೆಗಮೆನ್ನನುೞಪಿ ಈಜನ್ಮದೊಳ್ ಯದುವಂಶದೊಳ್ ತನ್ನ ಭಕ್ತರೆಂದು ನೆಗೞ್ದ ಮಹಿಶೂರಪುರದರಸುಗಳೊಳ್ ರಾಜಋಷಿಯೆನಿಸಿಪ ದೇವರಾಜರಸನ ಬಸಿಱೊಳ್ ಬರಿಸಿ ಆಚಾರ್ಯವರ್ಯರೆನಿಪ ರಾಮಾನುಜ ರಡಿಗಳಂ ಸೇರಿಸಿ ತನ್ನವನೆಂದಭಿಮಾನಿಸಿದಂ। ಈಮೇಲೆನ್ನ ಸಲಪುವುದಚ್ಚರಿ ಯಲ್ತು ; ಆದೊಡಮೆನ್ನ ಚಾಪಲ್ಯದಿಂ ಬಿನ್ನವಿಪೆಂ। ಎನ್ನೊಳ್ ತಪ್ಪೆನಿ ತಾನುಮುಳ್ಳೊಡನಿತುಮಂ ಸೈರಿಸಿ ದಯೆಯಿಂದೆನ್ನಂ ಸಲಪುವುದು—

ಎಂದು ವಂದನಂಗೆಯ್ದು ತೀರ್ಥಪ್ರಸಾದಮಂ ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಪೊಱ ಗಣ್ಗೆ ವಂದು, ಪಲವುಂ ವಾದ್ಯಘೋಷಂಗಳುಮನುಗ್ಗಡಿಪ ಕೈವಾರಿ ಗಳ ಕೈವಾರದ ದನಿಯುಮಂ ತಂತಮ್ಮ ಸಿರಿವಾಳಿಗೆಗಳ ಬಾಗಿಲೊಳ್ ನಿಂದು ಪರಸುವ ಹದಿಬದೆಯರ ಪರಕೆದನಿಯುಮನಾಲಿಸುತ್ತೆ ಸಂತಸ ದಿಂದರಮನೆಯಂ ಪೊಕ್ಕು ಒಳವಾಗಿಲೊಳ್ ನಿಂದು, ಅಲ್ಲಿ ಸಾಮಂತ ರಾಯರಂ ಪುರೋಹಿತಾಮಾತ್ಯಸೇನಾಪತಿಭೃತ್ಯವರ್ಗಮುಮಂ ಕಳುಪಿ, ಅಳಹಿಯಸಿಂಗಾರಾರ್ಯರೊಡನೊಳಚೌಕಿಯ ಪೊಂಜಗಲಿಯೊಳ್ ಕುಳ್ಳಿ ರ್ಪುದುಂ ;

ಅರಸನ ಮನದ ಗೆಲ್ಲಮಂ ಕಳಕಳಿಪ ಮೊಗಸಿರಿಯುಮಂ ಕಂ ಡಳಹಿಯಸಿಂಗರಾರ್ಯಂ ನುಡಿದನದೆಂತೆನೆ :—

ದೇವ ! ಚಿತ್ತವಿಪುದು. ಈಗಳ್ ದೇವರಂ ನಿರವಿಸೆ ದೇವಲೋ ಕದಿಂದಿೞದಂತೆಯುಮಭೀಷ್ಟವರಮಂ ಪಡೆದಂತೆಯುಂ ಅಮೃತಪಾನಂ ಗೆಯ್ದಂತೆಯುಂ ದಿವ್ಯಶಕ್ತ್ಯಾವಿಷ್ಟನಾದಂತೆಯುಂ ದೇವತೆಯಂ ಬಸಂಗೆ ಯ್ದಂತೆಯುಂ ಸಾಕ್ಷಾದ್ದೇವತೆಯಂತೆಯುಂ ತೋಱುತಿದೆ. ಇದರ್ಕೆ ಕಾರಣಮಲ್ಪಮಾಗಿರದು. ಎಂತಪ್ಪ ಸಂತಸದೊಳಂ ಕದುಬುಗೊಳದೆ ಕಡಲ ಮಡುವಿನಂತಿರ್ಪ ದೇವರ ಚಿತ್ತದೊಳ್ ಪೊಣ್ಮುವ ಸಂತಸದೆರೆಗಳ್

ಮೊಗಸಿರಿಯೊಳ್ ಪಡಿನೆೞಲೊಗ್ಗಳುತ್ತಿದೆ. ಇದಂ ತಿಳುಪವೇೞ್ಪುದು, ಎಂಬುದುಂ ;

ಈಬೆಸಗೊಳ್ವ ಕಜ್ಜದ ಬಲ್ಪನಾರಯ್ದು ಬಳಸಿದೂೞಿಗದವರ್ ಪಿಂದೆಗೆದು ದೂರದೊಳ್ ನಿಶ್ಶಬ್ದವಾಗಿ ನಿಂದಿರೆ ರಾಯನಿವನಂ ಪತ್ತೆ ಬರಿಸಿ ಕಿವಿಯೊಳಾವೃತ್ತಾಂತಮನಿತುಮಂ ಪೇೞ್ವುದುಂ ; ಇವನುಂ ಕಿವಿವಟ್ಟೆಯೊಳ್ಪಾಯ್ದು ಬಗೆಗೆಱೆಯಂ ತುಂಬಿದ ಸಂತಸದ ಪೊನಲಂ ಕೋಡಿಗೊಳಿಸುವಂತೆ ನಲ್ನುಡಿಗಳಂ ನುಡಿದನದೆಂತೆನೆ :—

" ಇಂದೈಸೆ ಜಗಂ ಸನಾಥಮಾದುದು ; ಯದುಕುಲಮೇೞ್ಗೆವಡೆದುದು ; ಸಂಸಾರಂ ಸಾರಮೆನಿಸಿದುದು ; ರಾಜಧರ್ಮಂ ಪೆರ್ಮೆವೆತ್ತುದು ; ಕನ್ನಡನಾಡುನ್ನತಿದಾಳ್ದುದು ; ಪ್ರಜೆಯ ಸೌಖ್ಯಂ ಪ್ರಬಲಮಾಯ್ತು ; ದೇವರೇೞ್ಗೆ ದಿಟಂಗೊಂಡುದು ; ಪಾರ್ವರಾಸೆ ಪಣ್ಣಳಿದುದು ; ಎನ್ನಿಷ್ಟಾರ್ಥಮೀಡೇಱಿದುದು " ಎಂದು ನುಡಿದು ಪರಸಿ ಮನೆಗೆ ಪೋಪುದುಂ ;

ಅರಸನುಮಂತಪುರಮಂ ಸಾರ್ದು ಅಲ್ಲಿ ಇದಿರ್ವರ್ಪ ರಾಣಿಯ ಕೈಲಾಗಿನೊಳ್ ಸಜ್ಜೆವನೆಯುಂ ಸೇರಿ, ಕಾಂಚನಮಯಮಂಚದೊಳ್ ಕುಳ್ಳಿರ್ದು ನಗುತ್ತೆ—" ಎಲೆಯರಸಿ, ನಿನಗೊಂದೊಸಗೆಯಂ ಪೇೞ್ವೆಂ. ಎನಗೀವ ಉಚಿತಮಾವುದು ? " ಎನೆ ; ರಾಣಿಯುಮೊಡನೆ ನಿಟ್ಟಿಸಿ ಮಣಿದ ದಿಟ್ಟಿಯುಂ ನಸುಬಾಗಿದ ಶಿರಮುಂ ಮೊಳೆವ ನಗೆಯುಂ ಮೊಗದೋರ್ಪ ವಿನಯಮುಮಾಗಿ ಬಿನ್ನವಿಸಿದಳ್ :—

" ರಾಯ ! ಚಿತ್ತವಿಪುದು. ಆನುಂ ದೇವರೊಡಮೆಯಾದುದಱಿಂ ದೇವರೊಡೆತನದೊಳಡಕಮಾದುದಲ್ಲದೆ ಎನಗೆಂದು ಪೆಱತೊಂದೊಡವೆಯುಂ ಪೆಱತೊಂದೊಡೆತನಮುಮಿಲ್ಲದೆ ಆನೀವುದೆತ್ತಣದು ? ದೇವರ್ ನಿರವಿಸಿದುದನಾಲಿಸಿ ಎನ್ನ ಮನದೊಳ್ ಪೊಣ್ಮಿದ ಸಂತಸದಿಂ ದೇವರ ಸಂತಸಮನಿರ್ಮಡಿಗೊಳಿಸುವೆಂ " ಎಂಬುದುಂ ;

ಬಿನದಕ್ಕಂ ಬಿನಯಕ್ಕಂ ಬಿನ್ನಣಕ್ಕಂ ತಕ್ಕ ನುಡಿಯಂ ಕೇಳ್ದು ಪೆರ್ಚಳಿಸಿ ಪೇಳ್ದಂ :—" ಎಲೆ ರಾಣಿ ! ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣನ ಕೃಪಗೆ ನೆವಮುಮೆಲ್ಲೆಯುಮಿಲ್ಲದಿರ್ಪುದಱಿಂದೆಯುಂ ಎಮ್ಮ ಯಾದವಕುಲದೊಳ್ ಪ್ರೀತ್ಯತಿಶಯದಿಂದೆಯುಂ ರಾಜರಸದೇವರಾಜರಸರ ಭಕ್ತಿಪ್ರಕರ್ಷದಿಂದೆಯುಂ ಎಮ್ಮ ಭಾಗ್ಯೋದಯದಿಂದೆಯುಂ ಮುಂ ಪೃಶ್ನಿಸುತಪರೊಳಂ ಅದಿತಿಕಶ್ಯಪರೊಳಂ ದೇವಕೀವಸುದೇವರೊಳಂ ಆವಿರ್ಭವಿಸಿದಂತೆಮ್ಮ ಬಸಿಱೊಳ್ ಬಂದು ಜಗಮಂ ಸಲಪುವೆನೆಂದು ತನ್ನರ್ಚಾವತಾರಮರ್ಯಾದೆಯಂ ಮೀಱಿ ಸಿರಿನಾಯ್ದುಱಿದು ನಿರವಿಸಿ ಎನ್ನೆರ್ದೆಯೊಳ್ ಬಂದು ನಿಂದಂ." ಎಂಬುದುಂ ;

ರಾಣಿಯುಂ ನವಿರ್ದಳೆದು ಆಲಿನೀರ್ಗಱೆದು ಕೊರಲ್ಸರಿಗಳಿಂ ಬಿಕ್ಕುತೆ ಬಿನ್ನವಿಸಿದಳ್ :—" ಜಗದೀಶ್ವರಂ ಸರ್ವತಂತ್ರಸ್ವತಂತ್ರನಾದುದಱಿಂದೆಂತೆಸಗಿದೊಡಂ ತವಿಪರಾರ್ ? ಕಿಱಿದಂ ಪಿರಿದೆನಿಸಿದೊಡಂ ಬೇಡೆಂದು ತಡೆವರಾರ್ ? ತಮ್ಮೊಳ್ ತಮಗೆ ತಾರತಮ್ಯಮುಂಟಾದೊಡಂ ನೇಸಱ್ ಮೂಡಿದೊಡನೆ ಬಿದುವುಂ ಬೆಳ್ಮುಗಿಲುಮೊಂದೆನಿಸುವಂತೆ ಅವನ ಮೈಮೆಯಂ ನಿರವಿಸೆ ಪುೞುವುಂ ಬೊಮ್ಮನುಮೊಂದೇ ತೆಱನೈಸೆ ! ಆಸ್ವಾಮಿಯ ಕೃಪೆಯಿಂದೆಮ್ಮ ಜನ್ಮಂ ಸಫಲಮಾದುದು. " ಎಂದೋರೊರ್ವರೀವಗೆಯ ಸಂತಸವಾತುಗಳಂ ಬಳೆಯಿಸುತ್ತಿರುಳಂ ಕಳೆದರ್.

ಪೊೞ್ತುಱಿಯೊಳೆೞ್ದರಸಂ ಮಿಂದು ಮುಡಿಯುಟ್ಟು ಸಂಧ್ಯಾವಂದನಮನಾಚರಿಸಿ ನಾಮತೀರ್ಥದ ಚೌಕಿಗೆ ಬಂದು ದೇವತಾಸನ್ನಿಧಿಯೊಳ್ ಕುಳ್ಳಿರ್ದು ಅಳಹಿಯಸಿಂಗರಾರ್ಯರಂ ಬರವೇೞ್ದು ಭರದಿಂ ಪಡಿಯಱರಂ ಕಳುಪಿವಿನಂ ;

— ಅಳಹಿಯ ಸಿಂಗರಾರ್ಯರ ಮನೆ, ಮತ್ತು ಅವರ ಶರೀರ
ಮುಂತಾದುವುಗಳ ವರ್ಣನೆ—

ಅವರ್ ಅಳ್ಕನಾಣತಿವಿಡಿದು ಕಡುವೇಗದಿಂ ನಡೆತರುತ್ತೆ ಚೆಲ್ಲಿದ

ನೀರಂ, ಬರೆದ ರಂಗವಲ್ಲಿಯ ಗೆಜ್ಜೆಗಳಂ, ಸಿರಿವೀಥಿಯ ಸಿಂಗರವುಂ ನಿಟ್ಟಿಸುತುಂ ಬರೆ—ಪೊಜನಾಗಿಲ ಇರ್ಕೆಲದ ಪೆರ್ಜಗಲಿಗಳೊಳ್ ಪಿಡಿದ ಪಲಾಶದಂಡಮುಂ, ಉಟ್ಟ ಬೆಳ್ವಟ್ಟೆಯ ಮೇಲೆ ಮೂಜುಂ ಬಳಸುಂ ಸುತ್ತಿದ ಮೌಂಜಿಯುಂ ವಿಮಲಯಜ್ಞೋಪವೀತಮುಂ ಪೊದೆದ ಕೃಷ್ಣಾಜಿನಮುಂ ಧವಳೋರ್ಧ್ವಪುಂಡ್ರಮುಮಾಗಿ ಸತ್ವದ ಬಿತ್ತುಂ ಸತ್ಕರ್ಮದ ಮೊಳೆಯುಮೆನಿಸಿಪ ಎಳವಕ್ಕಳೋದುವ ವೇದಂಗಳ ಪಾವನಧ್ವನಿಯುಂ। ಒಂದೆಡೆಯೊಳ್ ತಳತಳನೆ ಪಳಂಚುವ ಪನ್ನಿರಬ್ನಾಮುಮುಂ ಪೊದೆದುಟ್ಟ ತಳಿರ್ಗಾವಿಯುಡೆಗಳುಂ ಧರಿಸಿದ ತುಳಸಿತಾವರೆಮಣಿಗಳಮುಳ್ಸರಂಗಳುಂ ಶಾಂತಿರಸಂ ತುಂಬಿ ತುಟುಂಕುವ ಮೊಗಸಿರಿಯುಮಾದ ಎಡೆವರೆಯದ ಕುವರರೋದುವ ದಿವ್ಯಪ್ರಬಂಧದ ಬಂಧುರಧ್ವನಿಯುಂ। ಒಂದುವೆರಸಿ ಕಿವಿಗಾನಂದಂಬಡೆಯೆ ಕೇಳುತ್ತೇಜು ಬಾಗಿಲನೊಳಪೊಕ್ಕಾತೊಟ್ಟಿಯ ನಾಲ್ಕುಂದೆಸೆಯ ಜಗಲಿಗಳೊಳಮೊಂದೆಸೆಯೊಳ್ ಕಾವ್ಯಮನೋದುವರುಂ ಒಂದೆಡೆಯೊಳ್ ಕರ್ಕಶತರ್ಕಪ್ರವಚನಂಗಳಿಂ ತರ್ಕಿಸುವರುಂ ಒಂದೆಸೆಯೊಳ್ ಧರ್ಮಸಂಶಯಂಗಳಂ ನ್ಯಾಯಾನುಗೃಹೀತಧರ್ಮಶಾಸ್ತ್ರವಚನಂಗಳಿಂ ತೀರ್ಚುವರುಂ ಒಂದೆಡೆಯೊಳ್ ಶ್ರೀಪಾಂಚರಾತ್ರೋದಿತಪಾಂಚಕಾಲಿಕ ಕ್ರಿಯಾಲಾಪಂಗಳನುಪನ್ಯಾಸಂಗೆಯ್ವರುಮಾಗಿರೆ ಅವರ್ಗೆ ಕೆಯ್ಮುಗಿದಾಲೋಚಿಸಿದರ್ :— ಕಾಮನೀತಾವನೊರ್ಮೆಯುಂ ಪೊಕ್ಕನಲ್ತು, ಕ್ರೋಧಮೀಧರೆಯೊಳಡಿಯಿಟ್ಟುದಲ್ತು, ಮೋಹಮೀಮಹಿಯಂ ನಿಟ್ಟಿಸಿದುದಲ್ತು, ದಮಮೀದೆಸೆಯಂ ಪೆಸರ್ಗೊಂಡುದಲ್ತು, ಮತ್ಸರಮೀಯುತ್ಸಂಗಮಂ ನೆನೆದುದಲ್ತು, ಶಮದಮಾದಿಗುಣಂಗಳನಿತುಂ ಇಲ್ಲಿ ಗುರುಕುಲವಾಸದಿಂದೊಳ್ಪುವೆತ್ತು ಜಗದೊಳ್ ಪೊಗಟ್ತೆವಡೆದುವು. ಮತ್ತಮಿದು ಕಲಿಯುಗಂಯದ ನೆಲಸುಂ, ಕೇಡಂ ಕಾಣದ ಠಾಣಮುಂ, ಹಿಂಸೆ ಸಂಚರಿಸದ ಮನೆಯುಂ, ಹಿಸುಣ್ ಸುಟಿಯದ ಬಾಗಿಲುಂ, ಪುಸಿ ಪುಗದ ಅಗರಮುಂ, ಪೋರಟೆ ಪೊರ್ದದೆಡೆಯುಂ, ಠಕ್ಕುಗಂಯದ ಠಾವುಂ, ಬೆಕ್ಕಸಂ

ಬೆಱಿಯದಿಕ್ಕೆಯುಂ, ಸಾಸವಿಲ್ಲದ ದೇಶವುಂ, ಪೋಸಂ ಸಲ್ಲದೆಲ್ಲೆಯು ಮೆನಿಸುಗುಂ. ಮತ್ತಮೀಸಾತ್ವಿಕರ್ಗೆ ತೈಕ್ಷ್ಣ್ಯಂ ಬುದ್ಧಿಯೊಳಲ್ಲದೆ ಸ್ವಭಾವಮಂ ಭಜಿಸದು. ಭ್ರಮಣಂ ದೇಗುಲಮಂ ಬಲವರ್ಪುದಱೊಳಲ್ಲದೆ ಅಱಿವನನುಸರಿಸದು. ಮಾಲಿನ್ಯಂ ಹೋಮಧೂಮದೊಳಲ್ಲದೆ ಚಿತ್ತಮಂ ಪತ್ತದು. ದೂಷಣಂ ಪೂರ್ವಪಕ್ಷವಿಷಯದೊಳಲ್ಲದೆ ಪರ ಗುಣಂಗಳೊಳ್ ಪಸರಿಸದು. ಮುಖವಿಕಾರಂ ಮುದುಪತನದಿಂದಲ್ಲದೆ ವಿದ್ಯಾಧನಮದಂಗಳಿಂದೊದವದು. ದಂಡಗ್ರಹಣಮಾಶ್ರಮಧರ್ಮಮಪ್ಪು ದಲ್ಲದೆ ನಿಗ್ರಹಮಂ ನೆಗಟ್ಟದು. ಮತ್ತಂ ಇವರ್ ತರ್ಕದೊಳ್ ಗೌತ ಮಕಣಾದರಂ, ಶಬ್ದದೊಳ್ ಪಾಣಿನಿಪತಂಜಲಿಗಳಂ, ಮೀಮಾಂಸೆಯೊಳ್ ಜೈಮಿನಿಶಬರರಂ, ವೇದಾಂತದೊಳ್ ವ್ಯಾಸಬೋಧಾಯನರಂ ದೊರೆ ಗೊಂಡಿರ್ಪರೆಂದವರ್ಗೆ ವಂದಿಸಿ ಒಳನಾಗಿಲಂ ಪೊಕ್ಕು ಪೋಪಿನಂ ;

ಅಲ್ಲಿ ಸುಧಾಧವಳಿತಮಪ್ಪ ಪೆರ್ಜಗಲಿಯೊಳ್ ಬಳಸಿ ಪಾಸಿದ ರನ್ನಗಂಬಳಿಗಳ ನಡುವೆ ಪೊಂಬಲಗೆಯೊಳ್ ತಾರಗೆಗಳ ನಡುವಣ ಪೊಂ ಬೆಟ್ಟನಂತೆಯುಂ, ಬೊಮ್ಮರ ನಡುವಣ ಪೊಂಬಸಿಱನಂತೆಯುಂ, ದೇವತೆ ಗಳ ನಡುವಣ ವಾಸುದೇವನಂತೆಯುಂ ಬಳಸಿ ಕುಳ್ಳಿರ್ದ ಭಕ್ತಿವಿನಯ ವಿಶ್ವಾಸಂಗಳ ಒತ್ತಂಬದಿಂದೇಕಾಗ್ರಚಿತ್ತನಾಗಿ ಪುಸ್ತಕಂಬಿಡಿದು ವಾಚಿ ಪಾಚಾರಸಂಪನ್ನರೆನಿಪ ಪಲವುಂ ಶಿಷ್ಯರ ನಡುವೆ ಶ್ರೀಭಾಷ್ಯಮಂ ಶ್ರುತ ಪ್ರಕಾಶಿಕಾವ್ಯಾಖ್ಯಾನರೀತಿಯಿಂದುಪನ್ಯಾಸಮನೆಸಗುತುಪದೇಶಂಗೆಯ್ವ ವೈಖರಿಯಂ ನಿಟ್ಟಿಸಿ ಮನದೊಳಾಳೋಚಿಸಿದರ್ :—ಈಮಹಾನುಭಾವಂ ಪುಣ್ಣಿಮೆಯ ಚಂದಿರನಂತೆ ತಣ್ಪುವೆತ್ತಿರ್ದೊಡಂ ಮೆಯ್ಯೊಗರ್ ಮುಂಗಾರ ಮಿಂಚಿನಂತೆ ಪಳಂಚುತಿದೆ. ಈವೈಷ್ಣವರೇಂ ಧನ್ಯರೋ ! ಆನಾಗಮಿವ ನೊಡನಿರ್ದಿವನೊಱಗಂಗೆಯ್ದಿವನುಪದೇಶಂಗೇಳ್ವರ್. ಈಊರುಗರೇಂ ಸುಕೃತಶಾಲಿಗಳೋ ! ಮುಪ್ಪೊಟ್ಟುಂ ಬಂದು ವಂದನಂಗೆಯ್ದಿವನಿಂ ಪರ ಕೆಗೊಳ್ವರ್. ಈನಾಡುಗರೇಂ ಭಾಗ್ಯವಂತರೋ ! ತತ್ತದುತ್ಸವಂಗಳೊಳ್

ಚೆಲ್ವನಾರಣ ರಾಮಾನುಜರೊಡನಿವನುಮಂ ದರ್ಶನಂಗೆಯ್ವರ್. ಮತ್ತಂ ಸರಸ್ವತಿಯುಮೇಂ ಪುಣ್ಯವತಿಯೋ ! ಆವಗಂ ಪ್ರಸನ್ನವಾಗಿ ಕರುಣಾಮೃತರಸದಿಂ ತುಂಬಿ ಮಾನಸಸರೋವರಮಂ ಪೋಲ್ತಿರ್ಪ ಮೊಗದಾವರೆಯೊಳ್ ನಲಿಯುತಿರ್ಕುಂ. ಈಯೆಡೆಯೊಳ್ ಧರ್ಮಂ ನಾಲ್ಕುಂ ಚರಣಂಗಳಿಂ ಪೂರ್ಣವಾಗಿರ್ಪುದಱಿಂದಾವಗಂ ಕೃತಯುಗಮಲ್ಲದೆ ಯುಗಾಂತರಂಗಳ ನೆನಪಿಲ್ಲದಿರ್ಕುಂ. ನೆಲದೊಳೀಮಹಾನುಭಾವನುದಿಸಿರ್ಪುದಱಿಂ ನೇಸಱುಂ ಪೊತ್ತಾಗಸದ ಗರ್ವಂ ಕಿಱಿದಕ್ಕುಂ. ಇವನ ಬಲ್ಮೆಯಿಂ ಧರೆ ಚಲಿಸದಿರ್ಕುಂ. ಮತ್ತಮಿವನಿರವಂ ಭಾವಿಸೆ ಕೃಪೆಯ ಪೊನಲುಂ, ಸಂಸಾರವೆಂಬ ಕಡಲ ತಡಿಗಾಣಿಪ ಸೇತುವುಂ, ಆಸೆಯೆಂಬ ಬಿಸವಳ್ಳಿಗೆ ನಡುವೇಸಗೆಯುಂ, ಸಂತಸವೆಂಬ ಅಮರ್ದಿಗೆ ಪೆರ್ಗಡಲುಂ, ಸಿದ್ಧಮಂತ್ರಂಗಳ್ಗೆ ಮಹಿಷಿಯುಂ, ಶಾಂತಿಯೆಂಬ ಪೆರ್ಮರಕ್ಕೆ ತಾಯ್ವೇರುಂ, ಆಚಾರಂಗಳ ನೆಲೆವೀಡುಂ, ಧರ್ಮವೆಂಬ ಪಟಯಿಗೆಗೆ ಬಲ್ಗಾವುಂ, ಶಾಸ್ತ್ರವೆಂಬ ಪೊನ್ಗೆ ಒರೆಗಲ್ಲುಂ, ಮುಳಿಸೆಂಬ ಪಾವಿಗೆ ಗರುಡನುಂ, ಮೋಹವೆಂಬ ಕರ್ಗತ್ತಲೆಗಾದಿತ್ಯನುಂ, ಮಂಗಳದಂಗಳಮುಂ, ಸತ್ವಕ್ಕಾಶ್ರಯಮುಂ, ತಪಕ್ಕೆ ತಾಣಮುಂ, ನೇಮಕ್ಕೆ ನೆರವುಂ, ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಗಾತಿಯುಮೆನಿಸಿರ್ಕುಂ. ಮತ್ತಮಾಚಾರ್ಯಾಧಿರಾಜ್ಯಸೂಚಕಮಾದ ಪೊನ್ನಕಿರೀಟಮಂ ಪೋಲ್ವ ಪೀತಾಂಬರೋಷ್ಣೀಷಮುಂ, ಮಾನಸಪೂಜಾಸಮಯದೊಳ್ ಭಾವಿಸಿದಾತ್ರಿವಿಕ್ರಮನ ಪಾದದುಂಗುಟದತ್ತಣಿಂ ಮುಡಿವಣಿಯ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದ ಗಂಗೆ ಯಿರ್ಪೊನಲ್ಗೊಂಡು ಪರಿವಂತೆ ತೋರ್ಪ ವಿಮಲೋರ್ಧ್ವಪುಂಡ್ರಮುಂ, ಕರುಣಾರಸದ ಕೆಱೆಗಳೆನಿಪ ಕಣ್ಗಳುಂ, ಅವಱ ಕರ್ಮಣಿಗಟ್ಟೆಗಳಂ ಪೋಲ್ವ ಪುರ್ಬುಗಳುಂ, ನಾಲ್ಮಡಿಸಿದಷ್ಟಾಕ್ಷರವರ್ಣಂಗಳಂ ಪೋಲ್ವ ಬೆಳ್ವಲ್ಗಳ ಬೆಳಕಿನಿಂ ಬಳೆದ ನಸುನಗೆಯುಂ, ಶಿಷ್ಯರೆರ್ದೆಯೊಳ್ ಬಿತ್ತಲ್ಕೆಂದು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ ಸತ್ವಗುಣದ ಬಿತ್ತುಗಳಂತಿರ್ಪ ಮುತ್ತಿನ ಕಂಠಸರಂಗಳುಂ, ದುಗಲಂಗಳುಮಾದ ದಿವ್ಯಾಕೃತಿಯಿಂ ಸಿಟ್ಟ

ಸುವಿನಂ ತವಂ ತಬ್ಬುಗ್ಗುತ್ತಿದೆ, ಸತ್ವಂ ಬಿತ್ತರಿಸುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಅಚ್ಚರಿ ಗೊಳುತ್ತೆ ಭಕ್ತಿವಿನಯಂಗಳೊಡಗೂಡಿ ಪತ್ತೆಸಾರ್ದು ಸಾಷ್ಟಾಂಗ ಪ್ರಣಾವಂಗೆಯ್ದು ಕೆಲದೊಳ್ನಿಂದು ಬಿನ್ನವಿಸಿದರ್:--"ಸ್ವಾಮೀ, ದೇವರಂ ಬರವೇೞ್ದು ಆಳ್ದವರಾಣತಿಗೆಯ್ದೆಮ್ಮಂ ಕಳುಪಿದರ್;" ಎಂಬುದುಂ

ಅಳಹಿಯಸಿಂಗರಾರ್ಯರ್ ತವಕದಿಂದೆೞ್ದು ಶಿಷ್ಯರ್ವೆರಸು ಸಿರಿವಾಳಿಗೆ ವಾಗಿಲಂ ಪೊಱಮಟ್ಟಂದಳವನೇಱಿ ಅರವನೆಗೆಯ್ದಿ ಮುದದಿಂ ರಾಯನ ಸಮುಖಮಂ ಸಾರ್ದನಂ ;

ರಾಯಂ ಸಾಜದಿಂ ನಿರ್ಮಲಮಾಗಿ ನೇಹದಿಂ ಕರಗಿ ಕವಿವ ದಿಟ್ಟಿಗಳಿಂದೀಯಳಹಿಯ ಸಿಂಗರಾರ್ಯರಂ ದಯಾರಸದಿಂದಭಿಷೇಕಂಗೆಯ್ವಂ ತೆಯುಂ, ಸಂತಸಮನೊಡಲೊಳ್ ತುಂಬುವಂತೆಯುಂ, ತಣ್ಪುಗೊಳಿಪಂತೆ ಯುಂ, ಪೆಂಪುವಡಿಪಂತೆಯುಂ ನಿಟ್ಟಿಸಿ ಸಸಿಯಕ್ಕೆ ಬರಿಸುವುದುಂ ;

ಅವರ್ :—" ಎಲೆ ಮಾರಾಯ, ನಿನಗೆ ಧನಕನಕವಸ್ತುವಾಹ ನಾದಿ ಸಮೃದ್ಧಿಯುಂ ಕಳತ್ರಮಿತ್ರಬಂಧುಸಮೃದ್ಧಿಯುಂ ಆಯುರಾರೋ ಗ್ಯಮುಮುಂಟಾಗಿರ್ಪುದಱಿಂ ತಾಂ ಪರಸತಕ್ಕುದನಿತುಂ ಸಮೃದ್ಧಿಯಾಗಿ ರ್ಪುದು. ಆದೊಡಂ ನಿನ್ನಂತೆ ರೂಪಮುಂ ಗುಣಮುಮುಳ್ಳ ಕುಮಾರನಂ ಪಡೆದು ಜಗಮಂ ಸನಾಥಮೆನಿಸುವುದು." ಎಂಬುದುಂ ;

ರಾಯಂ ಅಲರ್ದ ಮೊಗಮುಂ ನಗೆಮೊಳೆವ ಬಾಯ್ದೆಱೆಯು ಮಾಗಿ ಪರಕೆಯನೊಪ್ಪುಗೊಂಡು ಅವರಂ ಗದ್ದುಗೆಯೊತ್ತಿನೊಳ್ ಕುಳ್ಳಿ ರಿಸಿ ನಿರವಿಸಿದಂ :—" ಅಯ್ಯಾ, ನೀವೆಸಗಿದ ಪರಕೆಗಳುಂ ತಿರುನಾರಾ ಯಣಸ್ವಾಮಿಯವರಾಣತಿಯುಮೊಂದೆ ತೆಱತೊಳಿರ್ಪುದು" ಎಂದು ಸನ್ನಿಧಿಯೊಳ್ ನಡೆದ ವೃತ್ತಾಂತಮನಿತುಮಂ ಬಿತ್ತರಮಾಗಿ ಪೇೞ್ವುದುಂ ;

ಇವರ್ ಅಮೃತಾಸ್ವಾದನಗೆಯ್ದಂತೆ ಸಂತಸದೊಳ್ ಕಣ್ಣಾಲಿ ನೀರುಂ ಕವಿವ ನವಿರುಮಾಗಿ ನುಡಿದರ್ :—" ಅಕಟಕಟ ! ಈಯೆಮ್ಮ ಮಹೀಶೂರರಸುಗಳೊಳೀಸಿರಿಯರಸಂಗೆ ಎನಿತಭಿಮಾನಮೋ ! ಎನಿತು

ಪಕ್ಷಪಾತವೋ ! ಎನಿತು ಬಹುಮಾನವೋ ! ಎನಿತು ಮಜುಕವೋ ! ಎನಿತು ಮನ್ನಣೆಯೋ ! ಊರೊಳಂ ಮನೆಯೊಳಂ ಎರ್ದೆಯೊಳಂ ನೆಲೆಗೊಂಡು ಭಕ್ತರ ಮುಖದೊಳಂ ಅರ್ಚಕರ ಮುಖದೊಳಂ ಮಾತನಾಡಿಸಿ ಮನ್ನಿಸಿ ವರಂಗಳನಿತ್ತು ತಣಿಯದೆ ಸಾಕಾರವಾಗಿ ನಿಮ್ಮೆರ್ದೆಯೊಳ್ ನಿಂದು ಔರಸಪುತ್ರನಾಗಿ ಪುಟ್ಟುವನೆಂದು ಪೂಣ್ದಂ. ಪ್ರಜೆಯನಿತುಂ ಕಲಿದೋಷದೂಷಿತವಾಗಿ ತಂತಮ್ಮ ವರ್ಣಧರ್ಮಂಗಳನಾಚರಿಸದೆ ತಮ್ಮ ಇಚ್ಛೆವಂದಂತೆ ನಡೆಯುತ್ತಿರೆ ಕಂಡು ಮಜುಗಿ ಇವರೊಳ್ ಪೇಳ್ದಂತೆ ಕೇಳ್ವರನನುಗ್ರಹಿಸಿ ಕೇಳದ ದುರಾಗ್ರಹಿಗಳಂ ನಿಗ್ರಹಿಸಿ ಮೋಕ್ಷಧರ್ಮಮಂ ನೆಲೆಗೊಳಿಸಲ್ಕವತರಿಸುವಂ. ಕೃಷ್ಣಾವತಾರದೊಳ್ ಸಾಂದೀಪಂಗೆ ಬಂದ ಮೈಮೆ ಈಯವತಾರದೊಳೆನಗಂ ಬಂದಪುದು. ಈಯರ್ಥದೊಳಾಂ ಕಂಡುದೊಂದು ಕನಸಂ ಪೇಳ್ವೆಂ ಆಲಿಪುದು. ನೀಮುಮಾನುಮಿರ್ವರುಂ ತಿರುನಾರಾಯಣನ ಸನ್ನಿಧಿಯೊಳ್ ನಿಂದು ಸೇವೆಗೆಯ್ಯುತ್ತಿರ್ಪಿನಂ, ತನ್ನ ದಿವ್ಯಾಂಗದತ್ತಣಿಂ ತನ್ನ ಪಡಿನೆಬಲೆನಿಸಿದ ಚೆಲ್ವರಾಯನಂ ಪೋಲ್ವ ಅದೊಂದು ಮಗುವಂ ತೆಗೆದು ಎನ್ನ ಕೆಯ್ಯೊಳೀವುದುಂ ; ಆನುಂ ನಿಮಗಿತ್ತೆಂ. ಅನಿತಜೊಳ್ ಅಪರರಾತ್ರಿಯೊಳೇಳ್ವ ಮಕ್ಕಳ ನಿಗಮಧ್ವನಿಯಿಂದೆಚ್ಚತ್ತು ಕಣ್ದೆಜೆದು ಅಚ್ಚರಿವಟ್ಟೆಂ. ” ಎಂಬುದುಂ ;

ರಾಯನುಮುಬ್ಬಿಯಿಂ ಕೆಯ್ಮುಗಿದು — “ ಮುಂ ಸ್ವಾಮಿ ತಾನೆ ಬಂದೆನ್ನೆರ್ದೆಯೊಳ್ ನಿಂದುದಱಿಂ ಸ್ವತಂತ್ರನಪ್ಪೆನೆಂಬ ಸಂದೆಯಂ ಸಮನಿಸಿರ್ದುದು. ಈಗಳ್ ವೇದಾಂತವಿತ್ತುಗಳಾದ ನಿಮ್ಮ ಕೈವೊಕ್ಕು ಎನ್ನ ಕೆಯ್ಗೆ ವಂದುದಱಿಂದೆನಗೆ ವಿಧೇಯನಾಗಿರ್ಪಂ. ಭಗವತ್ಪ್ರಸಾದಮುಂ ಭಾಗವತಪ್ರಸಾದಮೂಲಕವಾಗಿ ಬಂದೊಡೆ ನಿರುಪಾಧಿಕಮಕ್ಕುಂ. ” ಎಂದು ಪೆರ್ಚಳಿಸುತ್ತೆ, ತಾಂ ಪೊದೆದಿರ್ದ ಪೊಂದುಗುಲಮನಿವರ್ಗೆ ಪೊದಿಸಿ ತೊಟ್ಟಿರ್ದ ರನ್ನದೊಡವುಗಳಂ ತುಡಿಸಿ, ಮುದದಿಂದಿವರಿತ್ತ ಪರಕೆಗೆ ಹರಿಸಂದಳೆದು, ನಿತ್ಯನಿಯಮಮಾದ ಗೀತಾಧ್ಯಾಯಾರ್ಥಮು

ನಿವರಿಂ ಭಕ್ತಿಯುಕ್ತನಾಗಿ ಚಿತ್ತದೊಳ್ ನೆಲೆಗೊಳಿಸಿ, ದೇವಪೂಜೆಯುಂ ರಚಿಸಿ, ತೀರ್ಥಮಂ ಸ್ವೀಕರಿಸಿ, ಆಬಳಿಕ್ಕಿವರಂ ಶ್ರೀಮಂದಿರಕ್ಕೆ ಕಳುಪಿ, ತಾನುಮಂತಃಪುರಮನೆಯ್ದಿ, ಅಮೃತಾನ್ನಮನಾಸ್ವಾದಿಸಿ, ಸಲಪಿಂ ರಾಣಿಗೆ ಆಳಹಿಯ ಸಿಂಗರಾರ್ಯರ್ಕಂಡ ಕನಸಿನ ವೃತ್ತಾಂತಮಂ ತಿಳುಪಿ ಸಂತಸಮಂ ಪರ್ಚುಗೊಟ್ಟು, ಬಳಿಕ್ಕೆ ಪೊಱಗಣ್ಗೆ ವಂದು ಆಳಹಿಯ ಸಿಂಗರಾರ್ಯರಂ ಬರಿಸಿ ಶ್ರೀರಾಮಾಯಣಭಾರತಾದೀತಿಹಾಸಪುರಾಣ ರಹಸ್ಯಾರ್ಥಂಗಳಂ ಕೇಳ್ದು, ಮತ್ತಮಾಸ್ವಪ್ನವೃತ್ತಾಂತಮನೆ ಪೇಳ್ವಿನಂ ; ಇದರ್ಕಿವರ್ "ಮುಂ ತಾನೆ ಪ್ರಸನ್ನನಾದುದಱಿಂದೀಯವತಾರದೊಳ್ ದುಷ್ಟನಿಗ್ರಹಶಿಷ್ಟಪರಿಪಾಲನಂಗೆಯ್ವನೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿದೆಂ. ಮತ್ತಮೀಗಳಾರ್ಯಮುಖದೊಳ್ ಪ್ರಸನ್ನನಾದುದಱಿಂ ಮೋಕ್ಷಧರ್ಮಮಂ ನೆಲೆಗೊಳಿಸುವುದರ್ಕೆ ಸಂದೆಯಮಿಲ್ಲಂ" ಇವು ಮುಂತಾದ ಸಂತಸನಾತುಗಳಿಂದೀರ್ವರುಮನ್ಯೋನ್ಯಾಲಾಪಮನೆಸಗುತ್ತೆ ಪಲವುಂ ಪೊಳ್ತುಗಳೆದು-- ನಾಳೆ ಪೊಳ್ತಱೆ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಪಯಣಮೆಂದು ದಳನಾಯಿಗೆ ತಿಳುಪಿ, ಸೇನಾಪ್ರಯಾಣಸಂಜ್ಞಾಪಟಹನಾದನಮನಾಜ್ಞಾಪಿಸಿ, ತಾಮುಂ ಸಾಯಂಸಂಧ್ಯಾವಂದನಾದಿ ರಾತ್ರಿಕರ್ಮಂಗಳಂ ನಿರ್ವರ್ತಿಸಿ, ರಾತ್ರಿಯುಂ ಸುಖದೊಳ್ ಕಳೆದು, ಉದಯಕಾಲದೊಳ್ ಮಂಗಳಪಾಠಕರ ವೇಣುವೀಣಾಮಿಶ್ರಿತಮಾದ ಉಪ್ಪವಡದ ಬಣ್ಣನಾಡುಗಳನಾಲಿಸುತ್ತೆಚ್ಚತ್ತು ನಿತ್ಯಕರ್ಮಂಗಳನಾಚರಿಸುವನ್ನಂ; ಪಯಣಸನ್ನದಮಾಗಿ ಬಂದ ಆಳಹಿಯ ಸಿಂಗರಾರ್ಯರಂ ಸನಿಯಕ್ಕೆ ಬರಿಸಿ, ನುಡಿದಂ — " ಶುಭಕಾಲದೊಳ್ ಸಂತಸದ ಮೇಲೆ ಸಂತಸಮಪ್ಪುದೆಂಬ ಲೋಕವಾರ್ತೆ ನಿಶ್ಚಿತಮಾದುದು. ಇಂದಿನಿರುಳ್ ಕನಸಿನೊಳಾಂ ತಿರುನಾರಾಯಣನಡಿಗೆಱಗಿ ಕೈಮುಗಿದು ನಿಲ್ವಿನಂ —'ಎಲೆ ಅರಸ, ನಿನಗಿನ್ನೊಂದು ವರಮನೀವೆಂ; ನಿನಗಭೀಷ್ಟಮುಂ ಪೇಳ್ವುದು.' ಎಂದಾಣತಿಯೀವುದುಂ ; ಆನುಂ ವಿನಯಾವನತನಾಗಿ ತನ್ನ ಕೆಳೆಯಾಳಹಿಯ ಸಿಂಗರಾರ್ಯಂಗೊಳ್ಳಿವರನಿತ್ತು ಮನ್ನಿಪುದೆಂದು

ಬಿನ್ನತಿಗೆಯ್ದಿಂ. ಅದರ್ಕೆ ನಸುನಗುತೆ—‘ ಎಲೆ ಅರಸ, ಕೇಳಾನವತರಿಸಿದೊಡೆನ್ನಂ ಬೞಿಸಲಲ್ಕೆನ್ನೊಡನಾಡಿ—ಈಸನ್ನೆಯಂ ನಿನ್ನ ಮನದೊಳ್ ತಿಳಿದಿರ್ಪುದು.’ ಎಂದು ತನ್ನ ಸಿರಿನಾಯ್ದುಱಿದು ನಿರವಿಸಿದಂ.” ಎಂದು ಪೇೞ್ದು ರಾಯನೊಡನಿವನುಂ-- “ ಆದೊಡಾಲಿಪುದು ಮಹಾರಾಜ. ನೀಂ ಇನ್ನೆವರಂ ನರಪತಿಯಾಗಿರ್ದದಱಿಂ ನಿನ್ನಪರಶರೀರಮೆನಿಸಿದೆನಗೆ ನರರನಿಬರುಂ ವಿಧೇಯರಾಗಿರ್ಪರ್. ಈಗಳೀನಾರಾಯಣಂ ನಿನ್ನ ದೇವರಾಜವೆಸರನನ್ವರ್ಥಂಗೆಯ್ದು ತಾನೇ ನಿನ್ನ ಕುವರನಪ್ಪುದಱಿಂದವನ ಪರಿಜನಮೆನ್ನಂ ಬೞಿಸಲ್ವುದಚ್ಚರಿಯಲ್ತು.” ಎಂದು ಬಿನ್ನವಿಸಿದಂ.

ಅನಿತಱೊಳ್ ಮೌಹೂರ್ತಿಕರ್ ಪ್ರಯಾಣಮುಹೂರ್ತಮೆಂಬುದುಂ, ರಾಯನುಂ ಯಾತ್ರಾದಾನಾದಿಗಳನಿತ್ತು ಸಕಲಬಲಂಬೆರಸು ಪಯಣಗತಿಯೊಳ್ ಶ್ರೀರಂಗಪಟ್ಟಣಮಂ ಸಾರ್ದು, ಅಲ್ಲಿ ರಾಜಧಾನಿಯೊಳರಸುಗೆಯ್ಯುತ್ತೆ ಸುಖದೊಳಿರ್ದಂ.

—ಚಿಕದೇವರಾಯನ ಜನನ—

ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣನ ಪರಿಪೂರ್ಣಕೃಪೆಯಂ ಪಡೆದು, ದೊಡದೇವಮಹಾರಾಯಂ ಶ್ರೀರಂಗಪಟ್ಟಣರಾಜಧಾನಿಯೊಳ್ ರತ್ನಸಿಂಹಾಸನಾರೂಢನಾಗಿ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಂಗೆಯ್ಯುತ್ತಿರೆ ;

ಪ್ರಜೆಗಳ್ ವೀರರೆನಿಸಿಯುಂ ವಿನಯವಂತರುಂ। ನಲ್ಮಾತುಗರಾಗಿಯುಂ ನನ್ನಿಗರುಂ। ಚೆಲ್ವರಾಗಿಯುಂ ಪರದಾರವಿಮುಖರುಂ। ತಿರುಕುಳಿಗಳ ಬರವಂ ಬಯಸಿಯುಂ ಪೆಱರಂ ಬಯಸದರುಂ। ಬಯಸಿದೊಡವೆಗಳಂ ·ಪುರುಳಂ ಪಡೆದುಂ ಧರ್ಮಪರರುಂ। ಅಳವಿಗರಾಗಿಯುಂ ಪಾಪಭೀರುಗಳೆನಿಸಿರ್ಪರ್. ಮತ್ತಮೆಲ್ಲರೊಳಂ ಬಲ್ಲರೆನಿಸಿ ಎಲ್ಲಾನಾಡೊಳಂ ಪೊಗೞ್ತೆವಡೆದು ಮೆಲ್ನುಡಿಗರ್ ಅಱಿವರ್ ಆರ್ಪರ್ ಒಳ್ದುಡೆದೊಡವುಗರ್ ಓಜಗಾಱರಕ್ಕರಿಗರೋದುಗಾರರ್ ಸಂಗೀತಸಾಹಿತ್ಯನಿಪುಣರ್ ಭಾರತರಾಮಾಯಣ ಭಾಗವತ ವಿಷ್ಣುಪುರಾಣಾದಿ ಶ್ರವಣಪರರಾಗಿರ್ಪರ್,

ಮತ್ತಂ ಬಿಲ್ಗಳಂತೆ ಕೋಟಿಸಾರರುಂ। ಸರಲ್ಗಳಂತೆ ಲಕ್ಷ್ಯದಾನಾಸಕ್ತರುಂ। ಮೈನಾಕದಂತೆ ಪಕ್ಷಪಾತವರಿದರುಂ। ಧರ್ಮಶಾಸ್ತ್ರದಂತೆ ದೇಗುಲಂಗಳಂ ಪರಿಕಾಲ್ಗಳಂ ಕೆಱೆಗಳಂ ಕಟ್ಟೆಗಳಂ ಕೊಳಂಗಳಂ ಬಾವಿಗಳನಾರವೆಗಳನಱವಟ್ಟಿಗೆಗಳಂ ನೆಗಱ್ಚುವರುಂ। ತೆಂಗಾಳಿಯುಂ ತಾವಗಂ ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯಶಾಲಿಗಳುಂ। ಪಗಲಂತೆ ಮಿತ್ರಾನುವರ್ತಿಗಳುಮಾಗಿ ರ್ಪರ್. ಮತ್ತಂ ದೀಪದೊಳ್ ಸ್ನೇಹಹಾನಿಯುಂ। ಜಕ್ಕವಕ್ಕಿಯೊಳಗಲ್ಕೆಯುಂ। ರನ್ನದೊಳ್ ಪರೀಕ್ಷೆಯುಂ। ನೈದಿಲೊಳ್ ಮಿತ್ರದ್ವೇಷಮುಂ। ತಾವರೆಯೊಳ್ ರಾಜದ್ವೇಷಮುಂ। ಅಸಿಯೊಳ್ ಕೋಶಾಸಕ್ತಿಯುಂ। ಕೈಪಿಡಿಯೊಳ್ ಕರೆಯುಂ। ಆಲರೊಳ್ ಕಟ್ಟುಂ। ನಾರ್ಧಿಕದೊಳ್ ದಂಡಗ್ರಹಣಮುಂ। ಗಾರುಡದೊಳ್ ದ್ವಿಜನಿಗ್ರಹಣಮುಮಲ್ಲದೆ ಇವರೊಳ್ ತೋಱದು. ಇಂತು ಧರ್ಮದೊಳ್ ಪ್ರಜಾಪರಿಪಾಲನಂಗೆಯ್ಯುತ್ತುಂ ತನ್ನ ಪ್ರಜೆಯೆನಿಸಲೆಳಸಿದ ತಿರುನಾರಾಯಣನ ಕಲ್ಯಾಣಗುಣಂಗಳನೆಣಿಸುತ್ತಿರೆ;

— ಅಮೃತಾಂಬೆಯ ದೌಹೃದದ ವರ್ಣನೆ —

ಕೆಲದುಂ ದಿನದೊಳರಸಿ ಸತ್ಕರ್ಮಮಂ ಗರ್ಭದೊಳ್ ಪೊತ್ತ ಶ್ರುತಿಯಂತೆಯುಂ, ಜಸಮಂ ಪೊತ್ತ ರಾಜನೀತಿಯಂತೆಯುಂ, ಬಿನಯಮಂ ಪೊತ್ತ ಬಿಜ್ಜೆಯಂತೆಯುಂ, ನೇಸಱಂ ಪೊತ್ತ ಮುಂಬಗಲಂತೆಯುಂ, ತುಂಬುವೆಱೆಯುಂ ಪೊತ್ತ ಪುಣ್ಣಿಮೆಯ ಸಂಜೆಯಂತೆಯುಂ ಪೊಡೆಯೊಳ್ ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣನಂ ಪೊತ್ತು ಪೊಗರೇಱಿದಳ್. ಕೆಲದಾದೊಡಂ ಪೆಱಪೊಱೆಯುಂ ಪೊಱಲರಿಯದ ಬಳ್ಳಿ ತನ್ನ ಪೆರ್ಗಾಯುಂ ಪೊಱುವಂತೆ ರನ್ನದೊಡವುಗಳಂ ಪೊಱಲರಿಯದಿರ್ದುಂ ಜಗದ್ಗುರುವನುದರದೊಳ್ ಪೊತ್ತಿರ್ಪಳ್. ದಿನದಿನದೊಳ್ ಬಳೆವ ಗರ್ಭಭರದಿಂ ಮುನ್ನೀರ ನೀರುಂಡ ಮುಗಿಲಂತೆ ಮೆಲ್ಲಮೆಲ್ಲನೆ ನಡೆಯುತ್ತೆ ಬಱಿಮರುಮರಸಂಚಿಗಳ ಬಿಡಯುಮಂ ಬಿಡಿಸುವಳ್. ಒಳಗಿರ್ಪ ನಾರಾಯಣನ

ಸಿರಿಗೆಯ್ಯ ಸಂಕಿನ ಬೆಳ್ಗದಿರ್ ಪೊಱಪೊಣ್ಮಿದುದೋ, ಬಗೆಯೊಳ್ ಪುಟ್ಟಿದ ಚಂದಿರನ ದೀಪ್ತಿ ವ್ಯಾಪ್ತಮಾದುದೋ, ಪಾಸಿನ ಪಾವೆಱೆಯನ ಕಾಂತಿ ಕರೆಗಣ್ಮಿದುದೋ, ಪಾಲ್ಗಡಲ ತೆರೆ ಪಸರಿದುದೋ, ಸತ್ವಗುಣಂ ಬಿತ್ತರ ಮಾದುದೋ ಎನೆ-ಮೆಯ್ಯೊಳ್ ಬೆಳ್ಗದಿರ್ವಡೆದಳ್. ಮತ್ತಮುದರದೊಳಿರ್ಪ ಸಿಸುವಿನ ಮ್ಯೆಮೆಗನುಗುಣವಾಗಿ ಬಯಸುವಳ್. ಎಲೆ ಕೆಳದಿ, ಮುತ್ತುಗಳೆನಿತಂ ಪೊತ್ತೊಡಂ ತಣ್ಪುದೋಱದು, ಕೊಳುಗುಳದೊಳ್ ಕಡಿವಡೆದ ಪಗೆರಾಯರ ಪಟ್ಟದಾನೆಯ ಕುಂಭದಿಂದುದಿರ್ವ ಪೆರ್ಮುತ್ತುಗಳಿಂ ಕೋದ ತಾರಹಾರಂಗಳಂ ತಂದು ಧರಿಸೆಂಬಳ್. ಪತ್ತಿಸಾರ್ದುಱುಗಂಗೆಯ್ವ ಪೆಱನಾಡ ರಾಣಿಯರ ಕೆಯ್ಯ ಕೈಪಿಡಿಯಂ ಕಡೆಗಣಿಸಿ ಅವರ ಪೊಳಪುವೆತ್ತ ಕದಂಪಿನೊಳ್ ತನ್ನ ಮೊಗಸಿರಿಯಂ ನಿಟ್ಟಿಸುವಳ್. ಪಂಜರದ ಗಿಳಿವಱಿಗೊಂದೆರಟ್ದಾಳಿಂಬದ ಬಿತ್ತನಿಕ್ಕುತಟಿಲ್ದಂ ಸಕಲ ಜನಕ್ಕನುಭೀಷ್ಟಫಲಂಗಳಂ ಕುಡಲೆಳಸುವಳ್. ಅಲರ್ವಾಸಿನೊಳೂಱಿ ದೊಡಂ ಕಂದುವ ಚೆನ್ನಡಿಗಳಿಂ ಪಗೆರಾಯರ ಪಟ್ಟದರಸಿಯರ ಬೈತಲೆವಣಿಗಳಂ ಮೆಟ್ಟಲೆಳಸುವಳ್. ಪರಿಜನದೊಳ್ ನೆವಮಿಲ್ಲದೆ ದಯೆಗೆಯ್ವಳ್, ಎನಿತಾನುಂ ತಪ್ಪಂ ಸೈರಿಪಳ್. ಜಗಮನಿತುಮುಜ್ಜೀವಿಪ ಕಜ್ಜಂಗಳಂ ನಿರವಿಪಳ್. ಇಂತು ದೌಹೃದಮಂ ಪರಿಪಾಲಿಸುತ್ತೆ ನವ ಮಾಸಂಗಳಂ ಕಳೆದು, ಜನನಮಾಗಳಾಗಳೆಂದಿರ್ಪಿನಂ ;

ಅರಸಿ ರಾಯನ ಪದಸರಸಿಜಂಗಳಂ ನಿಟ್ಟಿಸಲೆಳಸಿ ಕರೆಯಿಸೆ ವಂದ ರಾಯನುಂ ತನಗಿದಿರೇೞ್ವುದಂ ಮಾಣಿಸಿ ತಾನುಮಾಮೆಲ್ವಾಸಿನೊಳ್ ಕುಳ್ಳಿರ್ದು ನುಡಿದಂ:– '' ಎಲೆ ಅರಸಿ ! ನಿನ್ನ ಮೊಗಸಿರಿ ಬೆಳ್ಪೇಱಿದನ್ನಂ ಪಗೆರಾಣಿಯರ ಮೋರೆಗಳ್ ಕರ್ಪೇಱಿದುವು. ನಿನ್ನ ಸುಯ್ಯೆಲರಿನಿಸುಂ ಪಿರಿದಪ್ಪನ್ನಂ ಅವರ ಸುಯ್ಯೆಲರೆಡೆವರಿದುದು. ಪಲವುಂ ಜೋಯಿಸರುಮೊಂದುವೆರಸಿ ಬಂದು—ನಿನ್ನ ಗರ್ಭದೊಳೊಗೆದ ಸಿಸು ಕಿಱಿದುಂ ದಿವಸದೊಳೇೞ್ಗೆವಡೆದು ಪೊಡವಿಯ ಪೊಲ್ಲದರೆಲ್ಲರಂ ಪೊಯ್ದು

ಕೆಡಪಿ ತಕ್ಕರಂ ಪೆರ್ಕಳಂಗೊಳಿಸಿ ನೂಱುಂಬರಿಸಂ ಸೊಗನಾಳ್ಗೆಂದು ಪೇಳ್ವಿರ್"—ಎಂದಿನಿತುಂ ಸಂತಸವಾತುಗಳಂ ನುಡಿಯುತ್ತಿರೆ ;

ಪಡಿಯಱವೆಣ್ಣೊರ್ವಳ್ ಸಡಗರದೊಳ್ ಬಂದು ತನ್ನ ಕೆಯ್ಯ ಪೊಂಬೆತ್ತದಿಂ ನೆಲಗಟ್ಟಿನ ಪಳಿಕಿನಱಿಯನೊಯ್ಯನೆ ಪೊಯ್ದು ದನಿಗೆಯ್ದೆಱಗಿ ಕೆಯ್ಮುಗಿದು ಪೆಂಪೇಱಿದ ಮೊಗಸಿರಿಯುಂ ಸಿಡುಗಣ್ಣುಮಾದ ಸಂತಸಗದುಬಿನೊಳ್—"ಜೀಯ ! ಪರಾಕು, ಚಿತ್ತವಿಸುವುದು ಪಿರಿಯೊಸಗೆಯೊಸಗೆ !" ಎನೆ; ರಾಯನುಂ-"ಎಲೆ ಪೆಣ್ಣೆ, ಕದಲದೆ ಬಿನ್ನವಿಸು ಇದಱ ಬಿತ್ತರಮಂ"—ಎಂಬುದುಮವಳುಂ—"ದೇವ, ಚಿತ್ತವಿಪುದು. ದೇವರ ಕೆಳೆಯಳಹಿಯ ಸಿಂಗರಾರ್ಯರ ಧರ್ಮಪತ್ನಿ ಸಿಂಗಮ್ಮಂಗೆ ಸುಮುಹೂರ್ತದೊಳ್ ಗಂಡುಗುವರನಾದಂ" ಎಂದು ಬಿನ್ನವಿಸಿದಳ್.

ಆದರ್ಕೆ ರಾಯನುಂ ರಾಣಿಯುಮತಿಹರ್ಷಿತರಾಗಿ ತಾಂ ತೊಟ್ಟ ತೊಡವುಗಳಮವಳ್ಗುಚಿತಮಿತ್ತು, ಮೇಲೆ ಬರ್ಪ ರಾಜಕುಮಾರಸೂರ್ಯೋದಯಕ್ಕೆ ಇದರುಣೋದಯಮೆಂದು ನಿರವಿಸಿ, ರಾಯನುಮೀಯುತ್ಸವಮಂ ಪರಿಪಾಲಿಸಲ್ಕೆಂದು ಪೊಱಗಣ್ಗೆ ವಂದಳಹಿಯಸಿಂಗರಾರ್ಯರಂ ಕರೆಯಿಸಿ ಸಂತಸಮಿರ್ವರ್ಗಂ ಸಮಾನಮಾಗಿರ್ಪುದಱಿಂದೋರೊರ್ವರ್ಗೋರೊರ್ವರೊಸಗೆವೇಳ್ದು ಪಲವುಂ ಪೊೞ್ತು ಷ್ಯಾಲಾಪದೊಳಿರ್ಪಿನಂ ;

—ಕುಮಾರೋದಯ ಮತ್ತು ಪುತ್ರಜನ್ಮಮಹೋತ್ಸವ ವರ್ಣನೆ—

ದಾನಕ್ಕಮುತ್ಸವಕ್ಕಂ ಪೊನ್ನುಡೆತೊಡವುಗಳನಿತ್ತು ಅಳಹಿಯ ಸಿಂಗರಾರ್ಯರಂ ಕಳುಪಿ, ರಾಯನುಮಂತಃಪುರಕ್ಕೆ ಪೋಪನೆಂದೆಣಿಸುವನಿತಱೊಳೆ ಮುಂ ತಾಂ ಕಳುಪಿದ ಒಳಊೞಿಗದ ಕುವರನೊರ್ವನೆಯ್ತಂದು ಕೆಯ್ಮುಗಿದು ಕೆಲದೊಳ್ ನಿಂದು ರಾಯನಿರವನಾರಯ್ದು, ಮೊಗಸಿರಿಯಿಂದನುಮತಿಯನೂಹಿಸಿ ಪತ್ತೆಸಾರ್ದು ವಿನಯದಿಂ ಬಿನ್ನವಿಸಿದಂ :—"ರಾಯ, ಚಿತ್ತವಿಪುದು. ಅಂತಃಪುರದೊಳ್ ಬರ್ದೆ

ಯರುಂ ದಾದಿಯರುಂ ಬೀದಿವನೆಯಿಂ ಬಂದ ಐದೆಯರ್ಕಳ ವಾಗಿ ಪಿರಿದುಂ ಕಿಱಿದುಮಲ್ಲದೊಂದು ನಲ್ವಗೆಯೊಳ್ ಬಳಸಿದ ಭಿತ್ತಿಗಳ್ಗೆ ನವಸುಧಾಲೇಪಮುಂ, ಮೇಗಣ್ಗೆ ಬೆಳ್ವಟ್ಟೆಯ ಮೇಲ್ಕಟ್ಟುಂ ಮುತ್ತಿನ ಸರದ ಲಂಬಣಮುಂ, ನೆಲಕ್ಕೆ ತಾವರೆಯಂಚೆ ಗಿಳಿ ಸತ್ತಿಗೆ ಸೀಗುರಿ ಮೊದಲಾದ ಪಲವುಂ ತೆಱದ ರಂಗವಲ್ಲಿಯುಮಾಗಿ ಅಲಂ ಕರಿಸಿ, ಮಂಜುವೆಟ್ಟಿನ ಗವಿಯ ಪಳಿಕಿನ ಪಾಸಱೆಯನೆ ಬಿತ್ತರಮಾಗಿ ಪಾಸಿದ ಮೆಲ್ವಾಸಿನೊಳ್ ಮುಂ ಕಡೆವಾಗಳ್ ಪಾಲ್ಗಡಲ ತೆರೆನೊರೆ ಯೊಳ್ ತೇಲ್ವ ಸಿರಿಯರಸಿಯರಂ ಪೋಲ್ವ ರಾಣಿಯಂ ಬಳಿಸಿಯಚ್ಚರಿಸಿ ಯರಂತೆ ಕುಳ್ಳಿರ್ದು, ಮುಂ ದಶರಥರಾಣಿ ಕೌಸಲ್ಯೆ ರಾಮಚಂದ್ರನಂ ಪಡೆವಾಗಳ್ ನಡೆಯುಂ ನುಡಿಯುಮಾಗಿಂತಿರ್ದಳ್ ; ವಸುದೇವನರಸಿ ದೇವಕಿಯುಮಿಂತಿರ್ದಳ್ ; ಮತ್ತಂ ಎಮ್ಮರಮನೆಯ ದೇವರಾಜರಸರ ಮುದುಪ ದೇವರಾಜರಸರ ರಾಣಿಯರುಮಿಂತಿರ್ದರ್—ಎಂದು ಸಂತಸ ವಾತುಗಳಿಂ ಪೊಟ್ಟುಗಳೆಯುತಿರ್ದರ್. ಊೞಿಗವೆಣ್ಗಳುಂ ಭಯಭಕ್ತಿ ಗಳಿಂ ಪುಟ್ಟಿದ ತವಕದೊಳ್—'' ಎಲೆಗೆ ಬೆಳ್ಳಿಲರಂ ಬಿಳಿಯ ಸಾಸುವೆಯುಂ ಕಱಿವೆಯರಳ್ಗಳೊಳ್ ಬೆರಸಿ ಮನೆಯೊಳಮಂಗಳದೊಳಂ ಚಲ್ಲೆಂದುಂ। ಪಾವಿನ ಸೋಲೆಯುಂ ಪಸುವಿನ ತುಪ್ಪಮುಂ ಸಾಮ್ರಾಣಿಯೊಳ್ ಬೆರಸಿ ಪೊಗೆಗೊಳಿಪುದೆಂದುಂ। ಅಡಿಯುಂ ತೊಳೆದಗ್ನಿಯಂ ಮುಟ್ಟದಲ್ಲದೀಮನೆ ಯಂ ಪುಗವೇಡೆಂದುಂ। ಮಾವುಬೇವಿನೆಲೆಗಳಿಂ ಪಚ್ಚೆದೋರಣಮುಂ ದೊರೆಕೊಳಿಪುದೆಂದುಂ। ಬಾಗಿಲಿರ್ಕೆಲದ ಗೋಡೆಗಳೊಳ್ ಸಂಕು ಪಾಱುಂಬಳೆಗಳಂ ಬರೆಯಿಸೆಂದುಂ। ಜೋಯಿಸರ್ ಗಳಿಗೆವಟ್ಟಲನೆಬ್ಬಿಱ ದೊಳ್ ಕಾದಿರ್ಪುದೆಂದು ಪೇೞಿಂದುಂ। ಬಣ್ಣಗೊರಲ್ಪೆದೆಯರ್ ಸೋಬನವಾಡಂ ಪಾಡುಗೆಂದುಂ। ಓದಾಳಿಗಳಿಂ ಸಾಸಿರ್ವೆಸರನೋದಿಪು ದೆಂದುಂ। ಪೊಸಂತಿಲ ಪೊಱಗಣಿರ್ಕೆಲದೊಳ್ ಪಲ್ಲವದೂರ್ವಾಲಂಕೃತ ವಾದ ಕುಂಭಂಗಳನಿರಿಸುವುದೆಂದುಂ। ರಕ್ಷೆಗೆಯ್ವುದರ್ಕೆ ಶ್ರೀಮುನ್ನಾ

ರಾಯಣನ ಕಪ್ಪುರದ ಸಿರಿಯಡಿವುಡಿಯುಂ ತರ್ಪುದೆಂದುಂ ಅರಸಿಯ ಕಡುನೇಹದ ಕೆಳದಿ ರಾಯನಡಿಯೆಡೆಗೆ ಪರಿದೊಸಗೆವೇೞ್ವುದೆಂದುಂ— ನುಡಿಯುತ್ತಮತ್ತಲುಮಿತ್ತಲುಂ ಪರಿಯುತ್ತಿರ್ದಪರ್.'' ಎಂದು ಬಿನ್ನವಿಪುದುಂ ;

ರಾಯನುಮಾಪ್ತಸಾಮಾಜಿಕರಂ ಜ್ಯೋತಿರ್ವಿದರಂ ಪುರೋಹಿತ ರುಮಂ ಬರಿಸಿ ಅವರೊಡನೆ—'' ಈವೇಳೆಯ ಪಂಚಾಂಗಶುದ್ಧಿಯಿರ ವೆಂತು ? ಲಗ್ನಮಾವುದು ? ಗ್ರಹಾನುಕೂಲ್ಯಮೇತೆಱಂ ? '' ಎಂದು ವಿಚಾರಿಸುತ್ತಿರೆ ;

ರಾಣಿಯ ಸಂಚಿಯಮೂೞಿಗದ ಕೆಳದಿಯೊರ್ವಳ್ ಸಂತಸ ದೊಳಿಯ್ತಂದು ವಂದನಂಗೆಯ್ದು ಮಹಾರಾಯಂಗೆ ಪಟ್ಟದ ಕುವರಂ ಪುಟ್ಟಿದನೆಂದು ಬಿನ್ನವಿಪ್ಪುದುಂ ;

ಈಯಮರ್ದುನುಡಿ ರಾಯನ ಕಿವಿಯಂ ಪೊಕ್ಕು ಬಗೆಯೊಳ್ ಪಸ ರಿಸೆ ತಾಂ ದೇವನೆಂದುಂ ಮತ್ತಮಾನಾಲ್ಮೊಗನೆಂದುಂ ಎಣಿಸಿ ಪೆರ್ಕಳಂ ಗೊಂಡು ಆಭಂಡಾರದೊಳಿರ್ಪ ಪೆರ್ಬೊತ್ತಿದ ಪೊನ್ನ ರನ್ನದ ತೊಡವು ಗಳನಾಕೆಳದಿಗಿತ್ತು ಕಳುಪಿ ಜಾತಕದಿರವನಾರಯ್ವುದುಂ ;

ಅತಿಹರ್ಷದಿಂ ಜೋಯಿಸರ್ — '' ದೇವ, ಚಿತ್ತವಿಪುದು. ಲಗ್ನ ಹೋರಾದ್ರೇಕ್ಕಾಣಾದಿಭೇದಭಿನ್ನ ಸೂಕ್ಷ್ಮಕಾಲದ ಸ್ವರೂಪಂಗಳೊಳಿರ್ಪ ಗ್ರಹಾನುಕೂಲ್ಯಂಗಳೊಳ್ಪುಮಂ ಭಾವಿಸೆ, ಸಂಹಿತಾಭೇದಂಗಳ ರಾಜ ಯೋಗಾಧ್ಯಾಯಂಗಳ ಶ್ಲೋಕಂಗಳನಿತರ್ಕಂ ಈಜಾತಕಮೊಂದೆ ಉದಾ ಹರಣೆಯಾಗಿರ್ಕುಂ. ಆಮೆನಿತುಂ ಪೊಗೞ್ವೆವು!'' ಎಂದು ಬಿನ್ನವಿಪ್ಪುದುಂ;

ಅಳಹಿಯಸಿಂಗರಾರ್ಯರುಂ—'' ಈಜೋಯಿಸದಿರವಿಂತಿರ್ಕೆ ! ಸಾಹಿ ತ್ಯಪರಿಪಾಟಿಯಿಂದಾನೊಂದು ಜಾತಕಫಲಂಗಳಂ ಪೇೞ್ವೆಂ. ಈರಾಯ ಕುವರಂ ತನ್ನ ಜಾತಕದೊಳ್ ಪಾರ್ಥಿವವರ್ಷದಿಂ ಸಕಲಪಾರ್ಥಿವೋ ತ್ತಮನುಂ, ದಕ್ಷಿಣಾಯನದಿಂ ದಕ್ಷಿಣದಿಕ್ಚಕ್ರವರ್ತಿಯುಂ, ಆಶ್ವ

ಯುಜ ಮಾಸದಿಂದಸಂಖ್ಯಾತಾಶ್ವಸೇನಾಧೀಶ್ವರನುಂ, ಶುದ್ಧಪಕ್ಷದಿಂದಂತ ರ್ಬಾಹ್ಯಪರಿಶುದ್ಧನುಂ, ವೈಷ್ಣವಭದ್ರತಿಥಿಯಿಂ ಸಕಲವೈಷ್ಣವಕುಲೋ ದ್ಧಾರಕನುಂ, ಚಂದ್ರನಾಸರದಿಂದಖಿಲಸಜ್ಜನಚಿತ್ತಾಹ್ಲಾದಕನುಮೆನಿಸು ಗುಂ. ಮತ್ತಮೀಕುವರಂ ಅಪರಿಮಿತಕನ್ಯಾದಾನಂಗೆಯ್ವುದಱಿಂ ತಾನುಂ ದಾನಮುಂ ಕೊಳಲ್ಕೆಳಸಿದಂತೆ ಸೂರ್ಯಂ ಕನ್ಯೆಗೆ ವಂದಿರ್ಕುಂ. ಮುಂ ತನ್ನ ವಂಶದ ಪುರೂರವ ನಹುಷ ಯಯಾತಿ ರಂತಿ ಶಶಿಬಿಂದು ಮುಂತಾದವರಂತೀಗಳುಮಖಂಡಭೂಮಂಡಲಾಧಿಪತಿಯಕ್ಕುಂ, ಅದರ್ಕಾ ನೆ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಪದಾಭಿಷೇಕಂಗೆಯ್ವೆನೆಂದು ಪೂಣ್ದಂತೆ ಚಂದಿರಂ ಮೆ ಯ್ಸಿರಿವಡೆದು ಕುಂಭಮುಂ ಕೊಂಡಿರ್ಕುಂ. ಮತ್ತಮಿವಂ ತಾಂ ಪಲವೆ್ಱ ಷೋಡಶಮಹಾದಾನಂಗೆಯ್ವುದಲ್ಲದೆ ತನ್ನ ಸೇರಿದ ವಿದ್ವತ್ಕವಿಗಳಿಂ ತುಲಾದಿದಾನಂಗಳಂ ಗೆಯ್ಸುವನೆಂಬುದಂ ತಿಳಿಪುವಂತೆ ಬುಧ ಕವಿಗಳ್ ಮಂಗಳಂಬೆರಸು ತುಲಾರೂಢರಾದರ್. ಈಕುವರಂ ಅರಸುಗೆಯ್ವೆಡೆಯೊ ಳಧ್ಯಯನಾಧ್ಯಾಪಕಂಗನುಱದು ಮಿಥುನಭಾವದೊಳಿರೆ, ಗೌರವಂ ದಕ್ಕದೆಂದಳ್ಕಿದಂತೆ ಬೃಹಸ್ಪತಿಯುಂ ವಿಷಕರ್ಕಟಮಧ್ಯದೊಳ್ ಬೆದಱು ಗೊಂಡಿರ್ಕುಂ. ಇಂತಪ್ಪ ತೇಜಸ್ವಿ ಸುತನಾದೊಡಮಿವನ ಅರಸುಗೆಯ್ತ ದೊಳ್ ಮಂದಂಗೆ ಮಂದಾಧಿಕಾರಮಿಲ್ಲದೆ ಮುಖ್ಯಾಧಿಕಾರಮಿಲ್ಲೆಂಬುದಂ ತೋರ್ಪಂತೆ ಶನೈಶ್ಚರಂ ಮೇಷಾಧಿಷ್ಠಿತನಾದಂ. ಈದಿನದೊಳ್ ತಾಮು ಸರ್ಗೆ ಹಾನಿಯೆಂಬುದಂ ಕಾಣಿಪಂತೆ ರಾಹುಕೇತುಗಳ್ ಕರ್ಕಟಮಕರ ಗ್ರಸ್ತರಾದರ್.''—ಎಂದು ನುಡಿದ ಅಳಹಿಯಸಿಂಗರಾರ್ಯರ ಮಾತಂ ಕೇಳ್ದು ಸಂತಸಂಗೊಂಡು ರಾಯನುಂ ಕಳುಪತಕ್ಕವರಂ ಕಳುಪಿ, ತಾನುಂ ತನ್ನೆಳಗುವರನ ಮುದ್ದುಮೊಗಮುಂ ನೋಡಿ ದಾನಂಗಳನಿತ್ತು ಪಿತೃ ಋಣಮುಂ ತೀರ್ಚುವನೆಂದು ಪುರೋಹಿತಪರಿಜನಂಬೆರಸು ಮುಂದೆ ನಡೆವ ಪಲವುಂ ಕಮ್ಮೆಣ್ಣೆಯ ಕೈದೀವಿಗೆಗಳ ಬೆಳಕಿನೊಳ್ ನಡೆದು, ಸೂತಿಕಾ ಗೃಹದ ಬಾಗಿಲ ಪೊಱಗಣ ಪೆರ್ಜಗಲಿಯೊಳ್ ರನ್ನವಣೆಯೊಳ್

ಕುಳ್ಳಿರ್ದು, ಅಲ್ಲಿ ಪೊಸಂತಿಲ ಸನಿಯದೊಳ್ ಸಾವಧಾನದೊಳ್ ಕುಳ್ಳಿರ್ದ ಪಾರ್ವಿತಿ ಮುತ್ತೈದೆಯೊರ್ವಳ ಉತ್ಸಂಗದೊಳ್ ತನ್ನ ಮೆಯ್ಯೊಗರಿಂ ಬಳಸಿದ ದೀವಿಗೆಗುಡಿಗಳನಿಱಿಕೆಗೆಯ್ಯುತ್ತೆ, ಮೆಯ್ ಕೆಂಪಡದಿರ್ಪುದಱಿಂ ಪೊಲ್ತುಱಿ ಕೆಂಗದಿರ್ಗೊಂಡ ನೇಸಱಂತೆಯುಂ ಸಂಜೆಯೊಳ್ ಕೆಂಬೊಗರ್ವೆತ್ತುದಿಸುವ ಚಂದಿರನಂತೆಯುಂ ಮೆಲ್ಪುವಡೆದ ಕಲ್ಪದ್ರುಮದ ಚೆಂದಳಿರ್ದೊಂಬೆಯಂತೆಯುಂ ಆಗಳಲರ್ದ ಕೆಂದಾವರೆಯ ಬಿಂದದಂತೆಯುಂ ಪೊಣ್ಮಿದ ಪೊಡರ್ದ ಪೊಸವಗೆಯ ಲೋಹಿತಾಂಗನಂತೆಯುಂ ತೋರ್ಪ ಮೆಯ್ಯುಂ ಎಳವಿಸಿಲಿಂದೆ ಮೇಣ್ ಪವಳಗುಡಿಗಳಿಂದೆ ಅಲ್ಲದೊಡೆ ಕೆಂಬರಲ್ಗಳಿಂದಾದೊಡಂ ಸಮೆದಂತಿರ್ಪ ಕೆಯ್ಕಾಲ್ವೆರಲ್ಗಳುಮಾಗಿ ತನ್ನುಳ್ಳ ನಾಲ್ಮೊಳ್ಗಳಂ ತೋಱದೆ ಯಶೋದೆಯುತ್ಸಂಗದೊಳ್ ಇರ್ದೊಪ್ಪುತ್ತಿರ್ದಾ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನಂತೆಯುಂ ಪಲವುಂ ಮಹಾಪುರುಷಲಕ್ಷಣಂಗಳಿಂದೆಸೆವ ಎಳಸಿಸುವಂ ನಿಟ್ಟಿಸುವೆಡೆಯೊಳಾಡದೆಮೆಯುಮಡಿಗಡಿಗೆ ತೊಡೆದೊಡಂ ತೊರೆವ ಸೊಗದಾಲಿನೀರಿಂ ನನೆದ ನಟ್ಟಾಲಿಯುಮಾಗಿ ನೇಹರಸದಿಂ ನುಡಿಸುವಂತೆಯುಂ ತಕ್ಕವಿಸುವಂತೆಯುಂ ಈಂಟುವಂತೆಯುಂ ನಿಟ್ಟಿಸಿ ನಿಟ್ಟಿಸಿ ಸಂತಸಂಬಡೆದಂ.

ಅಳಹಿಯಸಿಂಗರಾರ್ಯನೀರಾಯಗುವರನ ಅಂಗಪ್ರತ್ಯಂಗಚಕ್ರವರ್ತಿಲಕ್ಷಣಂಗಳಂ ನಿರವಿಸಿ ಪೇಳ್ದಂ—"ಚಿತ್ತವಿಪುದು ಮಹಾರಾಯಂ. ಅರೆವಿರಿದ ಕೆಂದಾವರೆಯಂ ಪೋಲ್ವ ಮುದ್ದುಮೊಗದೊಳ್ ಕಱಿದಾಗಿ ಸಣ್ಣನೆನಿಸಿದೆವೆ ಸಾಲ್ಗೊಂಡು ಕಿವಿವರೆಗಂ ನೀಳ್ದ ಬಗಸೆಗಣ್ಗಳ್ ತಳತಳಿಸುತ್ತಿದೆ. ಕಪ್ಪುರದ ತಾವರೆಯ ಪರಿಮಳಂಗಳಂ ಬೆರಸಿದಂತೆಸೆವ ಚೆಂಬಾಯ ತನಿಗಂಪಂ ಸವಿಯಲ್ಕೆಂಬಂತೆ ನೀಳ್ದು ನಸುಬಾಗಿದ ಮೂಗು ಮಿಗೆ ಸೊಗಸುತ್ತಿದೆ. ಸರಿಗೆಯ ಪಟಿವಿಗೆಯ ತಾವರೆಯ ಗೆಱಿಗೊಂಡ ಮೆಲ್ಲಡಿಗಳೆಲ್ಲಾರಾಯರ ಮುಡಿಮಣಿಗಳ ಸೋಂಕಿಂಗುಚಿತಮಾಗಿದೆ. ಮುಗಿಲ ಮೊಟಗಿನಂತೆಯುಂ ಭೇರೀನಾದದಂತೆಯುಂ ಸಿರಿದನಿ ಸೆಂಪುವಡೆದಿದೆ.

ಇದೆಲ್ಲಮುಂ ಚಕ್ರವರ್ತಿಲಕ್ಷಣಂಗಳ್. ಇಂತಿರ್ಪ ಕುವರನವತಾರದೊಳ್ ದೇವರುಮಂತಃಪುರಮುಮಾಮುಂ ಊರುಗರುಂ ನಾಡುಬೀಡುಗರುಂ ಸಂತಸಂಗೊಳ್ವುದು ಸಾಜಮೈಸೆ! ಚೇತನಾಚೇತನವಿಭಾಗಮಿಲ್ಲದೆ ಸಕಲಲೋಕಸಂತಸಮಂ ನಿರವಿಪುದು ದೇವರ್. ಪಿಂತಣ ರಾಯರುಡಿಸಿದ ಜಸಮೆಂಬ ದುಗುಲಂ ಪಟಿದಾಗಿ ಮಾಸಿದುದು, ಈಗಳೀಕುವರಂ ಪೊಸಜಸದ ದುಗುಲಮನೀವನೆಂಬ ಸಂತಸದಿನೆಂಬಂತೆ ಪತ್ತುಂ ದಿಕ್ಕುಗಳುಂ ಪ್ರಸನ್ನಮಾದುವು. ಈಕುವರಂ ದಾಟಿಡುವೆಡೆಯೊಳ್ ಪಗೆರಾಯರ ಪುರಂಗಳನೆನಗಾಹುತಿಗುಡುವನೆಂಬ ನಂಬುಗೆಯಿಂದಗ್ನಿ ಬಲಮುರಿಗೊಂಡು ಪೊಗೆಗಳೆದು ತೊಳಗಿದುದು. ಸಕಲಸಜ್ಜನರ ಮನದ ಕಾಲುಷ್ಯಮಂ ಕಳೆದು ಸುಪ್ರಸನ್ನಮಾದುದನಭಿನಯಿಪಂತೆ ಪಲವುಂ ಪೊಟಿಕೊಳನೀರ್ಗಳ್ ಕದಡುಗಳೆದು ತಿಳಿದುವು. ತವಂ ತಟ್ಗ ಸತ್ವಮೆಟ್ಟರಮಾದಪುದೆಂಬುದಂ ತೋರ್ಪಂತಾಗಸದೊಳ್ ಕಟ್ಟಲೆಗಳೆದು ಪೆಱಿಯುಱಲ್ಗಳ್ ಪೆಂಪುವಡೆದುವು. ಅಸಿತುಂ ಜನಕ್ಕಮುಱವುರಳ್ಬಯಕೆಗಳನುಗೊಳಿಸುವುದೆಂಬುದನೆಟ್ಟಱಪಂತೆ ಸಕಲಸಸ್ಯಂಗಳುಂ ಫಲಭರಿತಂಗಳಾದುವು. ತೆಂಕಲ್ನಾಡು ತೇಜಂಬಡೆದುದಂ ತಿಳಿಪುವಂತಗ್ಗಳಿಕೆ ವೆಗ್ಗಳಮಾದುದು. ಭಗವದವತಾರಮೆಂಬುದಂ ಪ್ರಕಟಿಸುವಂತೆ ದುಷ್ಟಜನಂ ದೂಳ್ಗೊಂಡು ಶಿಷ್ಟಜನಂ ಸಿರಿವೆತ್ತುದು. '' ಎಂದಿಂತು ಪೊಗಟ್ಧು ಪರಕೆಗೆಯ್ವುದುಂ ;

ರಾಯನುಮತಿಹರ್ಷದಿಂದೆಟ್ಟುವರೊಡನೆ ಪೊಱಗಣ್ಗೆ ವಂದಲ್ಲಿ ಸಂಮೊಗದ ಬಿಜ್ಜೆವಳರ್ಗಮೂರುಗರ್ಗಂ ನಾಡುಬೀಡುಗರ್ಗಂ ಮಿಕ್ಕುದೇಂಪಾರ್ವರೆಂಬ ಪೆಸರುಳ್ಳರನಿಬರ್ಗಂ ಅವರವರಂತವರವಱಿದು ಅಗರಂಗಳಂ ಬೆಳೆಗೆಯ್ಗಗಳನಾರವೆಗಳಂ ಆನೆಕುದುರೆಗಳನುಡೆತೊಡವುಗಳಂ ಪೊನ್ಗಳ ಸಿತ್ತ ಮನ್ನಿಸಿ ತಣಿಯಿಸಿ ಕಳುಪಿ ಸುಖದಿಂ ಪುತ್ರಜನ್ಮಮಹೋತ್ಸವಮಂ ಪರಿಪಾಲಿಸುತ್ತುಮಿರೆ ;

ಸೂತಕಮಂ ಕಳೆದು ಸುಮುಹೂರ್ತದೊಳ್ ನಾಮಕರಣಮಹೋ

ತ್ಸವಮನಾರಂಭಿಸಿ ಮುಂ ತನ್ನ ಮೇಲೆ ಪಿತೃಋಣಂ ಪ್ರವೃದ್ಧಮಾಗಿರ್ದು ದಱಿಂ ತತ್ತದುತ್ಸವಂಗಳೊಳಾನೆಸಗುವಾಭ್ಯುದಯಿಕಂಗಳಸಿತುಪಕ್ಷಪಾ ಲದ ಬಟ್ಟೆಗೆ ಸಾಲದಿರ್ಪುದು. ಈಗಳಾಋಣಂ ನಿಶ್ಶೇಷಮಾಗಿ ತೀರ್ಚಿ ಪೋದುದಱಿಂದೀಯೆಸಗುವಾಭ್ಯುದಯಿಕಮನ್ವರ್ಥಮಾದುದೆಂದು ಸಂತ ಸದೊಳೆಸಗಿ ಸುಮುಹೂರ್ತದೊಳ್ **ಶ್ರೀಚಿಕದೇವರಾಯ**ನೆಂಬೊಳ್ಪೆಸರ ನಿಟ್ಟಂ. ಆಪೆಸರ ಪುರುಳಂ ಪರಿಕಿಸೆ ಸಕಲಲೋಕರಂಜಕನಾದುದಱಿಂ ರಾ ಯನೆಂದುಂ, ಆವಗಂ ಲೀಲೆಯುಂ ಗೆಲ್ಲಮುಮೊಳ್ನಡತೆಯುಂ ಪೊಗಟಿಕ್ಕೆ ಯುಂ ಸಂತಸಮುಂ ಸೊರ್ಕುಂ ಕಳೆಯುಮುಂಟಾಗಿರ್ಪುದಱಿಂ ದೇವ ನೆಂದುಂ, ಇವನಿತುಂ ಚಿಕ್ಕಂದಿನೊಳ್ ಅನುಗೂಡುವುದಱಿಂ ಚಿಕದೇವರಾ ಯನೆನಿಸುಗುಮೆಂದುಂ, ಉಪೇಂದ್ರನವತಾರಮಪ್ಪುದಱಿಂ ಸಾಜಮಾದ ಪೆಸರೆಂದುಂ ಬಿಜ್ಜೆವಳರ್ ಪೆರ್ಕಳಂಗೊಳ್ವರ್. ಬಟೀಕ್ಕೆ ಪೇರುಕ್ಕೆವ ದೊಡನಳಹಿಯಸಿಂಗರಾರ್ಯರ ಕುವರಂಗಂ ರಾಯಗುವರನ ಕೆಳೆತನಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಾರ್ಪುಮುಳವುಂ ದೊರೆಕೊಂಡಿರ್ಪುದಱಿಂದನ್ವರ್ಥಮಾದ **ತಿರುಮಲೆ ಯಾರ್ಯ**ನೆಂಬ ನಲ್ಪೆಸರನಿಟ್ಟು ಪಲವುಂ ರನ್ನ ಪೊನ್ನ ತೊಡವುಗಳನೊಳ್ಕು ಡೆಗಳುಮನಿತ್ತು ಮನ್ನಣೆಗೆಯ್ದು ಸಂತಸದೊಳಿರೆ ;

—ಚಿಕದೇವರಾಯನ ಬಾಲಲೀಲೆ.—

ದಿನಕ್ರಮದೊಳ್ ಕುಮಾರನುಂ ಚಂದಿರನಂತೆ ಬಳೆಯುತ್ತಿ ಪೊಂಜ ರಪಣಿಯೊಳ್ ಕಟ್ಟಿದ ರನ್ನದೊಟ್ಟಿಲೊಳ್ ದಿಟ್ಟದೋಸಂ ತಟ್ಟದಂತೆ ಎರಡುಂ ಮೆಲ್ಲಂದಂಪುಗಳೊಳಿಟ್ಟ ಕಾಡಿಗೆಯ ಬಟ್ಟುಂ, ಕೊರಲೊಳ್ ಕಟ್ಟಿದ ಪಂಚಾಯುಧಮುದ್ರಾಂಕಿತಮಾದ ಕಿಱುದಾಲಿಯುಂ, ಪಣೆಯೊಳ್ ಕಾಪುಗೊಳಿಸಿದ ನಾರಾಯಣನ ಕಪ್ಪುರದ ಪಾದರೇಣುಬಿಂದುವುಮಂದಂ ಬಡೆಯೆ ತನ್ನೊಳ್ ತಾಂ ನೆವಮಿಲ್ಲದೆ ನಗುತ್ತುಂ ಮೈಕೈಕಾಲ್ಗಳಂ ನೀಡು ತ್ತುಂ ಮಲಂಗಿರುವ ಪಾಂಗಂ। ತನ್ನ ಕುಲವರ್ಧನನಪ್ಪ ಕುವರನಂ ಕಾಪಿಡ ಲ್ಕೆಂದು ರಾಗಾವಿಲನಪ್ಪ ಚಂದಿರನೆಯ್ತಂದನೆಂಬ ಸಂದೆಯಮಂ ಸಮನಿ

ಸುತ್ತೆ ನಿಲುಕಿಯುಂ ನಿಲುಕದಂತೆ ಜೋಲ್ವ ರನ್ನಸೆಂಡನಂಡಲೆವುದರ್ಕೆಳ ವಳ್ಳಿದೋಳ್ಗಳನಡಿಗಡಿಗೆ ನೆಗಪುವುದಱಿಂದುದಯಾಚಲಶೃಂಗದೊಳ್ ಪತಂಗಮಂಡಲಕ್ಕೆ ಕೈನೀಡುತ್ತುಂಗವಿಪ ಮಱಿಸಿಂಗಮಂ ಪೋಲ್ವ ಚಲಮಂ। ಅಂತಃಪುರದ ಕಾಂತೆಯರೊರ್ವರ ಕೈಯಿಂದೊರೊರ್ವರಾಂತೊ ಳ್ವಣಿಯಂತೆರ್ದೆಯೊಳಿಂಬುಗೊಳಿಸಿ ಸಂತಸದೊಳ್ ನುಡಿಸುವಿನಮುಲರ್ದ ಬಿಸಜದಂತೆಸೆವ ಚೆಂಬಾಯಿಂದಿನಿರಸದಂತೆ ನಸುಜೊಲ್ಲುಸುರಿಯೆ ತೊದಳ್ನು ಡಿವ ಸೊಗಸಂ। ಪಳಿಕಿನೆಡೆಗೋಡೆಯ ಮಱಿಯೊಳಿರ್ಪ ಅರಸಂಚೆವಱಿಯಂ ಪಿಡಿಯಲ್ಕೆ ನೀಡಿದ ಕೆಯ್ ಸೋಂಕದೊಡಂ ಪಡಿನೆಟಿಲಂ ಕಂಡಂಜಿಯದಿ ತ್ತಲುಮತ್ತಲುಂ ಪರಿಯುತ್ತಿರೆ ತಾನುಂ ಪರಿಪರಿದು ಬೆಂಬಿಡದೆ ಮೊಗಸಾ ಲೆಯ ಪೊಂಜಗಲಿಯ ಪಚ್ಚೆಗಂಬದ ಮುಂಬಾಗದೊಳ್ ಬಜ್ಜರಂಗಳಿಂ ಸಮೆದಂಚೆವಱಿಯಂ ಪಿಡಿದೆಟಿದೆಟಿದು ಕೋಟಲೆಗೊಳ್ವ ಸಂಭ್ರಮ ಮಂ ! ಬೆದಱುಗಣ್ಗಳುಂ ನುಣ್ಮೆಯ್ಯುಂ ಸಣ್ಣಗಾಲ್ಗಳುಮಾಗಿ ತನ್ನ ಕೊರಲ ಕಿಱುಗಂಟೆಯ ದನಿಗೆ ಬೆರ್ಚಿದಂತೆಡೆಯೊಳ್ ನಿಲ್ಲದೆ ನೆಗೆವೆರ ಳೆಯ ಮಱಿಯ ಪಿಂತಣೆರಡುಂ ಕಾಲ್ಗಳಂ ಪಿಡಿದು ಎಟಿವದಟಂ ಕಂಡು ದಾದಿ ಕದುಬಿನೊಳ್—ಬೇಡಬೇಡಲೆ ಕಂದ ! ಬೇಡ ಬೇಡೆನ್ನಾನೆ ! ಬೇಡ ಬೇಡೆನ್ನ ಮಱಿಸಿಂಗವೆ ! ಬೇಡ ಬೇಡ—ಎನುತ್ತೆ ಬಟಿವಿಡಿದು ತಱುಬಿ ದೊಡಮವಳ ಕೆಯ್ಗೆ ಸಿಲ್ಕದಂಗಳದೊಳ್ ಬಳಬಳಿಸಿ ಬವಣಿಗೊಳಿಸಿ ಬಟಿ ಲಿಸುವ ಬಲ್ಪಂ। ಎರಡುಂ ನಿಡುದೋಳ್ಗಳಂ ನೀಡಿ ಕರೆವ ಪಲವುಂ ರಾಯರ ಸಾಲ್ಗಳಂ ಕಡೆಗಣ್ಗಳಿಂ ಕಡೆಗಣಿಸಿ ಕೌತುಕದಿಂದೊಂದೆ ಸೂಟಿಳ್ ಕವಿವ ದಿವ್ಯಾಸ್ಥಾನದ ಪಲವುಂ ಜನದ ನೇಹದಿಟ್ಟಿಗಳೆನಿಪ ಮಾವಟಿ ಯೊಳ್ ನನೆದೊಯ್ಯರದೊಳ್ತನ್ನ ರನ್ನದ ಸಿಂಗವಣೆಯಂ ಸೇರಿ ನಿಲ್ವಂದ ಮುಮಂ ನಿರವಿಸಿ ರಾಯುಂ ವಿಭವದೊಳಿಂದ್ರನಂ ದೊರೆಕೊಣ್ಡೆರ್ದುಂ ಕಣ್ಗಳಿಂದೆಯುಂ ದೊರೆಕೊಳಲೆಳಸಿದಂ.

ಇಂತು ಸಂತಸದೊಳ್ ಬಳೆವ ರಾಯುಗುವರನೊಡನಳಹಿಯುಸಿಂಗ

ರಾರ್ಯನ ಕುವರಂ ತಿರುಮಲೆಯಾರ್ಯನೆಣೆದೊಟ್ಟಿಲೊಳ್ ಬಳೆದು ತಳರ್ನಡೆಯೊಳಂ ತೊದಳ್ನುಡಿಯೊಳಂ ಬಱಸಂದು ಪಲವುಂ ಬಾಲಲೀಲೆಯೊಳಂ ಪಡಿನೆಟಲಂತಿರ್ಕುಂ.

— ಚಿಕದೇವರಾಯನ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ —

— ಲಿಪಿಗ್ರಹಣ —

ಕ್ರಮದೊಳ್ ಚಿಕದೇವರಾಯನುಪನಯನಾದಿ ವರ್ಣಧರ್ಮ ಪರಿಕರ್ಮಿತನಾಗಿ ಬಿಜ್ಜೆಗಲ್ವೆಡೆಯೊಳ್ ಬುದ್ಧಿಕೌಶಲಮಂ ಕಂಡತಿಹರ್ಷದೊಳ್ ಕಲಿಸುವುಪಾಧ್ಯಾಯರ ಬಿಜ್ಜೆಗಳನಿತುಮಂ ಕಱಗಳೆದ ಕೈಪಿಡಿಯಂ ಪೋಲ್ವ ತನ್ನ ಚಿತ್ತದೊಳ್ಕೊಂಡು ಪೊಸಪೊಗರಂ ಪೊಣ್ಮಿಸಿದಂ. ಪಲವುಂ ಬಿಜ್ಜೆಗಲಿಸುವುಪಾಧ್ಯಾಯರ್ಕಳೊಳ್ಗೆಬ್ಬಂಗಲಿಸುವರ್ ಮಹಾರಾಯನ ಸನ್ನಿಧಿಗೆ ಬಂದು, ಸಂತಸದೊಳ್––"ದೇವ ಚಿತ್ತವಿಪುದು. ಕುಮಾರ ಚಿಕದೇವರಾಯನೋದುವೆಡೆಯೊಳ್ ಶ್ವಾಸ ನಾದ ಘೋಷಾಲ್ಪಪ್ರಾಣತ್ವ ಮಹಾಪ್ರಾಣತ್ವಂಗಳ್ತೋರ್ಪಡುವಂತಕ್ಕರಂಗಳಂ ತತ್ತದುಚಿತಸ್ಥಾನಪ್ರಯತ್ನಂಗಳಿಂದುಚ್ಚರಿಪ ವಾಕ್ಪಟುತ್ವಮುಂ, ಅಕ್ಕರಂಗಳೊಂದಱಳೊಂದು ಬೆರಸಿ ಸಂಕರಮಾಗದಂತೆಯುಂ ಒಂದಕ್ಕೊಂದಗಲಿ ಯಸಂಗತಮಾಗದಂತೆಯುಂ ಅತಿವೇಗಮಂ ವಿಳಂಬಮುಮಂ ನುಱದು ಮಧ್ಯವೇಗದೊಳೋದುವ ವಾಚಕಶಕ್ತಿಯುಂ, ನುಡಿಯೊಳ್ ಪುದಿದರ್ಥಮಂ ಕೆಯ್ಯ ನೆಲ್ಲಿಯ ಕಾಯಂತೆ ತೋರ್ಪವೋಲ್ ಪದವಾಕ್ಯದ ವಿಚ್ಛಿತ್ತಿಯೊಳ್ ನಿಲಿಸುವ ನೆಟ್ಟನೋದುವ ಅರ್ಥಾನುಗುಣಮಾಗಿ ಧ್ವನಿಯೊಳ್ ಮೆಲ್ಪು ಬಲ್ಪು ನುಣ್ಪು ಬಿಣ್ಪುಗಳಂ ಸುಮನಿಸುವೋದಾಳಿತನದೋಜೆಯುಂ, ಕೇಳ್ವ ಪುರುಳಂ ಬಗೆಗೊಳಿಸಿ ಊಹಾಪೋಹಂಗೆಯ್ದೀ ಪ್ರಕರಣಕ್ಕಿದು ತಾತ್ಪರ್ಯವೆಂಬುದಂ ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ ಕುಱುಪುಗೊಂಡು ಮಱಯದೆ ನೆನೆದಿರ್ಪ ಧಾರಣಾಶಕ್ತಿಯುಂ, ಪೆಱರ್ಗೆ ತಿಳಿಪುವೆಡೆಯೊಳ್ ಪದಪದಕ್ಕರ್ಥಮಂ ಬೇರ್ಪಡಿಸಿ ಬಿತ್ತರಿಸಿ ಪೆಂಪುಗೊಳಸಿಯುಂ ತಾತ್ಪರ್ಯಮನಿ

ತಿನಿತುಮನೊಂದುಗೊಳಿಸಿ ಒಂದೆಱಡ್ನುಡಿಯೊಳಡಕಂಗೆಯ್ದು ತಿಳಿಯೆ ಪೇೞ್ವರ್ಥಾಪಾದನಸಾಮರ್ಥ್ಯಮುಮತ್ಯದ್ಭುತಮಾಗಿರ್ಕುಂ. ಈ ಬುದ್ಧಿ ಕೌಶಲಮೆಲ್ಲಿಯುಂ ಕಂಡು ಕೇಳ್ದುದುಮಲ್ತು !'' ಎಂದು ಪೊಗೞ್ದರ್.

— ವಾಚನಾರ್ಥಗ್ರಹಣ —

ಪದವಾಕ್ಯಪ್ರಮಾಣಂಗಳನೋದಿಸುವರುಂ—'' ಚಿತ್ತವಿಪ್ಪುದು ಮಹಾರಾಯಂ. ಈರಾಯುಗುವರನೋದಿದೊಂದೊಂದುಂ ಪ್ರಕರಣಂಗಳೊಳ್ ಪೂರ್ವಪಕ್ಷಸಿದ್ಧಾಂತದಯುಕ್ತಿಗಳನಿತುಮಂ ಕ್ರೋಡೀಕರಿಸಿ ಅವಱೊಳ್ ಪೊಟ್ಟುಗಳಂ ಕಳೆದು ಸಾರಂಗಳಂ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಅವಱೊಳವಿದು ಪ್ರಬಲಮಿದು ದುರ್ಬಲಮೆಂಬ ತಾರತಮ್ಯಮನಾರಯ್ದು ಮೂಲಯುಕ್ತಿಗಳನೆ ಕಱುಪುಗೊಂಡಿರ್ಪ ಪಾಂಡಿತ್ಯಮುಂ, ವಾದಕಥಾವಿನೋದದೊಳ್ ಪ್ರತಿವಾದದೊಳೆಸಗುವುಪನ್ಯಾಸಮನಾಲಿಸಿ ಅದಱೊಳ್ ಪ್ರಕೃತೋಪಯೋಗಮಿಲ್ಲದ ಯುಕ್ತಿಗಳಂ ಬೇರ್ಪಡಿಸಿ ಕಳೆದು ಉಪಯುಕ್ತಮಾದುದಱೊಳಂ ಸಾಧ್ಯಸಾಧನಸಮರ್ಥಂಗಳಲ್ಲಿ ಯುಕ್ತ್ಯಾಭಾಸಂಗಳಂ ಕಡೆಗಣಿಸಿ ಮೂಲಯುಕ್ತಿಯುಂ ಕುಱುಪುಗೊಂಡದಂ ಪ್ರತಿಯುಕ್ತಿಯಿಂ ಜಯಿಸುವ ಕೌಶಲಮುಂ, ಸ್ವಪಕ್ಷೋಪನ್ಯಾಸಂಗೆಯ್ವೆಡೆಯೊಳ್ ಪ್ರಕೃತ ಸಾಧ್ಯಸಾಧನದೊಳ್ ಪೆರ್ಚುಕುಂದುಮಿಲ್ಲದೆ ಸಮರ್ಥಮಾದ ಮೂಲಯುಕ್ತಿಗಳನೆ ಪವಣ್ಗೆಯ್ದು ವಾದಿಯಂ ನಿರುತ್ತರಂಗೆಯ್ವ ನೈಪುಣ್ಯಂ ಮುಂತಾದ ಪಲವುಂ ವಾದಚಾತುರ್ಯಂಗಳಂ ಪೊಗೞ್ವೆಡೆಸಿತಾನುನೊಳವು. ಆವಂತಿರ್ಕೆ. ಮುಂಬಗಲಾವೋದಿಸಿದುದಂ ಮಱುವಗಲ್ ಕೇಳ್ವೆನಮವಱೊಳೂಹಾಪೋಹಂಗೆಯ್ದು ತಾತ್ಪರ್ಯಮಂ ಗ್ರಹಿಸಿಯೊಳ್ಪುವಡಿಸಿ ತಿಳಿಯೆ ಪೇೞ್ವುದಱಿಂ ಅಧ್ಯಾಪಕಾಧ್ಯೇತೃಕಭಾವಂ ಸ್ಫುಟಮಾಗಿ ತೋರ್ಕುಂ'' ಎಂದು ಪೇೞ್ದು ಪೇರಚ್ಚರಿವಡಿಸಿದರ್.

— ಪುರಾಣಪರಿಶ್ರಮ —

ಪೌರಾಣಿಕರುಂ—'' ಆವೋದುಗಲ್ತಂದುಮೊದಲಿಂದುವರೆಗಂ

ಪಲವುಂ ಪುರಾಣಂಗಳಂ ಪಲರ್ವೆ ತಾಳಿಂ ತುದಿವರೆಗಮಾದ ಪಲವುಂ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಂಗಳಿಂದರ್ಥನಿಶ್ಚಯಂಗೆಯ್ದು ಪೆಱರ್ಗೆ ಪಲವುಮಾವೃತ್ತಿಯೊಳ್ ಪೇೞ್ದಿರ್ಪನಾದೊಡಂ ಮಹದಾದಿಚತುರ್ಮುಖಾಂತಮಾದ ಸಮಷ್ಟಿಸೃಷ್ಟಿಯುಂ, ಅವನೊಡರ್ಚುವ ವ್ಯಷ್ಟಿಸೃಷ್ಟಿಯುಂ, ಮನ್ವಂತರಂಗಳಂ, ದೇವಮನುಷ್ಯಾದಿವಂಶಂಗಳಂ, ಆ ವಂಶದೊಳ್ ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾದವರ ಪೆಸರ್ಗಳಂ, ಚರಿತಂಗಳಂ ತಿಳಿದಿರ್ಪುದಲ್ಲದೆ ಬಿತ್ತರದೊಳ್ ನೆನಪು ತೋಱದು. ಈ ಕುವರಂ ಸೃಷ್ಟಿಗೆಯ್ವ ನಾರಾಯಣನೆನಿಪ ಪರಬ್ರಹ್ಮದಿರವಂ, ಸೃಜಿಸಿದ ಪ್ರಕೃತಿಮಹದಹಂಕಾರಂಗಳುಂ ಪಂಚತನ್ಮಾತ್ರಗಳುಮೆಂಬೆಣ್ಬುಂ ಪ್ರಕೃತಿಗಳುಂ ಏಕಾದಶೇಂದ್ರಿಯಂಗಳುಂ ಪಂಚಮಹಾಭೂತಂಗಳುಮೆಂಬ ಪದಿನಾಱುಂ ವಿಕಾರಂಗಳುಮೆಂಬಿರ್ಪತ್ತುನಾಲ್ಕುಂ ತತ್ವಂಗಳ ಕ್ರಮಂಗಳಂ, ಅವಱ ಗುಣಭೇದಂಗಳಂ, ಇವಱಿಂ ಸಮೆದ ಅಜಾಂಡಮುಂ, ಅದಱೊಳೊಗೆದ ನಾಲ್ಮೊಗನ ತೆಱನಂ, ಅವಂ ಪೊಣ್ಮಿಸಿದ ಮಾನಸಾಂಗಿಕಸೃಷ್ಟಿಭೇದಂಗಳಂ, ಅಲ್ಲಿ ಪುಟ್ಟಿದ ಸತ್ವರಜಸ್ತಮೋರೂಪಗುಣಭೇದಭಿನ್ನಂಗಳಾದ ದೇವಮನುಷ್ಯತಿರ್ಯಕ್ಸ್ಥಾವರರೂಪ ಪ್ರಾಣಿಗಳಂ, ಅವಱೊಳ್ ನವಪ್ರಜೇಶಮನ್ವಾದಿಗಳ ಮಿಥುನಸೃಷ್ಟಿಯಿಂದೊಗೆದ ವಂಶಭೇದಂಗಳಂ, ಅವಱೊಳುದಿಸಿದ ದೇವತೆಗಳ ಋಷಿಗಳ ರಾಯರ ಪೆಸರ್ಗಳಂ, ಅವರವರೀಕಾಲದೊಳೀದೇಶದೊಳೀಪೂರುಗಳೊಳಿರ್ದೀಚರಿತ್ರಂಗಳನೆಸಗಿದರೆಂಬುದಂ, ಅವನಿತರ್ಕಂ ಆಧಾರಮಾದ ಪದಿನಾಲ್ಕುಂ ಲೋಕಂಗಳ ವಿಸ್ತಾರಮಂ, ಅದಱೊಳ್ ಭೂಲೋಕದ ಪಲವುಂ ದೀವಿಗಳೊಳಿರ್ಪ ಭೋಗಭೂಮಿಗಳಂ, ಪೊೞಿವೆಟ್ಟುಗಳೊಳಂ ಮಂಜುವೆಟ್ಟನಿಂ ತೆಂಕಣ ಕಡಲ್ವರೆಗಮಗಲಮಾಗಿ ಮೂಡ ಪಡುವಣ ಮುನ್ನೀರ್ವರೆಗಂ ನೀಳ್ದ ಭಾರತವರ್ಷದೊಳೀ ಯೆಡೆಯೊಳೀಗಟ್ಟಮೀಬೆಟ್ಟುಗಳೀ ಪೊೞಿಗಳ್ ಪೊೞಲ್ಗಳಿವನಾಳ್ದ ದೊರೆಗಳ ಪೆಸರಿದಿವರ ಸಾಸಮಿದು ಇವರಾಳ್ದ ಕಾಲಮಿನಿತು ಈ ಗಟ್ಟಬೆಟ್ಟುಪಟ್ಟಣ ಪೊೞಿಗಳೊಂದಕೊರ್ಂ

ದಿನಿತಿನಿತು ಗಾವುದದೊಳಿರ್ಕುಮೆಂದಿವು ಮುಂತಾದ ವಿಶೇಷಂಗಳನಿತುಮಂ। ತತ್ತತ್ಪುರಾಣಂಗಳ ಸೂಕ್ಷ್ಮಾರ್ಥಗ್ರಹಣದಿಂದೆಯುಮಾಯಾನೆಲೆಗಳಂ ಬಲ್ಲವರಿಂದೆಯುಂ ತಿಳಿದು ಬಗೆಯೊಳ್ ಬಂದಿವಿಡಿದುವುದಱೊಳೇನಾನು ಮೊಂದು ಸಂದೆಯಂ ತೋಱಿ ಬಂದೆಮ್ಮಂ ಬೆಸಗೊಳ್ವಿನಂ ಎಮಗೆ ನೆನೆಪಿಲ್ಲ ದಿರ್ದೊಡಂ ಪೆರ್ಮೆಯಿಂದೊಳಗುಗುಡದೆ ಇದಂ ಪಿಂತಣ್ಗೆ ಪೇೞ್ದೆವೆಂದುಂ ಮುಂತಣ್ಗೆ ಪೇೞ್ವೆವೆಂದುಂ ಈತೆಱದ ಬಱಿಸಂದೆಯುಮಂ ಕೇಳಲಾಗ ದೆಂದುಂ ಕೆಕ್ಕರಿಸಿ ನೋಡಿಯುಂ ಬೆದಱಿಸಿ ನುಡಿದುಂ ದಂಧನಂಗೆಯ್ದುಂ ಕಾಲಮುಂ ಕಳೆವೆವು, ಎಮಗಿನ್ನು ತೆಱನಾವುದು ?'' ಎಂದೊರೆದಾನಂದಂ ಬಡಿಸಿದರ್.

— ವೀಣಾಪರಿಶ್ರಮ —

ವೈಣಿಕರುಂ—'' ತಮ್ಮ ಜನ್ಮಂಗಳಿಂದು ಸಫಲಮಾದುವು, ವೀಣಾವಾದ್ಯಮನವದ್ಯಮೆಂಬುದಿಂದು ನಿಶ್ಚಿತಮಾದುದು. ಗಾನಂ ಮನೋಹಾರಿಯೆಂಬುದನುಭವಕ್ಕೆ ಬಂದುದು. ರೈವತಕರಾಯಂ ಬ್ರಹ್ಮ ಸಭೆಯೊಳ್ ಗಾಂಧರ್ವಮನಾಲಿಸುತ್ತೆ ಪೋದ ಪೊೞ್ತುಱಿಯದಾದೆನೆಂ ಬುದುಂ ಯುಕ್ತಮೆನಿಸಿರ್ಪುದು. ಗೋಕುಲದೊಳ್ ಕೃಷ್ಣಂ ಕೊಳಲ್ಗೊಳ್ವಿ ನಮಾದನಿಯಂ ಸವಿದು ಮೆಯ್ಮಱಿದು ಪಸುಪುಲಿಗಳಾನೆಸಿಂಗಂಗಳ್ಮೊದ ಲಾದುವು ತಂತಮ್ಮ ಬಿಗುರ್ಪು ಬೇರಂಗಳನುೞಿದೊಂದುವೆರಸಿರ್ಪುವು ! ಅಚ್ಚರಸಿಯರುಮಚ್ಚರಿವಡೆದು ಗೋವಳಗನ್ನೆಯರೊಡನೆೞ್ಚಱೊಳಿ ರ್ಪರ್। ಮರಂಗಳುಂ ಮಾನಸರಂತೆ ನಮಿರ್ದಳಿದಿರ್ಪುವೆಂಬಿವುಂ ಕರಬದರ ಸದೃಶಮಾದುವು. ಈ ಯತಿಶಯಮೆನಿತೆಂದು ಬಣ್ಣಿಪೆವು ? ಬಿಜ್ಜವನೆ ಯೊಳ್ ಕುವರಂ ಬೀಣೆಗೊಳ್ವಿನಮನಿತುಂ ತಂತಿಗಳೊಳಂ ಕೊರಲೊಳ ಮೊಂದೆ ನುಣ್ದನಿ ಪೊಣ್ಮಿತೆಂಬಂತೆ ಕೂಡಿದ ಶ್ರುತಿಯ ಸೊಬಗುಂ ಕತ್ತ ಱಿಯ ವೀಣೆಯಂ ಬಿರ್ಚಿದೊಡನುಣ್ಮುವ ತನಿಗಂಪಿನಂತೆ ಗಮ್ಮನೆ ಕವಿವ ನಾದಮುಂ, ಗಿಳಿಮೂಗಂ ಪೋಲ್ವ ಬಲಗೆಯ್ಯುಗುರ್ಗಳಿಂ ತಂತಿಗಳಂ

ಪಿಡಿವ ಮಿಱಂಟುವ ಸ್ಪೈಪಿನಿಂದೆಯುಂ ಪೆಱಗೆಯ್ವೆರಲ್ಗಳೊಳಾಹತ ಪ್ರತ್ಯಾಹತ ಸ್ಫುರಿತ ಕಂಪಿತಾದಿ ಗಮಕಂಗಳಂ ಪವಣ್ಗೆಯ್ವ ಚಾತುರ್ಯದಿಂದೆಯುಂ ಸ್ವರಂಗಳ್ ತಕ್ಕತಕ್ಕೆಡೆಯೊಳ್ ಮೆಲ್ಪಂ ಬಲ್ಪಂ ನುಣ್ಪಂ ಬಿಣ್ಪಂ ಪಡೆದು ಒಳ್ಪಡದಿಯೊಡಲಂತೆಲ್ಲೆಡೆಯೊಳಂ ಚೆಲ್ವುವೆತ್ತು ಮನಂಗೊಳಿಸುವುವು. ಕ್ರಮದೊಳೊಂದಕೊರ್ಂದು ಪೆರ್ಚುಗೆವಡೆದು ಬಳೆವ ತಾನಂಗಳ್ ತತ್ತದುಚಿತಸ್ಥಾನಂಗಳೊಳ್ ಬಿಗುಪೇಱುವ ತೂಗುವ ತೊನೆವ ನಯಂಬಡೆವ ನಿಡಿದೆನಿಸುವ ಸೊಂಪುಗೊಳ್ವ ಪೆಂಪುವಡೆವ ಜೀವಸ್ವರಂಗಳೊಳ್ ನಿಂದು ನಿಂದು ನಲವೇಱುವ ಸೊಗಸು ನಿರವಿಸಲರಿದು. ಮತ್ತಮಾನಾದಂ ಬಿಜ್ಜೆವನೆಯೊಳ್ ಬಂದು ನಲಿದು ನರ್ತಿಸುವ ಸರಸತಿಯ ಕಾಲಂದುಗೆಯ ಕಿಱುಗೆಜ್ಜೆಗಳಿನಿದನಿಯುಮವಳ ಮುಂಗೆಯ್ಯೊಳಿರ್ದ ನುಡಿವರಗಿಳಿಯ ಮುದ್ದುದನಿಯುಂ, ಕನ್ನವುರದ ಚೆನ್ನೆಯ್ದಿಲಿಂದೊಸರ್ವಿನಿರಸಕ್ಕೆ ಮುಸುರ್ವ ಪೆಣ್ದುಂಬಿಗಳ ನುಣ್ದನಿಯುಮೊಂದುವೆರೆದು ಮುಪ್ಪುರಿಗೊಂಡಂತೆ ಮೋಹರಂಬಡೆದಿರ್ಕುಂ : ಅದೇಂ ವಿಚಿತ್ರಮೋ ! ತಂತಿಯನಲೆಗೆಯ್ದ ಬೆರಲ್ಗಳ್ ಅಂದು ಹೃದಯದಾನಂದದ ನಾಡಿಗಳೊಳಾಡುವಂತೆ ಮನಮಂ ಸೋಲಿಸಿ ಸೊರಗಿಸಿ ಸೋರ್ಕೇಱಿಸಿ ಸೊಗಂಬಡಿಸೆ ಆಮುಮಲುಗದಂಗಮುಮಾಡದೆವೆಯುಮಾಗಿ ಚಿತ್ರಿಸಿದಂತಿರ್ದುಂ ಪೊಣ್ಮುವ ನವಿರಿಂದೆಯುಂ ಪೊನಲಿಡುವಾಲಿನೀರಿಂದೆಯುಂ ಬಿಗಿವ ಕೊರಲ ಸೆರೆಗಳಿಂದೆಯುಂ ಬಿಡದೆ ಕಿವಿವಾಯೊಳ್ಕಾಪುಗೊಂಡಿರ್ಪ ಮನೋವೃತ್ತಿಯಿಂದೆಯುಂ ಚೇತನರೆನಿಸಿರ್ಪೆವು. ಕಿವಿಪೊಡೆಯೊಳ್ ತುಂಬಿದಾನಂದಂ ಎರ್ದೆಗಿೞಿದು ಹೃತ್ಕಮಲಮಂ ವ್ಯಾಪಿಸೆ ಚೈತನ್ಯಂ ತದಾತ್ಮಕಮಾಗಿ ಪರಿಣತಮಾದುದಱಿಂ ಪ್ರಪಂಚಮನಿತುಂ ನಾದಮಯಮಾಗಿ ತೋರ್ಪುದು. ಬೇರಂ ತುದಿಯುಂ ಬಿರಿದುದಂ ಬೆಂಡಾದುದಂ ಕಳೆದಾಯ್ದು ಪೊರೆಯೆತ್ತಿದೊಳ್ಗಬ್ಬಿನ ಸೀಯುಂ, ಪಿರಿದುಂ ಕಾಸಿ ಸಕ್ಕರೆವೆರಸಿದ ಚಿನಿವಾಲ ಸವಿಯುಂ, ಆಗಳೞಿದು ತಂದು ಪಿೞಿದ ಪೊಸಜೇನ ಸರಿಯಿಂಪುಂ, ಕಾಲದೊಳ್

ಮೋಹರಿಸಿ ಬೆಳೆದು ಪದದೊಳ್ಪಣ್ತಿಸಿದೆನಿಸಿ ನೆಗೞ್ದ ಮೂವಣ್ಣಿನ ಮಾಧುರ್ಯಮುಂ ಇದಱ ಸಾಸಿರದ ಸಾಸಿರದೊಳೊಂದುಂ ಪಾಲಿಂಗೆ ಬಾರದು. ನಾದಮಾಗಿಯುಂ ಕಿವಿಯೊಂದಱಬೞಿ ಸಂದಿರ್ಪುದಲ್ತು, ಸಕಲೇಂದ್ರಿಯಂಗಳನೊಂದೆ ವೇಳೆಯೊಳಾನಂದಸಾಗರದೊಳ್ ಮುೞುಂಗಿಪುದು. ಸುಗ್ಗಿಯೊಳ್ ಪೂತ ಮಲ್ಲಿಗೆಯ ಪೊಸಪೂದೊಂಬೆಯೊಳ್ ಪೊದೞ್ದ ಪೊಣ್ಮುವ ತನಿಗಂಪಿನಂತೆಯುಂ, ಆಕಂಪಂ ಕವರ್ದು ಸೊರ್ಕಿ ಸುತ್ತುಂ ಪರಿವ ತುಂಬಿಗಳೆಱಂಕೆಮೊಯ್ಲಿಂ ಮುಂ ಬಾವನ್ನಗಾಡೊಳ್ ಪಾವುಗಳ್ ನುಂಗಿದುದಱಿಂ ಬಂದ ಬಡತನಮಂ ಕಳೆದು ಬಳೆದು ಮಾಂದೋಪಿನೊಳ್ ಸುರಿವ ಪೂಜೇನ ಸರಿಯೊಳ್ ನನೆದೊಯ್ಯನೆ ತೀಡುವ ತೆಂಗಾಳಿಯ ಸೋಂಕಿನಂತೆಯುಂ, ಆ ಸೋಂಕಿನಿಂ ಮುಂ ಬಗೆಯೊಳೊಗೆದ ಮದನಾಗ್ನಿದಳ್ಳುರಿಗೊಂಡು ಪೊಱಪೊಣ್ಮುವಿನಮುದರ್ಕೆ ತಳಿರ್ದೊಂಬೆಗಳಂ ತಾವರೆದಂಟುಗಳಂ ಪೊತ್ತುಂ ಪನ್ನೀರೊಳ್ ನನೆದುಂ ಮಲರ್ವಾಸಿನೊಳ್ ಪೊರಳ್ದುಂ ತಣ್ಪುಗಾಣದ ಬಿರಯಿಗಳಾವಿರಹಂ ಕೞಿದೊಡಗೂಡುವಾಗಳ್ ತಂತಮ್ಮ ಮೆಯ್ಬಿಸುಪಡಂಗಿ ತಣ್ಪುಗೊಳ್ವವರೆಗಂ ತಂತಮ್ಮ ತೋಳ್ಗಳ್ತಣಿವ ವರೆಗಂ ಮಿಕ್ಕುದೇಂ ಪೊೞ್ತಱಿವರೆಗಮೞ್ಕಱಿಂದೆಸಗುವ ತೞ್ಕೆಯೊಳ್ ಮತ್ತೆಮತ್ತೇಱುವ ಬಿಗುಪಿನಂತೆಯುಂ ಸೊಗೆಮಂ ಸೂಱೆಗುಡುತಿರ್ಪುದು. ಎಂತಪ್ಪ ಕಲ್ಲೆರ್ದೆಯವರಾದೊಡಂ ಈತಾನಮನಾಲಿಸುವಿನಂ ಪಗಲಂ ಕಂಡ ಜಕ್ಕವಕ್ಕಿಯಂತೆಯುಂ, ಜೊನ್ನಮನೀಂಟುವ ಚಕೋರದಂತೆಯುಂ, ಕಾರ್ಗಾಲದ ಸೋಗೆಯಂತೆಯುಂ, ಮುಂಬನಿಯುಂಡ ಚಾದಗೆಯಂತೆಯುಂ, ನಿಧಿಯಂ ಕಂಡ ಬಡವನಂತೆಯುಂ, ವರಮಂ ಪಡೆದ ತವಸಿಯಂತೆಯುಂ, ಸಿದ್ಧಿಯಂ ಪಡೆದ ಯೋಗಿಯಂತೆಯುಂ, ಇಷ್ಟದೇವತಾಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರಮಂ ಪಡೆದುಪಾಸಕನಂತೆಯುಂ, ನಲಿದು ನಲವೇಱಿ ಪಿೞ್ಗಿ ಪೆರ್ಕಳಂಗೊಂಡು ಸೊರ್ಕಿ ಸೊರಗುವರ್. ಮೆಲ್ಲೆರ್ದೆಯವರಾಲಿಸಿದೊಡಾಲಿಸುವ ಮುನ್ನಮೆ ಮನಂ ಕರಗಿ ಹರವಸಗೊಂ

ಡೆಸೆಗತಕ್ಕುದಿದು ಮಿಕ್ಕುದಿದೆಂಬ ವಿವೇಕಮನುೞಿದು ರಸಾವೇಶದಿಂದೀತಾನದ ಸವಿಯಂ ಸೇಱಿಯೊಳ್ ಮೊಗೆಮೊಗೆದೀಂಟಲುಂ ಮೆಯ್ಗೆ ಪ್ಪಿಸಣಪ್ಪಿಗೊಳಲುಂ ಮುಡಿಗೆ ಸೂಡಲುಂ ಕಿವಿವೊಡೆಯೊಳ್ ತುಂಬಿಕೊಳಲುಮೆಳಸಿದಂತೆ ಪಲವುಂ ಕೋಟಲೆಗೊಳ್ವರ್. ಆದವರ ತಪ್ಪೇಂ. ಜೆಳ್ಪವಾಸದ ಪೊಚ್ಚ ಪೊಸಪೂಗಳಂ ಪವಣ್ಗೊಳಿಸಿ ಕೋದೆತ್ತಿದ ವಕುಳಸರದಂತೆಯುಂ, ಸವಣದೊಳೀಟ್ಟಿ ಪೊಸವಿಸುನಿಯ ಸಲಗೆಯಂತೆಯುಂ, ಎಡವಱಿಯದೊಂದೆ ತೆಱದೊಳ್ ಸುರಿವ ಪೊಸಜೇನ ಪೊನಲಂತೆಯುಮಾದ್ಯಂತದೊಳೇಕನಾದಮೆನಿಸುವ ತಾನದ ಸವಿಯ ಬಲ್ಪಿನ ತಪ್ಪೆಂದು ತಿಳಿಯವೇಱ್ಪುದು. ಈಗಳೀಮಾನವಲೋಕದೊಳ್ ನೆಗೞ್ತೆವೆತ್ತ ಬೀಣೆಗಾಱರುಂ ಮುನ್ನಿರ್ದವರುಮೀತೆಱದೊಳ್ ಬಿಗುಪಂ ಒಲವಂ ಕಳೆಯಂ ನಾದಮುಂ ಪೊಸವಗೆಯ ತಾನಂಗಳಂ ಸಂದರ್ಭಿಸಿದುದಿಲ್ಲೆಂಬುದು ವಿದಿತಮೈಸೆ। ಕಿನ್ನರರುಂ ಗಂಧರ್ವರುಮವರೊಳ್ ಪೊಗೞ್ತೆವೆತ್ತ ಹಾಹಾಹೂಹೂಪ್ರಭೃತಿಗಳುಂ ತುಂಬುರು ನಾರದರುಂ ಆಸರಸ್ವತಿ ತಾನುಂ ಪವಣಿಸಿದುದಿಲ್ಲೆಂಬುದುಂ ನಿಕ್ಕುವಂ. ಮೇಣುಂಟಾದೊಡೆ ನಾಡೊಳ್ ನೆಗೞ್ತೆವಡೆಯದಿರ್ಕುಮೆ ? ಅನಾದಿಕಾಲದೊಳಿಲ್ಲದ ಸಾಹಿತ್ಯದ ರಕ್ತಿವಿಶೇಷಂ ವಾಲ್ಮೀಕಿಯಿನುಣ್ಮಿದಂತೆ, ಸಂಗೀತದ ರಕ್ತಿವಿಶೇಷಮುಮೀಗಳೀರಾಯಗುವರನಿಂ ಪೊಣ್ಮಿದುದು. ಮುಂ ಸ್ವರಭೇದಮುಂ ಲಯಭೇದಮುಂ ರಾಗಭೇದಮುಮಱಿಯದ ಪಸುಗಳುಂ ಪೊಮ್ಮುೞಿಯುಂ ಮೋಸಂಗೊಂಡುದು ಬಿಜ್ಜೆಯ ಬಿನ್ನಣಮಲ್ತೆಂದಾಕೃಷ್ಣಂ ಈಗಳೀಪೊಸವರಿಜಿನೊಳ್ ಬಿಜ್ಜೆವಳರನಿಬರುಮಚ್ಚರಿವಡುವಂತೆ ಆನಂದಲತಾಪ್ರತಾನಂಗಳೆನಿಪ ತಾನಂಗಳಂ ಬಿತ್ತರಿಸಿದಂ : ಅಲ್ಲದೊಡಿವು ಗಾಂಧರ್ವಾಸ್ತ್ರಮಂತ್ರದಂತನಿಬರಂ ಮಱವಡಿಸಿ ಮೆಯ್ಮಱಿಯಿಸುವ ತೆಱನಾವುದು? ಈ ಜಗನ್ಮೋಹನಮಾದ ತಾನದಿರವಿಂತಿರ್ಕೆ. ಈರಾಯಗುವರಂ ವೀಣೆಯಂ ಬಾಜಿಸಲ್ ಪೂಣ್ದ ಶಾಣಕಮುಮಾಮೆಯ್ಸಿರಿಯುಮಾಮೊಗರಸಮುಮೆನ್ನಯ ನಯನಾನಂ

ದವಾಗಿರ್ಪುದು. ಸಂತಸದೊಳೊಯ್ಯನೆ ಕೆಯ್ಯೊಳ್ ಪಿಡಿದೊತ್ತಿಗೆ ಬರಿಸಿ ತೊಡೆಯ ಮೇಲಿರಿಸಿ ಪೇರೆರ್ದೆಯಂ ಸಾರ್ಚಿ ನೇಹಂಬೆರಸು ಮೆಯ್ದುಡಹಿ ರಾಗಾಲಾಪನಂಗೆಯಿಸಿ ಆಲಿಸುತ್ತೆ ಅಲರ್ವ ಮೊಗಮುಂ ಅಲೆವ ಕಣ್ಣುಂ ಸುರಿವಾಲಿನೀರುಮಾಗಿ ತಕ್ಕೆಡೆಗಳನುಗುರ್ಗಳಿಂದೊತ್ತುವ ಸೈಪುಂ **ಆಕಲಾವತಿವೀಣೆ** ಜಯಲಕ್ಷ್ಮಿಯಂತಿವನ ಭುಜಸಂಗದಿಂ ಸೊರ್ಕಿ ಕಳರವೋದಾರವಾದ ನಾದಂಗಳನೊದವಿಪ ಸೊಗಸುಮಂ ನಿರವಿಸಿ, ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕೃಷ್ಣಾವತಾರಮೆಂಬುದೇ ನಿಶ್ಚಿತಂ'' ಎಂದು ಬಿನ್ನವಿಸಿ ಆನಂದಂಬಡಿಸಿದರ್.

— ಖುರಳೀಪರಿಶ್ರಮ —

ಗರುಡಿಯೊಳ್ ಸಾದಕಮಂ ಕಲಿಸುವ ಜಟ್ಟಿಗರ್—'' ಚಿತ್ತವಿಪುದು ಮಹಾರಾಯಂ. ಗರುಡಿಯೊಳನಿಬರುಂ ತಾಂತಾಮೆಸಗುವ ಸಾದಕಂಗಳನುಱಿದು ಚಿತ್ತರದ ಬೊಂಬೆಗಳಂತೆ ನಟ್ಟಾಲಿಯಲುಗದೆ ನಿಟ್ಟಿಸುತ್ತಿರೆ—ಈರಾಯಗುವರಂ ಕಂಬಕೊಣತಂಗಳಂ ಲಾಗಿಸುವ ಚಳಕಮುಂ, ಆನೆಯ ಸೊಂಡಿಲಂತೆಯುಂ ಪೆರ್ಬಾವಿನಂತೆಯುಂ ಪತ್ತಿಸುತ್ತೆ ಬಿಗುಪೇಱುವ ತೋಳ್ತೊಡೆಗಳ ದೇಸೆಯುಂ ಮತ್ತಂ ಸಂಗರಣಂಗಳನೆತ್ತುವೆಡೆಯೊಳ್ ಗೋವರ್ಧನಮನೆತ್ತಿ ನಿಂದಾಗೋಪಾಲನ ಪಾಂಗಿನೊಳ್ತೊಳಪ ಮೊಗಮುಂ ತೋರ್ಪ ಪೇರೆರ್ದೆಯುಂ ಒಯ್ಯರದೊಳೂಱಿದ ಸಿರಿಯಡಿಗಳುಮಾಗಿ ನಿಂದ ನೆಲೆಯೊಳೊಂದೊಂದು ತೋಳ್ಗಳಂ ತಿರುಗಿಸಿ ನೆಗಪುವ ಸೈಪಿನಿಂದೆ ಎಡಬಲದೊಳಿನಿಸಿನಿಸುಂ ಮುಱಿಗೊಳ್ವ ಅಸಿನಡುವುಂ, ಓಸರಿಸುವ ಮೆಯ್ಯುಂ, ಒಲೆವ ಕೊರಲುಮಾದ ಮೆಯ್ಸಿರಿ ಜಟ್ಟಿಗರುಡಿಗಳೊಳಂ ನಟ್ಟುವ ಗರುಡಿಗಳೊಳಂ ಕಂಡುದಲ್ತು; ನಿಟ್ಟಿಪರ ದಿಟ್ಟಿಗಳಲ್ಲಿಯೆ ನಟ್ಟಂತೆ ನೆಲೆಗೊಳ್ವುವು. ಆರೇಖೆಯುಮಾತಾಣಕಮುಂ ಜಗನ್ಮೋಹನಮಾಗಿರ್ಪುದು. ಆದೊಡಮುವಱಿಂ ಕಾಳೆಗಕ್ಕುಪಕಾರಮಿಲ್ಲೆಂಬುಧಱಿಂದಮಂ ಬಿತ್ತರಿಸದುಱಿಪಿ ಬಳೆವ ಮೆಯ್ಯ ಬಲ್ಪಂ ದಿಟ್ಟಿಯ ಸು

ಯ್ದಾನವಮಂ ಗೆಯ್ಮೆಯ ಚಳಕವುಂ ನಿರವಿಸಲ್ಕವು ಲೋಕಾತೀತವಾಗಿ ರ್ಪುವು. ಇರ್ವುಡಿ ಬಲ್ಮೆಗಾಱರುಂ ಕಟ್ಟಿದು ಕೇಡಿಗ್ಗಯ್ಪುದಱಿಂ ಹೊಂತಕಾಱಿಗಳನಿಬರುಂ ಪಿಂದೆಗೆಯೆ, ರೋಸದಿಂದೊರ್ವ ಜಗಜಟ್ಟಿ ಇದಿರ್ಚಿ ಮುಂ ಮಧುರೆಯೊಳ್ ಕುವಲಯಾಪೀಡಕ್ಕಂ ಚಾಣೂರಂಗಂ ಮೂರ್ವುಲಿತಂತೆ ದಂಡೆಯಂ ಪೂಡಿ ಸಾದಕದೊದವಂ ಮೆಱೆಯುತ್ತ ಎಡಕ್ಕಂ ಬಲಕ್ಕಂ ಪಿಂತಣ್ಗಂ ಒಯ್ಯನೊಂದೊಂದು ಪೆಜ್ಜೆಯಂ ತೆಗೆದಾಸೆ ಯಂ ಕೊಟ್ಟು, ಮೇಣವಂ ಕವಿದು ಬರ್ಪುದುಂ, ಇದಿರ್ಚಿ ನಿಂದು ಚಳಕ ದೊಳ್ ಪುಸಿಗೆಯ್ಯಂ ತೋಱಿ, ಆದರ್ಕವಂ ತನ್ನುಳ್ಳ ಬಲ್ಪನಿತಱಿಂ ಮುಂತಣ್ಗೆ ನಿಂತು ತುಂಬುಗೆಯ್ಯಿಕ್ಕುವಿನಂ, ಮುಂ ಕುವಲಯಾಪೀಡದ ಕೋಡಂ ಪೊಱತಟ್ಟಿದಂತೆ ತಪ್ಪಿಸಿ ತನ್ನ ಕೆಯ್ದಳವುಂ ಅವನ ಮೊಗಕ್ಕೆ ಸಾರ್ಚುವಿನಮವನ ಬಲ್ಮೆ ಅವಂಗೆ ಪಗೆಯಾಗಿ ಮೂಗಿನ ಸೆರೆಯೊಡೆದು ಪೊಸನೆತ್ತರ್ ಪೊನಲಿಡೆ ಢೆಂಢೆಣಿಸಿ ಪಿಂತಣ್ಗೆ ಸರಿದು ಗೋಡೆಯಂ ನೆಮ್ಮಿ ನಿಂದು ಬವಣಿಗಳೆದು ಅಚ್ಚರಿವಟ್ಟು ಕೆಯ್ಮುಗಿದು ಕಾಲ್ಗೆಱಗಿ ಸಾಕ್ಷಾತ್ ಕೃಷ್ಣನೆಂದು ನಿರವಿಸಿ ನಾಣ್ಚದೆ ನಲವೇಱಿದಂ. ಮತ್ತಮೊರ್ವ ನಡುಗರುಡಿಯ ಪೂಜೆಯ ಬಿರುದಿನ ಕೈಮೆಗಾಱನೊರ್ವಂ ತನ್ನೊಡಲ ಪೆರ್ಮೆಯಂ ಕೈಮೆಯ ಬಲ್ಪಂ ನಂಬಿ ಪೆಣಗಲ್ಕೆಂದು ಕೆಮ್ಮಣ್ಣ ಕಳನಂ ಪೊಕ್ಕುಸರಿಬಿತ್ತರದೊಳ್ ನಿಲ್ವಿನಂ, ಪಾರುಗಟ್ಟೆಗೆಯುವನುರ್ಬಿನೊಳೆಱಗುವ ಸೊರ್ಕಾನೆಯ ನಿಗ್ಗವಕ್ಕೆ ಎರ್ದೆಯೊಡ್ಡಿ ಸೋಂಕದ ಮುನ್ನಮೆ ಒರ್ವ ಯ್ಯೊಳೊಲೆದು ತಪ್ಪಿಸಿ ಎಡೆಗೆಡಪುವಂತೆ ಕೆಡಪಿ ಬೆನ್ನೇಱಿಯುರಾಟದೊ ಳ್ಬಿಗಿದು ತನ್ನ ಸಾದಕದ ಚಳಕವುಂ ಮೆಱೆಯಲ್ಕೆ ಸಡಿಲವಿತ್ತದನವಂ ನೂಂಕುವನಿತಱೊಳೆ ಪೆಱತೊಂದಱಿಂ ಪೆಱತೊಂದೀತೆಱದೊಳೊಂದೆರ ಱ್ಗಳಿಗೆವರೆಗಂ ಪತ್ತಿದ ಮೆಯ್ ಬಿರ್ಚದೆ ಬಱಲ್ದು ಬಸವಟ್ಟಿಸಿ ಕಡೆಯೊಳ್ ಡೊಕ್ಕರದೊಳ್ ಬಿಗುಪೇಱಿಸುವುದುಂ ; ಅವನುಂ ಕವಿವ ಕಣ್ಗತ್ತಲೆ ಯುಂ ಸಡಿಲ್ವ ಕೈಕಾಲ್ಗಳುಮಾಗಿಯೆ ಮುಱಿತೊಱಗಿದಂ. ಇದನೀ

ಗರುಡಿವೊಕ್ಕರನಿಬರುಮಱಿತಿರ್ಪರ್. ಈನುಡಿಗಳೊಳೇನಾನುಂ ಇಚ್ಚಕಂ ಬೆರಸಿರ್ಪುದೆಂದು ತಿಳಿಯಲ್ತಕ್ಕುದಲ್ತು. ಈಯರ್ಥದೊಳೆಮ್ಮ ಕುಲದೇವತೆ ನಿಂಬಜೆಯಡಿಗಳುಮೆಮ್ಮ ಗರುಡಿ ಕೃಷ್ಣನಡಿಗಳುಮೆ ಸಾಕ್ಷಿ!''ಎಂದು ತಿಳುಪಿದರ್.

ಇಂತು ನುಡಿವ ಪಲವುಂ ಬಿಜ್ಜೆವಳರ ನುಡಿಗಳಿಂದುರ್ಕುವ ಸಂತಸದ ಸೊರ್ಕಿನೊಳ್ ಪೆರ್ಕಳಂಗೊಂಡು ಒಡನೆಟ್ಟಜದೊಳಚ್ಚರಿವಡುತ್ತಾಳೋಚಿಸಿದಂ:—ಲೋಗರೊಂದು ವಸ್ತುವನುತ್ತಮವೆಂದು ತಿಳಿದದಱ ಗುಣಂಗಳ್ಗೆ ಸಂತಸಂಬಡುತ್ತಿರ್ದೊಡಂ, ಆವಸ್ತುವಿನೊಳ್ ವಿಶೇಷ ಸಂಬಂಧಮಾದವರ್ಗೆ ಸಂತಸಮುಮತಿಶಯಮಾಗಿರ್ಪುದೆಂಬುದಪರೋಕ್ಷ ಮಾದುದು. ಸಸಿನೇಸರ್ಗಳುಂ ಕಾರ್ಮುಗಿಲುಂ ಜಗದಾನಂದಕರಂಗಳಾದೊಡಂ ಎಣೆವಕ್ಕಿಗಂ ತಣ್ಗದಿರ್ವಕ್ಕಿಗಂ ಸೋಗೆಗಂ ಸಂತಸಂ ಪಿರಿದಪ್ಪುದೆಂಬುದುಂ ಯುಕ್ತಮೆನಿಸಿದುದು. ಭಾರ್ಗವರಾಮಂ ದಿಗ್ವಿಜಯಂಗೆಯ್ದನೆನೆ ಪಾರ್ವರುಂ, ರಘುರಾಮಂ ನೆಗೞ್ತೆವೆತ್ತನೆನೆ ಎಮ್ಮರಮಕ್ಕಳುಂ ಪೆರ್ಕಳಂಗೊಳ್ವುದು ತಕ್ಕುದೆನಿಸುದುದು. ರಾವಣಂ ಸೀತಾದೇವಿಯರಂ ಕೊಂಡೊಯ್ದನೆನೆ ಕುಲಶೇಖರಂ ದಂಡೆತ್ತಿದನೆಂಬುದುಮುಪಪನ್ನಮೆನಿಸಿದುದು. ಕೃಷ್ಣಂ ಬೆಣ್ಣೆಗಳವಿನೊಳ್ ಕಡೆದಾವಿಂದೊರಲೊಳ್ಕಟ್ಟುವಡೆದನೆಂಬುದನೆರ್ದೆಗೊಳಿಸಿ ಪರಾಂಕುಶಂ ಮೋಹಂಬಡೆದನೆಂಬುದುಚಿತಮಾದುದು. ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣಂ ಸರ್ವಜ್ಞಂ ಸರ್ವಶಕ್ತಂ ಸಕಲವಿದ್ಯಾಪ್ರವರ್ತಕನೆಂಬುದಂ ತಿಳಿದಿರ್ದೊಡಂ ಈಯವತಾರದೊಳ್ ಬಿಜ್ಜೆಗಲ್ತಂ ವಿನಯಂಬಡೆದಂ ಬೀರನೆನಿಸಿದಂ ಪೆಂಪುವಡೆದನೆಂದು ಪೇೞ್ದೊಡಮಚ್ಚರಿಯುಮಾನಂದಮುಂ ಸಂದಣಿಸುತ್ತಿದೆ. ರಕ್ಷ್ಯರಕ್ಷಕಭಾವಂ ಮೊದಲಾದ ಪಲವುಮದೃಷ್ಟಸಂಬಂಧಂಗಳತ್ತಣಿಂದೀಪಿತೃಪುತ್ರಭಾವರೂಪಮಾದ ದೃಷ್ಟಸಂಬಂಧಮೆ ಪ್ರೀತಿವಿಶೇಷಹೇತುವಾದುದಱಿಂ ಶ್ಲಾಘ್ಯಮಾದುದು. ಅದಱಿಂದೈಸೆ! ಶುಕವ್ಯಾಸಪರಾಶರಾದಿಗಳುಂ ತಮ್ಮ ಋಷಿ

ಜನ್ಮವುಂ ಕಡೆಗಣಿಸಿ ಕುಂದ ಕದಂಬ ಗೋಪಿಕಾದಿಜನ್ಮಂಗಳನೆಳಸಿದರ್. ಅದಱಿಂದಾನುಮೆನ್ನ ಕುಲದೇವತೆಯೆಂಬುದಂ ಕೂಱದೆ ಕುಮರನೆಂದೇ ಕೊಂಡಾಡುವೆನೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಂಗೆಯ್ದು ನಂದನಂತಾನಂದದೊಳಿರ್ದಂ.

ಮತ್ತಮಾರಾಯಗುವರಂ ಧರ್ಮಶಾಸ್ತ್ರದೊಳಂ ರಾಜನೀತಿಯೊಳಂ ಬಿಲ್ಕತ್ತಿಮೊದಲಾದ ಪಲವುಂ ಕೈದುಗೈಯ್ಮೆಯೊಳಂ, ಆನೆಕುದುರೆಗಳೇಱಾಟದೊಳಂ ಸಂಗೀತಶಾಸ್ತ್ರದೊಳಂ ನಾಟಕಾಲಂಕಾರಂಗಳೊಳಂ, ಪಲವುಂ ದೇಶಭಾಷೆಗಳೊಳಂ, ಪಲವುಂ ಕಲಾವಿದ್ಯೆಗಳೊಳಂ ಪ್ರವೀಣನೆನಿಸಿದಂ. ತಿರುಮಲೆಯಾರ್ಯನುಮವನ ಪಡಿನೆೞಲಂತೆ ಎಲ್ಲಾ ವಿದ್ಯೆಗಳೊಳಂ ಬೞಸಂದು ಬಣ್ಣಂಬಡೆದಂ. ಬೞಕ್ಕೆ ರಾಯಗುವರನೊಡಲೊಳೆಳಮೆ ಇನಿಸಿನಿಸುಂ ಪಿಂದೆಗೆಯೆ ಜೌವನಮುಡಿಯಿಟ್ಟುದದೆಂತೆನೆ :—

— ಯೌವನೋದಯ —

ತನ್ನ ಕೆಳೆಗಾವಂಗಿನ್ನೇೞ್ಗೆಯುಪ್ಪುದೆಂದು ಬಗೆದು ಮೊಗಸಸಿ ಪೊಗರೇಱದುದು. ಮೊಗದೊಳ್ನೆಲೆಗೊಂಡ ಸರಸತಿಯು ಕನ್ನವುರದ ಕನ್ನೈದಿಲ್ ಪಡಿನೆೞಲ್ಗೊಂಡಂತೆಸೆವೆಳಬವರಿಯೊಳ್ ತನಗಿದಿರಾದುದೆಂದು ಮುನಿದಂತೆ ಕಣ್ಗಡೆ ಕೆಂಗೆಱಗೊಂಡುದು. ಸವಿನುಡಿಯಿಂಚರಿಯಂ ಸುರಿವ ಚೆಂಬಾಯ್ದೞಗಳಂ ಬಂದುಗೆಗೆತ್ತು ಬಳಸಿ ಮುಸುಱದ ಪರಮೆವಱಗಳೆನೆ ಮೀಸೆ ಮೆಯ್ಸಿರಿವೆತ್ತುದು. ಇವಂ ಕಿಱದು ದಿನದೊಳೆ ಪಗೆರಾಯರ ಪೊೞಲ ಪೆರ್ಬಾಗಿಲಂ ಮುರಿವನೆಂದಳ್ಕಿಯುದಱ ಪೆರ್ಮೆ ಸಾರ್ದುದೆಂಬಂತೆರ್ದೆ ಬಿತ್ತರವಾದುದು. ಅಲ್ಲಿಯ ಪೇರಗುೞಯ ದುಂಡುದೊಲೆಗಳ ಬಲ್ಪು ಬೞಸಂದಂತೆ ತೋಳ್ಗಳ್ತೋರವಾದುದು. ನಾಲ್ದೆಸೆಯಂ ಗೆಲಲೆಳಸಿದೊಡೆನ್ನಂ ಬಿಗಿದು ಕಟ್ಟುವನೆಂಬ ಚಿಂತೆಯೊಳ್ ನಡು ಬಡನಾದುದು. ಎಂತಪ್ಪ ನೆಱರಾವುತರುಮೇಱಲರಿದೆನಿಪ ಕಡುಪಿನ ವಾರುವಂಗಳೆಮಗೊಳಗಪ್ಪುವೆಂಬ ಗರ್ವದಿಂ ತೊಡೆಗಳ್ ಪೆಂಪುವಡೆದುವು. ಈತೆಱದೊಳ್ ತೋರದೊಡೆಯುಂ ಬಡನಡುವುಂ ಪೇರೆರ್ದೆಯುಂ

ದುಂಡುದೋಳುಂ ಬಲ್ಗಂದವುಂ ಪವಣ್ಮೀಸೆಯುಂ ಪೊಳೆವ ಮೊಗವುಂ ಪೊಗರೇಱುವ ಮನಮುಮಾದ ಪೊಸಜೌವನದಿರವಂ ನಿರವಿಸಿ, ರಾಯಂ ಮನದೊಳಾಲೋಚಿಸಿದಂ :— ಎಮ್ಮ ಕುಲದೊಳ್ ನೆಗಟ್ದ ರಾಯರನಿಬರುಂ ಎಳವೆಯೊಳ್ ಬಿಜ್ಜೆಗಲ್ತು ಜೌವನದೊಳ್ ನಾಲ್ದೆಸೆಯಂ ಗೆಲ್ದು ಪೊರ್ದಿದರಂ ಪೊರೆದು, ದೇವರಂ ಪಾರ್ವರಂ ತೇಜಂಬಡಿಸಿ, ನಾಡಂ ಕಾಪಿಟ್ಟು ಬರ್ದಿನೊಳ್ತಂ ಪೊತ್ತ ಪೊಱೆಯುಂ ತಮ್ಮೊಳ್ಗುವರೊಳಿೞಿಪಿ ನಿಚ್ಚ ಸಿರಿಯನೆಳಸಿ ನೇಮಂಗೊಳ್ವರ್. ಆನುಮಂತೆಸಗಲ್ವೇೞ್ಪುದೆಂದೆಣಿಸಿ, ಅಳಹಿಯಸಿಂಗರಾರ್ಯನಂ ಬರಿಸಿ ನುಡಿದಂ :— " ಆನೊಂದು ಕಜ್ಜವುಂ ಪೇೞ್ವೆಂ : ಪಡಿನುಡಿಗುಡದೆಯುದನಂಗೀಕರಿಪುದು, ಎನ್ನಕೆಳೆಯೆನ್ನೊಡ ನಾಡಿಯೆನ್ನಪಡಿನೆೞಲ್ ಎನ್ನೊಡವೆಯೆನ್ನ ಹರಣಮೆಂದೆನಿಸಿದೆನ್ನನಂತರ ಸೋದರಂ ಚಿಕದೇವಯ್ಯರಸಂ ಪರಸಂಪದವುಂ ಪಡೆದ ಬೞಿಕ್ಕೆನ್ನ ಪೊತ್ತ ಪೊಱೆಯನಿೞಿಪಲ್ಕೆಡೆಗಾಣದೆನ್ನ ಮನದ ತಲ್ಲಣವುಂ ಅವಂಗನಂತರಜಾತನಪ್ಪ ದೇವರಾಜನಿಂದು ತೀರ್ಚಿದಂ. ಇವನ ವಿನಯುಮನಿವನ ವಿವೇಕಮನಿವನ ಪ್ರಜಾನುರಾಗಮುಂ ಇವನ ಸೌಭ್ರಾತ್ರಮನಿವನ ಸ್ಥೈರ್ಯಧೈರ್ಯಶೌರ್ಯಾದಿಗುಣಂಗಳುಮಂ ನಿರವಿಸೆ, ಎಮ್ಮ ಪಿರಿಯ ಚಾಮರಾಜರಸ ನರಸರಾಜರಸ ಮುದುಪ ದೇವರಾಜರಸರ್ಗೆ ಸರಿಮಿಗಿಲೆನಿಸುಗುಂ. ಆದಱಿಂದಿವಂಗೆ ಪಿರಿಯರಸುತನಮನಿತ್ತು, ಇವನ ಮೆಯ್ಗಾಪಿನೊಳ್ ಇವನನುಜಾತನಪ್ಪ ಮಱಿಯದೇವರಾಜರಸನಂ ನಿಯಮಿಸಿ, ಕಿಱಿಯರಸುತನಮುಂ ಕುಮಾರಚಿಕದೇವರಾಯುಂಗಮರಿಸಿ, ಇವನನುಜಂ ಕಂಠೀರವಯ್ಯರಸನಂ ಇವನ ಕಾಪಿನೊಳಿರಿಸಿ, ಆನುಂ ತೀರ್ಥಯಾತ್ರಾದಿ ತಪಸ್ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಮನನುಭವಿಪೆಂ. " ಎಂಬುದಂ ಕೇಳ್ದು ಅಳಹಿಯಸಿಂಗರಾರ್ಯಂ ನುಡಿದಂ :—

" ಎಲೆ ಮಹಾರಾಯ ! ನೀನಿನ್ನುಂ ಪಲವುಂ ಬರಿಸಮರಸುಗೆಯ್ವೊಡೆ ಲೇಸು. ಆದೊಡಂ ಪಡಿನುಡಿಗುಡದೆ ಸಮ್ಮತಿಪುದೆಂದು ನಿರವಿಸಿ

ದುದಱಿಂದೊಡಂಬಟ್ಟು ನುಡಿವೆಂ. ನಿನ್ನನುಜಂ ದೇವರಾಜಂ ಮಹಾರಾಜಲಕ್ಷಣಸಂಪನ್ನನೆನಿಸಿ ನಳ ನಹುಷ ಯಯಾತಿ ದುಂಧುಮಾರ ಭಗೀರಥರಂ ದೊರೆಕೊಂಡು ಮತಿವಂತನುಮುತ್ಸಾಹಿಯುಂ ನೀತಿಶಾಸ್ತ್ರನಿಪುಣನುಂ ಸಕಲಧರ್ಮಜ್ಞನುಂ ದಯಾಳುವುಂ ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯಪರನುಮೆಂದು ಸಕಲ ಪ್ರಜೆಗಳುಮಾನಂದಂಬಡೆವರ್. ಪ್ರಜಾನುರಾಗದಿಂದಮೆ ರಾಯರ್ಗೆ ಜಯಮುಂ ಜಸಮುಂ ಪಸರಿಸುಗುಂ. ಅದಱಿಂದೆ ದೇವರಾಜರಸಂಗೆ ಮಹಾರಾಜಪದಮನೀವುದೆ ಲೇಸು.'' ಎಂಬುದುಂ ;

ರಾಯನುಮತಿಹರ್ಷದಿಂ ಸುಮುಹೂರ್ತದೊಳ್ ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕಂಗೆಯ್ದು ನುಡಿದಂ:—'' ಎಲೆ ತಮ್ಮ ! ಯಾದವಮಹೀಶೂರವಂಶ ಕಲಶಾಂಬುಧಿಯೊಳ್ ಕಲಾಧರನಂತು ಉದಿಸಿದೈ. ತಣ್ಗದಿರ್ಗಳಂ ಪೋಲ್ವ ನಿನ್ನ ಗುಣಂಗಳಿಂದೆ ಅಖಿಲಪ್ರಜೆಗಳುಮಾಹ್ಲಾದಂಬಡೆದಿರ್ಪರ್. ಆನುಮೆನ್ನ ಪೊಱೆಯಂ ನಿನ್ನೊಳಿೞಿಪಿದೆಂ. ಇನ್ನೆವರಮರಸುಗೆಯ್ದುದುಮಿಂದು ಸರಸಮಾದುದು. ಸಕಲಶ್ರೇಯಂಗಳುಂ ಸಾರ್ದುವು. ಪುರಾಕೃತಪುಣ್ಯಫಲಂಗಳುಂ ಪೊಣ್ಮಿದುದು. ಕುಲದೇವತೆಗಳುಂ ಪ್ರಸನ್ನಮಾದುದು. ಅಕಟಕಟ ! ಪ್ರಜೆಗಳೇಂ ಸುಕೃತಶಾಲಿಗಳೋ : ಭದ್ರಗುಣಂಗಳಿಂ ರಾಮಭದ್ರನಂ ಪೋಲ್ವಿನಂ ಪರಿಪಾಲಿಸುವೈ. ಪೊಡವಿಯೇಂ ಪುಣ್ಯವತಿಯೋ : ಪೇರಾವೆಯೆಂಬ ಪಾಸಱೆಯೊಳಂ ದೆಸೆಯಾನೆಗಳ ಕುಂಭಂಗಳೆಂಬ ಗುಂಡುಗಲ್ಗಳೊಳಂ ಪಾವೆಱೆಯನ ಪೆಡೆವಣಿಗಳೆನಿಪ ಪೆಡಗಲ್ಲೊಳಂ ಜನ್ನವಂದಿಯ ಕೂರ್ಗೋರೆಯೊಳಂ ಕುಳ್ಳಿರ್ಪ ಕೋಟಲೆಯಂ ಮಱೆತು ನಿನ್ನ ದುಂಡುದೋಳೊಳ್ ನೆಲೆನೆಲಸಿ ಸೊಗಂಬಡೆದುದು. ನೀಂ ಸಕಲಶಾಸ್ತ್ರಂಗಳನೋದಿ ತಿಳಿಯತಕ್ಕುವನಿತುಮಂ ತಿಳಿದಿರ್ಪೆ. ನಿನಗಾನುಪದೇಶಂಗೆಯ್ವುದೇನುೞಿದಿರ್ಪುದು ? ಆದೊಡಂ ಪ್ರೀತಿಯಿಂ ಪುನರುಕ್ತಮೆನಿಸಿ ಪೇೞ್ವೆಂ. ಪಟ್ಟವಣೆಯೇಱಿದುದರ್ಕೆ ಪುರುಳ್ಗೊಂಬುದುಂ ಭೋಗಿಪುದುಮೇ ಫಲಮೆಂದೆಣಿಸದೆ ದೇವರುಂ ಪಾರ್ವರಂ ಪೊರೆದವರ

ಸೇವೆಗೆಯ್ವುದುಂ, ಮಕ್ಕಳವೊಲ್ ಮಱುಕದಿಂ ಪ್ರಜೆಯಂ ಕಾಪಿಡುವುದು ಮದಱಿಂ ಬರ್ಪ ಪುರುಳುಂ ಬಲ್ಪುಂ ಗೆಲ್ಲಮುಮದಱಿಂ ಬಳೆದ ದೇಶ ಕೋಶಂಗಳುಮದಱಿಂ ಬರ್ಪ ಕೀರ್ತಿಸುಕೃತಂಗಳುಮೇ ಫಲಮೆಂದೆಣಿಸು ವುದು.'' ಎಂದು ನಿರವಿಸಿ, ತನ್ನ ಕಿಱಿಯನುಜಂ ಮಱಿಯದೇವರಾಜ ರಸನಂ ತನ್ನಣುಗರಪ್ಪ ಚಿಕದೇವರಾಜ ಕಂಠೀರವರಾಜರುಮಂ ಕೆಯ್ಯೆಡೆ ಗೊಟ್ಟು, ತೆಂಕಣ ನಾಡೊಳ್ ಕೌಂಡಿನಿಯೆಂಬ ಪೊೞೆಯ ತಡಿಯೊಳ್ ಪಲವುಂ ಕಾಲಂ ತಪಂಗೆಯ್ದು ಪರವಾಸುದೇವನ ಪದಮಂ ಸಾರ್ದಂ.

ದೇವರಾಜನ ಚರಿತಂ

ಬೞಿಕೀದೇವರಾಜಂ ಸಾಕ್ಷಾದ್ದೇವರಾಜನಂತೆ ಸುಧರ್ಮಾಧಿಷ್ಠಿ ತನುಂ। ಪಾವಕನಂತೆ ಶುಚಿಯುಂ ತೇಜಸ್ವಿಯುಂ। ಧರ್ಮರಾಜನಂತೆ ದಂಡಧರನುಂ ಸಮವರ್ತಿಯುಂ। ನಿರಖುತಿಯಂತೆ ದೇವತಾಗಣಮಧ್ಯ ಗಣನೀಯನುಂ ಪುಣ್ಯಜನಾನುಯಾತನುಂ। ವರುಣನಂತೆ ಸತತಪ್ರತ್ಯಂ ಗನರ್ತಿತನಿಜಲಕ್ಷ್ಮೀಕನುಂ ಪ್ರಚೇತಸನುಂ। ಮಾರುತನಂತೆ ಜಗತ್ಪ್ರಾಣ ನುಂ ಪವಮಾನನುಂ। ಕುಬೇರನಂತೆ ರಾಜರಾಜನುಂ ಧನದನುಂ। ಈಶಾನ ನಂತೆ ಸರ್ವಜ್ಞನುಂ ಶಂಕರನುಮೆನಿಸಿ ನೆಗೞ್ಗಂ. ಮತ್ತಂ ಪುರುಷೋ ತ್ತಮನವತರಣದ ಮತ್ಸ್ಯದಂತೆ ಪೞನುಡಿಗಳಂ ಪದುಳಂಗೊಳಿಸುವಂ। ಕೂರ್ಮನಂತೆ ಗೋತ್ರಮನೆತ್ತಿರಂಬಡಿಸುವಂ। ಮಹಾವರಾಹನಂತೆ ಪೊಡ ವಿಯಂ ಪೊಗರೇಱಿಸುವಂ। ನೃಸಿಂಹನಂತೆ ಬಲ್ಪಗೆಗಳ ಎರ್ದೆಯನಿರ್ಬಗಿ ಗೆಯ್ವಂ। ವಾಮನನಂತೇಕಪದದೊಳೆ ಭೂಮಂಡಲಮನಿತುಮನಾಕ್ರಮಿ ಸುವಂ। ಭಾರ್ಗವನಂತೆ ದುಷ್ಟರಾಜನ್ಯರಂ ದೂರೀಕರಿಸುವಂ। ರಾಮ ಚಂದ್ರನಂತೆ ಧರ್ಮದಿಂ ರಾಜ್ಯಮನಾಳ್ವಂ। ಹಲಿಯಂತೆ ಬಲಭದ್ರನೆನಿ

ಸುವಂ। ಕೃಷ್ಣನಂತೆ ಧರ್ಮಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪನಂಗೆಯ್ವಂ। ಕಲ್ಕಿಯಂತೆ ಪಾಷಂಡರಂ ಪರಿಹರಿಸುವಂ. ಮತ್ತಂ ತಾಂ ಪಲವುಂ ರಿಪುಪುರಂಗಳಂ ಜಯಿಸಿದುದಱಿಂ ಮುಪ್ಪೊಟಿಲಂ ಗೆಲ್ದ ಹರನಂ ಪರಿಹಾಸಂಗೆಯ್ವಂ। ತಾಂ ಶಕ್ತಿತ್ರಯಸಂಪನ್ನನಾದುದಱಿನೇಕಶಕ್ತಿಧರನಪ್ಪ ಕುಮಾರನಂ ಕಡೆಗಣಿಸುವಂ। ತಾನನವರತಪ್ರತಾಪಶಾಲಿಯಾದುದಱಿಂ ಪೊೞ್ತಂ ಗೊಂದು ತೆಱನಪ್ಪ ದಿನಾಕರನಂ ಧಿಕ್ಕರಿಸುವಂ। ತಾಂ ಸಕಲರತ್ನಂಗಳಂ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಅವಱಿಂ ಕಜ್ಜಂಗೊಳ್ವುದಱಿಂ ಜಡನಪ್ಪ ರತ್ನಾಕರನಂ ಜಱಿವಂ। ತಾಂ ತೇಜಸ್ವಿಯಾಗಿಯುಂ ಸನ್ಮಾರ್ಗಪ್ರವರ್ತಕನಾದುದಱಿಂ ಕೃಷ್ಣವರ್ತ್ಮನಪ್ಪಗ್ನಿಯನವಜ್ಞೆಗೆಯ್ವಂ। ತನ್ನವರನಿಬರುಮುಟ್ಟು ತೊಟ್ಟು ತನ್ನಂತಿರ್ಪುದಱಿಂ ಕೆಳೆಯೊರ್ವನಂ ಕಪಾಲಿಯುಂ ಕೃತ್ತಿವಾಸಿಯುಮೆನಿಸಿ ತೋಱುಸುವ ಕುಬೇರನಂ ಕುತ್ಸೆಗೆಯ್ವಂ। ತಾಂ ಗೋತ್ರೋದ್ಧರಣಂಗೆಯ್ವುದಱಿಂ ಗೋತ್ರಾರಿಯಪ್ಪ ದೇವರಾಜನಂ ತೆಳ್ಳನೆನಿಸುವಂ। ತಾಂ ವ್ಯಸನಪರಾಙ್ಮುಖನಾದುದಱಿಂ ಪಗಡೆಯೊಳ್ ಪರಿಭವಂ ಬಡೆದ ನಳನನಿೞಿಕೆಗೆಯ್ವಂ। ತಾಂ ಸತ್ಯದೊಳ್ ಸಾರ್ವಭೌಮನಪ್ಪುದಱಿಂ ನನ್ನಿಯಿಂದಲುಗಿದ ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರನಂ ಹೞಿವಂ। ತಾಂ ಸನಾತನ ಧರ್ಮಮಪ್ಪ ಕೃಷ್ಣನಂ ನಂಬಿ ನೆಲೆಗೊಂಡಿರ್ಪುದಱಿಂ ಧರ್ಮಾಂತರ ತತ್ಪರನಪ್ಪ ಅರ್ಜುನನಂ ತರ್ಜಿಸುವಂ. ಮತ್ತಂ ಶುಚಿಯಾಗಿಯುಂ ಪ್ರಜೆಗಳಂ ರಂಜಿಸುವಂ। ನಿರ್ಮಲನಾಗಿಯುಂ ವೈರಿಗಳ ಮುಖದೊಳ್ ಮಾಲಿನ್ಯಮಂ ಮಾೞ್ಪಂ। ನಿರ್ಭಯನಾಗಿಯುಂ ಮಲೆಪರ್ಗೆ ಭಯಮನೀವಂ। ಮಹೀಭೃತ್ತಾಗಿಯುಂ ಮೃದುಪ್ರಕೃತಿಯೆನಿಸುವಂ। ದಾನಪತಿಯಾಗಿಯುಂ ಮದರಹಿತನೆನಿಸುಗುಂ। ಸನ್ಮಾರ್ಗನಿರತನಾಗಿಯುಂ ಪರದುರ್ಗಾಕ್ರಮಣನಿಪುಣನಕ್ಕುಂ। ಘನಮಾಗಿಯುಂ ಅಚಂಚಲನಕ್ಕುಂ। ದೇವರಾಜನಾಗಿಯುಂ ನರಪತಿಯೆನಿಸಿ ನೆಗೞ್ಗುಂ.

ಇಂತಿರ್ಪ ಮಹಾರಾಯಂ ಧರೆಯಂ ಧರ್ಮದೊಳ್ ಪಾಲಿಪುದರ್ಕಂ

ಎಣ್ದೆಸೆಗಳಂ ಗೆಲ್ವುದರ್ಕಂ ನೆರವಾಗಿ ಮುಂ ಪಿರಿಯಣ್ಣಂ ಪೇಳ್ದಂತೆ ಚಿಕದೇವರಾಯನಂ ಯೌವರಾಜ್ಯದೊಳಲಂಕರಿಸಿದಂ.

ಯುವರಾಜ ಚಿಕದೇವರಾಯನ ವಿಜಯಯಾತ್ರೆ

ಇವನುಮುಪೇಂದ್ರನಂತೆ ಅರಸುಗೆಯ್ಮೆಯ ಪೊಱೆಯನಿತುಮಂ ಪೊತ್ತು ಜೈತ್ರಯಾತ್ರೋತ್ಸವಂಗಳನೊಡರ್ಚುತಿರೆ; ರಾಯನುಂ ಮಹೇಂದ್ರನಂತೆ ನಿರ್ಭರನಾಗಿ ದಿವ್ಯಭೋಗಂಗಳನನುಭವಿಸುತ್ತಿರೆ ;

ಒರ್ವ ಮಾನೋಮಿಯುಕ್ಕೆವದೊಳೆಣ್ಸೆಯ ದೊರೆಗಳನಿಬರುಂ ಕಪ್ಪಕಾಣ್ಕೆಗಳಂ ತಂದೊಪ್ಪಿಸುವೆಡೆಯೊಳ್ ಇರ್ಕೇರಿಯೊಳ್ ಶಿವಪ್ಪನಾಯಕಂ ತನ್ನಾಳ್ದನಪ್ಪ ವೀರಭದ್ರನಾಯಕನೊಳ್ ದ್ರೋಹಮನೆಣಿಸಿ ಅವನಂ ಕವಡಿನೊಳ್ ಮಡುಪಿ ಆದೊರೆತನಮಂ ಕೊಂಡು ತಾನುಂ ಪಾವುಡಮುಂ ಕಾಣ್ಕೆಗಳಂ ಕಳುಪುವಿನಂ, ಅವನ ತಪ್ಪುಗೆಯ್ಮೆಗಳನೆಣಿಸಿ ನೀಟ್ಕಿರಿಸಿ, ಬಂದ ಗುಱಿನಾನಸನಂ ಬಂದಂತೆ ಕಳುಪಲೊಡಂ; ಅದರ್ಕಾದೊರೆ ಪಿರಿದುಂ ಬಿಗುರ್ತು ನೆರವನಱಸಿ ಮುಂ ತನ್ನಂತೆ ಬಿಜ್ಜಾನಗರಿಯ ದೊರೆತನಮನಾಳ್ದ ತೆಲುಂಗರಾಯರ ಬಗೆಯೊಳೊರ್ವಂ ಶ್ರೀರಂಗರಾಯನೆನಿಸುವಂ ತನ್ನ ಬೇಲೂರ್ ಚಂದ್ರಗಿರಿ ಮುಂತಾದ ಕೋಂಟೆದುರ್ಗಂಗಳಂ ತುರುಕರ್ಗೆ ಸೂಱೆಗೊಟ್ಟು ತನ್ನ ಪರಿಜನಂಬೆರಸು ಪಿರಿಯತಿರುಕುಳಿಯೆನಿಸಿ ಚೆಂಜಿ ತಂಜಾವೂರ್ಮಧುರೆಯ ಮನೆಗಳೊಳ್ ಎಱೆದು ಅವರಿತ್ತುದಂ ತುತ್ತಿಯುವರಂ ಬೆಸ........ಗಣಿಂದೆಬ್ದಿತ್ತಲುಮತ್ತಲುಂ ಪರಿದು ಎತ್ತಲುಂ ನೆಲೆಗಾಣದಿರೆ ಯುವನನಱಸಿ ಕಂಡು ಕಾಲ್ಗೆಱಗಿಯೊಡಗೊಂಡು ಬಂದು ತನ್ನ ಮುಂದಣ ಕಡೆಯ ಗಡಿಯೆನಿಸುವ ಹಾಸನಬೇಲೂರ್ಗಳನಿತ್ತು ನೆಲೆಗೊಳಿಸಿಯುವನತ್ತಣಿಂದೆ ಐಗೂರು ತರಿಯಕೆರೆ ಹರಪನಹಳ್ಳಿ ಚಿಂತನಕಲ್ ಮುದ ಗಿರಿ ಗಿಡುಗ..ದ ಪಲವುಂ ಹಟ್ಟಿಕೊಟ್ಟದ ದೊರೆಗಳ ಬಲ

ಮುಂ ತನ್ನ ಮೂಲಬಲಮುಂ ತನ್ನಂ ಸೇಱಿದ ತುಳುವ ಕೊಂಕಣ ಕೊಡಗು ಮಲಯಾಳಂಗಳ ಮೂಲಬಲಮುಂ ಕೊಂಡು ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ನಡೆತಂದು, * ....

———

* ಈಕಡೆ ಮುಗಿದಿಲ್ಲವೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. ನಮಗೆ ದೊರೆತ ಮಾತೃಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಗ್ರಂಥವು ಇಷ್ಟೇ ಇದೆ.